

Cotecfta HORATIO

Editura Neuma
Strada Fabricii Nr. 1; Bl. M5; Sc. II; Et. I; Ap. 41
Cluj-Napoca

Tipărit la "Fabrica de Cărți"

Editor: Andrea H. Hedeș
Coperta și DTP: Gelu lordache

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
1312 sirene: proză românească din deceniul doi /
coord, antolog.: Horia Gârbea. - Cluj-Napoca: Neuma, 2017
ISBN 978-606-94340-7-9

I. Gârbea, Horia (coord.)
821.135.1

1312 SIRENE

Proză românească din deceniul doi

Coordonarea antologiei: Horia Gârbea

Editura
NEUMA

Cluj-Napoca
2017

Prozatorii au cuvântul

îmi place proza scurtă. Cred că mi se potrivește și se potrivește, în general, cititorului contemporan. Am citit cu plăcere antologii de proză scurtă, tematice și netematice, de la vechile *Almanahuri Anticipația* și colecția antologiilor *Astrei* până la culegerile ultimilor ani.

Am realizat eu însumi câteva antologii. Le-am preferat, în calitate de cititor, dar și de realizator, pe cele mai eclectice. Ce poate fi mai plăcut pentru un cititor de proză decât să se întâlnească, luând un singur volum, cu o varietate de teme și stiluri, de vârste literare și experiențe culturale? Să poată începe lectura de oriunde, să parcurgă textele pe rând sau pe sărite, să-și grupeze autorii după criteriile proprii?

Prezenta antologie, pe care Editura Neuma o găzduiește cu generozitate la sugestia mea, am alcătuit-o după placul meu și-al autorilor, pentru a fi, până la urmă, pe gustul cititorilor. Am scris numeroșilor mei prieteni prozatori, celor care știam că-mi pot oferi texte de valoare și, eventual, sugestii despre alți autori, necunoscuți mie. Cei mai mulți mi-au răspuns. Unii aveau sertarul gol și i-am lăsat să scrie, până la antologia viitoare. Majoritatea însă mi-au oferit texte care vor constitui bucuria celor ce le vor parcurge.

Doar dacă fiecare autor i-ar citi pe ceilalți 31 din cuprins, și tot s-ar împlini unul dintre scopurile propuse. Dar sunt sigur că antologia va avea mult, mult mai numeroși lectori. Pentru că textele sunt scurte, dinamice, bine scrise. Nu e niciun text de lăsat pe dinafară. Dacă ar fi fost, l-aș fi lăsat. Dimpotrivă, regret că am omis unele povestiri ale autorilor ce mi-au trimis mai multe. Dar o antologie prea voluminoasă n-ar mai fi fost în spiritul scopului propus.

Titlul l-am ales dintre cele ale poveștilor cuprinse. L-am ales pe cel care mi s-a părut cel mai incitant și straniu.

Este, de altfel, al unei povestiri excelente.

Este momentul să încep un șir de mulțumiri.

Mulțumesc din inimă tuturor autorilor care mi-au trimis și recomandat texte și sunt onorat să știu că sunt prietenii și colegii mei. Mulțumesc foarte mult Editurii Neuma, directoarei ei, poeta și prozatoarea Andrea Hedeș, pentru efortul logistic și financiar aferent editării și pentru colaborarea perfectă dintre noi. Mulțumesc domnului Gelu Iordache pentru DTP și inspirata copertă pe care a realizat-o, precum și doamnei Ioana Bacalu, o profesionistă a corecturii. Nu uit să vă mulțumesc și dumneavoastră, cititorii ei.

La o carte de proză scurtă, cuvântul de întâmpinare nu poate fi mai lung decât atât. Vă doresc o lectură plină de satisfacții.

Horia Gârbea

Adrian ALUI GHEORGHE

Adolf

Uneori e chiar bine să nu ai nume. Te ascunzi în propria discreție, treci ca umbra care nu poate fi zgîriată de nici un colț de piatră, de zid. Fără nume ai impresia că impactul cu timpul e nul. Nu te atinge. Pe strada noastră, care pe vremuri se numea strada Vaniliei, care apoi s-a numit strada Armoniei Interioare, iar apoi Strada Cu O Singură Ieșire, astăzi fiind una din multele străzi fără nume, pentru că mai toți locuitorii sîntfără nume, trăia un domn care se numea Adolf. Și Adolf ăsta începuse la un moment dat să îmbătrinească înfiorător de repede. Era copil și deja îmbătrînea. Îmbătrînind, îi îmbătrînea și pe cei din jur.

Părinții erau îngroziți.

Vecinii erau tulburați.

Ceilalți locuitori ai străzii erau mirați.

Trecătorii de ocazie erau mișcați.

Strada se numea pe atunci strada Vaniliei, asta pentru că acolo fusese, cîndva, demult de tot, o dugheană în care un grec vindea vanilie. Simplu. Părinții lui Adolf, cu lacrimi în ochi, s-au dus la primărie, primarul s-a dus la județ, județul s-a dus la guvern și numele străzii a fost schimbat din Vaniliei în Armoniei Interioare și asta pentru că spusese cineva că, dacă schimbi locul, schimbi norocul, schimbi o literă, schimbi sensul unei rugăciuni etc. într-adevăr, s-a întîmplat o minune: o vreme, Adolf nu a mai îmbătrînit, nici părinții lui nu au mai îmbătrînit, nici vecinii, nici trecătorii de pe stradă. Era o minune. Pe strada Armoniei Interioare, un nume destul de ciudat ales de guvern, au început să

vină buluc oamenii din alte orașe, din alte județe, din alte țări și asta ca să nu mai îmbătrînească. Ajunsese ca fiecare centimetru de stradă să fie locuit, oamenii își făcuseră

casele una peste alta, un centimetru pătrat de pămînt se vindea pe strada asta cu milioane de bani, pe care oamenii care își vindeau centimetrii de pămînt din proprietate nici nu aveau unde să-i depoziteze, ii țineau în altă parte, în locuri în care lumea nefericită îmbătrînea văzînd cu ochii. Un val de invidie se înălță în toată lumea. Un murmur de nemulțumire se ridică atît de intens în văzduh, pornit din miliarde de piepturi, că păsările au fost împinse de suflu cu aripile direct pe cer, păreau miliarde de cruciulițe pe nourii Cyrus. Atunci guvernul decise că trebuie să intervină, așa că într-o zi schimbă numele străzii din Armoniei Interioare în Strada Cu O Singură Ieșire, o denumire destul de ciudată. A doua zi se produse drama. începură să îmbătrînească toți, la fel ca ceilalți muritori de rind. Și Adolf, și părinții lui Adolf, și vecinii, și trecătorii. Mulți începură să moară de ciudă, de frică, de lehamite și erau duși la capătul Străzii Cu O Singură Ieșire și îngropați în pămîntul care, cu puțin timp în urmă, valora milioane de bani. Acum nu mai dădea nimeni nici două mărgele ciobite pe el.

Ei, dar ce a făcut Adolf? Crescuse și era la vîrsta înțelepciunii. Așa că hotărî într-o dimineață că a venit momentul să facă și el ceva ca să încetinească îmbătrînirea și primul lucru care îi veni în minte fu acela ca să scape de nume. De asta merse la tatăl lui, la mama lui, la vecini, la ceilalți locuitori de pe Strada Cu o Singură Ieșire și le spuse:

- De astăzi eu nu mai sînt Adolf. Numele meu îl ștergeți din discuțiile voastre, din memoria voastră, din listele voastre de cunoștințe. Numai așa pot să nu mai îmbătrînesc. Numai așa mă pot salva. Lucrul acesta îl puteți încerca fiecare dintre voi, dacă vă pierdeți numele, timpul nu mai are putere asupra ființelor voastre.

Mama lui Adolf plînse puțin. Apoi lăcrimă și tatăl său. Vecinii oftară. Ceilalți, locuitori mai mărginași sau doar trecători, se mirară.

0)52 SIRENE

Și într-adevăr, după ce Adolf care nu mai era Adolf renunță la nume, îmbătrînirea încetă. Oamenii se uitau după el pe drum și spuneau:

- Uite, ăla parcă seamănă cu Adolf, dar Adolf ar trebui să fie mult mai bătrîn!

Nici cîinii nu-l mai lătrau, nici oamenii nu-l mai băgau în seamă.

Mai mult, o mulțime dintre locuitorii străzii procedară la

fel. Au renunțat de bunăvoie la nume. Treceau pe stradă, se uitau unul la altul și nu știau cum să-și spună ceva, își înghițeau neputința, saliva, vorbele neformate și treceau mai departe.

Vestea că pe Strada Cu O Singură Ieșire lumea nu îmbătrînește se duse din nou în lume. Dar, ca să prevină iarăși tărăboiul de pe vremuri, guvernul ieși cu un comunicat de presă care pătrunse ca un frison în toată omenirea și care explică ceea ce spusese Adolf, pe cînd mai avea nume: că, dacă renunți la nume, oprești sau măcar întîrzii îmbătrînirea.

Un prim val de oameni, mai disperați, renunțară în clipa următoare la nume, fără regret.

Alții își făcură ceva calcule, apoi renunțară. Alții rămaseră fără nume pentru că nimeni din jur nu mai era dispus să le țină minte numele lor, de vreme ce uitaseră propriile nume. Alții, însă, nu vrură cu nici un chip să renunțe la nume, ei se întruniră într-un grup al rezistenților care era destul de mare la nivelul planetei. Din păcate, ei îmbătrîneau, nu neapărat repede, dar oricum în ritm omenesc.

Guvernul a fost satisfăcut de modul în care a stins conflictul de pe Strada Cu O Singură Ieșire și își zise că ar fi bine să-l decoreze pe cetățeanul care se numise cîndva Adolf și care acum nu mai avea nume, așa că trimise un reprezentant de vază pe Strada Cu O Singură Ieșire ca să-i pună medalia în piept și să-l dea exemplu orașului, țării, omenirii. Dar reprezentantul guvernului nu mai găsi strada, pentru că toți oamenii, dar absolut toți oamenii de pe Strada Cu O Singură Ieșire renunțaseră la nume, iar strada nu mai

avea nici un motiv să și-l păstreze. Așa că reprezentantul guvernului se mai foi un timp prin oraș, mai întrebă pe unul, pe altul despre un oarecare Adolf, oamenii se uitau tîmp la acesta, dădeau din cap, rar cîte unul mai zicea că auzise din bătrîni cîte ceva, dar nu putea garanta nimic. Atunci reprezentantul guvernului puse decorația într-un coș de gunoi și plecă la treaba lui ca și cum nimic nu se întîmplase.

„Ph.D. Apostol Sempronian St r a Be"

M-am dus la Viena, orașul lampioanelor opalescente și al trăsurilor de carnaval, ca să găsesc o anumită stradă. în primul rînd, am vrut să mă conving că strada asta există, apoi am vrut să duc la capăt un demers jurnalistic pe care l-am început demult, pe care l-am abandonat deoarece șefului meu *{poate o să revin ca să vă detaliez ce înseamnă caracter infect în presa de azi!)* i s-a părut neinteresant. Treaba lui. Strada se numește „Ph.D. Apostol Sempronian StraBe", e mai mult un culoar de legătură între două străzi importante: *Haut Stralie* și *Arsenal Strafie.* Dacă e să mă întrebați cine e Apostol Sempronian, ca personalitate care a dat numele unei străzi tocmai în inima Vienei, mi-ar fi greu să vă spun. S-a născut la Piatra Neamț, un oraș din România, undeva la intersecția civilizațiilor, unde a și făcut primele studii. La Piatra Neamț, ca să fac o paranteză, s-a născut și celebrul pictor Victor Brauner, cel care a impulsionat arta plastică europeană și universală, ca să spun o banalitate care mă ferește să-i calific opera sa criptică, din tot mai îndepărtatul secol douăzeci, închei paranteza. Acest Apostol Sempronian, fiul tîrziu al unei

familii de farmaciști, care se și retrag repede din viață după nașterea fiului, ajunge la Viena unde termină un colegiu și ceva studii universitare. Nu multe. Dacă dai pe „căutare" pe vreunul din motoarele specializate în așa ceva de pe Internet, descoperi că Apostol Semproniu sau Sempronian, conform unui ciot de informații, a fost un inventator, un om de știință, dar nimeni nu spune ce a făcut de fapt, ce a inventat. Ești invitat să completezi cu amănunte „ciotul", dacă deții informații corecte.

La Viena am înnoptat la Mozart Hotel, o clădire de secol nouăsprezece, situată în Julius Tandler Platz, cu camere mici, înghesuite, cam igrasioase, dar aproape de centru.

Dușumelele de pe hol scîrțîiau prelung, neplăcut. La recepție, o româncă. Ne-am salutat în românește și atît. Nici ea, nici eu nu aveam chef să ne detaliem originile, să ne regăsim obîrșiile. Eram și obosit, după un drum de o zi cu trenul. De altfel, am văzut că și femeia de la recepție, după ce a vorbit în românește, s-a uitat în jur, cu precauție. Asta mi-a displăcut, firește.

Cu harta în mînă am găsit ușor„Ph.D. Apostol Sempronian StraBe", după o plimbare de plăcere, dimineața, pe străzile încărcate de aerul lunii mai. Am făcut poze, la concurență cu grupurile de asiatici care păreau o avangardă a invaziei din sezonul turistic de peste vară. Erau flămînzi după imagini, iuți, păreau să absoarbă peisaj după peisaj, clădire după clădire, poveste după poveste. Probabil că printre ei se găseau și oameni pragmatici, care își propuneau să facă o mică Vienă pe o insulă din vreo mare estică, în chip de replică la cea actuală. Seara, de altfel, găsesc în caietul meu „de însemnări", că am scris un text referitor la acest lucru, pe care îl redau acum, ca amuzant. Cred că în intenție a fost o poezie:„O ghidă japoneză/ explica unor asiatici care stăteau/ cu gurile căscate/în fața unor ziduri scufundate/ - niște ruine romane -/ că liantul dintre pietre fusese chiar lutul/ da, lutul,/ o!,/ au făcut asiaticii, fericiți că au aflat/ și acest minunat lucru/ apoi s-au fotografiat pe buza gropii/ stînd destul de riscant,/ unul, doi ar fi putut să cadă,/ au

plecat fericiți mai departe,/ voiau să li se explice cum iese iarba printre pietre,/ acolo în adîncuri cineva o împingea în afară,/ ce bine ar fi fost dacă ar fi putut face/ și cu el/ o fotografie". Iertare pentru digresiune, rogu-vă.

Tot din caietul de însemnări de atunci, găsesc un inventar al obiectivelor mai importante de pe „Ph.D. Apostol Sempronian StraRe": o cofetărie, care, chiar dacă nu era celebra Demel de lîngă Stephansdom, tot îți trimitea bezele dulci din orice exponat; un coafor de lux, un magazin cu obiecte tradiționale, ceramică de la Gmunden și porțelan de la celebra manufactură Augarten, costume din Tirol sau obiecte din sticlă colorată, din Salzburg, după cum anunțau reclamele pictate direct pe geam. Mai erau un birou al unei

bănci în care nu se făceau, însă, operațiunile specifice, un magazin cu haine de piele sintetică, un mic restaurant cu specific chinezesc, o librărie, un birou de arhitectură, un birou al unei corporații multinaționale care distribuie tutun și produse de lux din aceeași categorie, vreo trei spații goale„for sale"și vreo zece intrări întunecate în scara blocurilor cu trei niveluri, de pe acea străduță. Cam asta era tot.

Am intrat în micuța librărie, în care așteaptă parcă dintotdeauna clienții un domn cu un aer foarte serios, pătruns probabil de importanța faptului că servește omenirii ca intermediar între capodoperele literaturii și cititor, această tot mai improbabilă ființă care trăiește pe planetă. De asta, cînd am intrat în librăria cu un nume bine ales, se numea „Robert Musil", domnul foarte serios văzut prin fereastră și-a luat o mină jovială, atît cît poate să o facă un austriac în exercițiul funcțiunii. Știa puțină engleză, știa puțină franceză, atît cît să ne putem zîmbi unul altuia cu înțelegere.

Dacă știam italiană?

Nu, nu știam. *Jeregrette!*

Dar spaniolă?

Nu, nu știam nici spaniolă. *Jeregrette!*

Nu, nu voiam o anumită carte. *Merți!*

12

0» SIRENE

Nu, nu voiam referințe la un anumit autor. *Mergi!*

Nu, nu eram student la vreo renumită universitate din Viena, ci eram un turist întîmplător, în urma unui concurs de împrejurări, care nu merita prea multă atenție.

Pe fondul acestui dialog, l-am întrebat pe amabilul librar dacă știe ceva despre cel care dăduse nume străzii pe care se afla librăria: Apostol Sempronian.

Da, știa. Apostol Sempronian fusese un inventator, de origine estică, probabil. Armean?

Da, da...! Era estic din România, dar nu era armean.

Din România?

Da, da, din România.

A, România. Țara lui Eugen Ionesco...?

Da. Și țara lui Emil Cioran. Și a lui Brâncuși...

Nu înțelegea.

Sculptorul Constantin Brâncuși, cel cu „Pasărea măiastră", cu „Domnișoara Pogany"...!

A,„Domnișoara Pogany"...?

Probabil că mă credea deja un frivol, vorbindu-i despre o anumită domnișoară. De asta am continuat:

A fost elevul lui August Rodin, el a spus, la despărțirea de maestru, că la umbra marilor stejari nu crește nici iarbă...!

Da, librarul pricepuse, în sfîrșit, dar nu mi-am dat seama ce. Oricum chestia cu iarba și stejarul i-a smuls un zîmbet înțelegător. De asta am renunțat.

- Ce știți despre Apostol Sempronian?, am insistat eu.

- A, e un inventator. Din cîte știu, a avut contribuții importante în domeniul aeronauticii. Sau a laserilor? Sau a folosirii laserilor în aeronautică. Niște studenți de la Arte Plastice se interesau anii trecuți de o imagine a inventatorului pentru a realiza un bust la capătul străzii. Din cîte știu, nu au găsit nici o imagine. Altcineva, tot un cetățean dintr-o țară din Est, spusese că ar fi vorba de un inventator de origine maghiară.

Nu, nu era vorba de un cetățean maghiar, asta e sigur.

13

VfZ SIRENE

Dank fur die Klărung, a spus el.

Era în anul 1943, cînd Apostol Sempronian ajunsese student la Politehnică, la Viena.Tot aici studiase patru ani și la un colegiu de băieți, cu efortul financiar al întregii familii. Ca student, însă, avea o bursă primită de la o fundație de pe lîngă Casa Regală a României care își propusese să încurajeze tineretul studios, mai ales pe cei care voiau să devină ingineri într-o țară„eminamente agrară", cum se spunea. Au fost primii bursieri și ultimii, de altfel, recomandați de această fundație, deorece războiul deturnase necesitățile imediate ale țării. Norocul celor șase tineri care cîștigaseră bursele a fost acela că au primit subvenția pentru doi ani în avans, așa că s-au ținut de carte, departe de zgomotul armelor din Europa. Apostol Sempronian se pregătea la Politehnică, unde combina studiul „arhitecturii aeronautice" cu cel al „evaluării cadastrale" a terenurilor, ambele specializări fiind deficitare în România. De asta avea mult de studiu, lucru pe care îl făcea fără să se plîngă vreodată. Locuia pe o stradă fără

nume, un gang mai larg care lega două bulevarde importante, pe unde, deseori, vedea armatele fie defilînd, fie trecînd tăcute spre fronturi obscure. La ziua lui, 22 noiembrie, cînd împlinea douăzeci de ani, cîțiva colegi au decis să-i ofere cadou o... stradă. Astfel, au mers la un atelier de profil și au comandat o placă din marmură pe care au cerut să fie scris „Ph.D. Apostol Sempronian StraBe, nr.1", placă pe care au pus-o pe clădirea în care studentul nostru stătea cu chirie, la un demisol destul de curățel. Au făcut haz pe această temă o vreme. Dar nu prea mult. Războiul a tulburat apele Europei fără milă. Apostol Sempronian s-a întors în țară, a mers pe front. Nu a ajuns prea departe, cînd a terminat săptămînile de instrucție, confruntările s-au încheiat.

Apoi a vrut să continue studiile, la Viena eventual, dar nu a mai putut pleca din țară. în țară, cu atît mai mult nu putea continua studiile, atîta vreme cît beneficiase de„bursă regală", comuniștii controlau sufletele, mințile, libertatea.

14

SIRENE

Studiile de la Viena nu l-au ajutat prea mult. Fără diplomă, nu putea demonstra nimic. Și apoi, nici nu dădea bine la dosar să spui că ai făcut studii în Viena. De asta a tăcut.

Dacă nu tăcea, ar fi fost arestat de puterea comunistă pentru elitism educațional, pentru îmburghezire culturală, pentru virusare capitalistă. Și ar fi făcut ani buni de pușcărie, așa cum au făcut mai toți intelectualii de teapa lui, pentru reeducare.

Dacă a tăcut, ei, tocmai ăsta a fost motivul arestării sale, că a ascuns originile sale burgheze, că și-a virusat creierul cu știință capitalistă, burgheză, că e un potențial complotist împotriva ordinii sociale, a statului socialist, comunist. La asta l-au și încadrat, la „complot împotriva ordinii socialiste".

Soarta îi era manipulată de realitate.

A făcut trei ani de închisoare la „politici", la Jilava. Apoi a trecut la Aiud, unde a stat cinci ani.

A mai stat pe la Periprava, în Delta Dunării, vreo doi ani, la tăiat stuf.

Prin 1964 a fost eliberat, condiționat, supravegheat.

Studiile sale nu au fost luate în seamă nicăieri. Le și ascundea, declara doar că are liceul absolvit, fără bacalaureat.

Noii intelectuali îl priveau cu milă.

Vechii intelectuali îl priveau cu teamă.

Viitorii intelectuali îl priveau cu indiferență.

A fost, pe rînd, „estetician" la morgă, adică refăcea fețele morților în accidente. O făcea cu artă. Morții arătau mai bine decît viii.

A fost administrator la un cimitir, l-a învățat pe vii să alinieze mormintele după riglă și compas, le-a demonstrat tuturor că drumul drept duce mai repede la cer.

A fost șef de tulumbă la pompierie. Focul se lăsa domolit de gîndul lui.

A fost instructor la o școală, la cercul de aeronautică, unde construia avioane din placaj și hîrtie cartonată. Copiii visau în prelungirea machetelor la zboruri interstelare.

A fost bucătar la o cantină de fabrică.

A fost trist.

A fost vesel.

A fost.

Cînd, după război, administrația Vienei a refăcut harta orașului, strada „Ph.D. Apostol Sempronian StraBe" a fost luată la grămadă cu celelalte. Suna și bine, în spiritul internaționalismului care învinsese hidra fascistă. Cetățenii din capitala valsului își imprimaseră în documentele personale numele lui Apostol Sempronian. Apărură pe stradă niște firme care duseseră în toate colțurile lumii numele „doctor inginerului" român. O firmă de asigurări americană, care și-a fixat, mai nou, sediul acolo, a dus numele lui Apostol Sempronian pînă în America. Acolo unde bietul estetician de cadavre nici nu a visat măcar, vreodată, să ajungă.

Numele lui i-a ținut loc de destin.

în calendarul ortodox, Sempronian e un sculptor care a fost martirizat și apoi ucis, alături de tovarășii săi Claudiu, Castor, Simpliciu și Nicostrat, de împăratul Dioclețian (284-305) pentru că a refuzat să sculpteze idoli. Au fost băgați în sicrie de plumb și aruncați în rîul Sava.

Apostol Sempronian a fost unchiul meu.

Eînmormîntatîn cimitirul„Eternitatea"din Piatra Neamț, iar pe crucea lui din marmură îngălbenită scrie: „Apostol Sempronian. N. 22 noiemb. 1923 - Dec. 18 mart. 2001". Sculptorul anonim ținuse să adauge de la el, mai jos, pentru că tot mai rămăsese ceva loc pe placa de identificare:„Aici la margine de crîng/ E numai pace și tăcere/ Și păsările toate cînt'/ Pîn' la a doua înviere".

Dar în margine, mă uit de fiecare dată, instinctiv, nu-i nici un crîng. E doar orașul - mai bine zis, e vorba de un cartier mărginaș în care viața și moartea se succed ca după un plan de dinainte stabilit.

16

George ARION

De la fereastră

I^ncă o zi pe care o voi petrece la fel ca pe toate celelalte 804 zile trăite de când m-am întors din spital. Un accident de mașină m-a țintuit pentru totdeauna într-un scaun cu rotile.

A fost numai și numai vina mea.

Din copilărie sufăr de comportament obsesiv-compulsiv. Asta înseamnă, printre altele, obsesia de a pune lucrurile într-o anumită ordine.

Pentru a mă înțelege mai bine, amintiți-vă de Nadal. Da, de marele jucător de tenis.

Când îl vezi cum zburdă pe teren executând cele mai incredibile lovituri, l-ai crede un zeu pe care nimeni și nimic nu l-ar putea pune în dificultate.

Și totuși...

în pauzele dintre ghemuri sau seturi, după ce se hidratează, își așază sticlele din care a băut mereu în același loc.

Când revine pe teren, primul pas îl face cu dreptul.

înainte de a pune mingea în joc, execută mereu același și același ritual - își potrivește la spate șortul, își duce mâna la nas, își potrivește părul de deasupra urechilor...

încă din școală am descoperit ce nervos deveneam

dacă, în recreații, vreun coleg îmi deranja caietele de pe pupitru, îmi muta pixul din locul în care îl lăsasem sau punea în fața mea un obiect care nu-mi aparținea. Totul trebuia să respecte ordinea pe care eu o stabileam. Numai așa scăpăm de neliniștile care începeau să mă bântuie când observam cu câtă nepăsare alții

își aruncau pe jos ghiozdanele, își atârnau în cuier paltoanele la întâmplare, nu-și ștergeau noroiul de pe adidași...

Dacă eram scos la tablă, îmi calculasem câți pași trebuie să fac până acolo - dacă nu-mi ieșeau la număr, mintea mea o lua razna și răspundeam aiurea.

Din pricina obsesiilor mele, nici la facultate, nici la banca în care am lucrat după absolvire n-am fost socotit o persoană agreabilă. Evitam să dau mâna cu oamenii pe care îi întâlneam, iar dacă totuși o făceam, alergam imediat la un robinet ca să mă spăl pe mâini. în orice încăpere intram, chiar și în biroul directorului, începeam să mut obiectele ca să le așez într-o aliniere perfectă. Vă închipuiți ce ochi căscau cei care mă vedeau pentru prima oară.

Doar în apartamentul meu domnește o ordine desăvârșită. Aici nimic nu-mi provoacă angoase.

în garderob hainele sunt așezate după culori. îmi e ușor să le scot din dulap când le iau la purtat - luni îmbrac costumul bleumarin, marți pe cel maro, miercuri pe cel cu dungulițe, joi pe cel negru... în celelalte zile mă îmbrac *casual* - vineri un sacou de tweed, sâmbătă o jachetă, duminică un blazer. Oricine mă cunoaște știe în ce zi suntem după hainele în care sunt îmbrăcat și după cravatele pe care le am la gât.

Pe rafturile bibliotecii, cărțile se înșiruie după dimensiuni, fără nicio grijă de a le separa după ceea ce tratează sau după autori.

Patul e întotdeauna aranjat ca la cazarmă, înainte de inspecția de dimineață.

Nu primesc vizite. N-aș suporta să văd pe cineva umblând cu lucrurile mele.

De aceea nici nu m-am însurat. Numai gândul că periuța mea de dinți ar fi trebuit să stea în pahar cu periuța altcuiva

îmi provoca oroare.

Și tocmai obsesia mea pentru ordine m-a adus într-un scaun cu rotile.

18

&Q. SIRENE

în urmă cu 854 de zile îmi conduceam mașina pe o autostradă. Plecasem din Barintown ca să mă întâlnesc cu un client dintr-un orășel apropiat, pentru a discuta termenii unui contract.

Rulam, ca întotdeauna pe porțiunea respectivă, cu 90 de kilometri la oră. Nici mai mult, nici mai puțin.

Deodată, am observat un CD căzut pe covorașul din fața scaunului din dreapta. Enervat, m-am aplecat să-l iau și să-l pun la locul lui.

Atunci am pierdut controlul volanului. Mașina a părăsit șoseaua, s-a izbit de un parapet și s-a răsturnat.

Trei zile n-am știut nimic de mine. în a patra zi m-am trezit pe un pat de spital, atașat la tot felul de aparate care îmi măsurau pulsul, tensiunea sau îmi pompau diverse fluide în corp.

Au mai trecut patru zile până când un doctor mi-a comunicat, fără nicio emoție în glas, că nu voi mai merge niciodată pe picioarele mele.

Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost acela că de-acum înainte nu voi mai putea număra pașii până la magazinul de unde îmi luam de-ale gurii sau până la chioșcul de ziare.

După externare, n-am avut încotro și am angajat o menajeră. A fost o decizie grea.

E o femeie cumsecade, cam de vârsta mea, harnică și curată. Dar i-am cerut să vină doar două ore dimineața și două ore seara. N-aș suporta să știu pe cineva în permanență în preajma mea.

Desigur, după ce pleacă, trebuie să pun lucrurile în ordinea pe care eu o consider firească. Nu mi-am bătut capul să-i cer să nu le mute de colo-colo atunci când le șterge de praf - n-ar fi înțeles de ce am pretenția asta și poate că ar fi provocat o și mai mare harababură.

în urma ei, mai trebuie să verific și dacă nu cumva a lăsat aragazul aprins sau robinetele de la baie deschise. De câteva ori am descoperit că a lăsat descuiată ușa de la

intrare.

Toată ziua citesc, mă uit la televizor, ascult radioul. M-am obișnuit rapid cu noul meu mod de viață.

19

OfZ SIRENE

Altul s-ar fi lăsat cuprins de deznădejde, poate și-ar fi pus capăt zilelor. Eu unul mă simt în siguranță, atâta vreme cât lucrurile din jurul meu mă veghează prietenoase din locurile unde le-am așezat.

în întreg universul e o ordine care ar trebui să ne inspire. Corpurile cerești își urmează traiectoriile de milioane de ani. Nu umblă brambura prin spațiu.

Dacă n-ar fi așa, m-ar cuprinde panica.

Câteodată îmi duc scaunul în fața ferestrei deschise.

De la acest post de observație urmăresc zborul porumbeilor deasupra acoperișurilor, studiez arhitectonica blocurilor de apartamente și de birouri din împrejurimi sau însoțesc cu privirea vreun avion care trece pe cer. Sunt întâmplări pe care altădată nu le-aș fi băgat în seamă.

Dacă m-aș putea apleca peste pervaz, aș zări și animația din stradă. Mă mulțumesc să ascult claxoanele mașinilor conduse de șoferi nervoși, strigătele vânzătorilor ambulanți, țipetele copiilor care se întorc de la școală.

Chiar în dreptul ferestrei mele se află fereastra de la bucătăria unui apartament dintr-un bloc de vizavi. O vreme a fost locuința unui cuplu de bătrâni care nu mi-a atras cu nimic atenția.

De douăzeci de zile altcineva locuiește acolo. O fată de o frumusețe răpitoare.

Fără să vreau, am început s-o urmăresc în orele după-amiezii, când se întoarce probabil de la lucru și deschide fereastra. A trebuit să-mi calc pe inimă, neplăcându-mi să violez intimitatea altcuiva. Nici mie nu mi-ar conveni să mă studieze vreun necunoscut.

Fata e singură. Din când în când, zăresc un motan care se cațără pe scaune. încearcă să se urce și pe masa din mijlocul încăperii, însă imediat e dat jos.

N-a trecut mult timp și am descoperit cu încântare că tânăra este obsedată de ordine și de curățenie. Farfuriile folosite sunt

imediat spălate, șterse și puse în bufet, ca de altfel și cratițele, oalele și tigăile. Probabil și în restul apartamentului domnește aceeași ordine.

Pe un perete sunt agățate, după mărime, cuțite de tăiat pâine, carne, zarzavaturi, un ciocan folosit la prepararea șnițelor. Sclipesc în bătaia razelor de soare.

în seara asta, însă, nu e singură. Vizitatorul e cam de vârsta ei. Părul îi e tuns cu creastă, brațele îi sunt acoperite de tatuaje. Arată ca un membru al unei bande de cartier.

Mănâncă amândoi pe masa din bucătărie. Și-au comandat ceva de la restaurantul chinezesc din colț - recunosc cutiile în care li s-au adus preparatele. Simt cum îmi dă ghes foamea închipuindu-mi ce au în față - poate pachețele de primăvară, orez Beijing, pui Szechuan, porc picant cu alune. Cei doi folosesc cu dexteritate bețișoarele pentru a duce mâncarea la gură.

Au destupat și o sticlă de vin. Alte două sticle așteaptă pe bufet să fie deschise.

Din când în când, bărbatul încearcă s-o mângâie pe fată pe brațe, s-o cuprindă pe după umeri. Are chiar o tentativă de a o săruta. Ea se ferește cu cochetărie. Nici nu-l respinge agasată, nici nu-i încurajează demersurile. El râde cu gura până la urechi, dar nu cred că se simte chiar în largul lui.

Nu știu de ce, dar mă simt trădat. închid fereastra și mă cufund în lectura unui roman polițist.

Dar rândurile îmi fug în fața ochilor.

Am urcat o ființă pe un piedestal pe care nu-l merita. Am crezut că este aidoma mie. Cum, oare, se împacă perfecțiunea din jurul ei cu vulgaritatea bărbatului invitat la cină?

într-un târziu, mă basculez din scaunul cu rotile în pat și mă vâr în așternut. Adorm cu greu, iar somnul mi-e bântuit de coșmaruri.

Dimineața, însă, mă trezesc senin. Menajera încă n-a venit. Manevrez scaunul până în baie unde îmi fac toaleta. Apoi mă servesc cu o cafea.

SIRENE

Deschid fereastra de la camera de zi, ca să aerisesc. Privesc, într-o doară, vizavi. Curios! Fereastra fetei e deschisă. Nu s-a dus azi la lucru?

Mă uit mai atent și sunt cuprins de mirare. Pe masă zac alandala cutiile în care a fost mâncarea. Probabil în unele mai sunt resturi. Toate cele trei sticle de vin au fost băute - una dintre ele, culcată la marginea mesei, amenință să cadă.

Deodată văd cum motanul face un salt pe un scaun, iar de-acolo sare printre cutii, la două înghițituri dintr-un bol și apoi coboară pe podea. Probabil e deja sătul.

Pe masă a lăsat niște urme. Să fie de sos?

într-un sertar am un vechi binoclu de teatru. îl iau și revin la fereastră.

Cercetez urmele de labe, dar asta nu mă ajută cu nimic, oricât potrivesc binoclul ca să măresc imaginea. Văd doar culoarea lor întunecată.

Din nou, mă întreb: să fie urme de la sosul în care a călcat motanul?

Dacă aș striga, cu siguranță aș fi auzit, sunt numai 21 de metri între o fereastră și alta, știu precis asta. Și dacă fata ar apărea la geam, ce i-aș spune?„Duduie, vezi că motanul îți linge blidele!"

Mă las păgubaș să-mi mai pun întrebări.

între timp a venit și menajera care a început să deretice. Spune ceva cu glas precipitat, dar nu sunt atent. Mai arunc o singură privire vizavi. De-abia atunci observ peretele unde sunt atârnate cuțitele.

Ciocanul folosit la prepararea șnițelor nu mai e la locul lui. Și nu e nicăieri în raza mea de observație.

Tresar. Menajera e chiar lângă mine.

- Domnule Neyssen!

-Da.

- Am senzația că n-ați auzit nimic din ce v-am povestit.

- Eram cu mintea în altă parte. Ce-ați spus?

- S-a întâmplat o grozăvie... Jos, în stradă...

- Ce grozăvie?

- Un tânăr... Mă rog, un bărbat... A fost găsit pe trotuar cu capul făcut zob.

- Făcut zob?

- Da. Nici maică-sa nu l-ar mai putea recunoaște. Polițiștii sunt complet în ceață.

Tac o clipă, apoi o întreb cu glas șovăitor:

-Tânărul ăsta... bărbatul ăsta avea tatuaje pe brațe?

Se uită la mine ca picată din cer.

- De unde știți?

Continuă să vorbească, pradă indignării.

- Era tatuat și pe gât. Cum să-ți scrijelezi pielea pe care ai moștenit-o de la părinți?

Nu-i răspund. Pun scaunul în mișcare și mă duc în dormitor.

- închide, te rog, fereastra. Azi e cam răcoare.

Adrian BUZDUGAN

Cărțile micuțului Brott Davidsson

» >

Contessa, che e mai la vita?
E l'ombra d'un sogno fuggente.
Giosue Carducci, *Jaufre Rudei*

- Hai, Brotty! Vorbește!
- Hai, puișor, spune: ma-ma!
- Sau:ta-ta.

Se uita la ei și le zâmbea știrb. Atât. Câteodată, spre disperarea lor, le răspundea eforturilor repetate cu râsul său măgăresc:

- Dăă, hăă, hâgh-hâgh!
- Zi papa, piroșca mamei! Pa-pa, pa-pa...
- Dă, hargh, hargh-hargh! Hâ-râgh, rââ-hg!

Și atunci, temători, renunțau.

Din păcate, copilul era unul cu probleme - așa cum le dorise cumnata Elda să-l aibă,„S-aveți un copil handicapat!", la vremea aceea, cloșca din ea se înfoiase simțind un atac voalat la adresa IQ-ului puiului ei, care tocmai făcea pregătire în particular pentru nu știu ce examen. La doi ani, Brott, fiul Hildei și al lui Bruno Davidsson, abia dacă deschisese gura să-ncerce o silabă. La trei abia gângurea, iar la patru scotea niște sunete mai mult animalice, dar care, în sfârșit, le indicau cu destulă precizie dacă îi e sete, foame, dacă îl doare ceva sau are vreo altă trebuință.

Pe la cinci ani începu să meargă, dar chinuit, ca un robot

stricat, iar mersul acela i-a rămas, doar cu timpul prinzând și ceva viteză. Și nu doar că era lălâu, dar ce luase de la taică-său, părul aspru, de un castaniu pătat, decolorat și gura fermă, nu se potrivea deloc cu ochii verzi, cu gene întoarse și bărbia delicată de la maică-sa. Strabismul, care nu putuse fi corectat, îi accentua - de ce să nu fim cinstiți - urâțenia.

Nu ieșea afară din casă - noroc că aveau o casă mare, spațioasă. Nu suporta alți copii în preajmă, iar lucrurile îi erau indiferente, abia se atingea de jucării.

Nu-i plăceau ceasurile. Zdrobea orice cadran prindea, renunțaseră până și la ceasul cu cuc de pe hol, cuc zăpăcit de obiectele grele care-i cădeau în mână micuțului. Praf l-a făcut și pe cel de aur, cu lanț și capac, al lui Timo Itkonen, fostul coleg de muncă al Hildei - ea, în cele din urmă, se lăsase de avocatură pentru a avea grijă de copil, Bruno, pilot de linie, s-ar fi topit pe picioare dacă i-ar fi cerut să renunțe la aripi. Nefiind atenționat de straniul obicei al micuțului, văzându-l iritat, i-l oferise acestuia ca să-l astâmpere cumva. Ceasul vechi, păstrat în familie de la străbunicul său, fost ministru al Justiției sau cam așa ceva, deveni amintire când Brott îl trânti cu toată forța de pardoseală și se împrăștie bucăți, l-au dus șuruburile, lanțul, cheița, rotițele și tot ce mai găsiseră întreg din el într-o cutie, alături de o sumă consistentă, dar Itkonen îi refuză politicos, cum refuză să mai treacă și pe la ei. Așa se face că l-au pierdut și pe cel care-și mai făcea drum săptămânal să aducă delicatese celui mic, iar pe ei să-i salute - pe Hilde în numele unei nedeclarate și nestinse iubiri. Rude și prieteni, în marea lor majoritate, de mult nu le mai călcau pragul după ce se dumiriseră ce povară purtau.

La șapte ani se așeză în fotoliu și începu să răsfoiască, spre disperarea părinților, cărți imaginare. Abia peste încă un an, când prinse a articula și cuvinte, o undă de lumină apăru și pe

fața înăsprită de durere a mamei, sătulă de râsul măgăresc care umplea casa.

Și într-o lună, fonemele și silabele stâlcite dispărură

brusc, lăsând loc unei limbi curate, guturale, nemelodioase, dar corecte. Copilul citea din cărțile lui imaginare:

-„Asta s-a'ntâmplat demult, pe când varza n-avea cotor și creștea spânzurată'n copaci, vacile, mult mai agere la minte decât acu', fătau iezi în ocolul zgârciților, pruncii, de ți-i aducea poștașul, aveau deja dinții mijiți și mergeau cătinel, iar brânza se usca-n felii pe sfoară, prinsă de grindă în pridvor..."

- Copilul nostru e un geniul, fața domnului Bruno Davidsson strălucea, revanșa față de toate rudele și toți cunoscuții care-i priviseră cu atâta compasiune avea să fie colosală. Trebuie să-l înregistrez!, și fugi după un telefon.

- Bravo, puișor! Bravo! Bravo!, îl sărută maică-sa zgomotos pe obraji, dar micuțul Brott o împinse ferm, cât să aibă acces la paginile cărții invizibile.

-„Lacrimă de toamnă". „Unui orb, ce viața-ntreagă nu văzuse nici contur și nici culoare, o zână bună-i dărui prin farmec puterea de-a vedea, ca astfel ultimele sale clipe să îi aducă pacea-n chip deplin. Afară - mohorît, nori negri, stropi deși, înceți de ploaie, frunze căzând și-nchis. Soarele, de-un alb bolnav, doar temător zvârlea câte-o ochiadă chioară spre pământ, păsările-n cuib pitulate picoteau sau se hârjoneau pe tăcute. Căldură nu era, nici cântec. «Aceasta este lumea deci...» și orbul trist închise ochii strâns. O zână-și șterse pe furiș o lacrimă de toamnă."

- Bravo, Brotty!

- Bravo, puiule!, îl mângâie pe creștet și maică-sa lăcrimând de bucurie.

- Hăă-rââch, râgh, râgh! Hă-râgh-râgh!

- Ce face? Râde?

- Hââ-rrâh! Hă, hă-hărgh-hărgh!

- E idiot!, și Bruno lăsă să-i scape telefonul din mână.

26

^2
SIRENE

Cum-necum, lucrurile pe care le citea erau decente, legate, unele interesante, altele al naibii de frumoase, puține dintre ele memorabile, dar toate geniale, raportate la vârsta lui fragedă, numai că micuțul Brott, aparent, nu înțelegea o iotă din ce spunea.

„de ani nu mai trec poeții pe-aici
nici nu mai știu pe unde-i cheia ruginită
trag ușa
și atât
nici nu mai știu de când
n-am mai dat o metaforă
nici de când
vreun poet n-a mai semnat în registru

mai deunăzi am trecut
și sunt toate la locul lor
palete pentru mori de vânt
cârpite
cărămizi și pietre rotunde
pentru castele de vis
hangare pline cu nori
fel de fel
lumini orbitoare și stele
luni pline, ciuntite sau roșii
(mari cât un pepene)
aurore polare și zori
și crepuscul, fire de ploaie
înșirate pe ațe, în colț,
ori stropi care urcă fantasmatic
spre cer

poeții nu mai trec pe-aici își scriu în proze simple poezia
H

- Uite ce ți-am adus!, și Hilda îi puse între picioarele slăbănoage o imensă carte de povești. Vezi? Are și poze, și-i deschise cartea la câteva dintre ele.

Dar fabuloasele ilustrații cu zâne, dragoni și viteji nu-i atraseră deloc atenția micuțului Davidsson, așa că o zvârli cât colo. Răbdătoare, Hilda i-o puse din nou în poală. Și din nou. Și din nou... până Brott, nervos, începu să arunce cartea din ce în ce mai departe, apoi să-și însoțească aruncările cu niște răcnete care nu mai aveau nimic omenesc în ele. înspăimântată, Hilda renunță.

Și tatăl încercă, având același insucces, așa că îi dădură

de mâncare - de mâncat mânca orice - și îl lăsară în plata lui. Ori stătea între perne, pe pat, uitându-se în gol, ori dormita boierește pe fotoliu cu cărțile lui, ori se rostogolea pe canapea repetând la infinit:

- Timpu' nu-i, timpu' nici nu-i, timpu' nu-i, timpu' nici nu-i...

Când și când, Bruno îl privea distrat sau îl asculta întristat, Hilda plângea, ca de obicei, iar micuțul Brott râdea măgărește:

- Dăăă, hahă, hargh!

- Hilda, eu cred că ar trebui să-l dezbărăm de... ce-o fi asta...

- Da, Bruno!, îl aprobă îndurerată soția.

Cu lacrimi în ochi, îl legară de mâini. Brott țipase, răcnise, scrâșnise, dar până la urmă, între reprize de strigăte prelungi, îl mai auzeau declamând:

„Lambouri de corion infarctizat, cu insulele restante deci- duiforme, catafaticul și apofaticul, modalități ale teognosiei, structura sintalității colectivului de elevi, care nu se reduce la simpla cunoașterea personalităților elevilor, prescripția extinc- tivă a dreptului de a cere executarea silită a sultei, transgresarea ipseității în ileitate prin depășirea finitudinii de sine și intrarea în neautenticitate, supercorzi ce se pot deplasa sau înfășură în dimensiunile suplimentare compactate... în fiecare limbă am

ridicat turnuri Babei, avem jargon până și în domeniul salubrității. Fiecare vorbitor se crede situat undeva peste ceilalți, peste multe alte niveluri, undeva, sus, cu mult peste turma nevorbitoare de limbaj specializat, ultraelaborat, peste parter, peste cei care nu vorbesc tipizat. în fapt, am ajuns să uzităm cu toții vorbe goale, lipsite de profunzime, lipsite de înțelepciunea ce nu vrea cu niciun chip să urce vreun etaj al acestei construcții de coșmar".

Sau povestind despre Sven Sjostrom, un bătrân care toată viața se pregătise să își scrie Cartea. Studiase stiluri, curente literare, citise majoritatea cărților de căpătâi sau greoaie opere contestate, se familiarizase cu istoria și

critica literară, învățase să folosească apocope, epifore, epimone, aposiopieze, brahi- logii... iar acum, când totul era gata, planurile principale și secundare, personajele, intriga în amănunt, mesajul, indicii paraetici etc., tăria i se scurgea din trup, ochii obosiți, adânciți în orbite nu-l mai ajutau decât să vadă conturul obiectelor pe care mâinile-i tremurânde încercau să le apuce sau să le depărteze - după cum mințile, și ele, îi scăpătau ușor-ușor înspre liniștea deplină.

- Sunt ca niște audiobook-uril, se lovi cu palma peste frunte taică-său.

Și mai încurcați, îi astupară și urechile.

-„încremenirea în proiect nu e caracteristica dominantă a prostiei, cum spunea elevul lui Noica - prostia e mai curând un proiect denaturat -, încremenirea în proiect e atributul major al gândirii de tip filozofic, însuși Aristotel avertiza că de la o anumită vârstă gândirea trebuie transpusă în act, meditația sterilă trebuie aruncată ca un cocon."

După câteva zile, cu mintea cea de pe urmă, îl dezlegară și căzură de acord nici să nu mai vorbească despre încercările lor de a depista sursa meșteșugitelor sau ciudatelor cuvinte

(sagetic, *ars oblivionalis,* tuitate etc.), nici să nu cheme specialiști să facă experimente și să măsoare bizareria micului lor monstru.

-„Gânduri risipite-n ceață/ se întorc răzleț 'napoi/ și nu spun nimic// Ochii reci cu nepăsare/ cântăresc obiecte-ntruna/ fără să le vadă". Hăă, hăhă-hăă, hargh, hargh!

- Sunt tare interesante, Brotăcell, și Hilda se așeză pe marginea canapelei, frângându-și mâinile. Tu le faci?

Brott roti de câteva ori ochii până-i prinse fața frumoasă, dar îndurerată. Zâmbetul nu-i dădu în râsul măgăresc, care o înspăimânta atât de tare, ci dădu energic din cap:

- Nippe Ulveson și Robert Schbnemann

- Bine, mamă! Și ce mai spun domnii ăștia?

Micuțul Brott își măsură fix genunchii, peste închipuita antologie de poezii și continuă:

- „Creierul zdrobește-n teasc/ milioane de nimicuri/ nepăstrând un fir//în imagini alterate/ gândul prins robotic toarnă/ porții mari de fericire/ fadă." Hă! Hărăha, hargh, hargh! „Purtăm întunericul lucrurilor/ ne-acoperim lumina cu el/ temători." Hăăăăă! Dă-hargh, hă-ragh! Hă-raghh!

- Bruno, nu mai pot! Nu mai pot, nu mai pot!, și Hilda ieși pe terasă plângând în hohote.

Până la treizeci de ani, când îl născuse pe Brott, luase în râs viața, trecuse cu ușurință peste orice neajunsuri sau greutăți, ironizase și nemulțumirile altora, uneori poate prea dur. latǎ că în ultimii ani râsul i se-ntorsese însutit în obraz. Hidos și nimicitor.

în dimineața următoare își distruse, își șterse toate fotografiile vechi. în toate râdea fericită alungând orice nor.

Pe Hilda a dus-o la sanatoriu într-o marți. Ea a dorit să scape o vreme de râsul care se revărsa aiuritor peste lucrurile spuse atât de așezat. Părea o culme a cinismului, a sarcasmului pe care n-o mai putea suporta. Rezistase râsului său nenatural

atâția ani, dar îi era prea greu să vadă încontinuu persiflate, batjocorite acele vorbe cuminți care veneau dintr-o zonă ascunsă a minții lui - la care, sărăcuțul, nici el nu avea acces - sau venite de niciunde, vorbe care ei îi aduceau aminte constant de normalitatea pierdută. Una era să fi asociat râsul convulsiv cu dizabilitatea micuțului, alta să vadă că râsul aproape drăcesc se punea în coada a tot ce era pertinent, frumos sau interesant. Și, peste asta, acum avea certitudinea că Brott nu se va face bine niciodată, chiar de-ar fi ajuns să rostească - după o oarecare chibzuință - lucruri plăcute, mintea lui chinuită tot ar fi agățat în coadă râsul grotesc.

Bruno Davidsson decola răsuflând ușurat, lăsând în urmă grijile și pe Brott unei bone taciturne, dar ateriza din ce în ce mai greu, mai stângaci, întorcându-se la pământul pe care-i fusese sortit să aibă atâtea încercări. Până odată

când, întunecat, tot gândindu-se la ale lui, rată aterizarea. Abia în al doisprezecelea ceas își dădu seama că demult uitase de oamenii pe care-i transporta, călătorind cu afaceri sau de plăcere, oameni care se întorceau sau veneau să întâlnească alți oameni, să mănânce alte mâncăruri, să bea alte băuturi, să vadă alte locuri, să audă altă limbă, să se îmbogățească risipindu-se în altceva. Avionul era plin, n-au fost răniți, dar au fost multe plângeri. Compania nu-l chemă în instanță pentru plata daunelor, dar se văzu nevoit să renunțe la zbor.

Când la urechile lui Bruno mai ajungeau vorbe potrivite desăvârșit, îl mai înregistra. Se simțea cum vocea lui guturală se căznea să găsească melodia frazei, să devină coincidentă cu normalitatea, dar modulațiile nefirești îl împiedicau întotdeauna. Dar, oare, normalitatea nu era gândită pe calapodul minților înguste, cum îl auzise odată spunând chiar pe Brott?

„Că nu am bani, un trai decent sau un viitor asigurat asta nu mă îndreptățește să arunc găleți de lături și mizerii în obrazul

patriei mele. Pot să indic niște politicieni idioți, pot să mă plâng că o duc prost din cauza unui primar escroc, pot să spun că X și Y au distrus țara și pot să-i iau la înjurat - suportând consecințele, desigur - pe toți pseudoparlamentarii, politicianiștii și corupții, dar nu pot să-mi ocărăsc țara! Ar fi ori un comportament infantil, ori o marcă a faptului că n-am înțeles nimic din viață. Iubirea de patrie, dezamăgită, chinuită, înșelată, supusă la cine știe ce avataruri, preschimbată în ură, venin, nu-ți permite, nemulțumit, chiar distrus fiind, să-ți iei țara la șuturi în gură!"

Pe Hilda, înzdrăvenită, a mai adus-o o singură dată acasă, după aproape un an. Stingheri, au mâncat ceva în bucătărie, Bruno a tăiat un mic tort cumpărat pentru a sărbători fericitul eveniment, apoi au mers cu o porție și în living, unde Brott citea cu voce tare dintr-un roman polițist

ireal:

-„De dincolo se auzi ceașca pusă pe șemineu. La scurt timp, auzi cum se deschide ușa de la baie. Mai rămase după dulap minute bune, până când auzi că apa din cadă se liniștește - Karin lăsase ușa întredeschisă. Intră în dormitor și văzu pe șemineu blisterul gol. «Grozav!». Inima îi bătea cu putere să-i sară din piept, dar nu se putu abține să nu arunce o privire prin ușa întredeschisă de la baie - pe hol era întuneric, n-avea cum să fie văzută. Karin era cu capul dat pe spate în apa cu inflexiuni roșiatice. «Dumnezeule, nu știam că otrava lucrează atât de rapid!». Abia stăpânindu-se să nu icnească, făcu un pas îndărăt și, cu mare grijă, o luă spre ieșire."Chhhăăăăăă! Brott ridică ochii spre ea și, ori că se bucura revăzând-o, ori că îi venise ora, ținându-se de brațele fotoliului se dezlănțui: Hă-râgh, hăăăă- râgh! Hââgh, hă-râgh!...

Recea și străina privire a Hildei deveni brusc incandescentă, în urlete ieși din casă, în urlete alergă desculță prin cartier, până Bruno o prinse, în urlete fu băgată în ambulanță, urlând, secătuită toată ajunse înapoi, la noua ei casă cu nebuni liniștiți, departe de fiul ei, Brott.

32

0(2 SIRENE

După asta, Bruno i-a mai înregistrat spusele micuțului foarte rar, aproape deloc. își dădea seama că ar putea fi o pierdere, dar începuse să fie mai reținut față de cel care îi băgase, fără voia lui, desigur, soția la sanatoriu.

*

- Oale, cratițe, tigăi din cel mai pur oțel suedez.
- Nu mă interesează, îi răspunse Bruno cu suficientă amabilitate celui care sunase la o oră atât de nepotrivită.

Se auzea cum Brott, trezit din somnul de amiază, începea să gângăvească supărat.

-Toate sunt din inox de calitate, nu importuri de doi bani, și - cu o mișcare îndelung exersată - scoase aproape instantaneu din geanta de voiaj un ceainic mic pe care prinse a-l ciocăni expert sub nasul potențialului client. Vedeți, domnule, categoria întâi!

Bruno luă ceainicul și-l cântări plictisit. Poate că ar fi

avut nevoie de unul. Vânzătorul, care îi măsura fața atent la orice reacție, cât de imperceptibilă ar fi fost ea, gata să sară cu o ofertă mai generoasă sau cu un alt produs, exclamă:

- Bruno! Bruno DavidssonîTu ești?

Bruno se uită lung la bărbatul încă tânăr din cadrul ușii. Sub sprâncenele stufoase, ochii albaștri deveniseră vii, iar ridurile feței se întinseseră lăsând loc copilului de altădată.

- Ossuka!

-Chiarel, bătrâne!

Se îmbrățișară, se bătură pe spate.

- Hai să-ți fac un ceai dacă tot ai adus ceainic!

Prietenul său din copilărie, Ossian Mârtenson, de care nu mai auzise nimic de mai bine de douăzeci de ani. Avusese o afacere serioasă, industrie grea, utilaje petroliere, bănăret de să-l vânture cu lopata, dar un concern rusesc interesat reușise în doi timpi și trei mișcări să-l falimenteze. Dar nu dispera, era

încă tânăr, avea doar nevoie de-un mic capital ca să intre în politică.

- Și tu, bătrâne?

Bruno nu intră în detalii, doar i-l prezentă pe Brott:

- Eu am un copil arierat.

Ossian Mârtenson rămase cu gura căscată când Brott își începu tirada:

„Comunismul va reveni mereu. Până nu se va dovedi cu asupră de măsură că acest experiment social nu e un eșec pe toată linia, el va fi reluat din nou și din nou. Eșuările anterioare cu milioanele, zecile de milioane de victime nu înclină definitiv balanța în favoarea răului absolut. Ca-n orice făptuire omenească, binele-i amestecat cu rău, trece prin rău, răul unuia e binele altuia, răul general e ignorat pentru binele propriu etc. Oamenii trăiesc în locuințele făcute de comuniști, trec pe podurile sau prin tunelurile construite de ei, merg pe drumurile lor, folosesc energia hidrocentralelor-mamut - de neconstruit într-un alt regim care nu-și silește cetățenii să facă sacrificii, să aducă jertfe. Zecile de milioane de victime ale regimurilor comuniste *versus* zecile de milioane de „morți curate" ale regimurilor

ante- sau postcomuniste, regimuri care îi ucid altfel, cu perversitate pe cei nenorocoși, prostindu-i cu speranțe deșarte, lipindu-le gura cu banda adezivă pe care scrie pompos «alegeri libere, pluripartidism, democrația, cel mai bun regim dintre cele posibile», îngropându-i în sărăcie și umilințe, norocoșii micilor sau marilor proprietăți private garantate ignorându-i sau scuipând cu dispreț pe trupurile lor încă zvâcnind. Acele zeci de milioane de victime ale cruzimii fondatorilor au fost temelie pentru ce? Greu de crezut, dar ele sunt cele care vor aduce comunismul mereu și mereu".

- Blasfemie, murmură Mârtenson.

O groază din rudele sale - maică-sa fusese rusoaică - avuseseră de suferit sau muriseră din cauza comuniștilor.

34

002 SIRENE

- Dar de unde... se bâlbâi, tu l-ai învățat să spună enormitățile astea?

Bruno clătină din cap:

- Le spune el așa, și făcu un semn vag cu mâna.

- Imposibil! Și ce câștigi dacă-l înveți să spună asemenea prostii?

- Nu înțelegi? Le inventează el, e ca și cum le-ar citi de undeva.

Fostul prieten din copilărie îl măsura cu neîncredere.

Bruno ridică din umeri:

- Dacă nu vrei să mă crezi... Dar am și înregistrări cu el care s-ar putea să-ți placă.

Căută prin fișiere:

- Partide, patriotism... politică. Aici! Uite, „anticomunism"!

Și în timp ce micuțul râdea hârgâit, vorbele-i înregistrate se făcură auzite puternic:

„Cale lungă de la extracția și cântărirea binelui dorită de Pavel Sorokin la comparația forțată la care recurge autorul articolului citat, *Comunism vs. capitalism.* Societatea pandat- khană actuală, prost clădită - în fapt o oligarhie în descendență securist-comunistoidă cu mici enclave de capitalism sănătos, văruită și expusă ici și colo drept

democrație -, are și ea inocenții pe care i-a strivit, oamenii pe care-i omoară încet, căutătorii prin gunoaie, distruși! ei. Poate comparația ar trebui să vizeze tentativa socialistă de ieri cu democrația «originală» de astăzi, autostrăzile de-atunci cu cele de-acum, bișnița cu contrabanda, pilele cu nepotismul, industria «neperformantă» de ieri (oare de ce-or fi cumpărat părți din ea investitorii străini?) cu agricultura fasolei chinezești și-a prazului egiptean de azi etc. Cred că nu e cazul să comparăm cinic și modul în care cele două regimuri își decimează cetățenii, chinuiți de torționari sau măcinați de datorii și cu libertatea de a-și destrăma familiile sau de a-și atârna un laț în jurul gâtului. Nu

există regimuri bune sau rele, exclusiv bune sau exclusiv rele. O prietenie frumoasă, nașterea unui copil dorit, o iubire curată au loc până și-n cel mai putred regim".

- Cred c-am greșit, zise încurcat Bruno. Aici trebuie să fie, și se apucă să caute din nou în memoria calculatorului.

- Juniorul ăsta e un pericol public! Sau tu?, și Ossian se uită circumspect la prietenul său de odinioară.

- De ce nu mă crezi? îi vin lui așa în minte de nicăieri. Sau, nu știu, poate le-o fi auzit când era mai mic la televizor, atunci nu renunțasem la televizor. Uite, încercă să-l liniștească Bruno, pun îndată ceva despre patriotism.

Dar cu nicio altă înregistrare a puștiului nu reuși să-l îmblânzească. Din câte pricepuse el, Ossian era liberal-conservator, libertarian convins, voia să intre în Partidul Moderat și să urce, oportunist, până unde l-ar fi lăsat ceilalți.

- Ce nu înțeleg, de ce pui vorbele astea în gura unui papagal, de ce nu ți le asumi tu?

- Dar înțelege odată, nu sunt cuvintele mele! îi vin așa... lui în minte.

- Hăăărh! Hăă-hârgh! Râghhhhh! Hăă-râgh!

- Duceți-vă la circ, ciudaților!

Din hol Ossian își luă șapca.

- Sau, mai bine, pe o insulă, departe de lumea normală, țăcăniților!, și ieși trântind ușa.

- Hei, ceainicul!, strigă după el Bruno.

- Păstrează-l pentru ceaiul tău rusesc, bolșevicule!, și Ossian mai adăugă un gest obscen, apoi trânti portiera mașinii.

Bruno închise și el ușa de la casă însă cu mișcări încete, privirea sa înnegurată scormonind pământul hâd.

- Sara Itis, își țuguie buzele bruneta tânără și frumușică.

- Arunas Kazimieras, se prezentă și bărbatul îndesat, trecut de vârsta a doua.

36

0» SIRENE

Aceștia erau de la protecția copilului, de la centru, nu precum ceilalți care treceau destul de frecvent și pe care Bruno ajunsese să-i cunoască. în condițiile date, nemaiavând mamă, deciseră că lui Brott i-arfi mult mai bine, incomparabil mai bine, dac-ar fi îngrijit de personal calificat.

Cu o încăpățânare vrednică de o cauză mai bună, micuțul Brott Davidsson le răspunsese la orice întrebare cu râgâieli, hârâieli, mârâieli și cu râsul său înnebunitor.

-Te simți bine?

- Hă-râgh, râgh, râgh, râgh!

-Tatăl tău are grijă de tine?

- Rââââhhhhh! Cră-râgh, râghhh! Rââââh....

- Domnule Davidsson, luni va veni un echipaj de la Fundația Lumina să îl ia.

Din câte înțelesese, la început, micuțul se zbuciumase, plânsese, țipase, se împotrivise cu orice fibră a trupușorului său să fie în acel așezământ pentru copii cu nevoi speciale, unde fusese internat. Apoi se liniștise brusc. De tot.

Bruno i-a întrebat dacă mai răsfoise vreo carte imaginară. Din câte știau ei, nu. Acum îl vizita o dată pe săptămână la psihiatrie. Diagnostic, catatonie. Nu rezista să stea prea mult cu el, răsufla din greu, îi lăsa obișnuita cutie de bomboane, îl mângâia pe creștetul împietrit și pleca, luând cârciumile la rând.

La sfârșitul lui ianuarie Brott se duse. Viscolul împinsese o fereastră și micuțul devenise de astă dată o adevărată stană de gheață. Nu se putea dovedi cu certitudine că

vreun îngrijitor fumător lăsase fereastra crăpată, nici Bruno nu făcu plângere.

Hilda nu veni la înmormântare, nu dori să se întoarcă acasă, în schimb, îi oferea oricând posibilitatea de a divorța.

Bruno lucră un timp ca alpinist utilitar la firma unchiului său, Thord, apoi pe un remorcher, pe un pescador, pe un

transoceanic, pe o platformă petrolieră și doar peste ani reveni pe pământul îndărătnic. La invitația unui bun amic, fost coleg de școală, deveni editor. Noua meserie o acceptă ca pe-o ironie a sorții.

Cu ani și ani în urmă, când se întorsese dintr-o cursă lungă, obositoare - se oprise să bea și câteva pahare -, îl zgâlțâise zdravăn pe Brott, „Viața nu e în cărți. Ridică-te și umblă, pocitanie! Joacă-te cu alți copii, lasă naibii cărțile alea în pace, n-au să-ți aducă nimic bun! Joacă-te, Brott! Acum am zis să te joci!", și-l silise să dea într-o minge în spatele curții. „Așa! Dă-i, monstrulache!",„Dă la poartă! Aici!", „Dă în ea, împiedicatule!", un spectacol dezgustător pentru vecinii alertați de țipetele lui și care le adusese inspecțiile periodice din partea protecției copilului.

Cărțile nu erau viața, într-adevăr, nu erau norii, văzduhul, lumina, pe care el mereu le străbătuse cu nesaț, nu erau iubirea imensă pentru Hilda sau cea crescută strâmb pentru Brott, dar cărțile îi erau și-i fuseseră mereu alături, singurii prieteni care se dovediseră în cele din urmă fideli. Un baston cu care puteai să te ridici, în care puteai să te sprijini, cu ajutorul căruia puteai să-ți faci loc, să te smulgi din gloată, să dai în gloată sau, temerar, să-ncerci s-o ridici.

*

Peste douăzeci de ani, căruntul Bruno Davidsson primi un imens pachet cu noutățile editoriale de la Vetenskap och Konst. Cu destulă lehamite, desfăcu pachetul.

Nu coperta cartonată și viu colorată îi atrase atenția la prima carte, ci titlul și autorul, *„Povești pentru cei mici",* Jan Olbracht. Simți că ceva era în neregulă, o deschise, dar, din informațiile de pe pagina doi, nu-și putea da seama dacă

era o reeditare sau chiar o noutate.

„Antologie de poezie suedeză", o deschise la întâmplare și parcă îl auzi pe fiul lor gâjâind versurile:„omului căruia i-a intrat

un fluture în ochi/ i s-a zbătut o clipă sub pleoapă// încurcat/ a dat să-l scoată/ dar fluturele a rătăcit prin ochii goi/ prin gâtul gol/ și-n inima-i goală// și-a desfăcut larg aripile în el/ iar omul a zburat ușor/ din culoare-n culoare/ din...".

„Sven Sjdstrdm", de Cari Castegren, *„Revelion cu Stella și Jack",* de Deborah Kneal, *„Filosofia Estului", „Babornițe cu lornițe",* de Benone Calalb și Nicu Presadă,*„Pivot",* de Maria Woiczechowski, *„Pe unde trec eu, e doar tristețe",* Kaupa Lehkonen,„l//ad/m/re, *Vladimire",* Akya Farmaki... Noi apariții semnate de Milos Gottemann, Roxane Bloom, Walt Smautis, Ionel Carapcea... *„Comunism - democrație și retur'*[1] de Jan Kunen și, la fund de tot, *„Eseul despre buna guvernare"* al lui Kobold Bosse, două volume groase, legate în piele.

Toate cărțile răsfoite de micuțul Brott erau aici.

Dimineața următoare îl prinse nedormit. Toată noaptea sucise în fel și chip problema cărților, le răsfoise plângând încet, icnit. Cum fusese posibil?

Zdruncinat tot, băuse și câteva pahare de rom tare, acum stătea în capul oaselor în pat, fixând cele două-trei rafturi cu volume vechi. Așa stătea și micul Brott.

Așa stătea și Brott, cu privirea pierdută în cotoarele acelea, îi dăduseră din ele, dar le aruncase ca un apucat. O singură dată Brott scosese o carte din micuța bibliotecă.

Da, își aducea aminte cu claritate. O singură dată îi dăduse peste mână fiului său, atunci când scosese o carte din bibliotecă - o singură carte! - și o mâzgălise cu o cariocă roșie.

Ca posedat, se ridică și începu să le ia pe sărite, căutând însemnele roșii. Le răsfoia nebunește și le arunca nervos, cum și Brott le arunca odinioară.

- Aha!, făcu în cele din urmă victorios.

Cartea îi tremura în mâini. Aproape toată poezia lui Paul

Celan,,,*Orbiți de salturi uriașe",* era subliniată neîndemânatic, cu

poticneli: „Eu, însă, prefer ca vremea să fie măsurată cu clepsidrele",,,Eu, însă, prefer clepsidrele ca să le pot sfărma când îți voi spune minciuna veșniciei",„prefer clepsidrele pentru că le pot sparge ușor cu toiagul amărăciunii", „Ora e cea de ieri, dar o arată un al treilea ac, incandescent/ pe care nu l-am văzut niciodată în grădinile timpului -/ celelalte două zac îmbrățișate în sudul cadranului"...

Și-i fu clar că Brott știuse.

Zeci de ani fără râsul descentrat al micuțului, fără fața mereu plânsă a Hildei, zeci de ani în care încercase să împlânte fapte derizorii în nimicul existenței.

Cu privirea pierdută, se auzi șoptind din trecut:

-Timpu'nu-i...

Renunță să-și mai prepare cafeaua. Murmură de zece ori, de o sută de ori:

- Timpu' nu-i, timpu' nici nu-i!

Se rostogoli și el pe canapea țipând, încercând să scoată din ce în ce mai gutural, mai stricat, mai sălbatic, „Timpu'nu-i, timpu' nici nu-i...". De o sută de ori, de o mie de ori, de mii și mii de ori, dar nimic. Rămase prins în timpul său prost, golit de miracole.

Adrian COSTACHE

Momentul lui de glorie

Mirosul de ulei ars, industrial, nu mai venise peste el de ani buni. Și l-a reamintit doar când, vizavi, apăruse, după aproape douăzeci de ani, un muncitor de la UMEB, unu Florian, organizator de grupă de sindicat. Se mutase în casa de pe colț în care ședeau un profesor și o pensionară cu băiatul ei de aproape 40 de ani, neînsurat. Când îl văzuse, sărise în sus de bucurie. Vorba vinei... Dea fapt, își dăduse imediat seama că„nu sărise în sus de bucurie". Și nici nu se repezise spre el să-l strângă în brațe. Dăduse doar repede la roțile căruciorului în care se afla acum, de când un picior îi fusese amputat de la genunchi, iar mâinile cu mănuși se dovediseră din nou folositoare. Se repezise așa cu scaunul către intrare și tocmai atunci era să-l lovească un descreierat (e plină lumea de d-ăștia!) care luase colțul fără să se întrebe ce putea fi dincolo... E adevărat că și el mersese de-a lungul străzii, dar ce dacă, fiindcă oricum nu prea-i mai păsa de vorbele ălorlalți, ăia care se considerau...„norma//7". Acum el avea„drepturi"; mai multe decât avusese vreodată cineva. Așa că începuse să și le manifeste cu putere. De pildă, ședea pe trotuar, blocându-l în mod deliberat, deși nu știa de ce făcea asta, sau poate că șederea lui acolo făcea parte tot din drepturile pe care *Statu* era obligat să i le recunoască și să se achite de ele. Că doar peste tot se spunea, la televizor în fiecare seară, despre starea lor nenorocită, a celor cu un picior amputat, al handicapaților cărora nu li se mărise indemnizația de șase luni. Nici lor și nici însoțitorilor. Mă rog, în

cazul lui, indemnizația de însoțitor o primea soră-sa, de fapt el nici n-avea nevoie de însoțitor, câtă vreme mâinile

puteau să împingă roțile scaunului cu rotile dat de același *Stat.*

Cel care venise vizavi, Florian, era un bărbat înalt, de aproape de 1,90, și se mutase într-o casă unde șezuse odinioară un negustor grec, casă confiscată de stat, fiindcă el, grecul, era *exploatator,* iar acum rudele reușiseră s-o ia înapoi. Cam același lucru se întâmplase și cu casa unde ședea și el cu părinții lui și cu soră-sa și cu cumnată-su, *Italianu....* Ședeau de-o viață acolo! Dar apăruse și la ei un moștenitor, un babalâc de vreo optzeci de ani, care ședea în Craiova, dar care acum prinsese gust de București și ar fi vrut să se mute aici. Ce să mai caute însă la anii lui în București, când îl căuta moartea pe-acasă!?... Poate credea că așa o să-i păcălească!... Da până la urmă tot nu reușise. îl obligase *Statu* să facă un contract cu ei, că de cumpărat nu putea fi vorba...

Mutarea lui Florian acolo fusese totuși un eveniment neașteptat... Cine-și închipuia că lumea e așa mică!... Iar asta ar fi putut să fie o mană cerească și pentru el, dar foarte repede se convinsese că „nea Florică", așa cum îl știa, nu mai era „nea Florică" cel de dinainte. Acela cu care se ducea uneori la o bere, după orele de muncă. Poate, fiindcă, deși mai rămsese acolo la UMEB doi sau trei ani, până la urmă fusese și el trecut în șomaj... Iar acu tot fără serviciu era!... Că, până la urmă, UMEB se desființase cu totul, iar terenul fusese vândut și se făcuse acolo un Mail...

Da poate un ban tot se mai găsea la „nea Florică", ca „împrumut", chipurile, ca apoi, când avea să facă gestul de„a-i înapoia", nea Florică să zică: *lasă, mă Marine, că-ți trebuie pentru medicamente și pentru piciorul ăsta pe care nu-l mai aii...* Pentru medicamente, sigur, da și pentru bere, se gândise el, căci se învățase cu...„Norocul", descoperise plăcerea de a bea bere în stradă. Iar uneori nu-i ajungeau banii dați în ziua aceea de unu și altu... Că depindea totul de zile, de vreme, de oameni...

42

012 SIRENE

Oricum, învățase lecția. Putea spune chiar că nici nu mai putea altfel. Ședea aproape de dimineață până seară în stradă, la marginea trotuarului sau la marginea carosabilului, ca să se știe de existența lui și de faptul că

lumea avea obligații față de unul ca el, care muncise o viață întreagă (lucrase până pe la 50 de ani!) la o fabrică serioasă, ce exporta în toată lumea... Cei care treceau prin intersecția asta de străzi împreună cu *Statu* trebuiau să aibă grijă de el. El nu cerșea, doar ședea acolo în stradă și primea dacă oamenii îi dădeau. Sau se împrumuta: *Domnu avocatu, nu aveți 10 lei?...* Iar *domnu avocatu* trebuia să aibă, fiindcă ședea în *blocul-acela-vilă* de mai la vale, către capătul străzii Macedonia, placat cu marmură neagră la parter... Și adăuga: *Până îmi vine mie asta, cum îi zice, indemnizația asta!...* E adevărat, până mai ieri-alaltăieri nu-l cunoscuse pe domnu avocat, așa cum nu cunoscuse nici o mulțime de lume, da acum sosise și momentul de glorie al vieții lui, să cunoască și să fie cunoscut și ajutat, respectat chiar, căci tot *Statu* era de vină că doctorii îi amputaseră piciorul...

Iar pe„nea Florică"îl știa din hală, îl vedea mai mereu trecând prin fața geamului la care el dădea materiale și scule, ca *magaziner* ce era. *Să trăiești, nea Florică!,* îl saluta el cu voce tare, ca „nea Florică" să-l audă. Asta și fiindcă „nea Florică" era *organizator cu sindicatu* și era băgat în seamă, avea mereu în buzunarul stâng un pix din ăla albastru care se găsea pe la tutungerii, deși nu se auzise vreodată ca el să fi zis sau să fi făcut ceva cu pixul acela...Și, din câte-și amintea, și ceilalți tot „nea Florică"îi ziceau, căci ce nume era ăla, *Florian?\...*

Ajunsese pe trotuar și atunci Florian îl văzuse, nu se schimbase prea mult, poate și d-aia se oprise locului și-l recunoscuse.

„Ce faci, mă Marine, aici?!..."

„Păi aici stau eu, nea Florică!"

„Și cu ăsta ce-i?! "întrebase Florian, arătând scaunul cu rotile.

„Ce să fie? Am devenit și eu *motorizati''*

„Nea FI or i că" era însoțit de-o mașină de cărat mobilă și nu putuse să stea de vorbă cu el mai mult. Mobila, observase Marin, era de calitate, din lemn masiv, se vedea

din marginile care ieșeau din mașină, ce mai, mobilă de demult, solidă, făcută la Reghin... *Ca pe vremuri!,* se gândise Marin rămas locului. în spate camionului trăsese apoi o mașină albă, din care coborâse o femeie de vreo patruzeci de ani, trecută la chip, care era probabil vreo fată de-a lui„nea Florică". Sau, cine știe, poate *Nea Florică* devenise bogat, se gândise, în cele din urmă, el.

Mai șezuse o vreme acolo, dar *nea Florică* era ocupat, nu prea avea timp de vorbă, și atunci se dusese să-și ocupe locul din colț, din care gravita nervos în toate direcțiile celor două străzi care se intersectau acolo, mai ales, când se simțea cumva nevăzut, nebăgat în seamă. Ședea acolo la intersecția străzilor, vecinii se obișnuiseră cu el, chiar dacă *unu mai al dracului* zisese că, până la urmă, acolo o să fie *„Intersecția Șchiopului".*

La început chiar fusese așa... un fel de comuniune între el și vecini, ca niciodată, și bătuse un vânticel de compătimire care-i adunase acolo câteva săptămâni, seară de seară. Atunci le și povestise el, *Marin-Șchiopul,* cât dăduse doctorului ca să-i taie piciorul ca lumea, că doctorul ar fi vrut să-l trimită undeva să i-l salveze, dar... în final, i-l tăiase, bodogănind ceva în legătură cu ăia care-și pierdeau piciorul din prostie... Că, dacă s-ar fi dus la el mai devreme, nu ar fi fost caz de amputare!... Da eu i-am spus că nu trebuie să-și facă probleme, că eu mă descurc și într-un scaun cu rotile, mai ales că *Statu* e obligat să aibă grijă... Că d-aia am ajuns și la democrație!...

Doctoru se uitase curios la el, un timp nu zisese nimic, dar apoi îi spusese asistentei: ce *lume e asta, fir-ar a dracului de treabă și de lume, în ce hal s-a ajuns, își taie piciorul ca să...*

44

012 SIRENE

Cu vremea însă, scena asta n-o mai povestise, povestise doar cum se dusese și obținuse indemnizația și pentru el, și pentru însoțitor, așa... în scaunul ăsta cu rotile.

După vreo trei săptămâni însă, numărul celor care ieșiseră în stradă seara, să stea de vorbă cu el, se micșorase, ca apoi să dispară cu toții. Porția de compătimire se terminase. Rămăseseră însă ceilalți, trecătorii. Sau chiar șoferii care încetinea și-i aruncau un pachet de țigări sau

niște lei făcuți ghemotoc. Dar parcă și aceștia se împuținaseră de la o vreme, poate că nu mai treceau pe acolo cu mașina, schimbaseră traseul. Sau poate nu-l mai vedeau, grăbiți fiind, ori chiar se prefăceau că nu-l mai văd. Fiindcă omul e al dracului! Atunci el ieșise și mai mult în stradă, ocupând cam un metru din carosabil, iar șoferii erau nevoiți să încetinească și erau obligați să-l vadă; recent unul îi dăduse niște havane, ca să aibă și el ce face că tot stătea acolo, în stradă!... Așa fusese și el o vreme boier!

Apoi au început să vină copiii. Era o situație nouă, copiii nu-i dădeau bani și nici țigări, ci doar semințe prăjite, mulți erau puradei de țigani și obișnuiau ca seara să iasă și să se așeze pe marginea trotuarului sau pe vreo ridicătură, pe treapta vreunei case eventual și să scuipe coji de semințe... Acum începu el să trăiască momentul lui de glorie maximă, fiindcă le povesti copiilor despre Ștefan cel Mare și despre Decebal și Mihai Viteazul, despre care ei nici nu auziseră măcar. *Da despre Ștefan cel Mare voi învățați la școală?,* îi întreba el cu intonație. Puradeii negau că asemenea nume le-ar fi trecut pe la urechi în ceasurile când erau la școală. *Păi să vă spun eul,* le zisese el. Acest Ștefan cel Mare a făcut multe mănăstiri și *a avut 42 de nevestei...* Puradeii se hliziseră atunci, nu era clar motivul, dacă se gândiseră la câte neveste avusese acel mare și sfânt domnitor. Apoi le vorbise despre Mihai Viteazul și bătălia de la Vaslui, iar puradeii fuseseră la fel de impresionați...

Se *făcea școală pe vremea mea, nu glumă,* adăugase el mustrător.

010 SIRENE

Pe *nea Florică* l-a mai căutat după o săptămână. A sunat la el, la ușă, că avea sonerie nouă și nea Florică a ieșit în ușă și, așa, o vreme au aflat unul despre altul. *Nea Florică* rămăsese în uzină până ce fabrica se desființase și intrase și el în șomaj. Apoi nu mai găsise de lucru, avea deja 55 de ani atunci... Ședea într-un apartament cu trei camere în Drumul Taberei, la etajul opt. O vreme plătiseră fetele întreținerea, dar rămăseseră și ele fără slujbă, n-aveau nicio calificare, nu le plăcuse cartea.

Noroc cu grecu ăsta, rudă din partea tatei, că am primit retrocedarea!, mai zisese Florian bucuros... Fiindcă până la

urmă se trezise cu datorii mari la întreținere. Atunci vânduse apartamentul și se mutase aici, chiar dacă n-avea tot confortul...

„Nea Florică, da o sută de lei găsesc eu la matale? *Cu împrumut, bre\“,* spuse Marin la timpul potrivit.

Nea Florică se căutase în buzunar și scosese un teac de bani de o sută și de cincizeci. Noroc că găsise una de 10 lei, c-altfel ar fi fost nevoit să-i dea de cincizeci.

„Ai fi fost în stare, matale, cu sufletul matale să-mi dai una de-o sută!", glumise anume *Marin-Șchiopul.*

„Da tu ce faci, te-ai însurat, ai familie?", întrebase nea Florică.

„Nu, spusese Marin, sunt liber! Liber ca pasărea cerului!"

„Aici, în scaunul ăsta?!"

„Păi dacă toată ziua stau afară acum! înainte nu-mi permiteam. D-aia sunt liber!... Acum îmi dă *Statu indemnizația,* nu mai am grija zilei de mâine!... Am cunoscut și eu oameni cu situație acum!"

Florian se uitase la el,încercând să și-l amintească la geamul lui de magaziner. Fusese un șmecher și jumătate!, își amintise. Până nu-i dădeai ceva, nu obțineai nimic de la el.

Ca și cum i-arfi ghicit gândurile, Marin-Șchiopu se mișcase deodată, făcând o manevră îndrăzneață cu scaunul cu rotile. 0 mașină care venea în dreapta încetinise brusc, căci nu știai niciodată gândurile șchiopului din intersecția asta. Nu era zdravăn, ieșea în fața tuturor mașinilor!...

46

&tz SIRENE

Marin ridicase mâna în semn de oprire a mașinii, ca un polițist de la Rutieră, și traversase strada prin fața ei... Ceva crescuse ca de obicei înăuntrul lui și se simțise iar important.

Avusese, adică, din nou *momentul lui de glorie...* Căci fiecare areîntr-o viață momentul lui de glorie!

Nichita DANILOV

Misionarul

Toată noaptea suflase un vânt aspru, șuierând printre liniile de cale ferată, zguduind geamurile și ușile cu atâta putere, încât era de mirare că rămâneau la locul lor... în balcon, rufele întinse pe sârmă fuseseră smulse de rafale și aruncate în stradă. Am ieșit, spre dimineață, și am început să alerg după ele, culegându-le de pe mijlocul bulevardului. Nu se vedea nici țipenie de om. Doar tramvaile și microbuzele așteptau goale la capătul traseului să-și facă apariția, ieșind de pe scările blocurilor scufundate în întuneric, primii călători. Șoferii dormitau la volan, iar cei doi vatmani coborâseră și ei din vagoane, refugiindu-se la non-stop-ul de după colț, unde acum, probabil, își savurau, stând de vorbă cu vânzătoarele, cafelele fierbinți, scurse din automatul rablagit, acoperit cu tot felul de abțibilduri și fițuici. Era sâmbătă și oamenii își odihneau oasele și creierii după zile întregi de alergătură. Doar vântul de septembrie, neobișnuit de rece, își făcea de cap pe străzi. Cu hainele fâlfâind pe mine, gata-gata să fiu smuls de pe trotuar, încercam să recuperez ultimele cearșafuri, pijamaua și cămășile pe care furtuna mi le smulsese în furia ei și le împrăștiase pe marele bulevard. Era ca după un naufragiu. O mulțime de ziare, de afișe și tot felul de ambalaje se roteau pe trotuar, rostogo- lindu-se în stradă, alături de crengi rupte și de resturi menajere, vărsate din tomberoanele aflate în spatele blocurilor. Câte un cîine de pripas își arăta botul printre tomberoane, apoi cu

coada înfundată între picioare, o lua schelălăind fără nici un motiv pe trotuar, ascunzându-se sub scări.

Trezită din somn din cauza zgomotelor pe care le producea vijelia și negăsindu-mă în pat, soția mea,

înveșmântată într-un halat roșu de mătase, ieși în balcon, să vadă dacă rufele sunt la locul lor, dar nu văzu nici urmă de ele. Și atunci aruncă o privire în jos. O mogâldeață albă, răsucită de vânt, mergea aplecată, când oprindu-se în loc, când alergând, căutând să oprească învălmășeala de gunoaie și lucruri pe care rafalele vântului le răsuceau într-o furie sălbatică pe trotuar. Simțind privirea ațintită asupra mea, ridicai ochii din pământ și privii în direcția balconului azilului. în sfârșit, Kristina mă recunoscuse: îmi făcea semne disperate cu mâna să las totul baltă și să mă refugiez în casă. Recuperasem totuși pijamaua, un cearșaf, celălalt, rămăs agățat de arțarul din fața stației Peco, se făcuse ferfeniță. Prin vânt, răzbătu un strigăt: „N-are nici un rost să te opui mâniei Domnului. Ce-a fost luat să fie luat... Aruncă tot ce-ai găsit și vino sus..."

Am urcat, dar nu m-am îndurat să arunc lenjeria pe care o recuperasem.„Aruncă pijamaua și cearșafurile și tot ce mai ai la gunoi", spuse soția cu un glas în care se simțeau îngrijorarea și teama de necunoscut. „Lucrurile astea ne vor aduce ghinion", mai adăugă ea. „Și dacă le pierdeam nu ne aduceau?" - am bodogănit nemulțumit, pășind prin ușa deschisă, ce se trânti cu zgomot în urma mea, împinsă de vântul ce vâjâia pe casa scării. Soția nu răspunse, ci, luându-mi cearșaful din brațe, îl desfășură pe hol. Rămăsesem înmărmurit, în mijlocul lui se vedea un desen reprezentând un animal ciudat, pe jumătate pasăre, pe jumătate reptilă. „E semnul..." N-a mai continuat. în casa noastră numele Necuratului nu se rostea nici măcar în șoaptă... „Strânge totul și aruncă la gunoi...", spuse, în șoaptă, soția. Și părul ei arămiu flutură ca un steag, ridicat de un curent stârnit de deschiderea ușii. Am ieșit bodogănind pe hol, căzut pradă unei spaime nedefinite, ce-și făcea loc în conștiința mea.

în curând, tot ce strânsesem fu aruncat la tomberon. Vântul continua să bată cu putere. Apoi, în timp ce îngrămădeam cu bățul cearșaful cu semnele Gheenei în tomberon, furtuna se potoli din senin. Cerul se însenină și el, tramvaiele și autobuzele se mișcară din loc și odată cu primele raze ale unui soare crud, parcă primăvăratic, oamenii începură să

iasă din blocuri, îndreptându-se spre automobilele parcate pe marginea bulevardului sau spre tramvaiele și troleibuzele ce staționau la capătul liniei. Furtuna trecuse, lăsând în urma sa un val întreg de gunoaie, ca marea după reflux. Am revenit în casă. Soția mă privi în tăcere. Nu spuse nimic. M-am spălat pe mâini și pe față, apoi mi-am făcut rugăciunea și, sărutând-o pe frunte, am ieșit. „Domnul să-ți lumineze calea", i-am auzit stingându-se șoapta în urma-mi. M-am uitat la ceas. Ceasul arăta șapte și douăzeci. La ora opt trebuia să ajung în celălalt capăt al orașului, într-un cartier sărăcăcios, murdar, unde aveam de îndeplinit o misiune. Cu o săptămână în urmă bătusem la ușa familiei S. Aduceam lumina Domnului cu mine. Apăsasem butonul soneriei cu insistență. Apoi, văzând că nu răspunde nimeni, am ciocănit cu falangele degetelor în ușă. Când tocmai dădeam să plec, am auzit pe coridor niște pași și apoi am auzit o voce de femeie. „Pe cine căutați?"Vocea nu era aspră, ci, dimpotrivă, îmbietoare. „Aduc lumina Domnului cu mine", am răspuns. Femeia întredeschise ușa și mă privi cu bunăvoință. „Soțul meu nu-i acasă. Veniți sâmbăta viitoare."„La ce oră?", am întrebat. „Veniți dimineață. Pe la opt", adăugă femeia.

Am privit-o cu atenție. Femeia era înaltă, bine clădită. Sub capot, se ghiceau niște forme care ar fi putut ispiti pe orice bărbat aflat în criză. îmi zâmbi cu amabilitate, întinzându-mi mâna moale. Am făcut o plecăciune și-am plecat.

Sâmbăta următoare, la ora opt și cinci, eram din nou la ușa ei. Sunai de trei ori. Dinăuntru se auzi o voce aspră, bărbătească: „Poftiți, poftiți, vă rog...". Am stat în cumpănă o clipă: să intru sau să nu intru? Chiar dacă mi se strecurase teama, nu am

dat înapoi. în timp ce-mi frământam în mâini pălăria neagră de fetru, bărbatul dinăuntru deschise ușa și mă pofti, cu gesturi largi, ușor teatrale, să intru în casă.Jntrați, intrați, domnule misionar, spuse. Și scuzați-mi, vă rog, ținuta." L-am privit în treacăt. Bărbatul era uscățiv, înalt, dar musculos. Ochii săi negri, imobili, imprimau feței sale ascuțite trăsături energice. Dure. „Dar să mă prezint, spuse

întinzându-mi nu mâna dreaptă, ci stânga. Veniamin. Mă cheamă Veniamin și sunt inginer mecanic. Scuzați-mă, vă rog, că nu dau noroc cu dumneavoastră cu mâna care trebuie, ci cu cealaltă, dar tocmai tranșam la bucătărie o bucată de carne".„Ce fel de carne?", am întrebat fără să vreau. Bărbatul își încruntă sprâncenele:„De vițel", spuse el măsurându-mă cu atenție din cap pîn-n picioare. „în casa noastră carnea de porc nu se consumă. în ce mă privește, consider, conchise el, că acest animal e spurcat... Porcul mănâncă toate spurcăciunile... Dumneavoastră ce părere aveți?" Pe moment nu știam ce să-i răspund. „De fapt, spuse gazda, deviind discuția pe un alt tărâm, orice carne, în esența ei, e stricată... Și cea de om, și cea de femeie, nu-i așa?!" Bărbatul zâmbi. Sau încercă să zâmbească. Ochii săi ficși deveniseră parcă și mai ficși. în timp ce mustața sa se ridicase în colțul drept al gurii, simulând un zîmbet, Veniamin îmi arătă cu mâna stângă mâna dreaptă, în care ținea o toporișcă. Nu m-am lăsat impresionat, deși teama pusese stăpânire pe mine. Am privit liniștit toporul însângerat încleștat în mâna sa dreaptă, ridicată până în dreptul pieptului și am zâmbit.„Pace ție, Veniamin, am zis. Numele meu e losaft", m-am prezentat scurt, pășind în vestibul.„Bună, mă, losaft, zise bărbatul cu o voce zeflemitoare, ridicând toporul și mai sus. Mă bucur că ai venit..."îngrijorarea mea se accentuase, dar acum nu mai aveam cum să dau înapoi. Pătrunsesem în casă; mă aflam la jumătatea holului. Făceam tot posibilul să mă port cât mai firesc. în casă atmosfera era încărcată. Toate ușile de pe hol erau deschise. Din bucătărie venea un miros greu, înecăcios, de carne arsă. La baie, apa

curgea din toate robinetele, care, nu se știe din ce cauză, fuseseră deschise la maximum. în toate cele trei camere luminile erau aprinse. Am făcut câțiva pași și am rămas înmărmurit. în baie, femeia pe care o văzusem cu o săptămână mai înainte stătea goală în cadă, privindu-mă prin deschizătura ușii. Avea o carne albă, planturoasă. Sânii mari, cu sfârcuri roșii se ițeau printre clăbucii ce se revărsau din cadă. își pieptăna părul lung, negru ca pana corbului, ce-i cădea peste piept în șuvițe până la șolduri.

Părea mult mai tânără decât la prima întâlnire. „Poftiți, zise bărbatul, iată și carnea care ar trebui însuflețită de cuvântul Domnului..."„Nu pentru ea am venit, ci pentru tine", i-am zis lui Veniamin. „Pentru mine, dar cine te-a chemat în casa mea?!"„Ea m-a chemat", am zis. „Vedeți, zise Veniamin, nu trebuia s-o ascultați, prin ea a vorbit diavolul. Dacă n-aș fi fost acum acasă, în fața cui ați fi propovăduit?" Eram pus în încurcătură. Căutam în minte o portiță de scăpare. Am apelat, ca și altădată, la sofistică și am zis:„Tocmai de aceea am venit, ca s-o feresc de ispită". Bărbatul ridică din sprâncene.

Mâna dreaptă a lui Veniamin stătea ridicată deasupra capului meu, în timp ce cealaltă mână mă apucă de piept și mă trase spre el.„Nu ți-e teamă c-am să te omor?", răcni el. „Poți să mă omori, am răspuns, căutând să adopt un ton cât mai liniștit. Am venit aici ca să mor pentru credință". „Să mori pentru credință?", spuse mirat, dar încă furios bărbatul făcând un pas înapoi. „Exact, am răspuns. Ca vechii creștini". „Dumnezeule, făcu Veniamin, izbind toporul de pardoseală. Ca vechii creștini?! Acum cred", zise el, îngenunchind în fața mea și sărutându-mi teatral mâna. „Te lepezi de diavol și te convertești?", l-am întrebat... „Mă convertesc, mă convertesc, sigur că da, zise repede Veniamin, dar cu o condiție..." L-am privit cu suspiciune. Stăteam cu toate simțurile treze, fiind pregătit să fac față oricăror încercări.„Ce-ați dori să fac?", am întrebat.„Vreau să te împărtășești din acest trup, zise el, adăugând zeflemitor, din acest trup din care s-au împărtășit în lipsa mea și alții..."

52

19)7 SIRENE

Am privit involuntar în direcția băii. Femeia stătea ridicată în picioare, tremurând ca varga. își acoperise sânii cu mâinile. în priviri i se citea groaza.„Freamătă de dorința de-a se lepăda de forța răului ce sălășluiește-n ea, zise bărbatul. Dacă tu ești curat și aduci cuvântul Domnului, atunci sădește acest cuvânt în carnea sa păcătoasă și scap-o de păcate... Aruncă în întuneric sămânța ta de lumină, ca să alunge toată bezna ce sălășluiește acum în trupul ei", adăugă schimonosindu-și fața Veniamin.

„Amin", am zis eu, ridicând mâna și făcând semnul

crucii, mai întâi spre el, apoi spre ea.

Și atunci se auzi un vuiet. Și vântul care se liniștise se porni să bată cu furie. Geamurile începură să zdrăngănească. Ușile se zgâlțâiră din țâțâni. O furie oarbă cuprinse toată casa. Hainele începură să iasă din dulapuri, zburând val-vârtej pe hol. La bucătărie, toată vesela se făcu țăndări. Părul femeii stătea ridicat spre tavan. Din negru se făcuse alb ca laptele. Toporul lepădat pe pardosea se afla din nou în mâna bărbatului, care mă privea amenințător. Deodată, ușa de la intrare se deschise brusc. Și odată cu ea toate geamurile. Hainele care pluteau pe hol fură absorbite de curent, dispărând în hăul amenințător de afară. Păturile și cearșafurile fură smulse și ele de pe paturi, zburau răsucindu-se ca niște fantome pe coridor, în căutarea unor trupuri pe care le adăpostiseră nu de mult. Pe unul din ele am văzut imprimată pentagrama. Am vrut să-l prind și să-l arunc pe geam, dar cearșaful se desprinse din mâinile mele și zbură spre trupul gol al femeii, care, cu părul vâlvoi și mâinile ridicate în sus, îngenunchease pe hol. Cearșaful se răsuci ca un șarpe în jurul trupului ei gol, sugrumând-o.

Casa mâinilor

Ajungând în dreptul stradelei Marta, fiind gata să cotesc pe Bașotă, avui impresia că îmi strânge cineva ușor mâna. Stradela pe care cotisem era aproape pustie: doi domni de vârstă mijlocie, îmbrăcați în pardesie aproape identice, cu pălării trase pe frunte, stăteau de vorbă în fața unui imobil vechi, îndemnându-se parcă unul pe altul care să sune primul la ușă. Glasurile lor, având ceva din foșnetul frunzelor moarte hârșâite de vânt pe asfaltul prăfuit, îmi zgâriau timpanele obosite de muzici și alcool. Șchiopătând, am trecut pe lângă ei, privindu-i totuși cu atenție: cei doi domni misterioși, apăruți parcă dintr-un alt timp și alt spațiu (hainele pe care le purtau erau atât de demodate, încât privindu-i nu știai dacă ai în fața ochilor clădiri și oameni în carne și oase sau o fotografie mărită, reprezentând o secvență dintr-un film din anii 30), continuau să stea de vorbă în șoaptă, fără să-mi acorde nici o atenție. Vag, rămăsesem cu impresia că o mână albă, cu degete subțiri, delicate, apăruse de undeva din peretele clădirii pe lângă care treceam, se întinse spre mine, îmi strânse mâna și dispăru la loc în zid. Imobilul pe lângă care îmi târâiam umbra se întindea rece, lung și mohorât, pierzându-se în aerul cenușiu al dimineții de toamnă. M-am întrebat ce oră putea să fie, dacă era dimineață, cum credeam, sau seară. După o săptămână de rătăciri, pierdusem noțiunea timpului: trăiam într-o stare confuză, într-un permanent crepuscul, în care lumina se cernea difuză peste lucruri, iar lucrurile căpătau contururi halucinante. Am făcut câțiva

pași înapoi, studiind cu atenție zidul alunecos și ambiguu al clădirii. Nu descoperii însă nici o gaură, nici o fisură, prin care cineva, ascuns în vreun tainic ungher, în glumă, și-ar fi putut strecura mâna, ca să-i sperie pe trecătorii ce se încumetau să treacă pe trotuarul lunecos. Cei doi domni stăteau în aceeași poziție, l-am privit cu insistență, dar ei nu-mi acordară nici o atenție. Un alt trecător, îmbrăcat într-un pardesiu lung, gri, apăru pe neașteptate în stânga mea, silueta lui neliniștitoare pluti pe lângă mine și se topi în ceață.

înfundându-mi mâinile în buzunare, o pornii în tăcere înapoi spre casă. în palma stângă strângeam setul de chei de la ușa casei, în timp ce palma dreaptă mai păstra ceva din răceala strânsorii străinei mâini. După cum avusesem senzația, fusese o mână jilavă, lipicioasă: ieșise din zid mai bine de-o jumătate de braț și se retrăsese cu iscusință înapoi. Manșeta albă era suflecată, de parcă mâna ar fi părăsit o sala de bal și s-ar fi îndreptat spre fumoar, pentru a fuma o țigară.

Ajungând în dreptul locuinței mele, îmi timp ce-mi scoteam cheile, văzui cu uimire același braț apărând din ușă, întinzându-se spre mine, apucându-mi mâna dreaptă și strângând-o de mai multe ori cu căldură, ca și cum s-ar fi bucurat mult reîntâlnin- du-mă după o absență îndelungată. Văzui brațul apărând din zid și apoi retrăgându-se la loc și dispărând în ceață, apoi apărând din nou și iarăși retrăgându-se și iarăși apărând și iarăși retrăgându-se, în deplină liniște. Mi-am încordat auzul, nicăieri nu se auzea nici un zgomot. Eram înconjurat de un aer surd, ca de pâslă. Cu un sentiment straniu, de teamă amestecată cu dezgust, am deschis ușa și am pășit înăuntru. îmi simțeam ochii înroșiți de nesomn, gâtlejul aspru și limba încărcată, ca după nopți întregi de beție.

...Camera în care mă încumetai să intru era cufundată în semiîntuneric. Pășind înăuntru, aveam impresia că dimensiunile ei, oarecum modeste, sporiseră peste noapte. Păturile mototolite de pe pat, scrumul risipit pe jos, cărțile de joc împrăștiate pe masă

și sticlele goale aruncate într-un colț confereau încăperii un aer străin, dezolant, lugubru. Am văzut în mijlocul camerei tronând o masă mare încărcată de bucate. în mijlocul mesei ardea un sfeșnic cu șase brațe. Din cele șase lumânări, erau aprinse două. Patru se încovoiaseră, revărsându-și ceara pe platoul din apropiere. Am stat o vreme în cumpănă, contemplând acest tablou, ce-mi aducea aminte, nu știu de ce, de Rembrandt. Masa părea un corp străin, amplasat într-un cadru anacronic. Am stat o vreme în cumpănă, încercând să-mi reactivez memoria. De când nu mai călcasem în această cameră nu mai țineam minte. Știam doar că, atunci când am părăsit în grabă locuința, lăsasem în urma mea totul răvășit. Pe masă ar fi trebuit să stea resturile unui festin, acoperite de un strat gros de praf amestecat cu mucegai. De unde apăruseră aceste bucate? Un adevărat corn al abundenței părea să se fi revărsat pe masa de stejar. Dar unde erau scaunele? De ce fuse pus doar unul? M-am frecat la ochi și m-am mișcat din loc. însă, cu cât mă apropiam de masă, cu atât distanța dintre noi creștea. La fiecare pas, camera se lungea, rotunjindu-și, totodată, contururile. Era ca și cum aș fi privit totul printr-un ochean întors. Percepția aceasta deformată am pus-o pe seama mahmurelii ce-mi răvășea simțurile... Lungindu-se, camera căpătă aspectul unui coridor tăcut, în care apăruseră, ca din senin, o serie de uși, pe dreapta și pe stânga. în spatele lor se auzeau glasuri și pași, apropiindu-se și îndepărtându-se. Nici un obiect ce se afla în preajma mea nu putea fi atins cu mâna. Am închis ochii și pentru o clipă am avut următoarea viziune: se făcea că mergeam pe un trotuar, care la fiecare colț al străzii se bifurca în alte două, ce se încolăceau între ele, alcătuind un joc de benzi întortocheate care se ridicau deasupra orașului. Cei doi domni, îmbrăcați în pardesie lungi, mă urmăreau îndeaproape... Pașii lor foșneau în penumbră... Curând, trupurile lor se volatilizară în două spectre ce tremurau fumegând în amurgul roșiatic. Mergeam tăcut pe trotuar, străjuit de o parte și de alta de cele două imagini simetrice, prinse de umerii mei cu niște balamale din piele

transparentă. Alcătuiam o trinitate perfectă, golită însă, în parte, de conținut. Pășind pe trotuar, eram conștient de faptul că doar eu existam în realitate și că trinitatea pe care o alcătuiam și care se multiplica de fiecare dată când ajungeam la intersecție nu era decât un fel de ecou al ființei mele risipite în spațiu, insă, în timp ce gândeam toate acestea, simțeam cum imaginile ce se reflectau din mine se umpleau de carne și sânge. Și toate acestea se petreceau în fracțiuni de timp infime, astfel că abia conștientizam un fapt, că el devenea comun și celorlalte„imagini-ființe". Atunci am simțit cu adevărat ce înseamnă a fi și a nu fi. Căci, pe măsură ce imaginile mele se umpleau de suflu, eu mă goleam de tot ce însemna puls existențial. Dar aceasta doar pentru o clipă. în timp ce mergeam, totul se multiplica. Și clădirile, și străzile. Și norii, și păsările ce se perindau pe cer. La un moment dat, am auzit un țipăt și m-am oprit. Ajunsesem la capătul drumului, de aceea nici nu m-am mirat că m-am văzut legat fedeleș de un scaun, alături de toate imaginile mele, care erau așezate și ele pe câte un scaun similar. Alcătuiam un fel de nai sau orgă în creștere; eram un fel de vase comunicante, prin care fluidul vieții urca și cobora pulsând odată cu bucuria și teama ce-mi învăluia trupul multiform. Deodată s-a produs ceea ce era inevitabil. Eram conștient că îmi trăiam ultima clipă, pe care căutam s-o prelungesc cât mai mult cu putință. „Va să zică acesta-i sfârșitul definitiv", mi-am zis, căutând să păstrez în mine ultima suflare. „De acum înainte nu voi mai exista nicicând. Și nici nu-mi voi aduce aminte că am existat vreodată." M-am resemnat și totodată m-am eliberat de teamă... Acesta a fost un vis. O nălucire, care a durat doar câteva secunde... Apoi urmă o alta...

Treceam dintr-o încăpere în alta. întâlneam mereu aceeași imagine: imaginea unei femei stând pe un pat alb și împrăștiind în jurul ei cărțile de joc. Femeia își arunca o clipă ochii asupra mea, apoi, afișând indiferență, se apleca din nou asupra cărților. Figura ei mi se părea familiară. O întâlnisem undeva?

Camerele semănau una cu alta, numai că, pe măsură ce înaintam, se îngustau și se lungeau, semănând din ce în ce mai mult cu niște coridoare. Secționând orizontal și privind de la o înălțime apreciabilă planul, acest spațiu ar fi putut semăna cu un tunel al timpului. Din fiecare dreptunghi descindea un altul, ceva mai îngust și mai lung decât precedentul, astfel că, privită în perspectivă, macheta aceasta închipuită crea senzația de ordine halucinantă... în fiecare încăpere, vedeam imaginea aceleiași femei, ce se lungea și ea, căpătând conturul unui strigăt. Și, în timp ce înaintam pe coridoare, deschizând o ușă, din pricina curentului stârnit de goana mea, cărțile de joc se desprindeau din mâinile femeii și se roteau în jurul capului meu luând forma unui evantai.

...Când m-am trezit, eram din nou în camera mea, stăteam pe scaunul meu cu spătarînalt, cioplit dintr-un lemn de esență grea, cu ochii întredeschiși și degetele rășchirate prin care se cernea lumina. Și, pe măsură ce lumina mă învăluia, umbrele din jurul meu, împrejmuindu-mă, se condensau, devenind rotunde și elastice, asemănătoare unor mingi de cauciuc.

Mă simțeam singur și golit de orice simțământ. Inutil. Atât de inutil, încât aș fi fost în stare să-mi dau foc sau să-mi vâr un cuțit în gâtlej ca să opresc urletul pe care-l simțeam năvălind din piept pe trahee. Am tras aer adânc în plămâni, un aer greu, îmbâcsit de alcool și mucuri mucede ce se revărsau din scrumiere, apoi, fără să-mi scot pardesiul, nici pantofii, m-am aruncat pe canapeaua desfăcută. Cu ochii ațintiți în tavan și o mână sub cap, am stat întins ore în șir pe canapea, fără să mă gândesc precis la ceva. Chipurile puhave ale prietenilor se învârteau asemenea unui carusel alcătuit din cărți de joc prin fața ochilor mei. La început lent, apoi din ce în ce mai repede. Tavanul, cu lustra prăfuită, urma și el aceeași rotație. Se apropia și se îndepărta de canapea într-o mișcare amețitoare. Chipurile creșteau și descreșteau, luau proporții neobișnuite. Ridurile de pe frunte se întindeau pe tavan și pe pereți, amestecându-se cu pânzele de păianjeni și

crăpăturile apărute în tencuiala veche. Stăteam întins pe canapea, golit de gânduri și de sentimente. în timp ce lacrimile îmi curgeau fără voie pe obraji, simții în palmă aceeași ciudată strângere de mână. Părea să-mi spună: „Plângi, plângi, domnul meu, nu te sfii, lacrimile o să-ți aline durerea...".

...Avusesem insomnie; stătusem toată noaptea pe jumătate treaz, pe jumătate adormit, cu nervii iritați și simțurile dilatate, închipuindu-mi fel de fel de lucruri. Ideile se materializau derulându-se în mintea mea sub forma unor imagini ce creșteau unele din altele fără nici o noimă. Unele își aveau rădăcinile înfipte în întâmplările trăite cândva, altele păreau să nu aibă nici o legătură cu trecutul; le luam drept simple fantezii sau mai degrabă umbre ale unor întâmplări ce aveau să se deruleze într-o formă mult mai limpede, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, de care începea să-mi fie teamă... Mai întâi îmi apăru, în chip de pantof strada Marta. O visasem de atâtea ori, de fiecare dată altfel. Uneori se materializa sub forma unei rochii lungi, ce-și revărsa poalele până la farmacia din colț. Acolo, rochia se agăța de niște scaieți. Eu însumi bântuiam prin visul meu, preschimbat într-un câine lung, jigărit, pe jumătate orb, ce se țâra în urma ei. îmi lăsam mâinile să atârne din golul unei ferestre decupate cu grijă în peisaj. Și mâinile se lungeau mereu, ca și cum ar fost de gumă. Căutam să ating ceva în disperarea mea, să pipăi ceva, un punct ce strălucea rotindu-se nevăzut la capătul străzii aflate în derivă. Pe măsură ce mâinile mi se lungeau, punctul se îndepărta. Se îndepărta atât cât să nu-l pot atinge cu degetul arătător, ce se lungea și el. Era ca și cum mi-aș fi vârât mâna în scorbura unui copac, cum făcusem de atâtea ori în copilărie, și aș fi căutat să ajung la pasărea din cuib. îmi priveam palmele cu groază cum alergau în urma unei rochii ce fâlfâia din aripi ca un fluture, descriind volute largi în apropierea unei flori. Știam că totul nu-i decât iluzie și că în curând strada va reveni la forma ei inițială, iar mâinile se vor strânge și ele la locul lor. îmi era teamă ca nu cumva

destinderea să fie atât de bruscă, încât pumnii să-mi zdrobească fața. Era ca și cum aș fi întins o praștie, având drept țintă propriul meu chip. Chipul îmi apărea și el în fața ochilor, aflat undeva departe, ca și cum ar fi fost absorbit de vid. Porneam în căutarea lui, iar el se ondula rotindu-se asemenea unei monede calpe, arătându-mi când „fața", când reversul. Deodată se auzi un vuiet și strada se evaporă în aer, lăsând descoperită în urmă-i o rigolă. Amurgul pălea. Un soare invizibil apunea dincolo de orizont, lăsând pe cer o urmă sângerie. Din rigolă văzui cum se ridică o mănușă care, prinzând moneda cu chipul meu, se cufundă cu ea în adânc. între timp, la colț se aprinseseră felinarele. Lângă stâlp, am văzut o femeie ce-și deșira fața ca pe un ciorap. Câinele se apropie tiptil de ea și, ridicând elegant piciorul dindărăt, îmbrăcat în pantaloni de pijama, se urină pe bustul ei. Femeia scoase un țipăt și trupul ei se sparse în bucăți. O lumină densă, tăiată în fâșii se scurgea din cer, amestecată cu litere. Ridicându-mi ochii de pe trotuar, am reușit să descifrez unul din preceptele lui Solomon: „Cine își tulbură casa va moșteni vânt...". Și, un altul, scris pe același perete: „Rodul celui drept este un pom de viață și cel înțelept câștigă sufletele". Și următorul, ce se încolăcea pe un burlan, sunând ca o sentință:„lată, cel drept va fi răsplătit pe pământ; cu cât mai mult cel rău și păcătos...". „Aha, mi-am zis, deci cel rău și păcătos primește mai mult decât cel care stă drept în fața Domnului!" Eu de ce nu fusesem răsplătit!? Nu cumva eram prea slab, prea moale, astfel că nici binele, nici răul nu se lipeau de făptura mea? Și, în timp ce meditam la toate astea, am auzit ornicul Mitropoliei bătând de douăsprezece ori. Apoi am auzit pașii răsunând în Târgu Cucului, trecând prin dreptul Goliei și coborând pe Bașotă. l-am zărit mai întâi șireturile, încolăcindu-se prin praful stârnit de urletul pe care-l scotea luna, și pe urmă am zărit bocancii. Niște bocanci mari, cu talpă de cauciuc, având imprimate pe tălpi bolta cerească: bocancii lui Dumnezeu. M-am ghemuit pe pământ și am scos un scâncet odată cu umbra câinelui ce îmi devora umbra, transformându-se în om.

VIZ SIRENE

Dumnezeu se uita la mine, stand pe un trepied, în mijlocul străzii, cu ochii de sus și ochii de jos aflați într-o perpetuă mișcare. Un zâmbet șăgalnic îi strălucea în colțul buzelor. îngenuncheat pe caldarâm, îi lustruiam bocancii cu o perie muiată în păcură.

Cu o mână sub cap și alta atârnând pe podea, stăteam în prostrație, căzut pradă unei depresii profunde. Nu vroiam să-mi amintesc de nimeni și de nimic. Chipul cețos al unei femei îmi răsări în memorie, apoi se stinse. îmi ațintii și cu o mai mare osârdie ochii în tavan. Becul se aprinsese de la sine sau îl uitasem de mult așa? Spânzura în trei fire răsucite, răspândind o lumină gălbuie în cameră. Am auzit pe cineva sunând de trei ori la ușă, dar nu m-am obosit să mă ridic și să răspund. Eram incapabil să accept orice prezență în jur. Lehamitea din mine creștea ca o febră. Scrâșneam din dinți și înjuram răsucindu-mă pe o parte și pe alta. Soneria se auzi din nou, de data aceasta mult mai insistent. îmi venea să-mi scot pantoful și să-l arunc în ușă, alungând musafirul nedorit. Am închis ochii și am ațipit. Ca prin vis, auzii niște pași sfioși coborând scara. Apoi ornicul Mitropoliei bătu ora zece seara. încordându-mi voința, reușii să mă ridic în capul oaselor. Buzele îmi erau crăpate de arșiță, ochii injectați de sânge, îmi tremurau mâinile și bărbia. Aveam impresia că la prima mișcare încheieturile mi se vor descleia și trupul mi se va risipi în mii de bucățele. Adunându-mi puterile, cu un ultim efort, m-am deplasat până la toaletă. în timp ce mă spălam pe față, m-am privit în oglindă. Ochii îmi sorbeau cu aviditate fața descompusă, de nerecunoscut. Instinctiv, mi-am săpunit obrajii năpădiți de peri crescuți în dezordine și am fixat briciul sub bărbie. Ochii mei păreau doi cărbuni arși, în care sclipeau fulgere de nebunie. în timp ce-mi contemplam cu aviditate fața pe jumătate acoperită cu spumă, pe jumătate năpădită de țepi deși, aspri, cenușii, uscați, simții pe umăr o bătaie ușoară de mână. Palma străină părea să mă încurajeze. Am pus briciul pe chiuvetă, cu fruntea năpădită de o sudoare

rece, mortuară. îndepărtându-mă de oglindă, simții din nou o strângere de mână.

Mi-am întors fața la perete și am adormit, simțind prin somn o arșiță cumplită și dorința de-a muri.

...Trezindu-mă la miezul nopții, am avut senzația că sunt lipsit de mâini. Aruncând o privire spre fotoliu, pe care stătea o parte din garderoba mea de zi și de noapte, am văzut mâinile mele albe, cu unghii nespus de lungi, atârnând din mânecile goale, până-n podea. Sub privirea mea, mâinile începură să se înmulțească. Atunci, închizând ochii, am încercat să adorm din nou. Când mi-am revenit din somn, am văzut că o groază de mâini îmi năpădeau trupul. Mâini mai mari și mai mici, mâini albe, subțiri, mâini groase, cu degete boante izvorau din pereți, din tavan, din mobilier și se împrăștiau prin încăpere. îmi simțeam dinții clănțănind de frig și frică. Scăldat de sudori, priveam îngrozit cum camera se umple de mâini. încercam să-mi ridic brațul și să mă apăr de aceste imagini smulse parcă dintr-un coșmar, dar simțeam că odată cu brațul meu se ridicau în aer un întreg evantai de brațe, încolăcindu-se unele peste altele, într-o viermuială de nedescris. Și orice mișcare de-a mea și orice sunet erau însoțite de alte sute și mii de mișcări și de sunete. Vedeam apărând din întuneric mâini mari, întinse, brațe tatuate cu șerpi, săgeți și inimi, degete răsfirate și pumni amenințători. Se mișcau, colcăiau peste tot brațe de bărbați și de femei, se cățărau pe pereți, se zvârcoleau pe dușumea într-o îmbrățișare oarbă; atârnau din tavan, cu degetele întinse acuzator spre canapeaua pe care ațipisem.

Stăteam întins pe canapea, din ce în ce mai mărunt, din ce în ce mai bicisnic, strâns în mine, cu pumnii încleștați, cu gura furibundă, pradă unei viziuni ce se accentua pe măsură ce o conștientizam, pe măsură ce căutam să scap de aceste imagini, de aceste stări, îngânând o rugăciune obscură, pe care o învățasem demult, în copilărie.

Iacob FLOREA
Sugar dating

Numărul necunoscut a sunat de mai multe ori. Exagerez, sigur că exagerez. Ce poți face în asemenea situații? De fapt, au fost trei apeluri. De fiecare dată suna scurt, ca și cum n-ar fi avut credit, ca și cum era undeva departe și nu voia să-și consume banii într-o convorbire cu mine.

în cele din urmă, adică după vreo patru zile, m-am hotărât să sun eu. Abia la a doua încercare mi-a răspuns o voce de bărbat. Sau mai degrabă o voce de băiat care se străduia să pară un bărbat în toată firea. Era ușor nedumerit sau își juca bine rolul, l-am spus cine sunt și el:

- 0, da, acum îmi amintesc. Voiam să vă spun că mama a murit acum o săptămână. Pe mama o chema Adela, dacă vă mai spune ceva numele ăsta. Vreau să știți că eu n-am vrut să vă caut. A insistat sora mea. Nu știu din ce motiv. Ea era mai apropiată de maică-mea, știți cum se întâmplă, femeile-ntre ele, ce să spun?!

Nu știu de ce n-am vrut să mai ascult observațiile cu iz de intimitate ale băiatului, l-am mulțumit, am îngânat ceva de genul sincere condoleanțe și am închis. Dar imediat după asta a venit răul cel mare. Mi se părea că am nimerit, legat fedeleș, cu un plasture pe gură și pe ochi, într-un bazin sau într-un acvariu. în mintea mea, nu reușeam să optez pentru bazin sau pentru acvariu. îmi lipsea ceva sau poate îmi prisosea ceva. Sigur nu aveam aer, nu puteam să respir, pulsul meu o luase

razna. Nu era chiar un atac de panică, mai avusesem două sau trei, știam cum e, dar semăna foarte bine cu așa ceva.

De ce să mă anunțe băiatul Adelei că a murit? Bine, era la mijloc soră-sa. A insistat, o ființă nesuferită și încăpățânată, probabil, dar din ce motiv? Le-a vorbit Adela

despre mine? A făcut-o pe patul de moarte? Sau știau despre mine de mai mult timp? Soțul ei era prin preajmă? Știa și el despre mine?

Nu mai vorbisem demult cu Adela. Din vremea studenției sau probabil puțin după aceea. Nu știam că s-a căsătorit, nu știam că are copii, nici unde locuia n-aveam idee. N-am ținut legătura, cum se spune.

Am fost prieteni o vreme. Iubiți de-a dreptul, de ce să mint. Iubiți în toată regula, fără acte în regulă, dacă e să fac o glumă proastă. Am trăit clipe fericite împreună, dacă știți cum e cu fericirea. La un moment dat, i-am cerut să facă un lucru. Era ceva important pentru mine. Am crezut că și pentru ea. M-am înșelat, pentru ea nu prea era. Nu era deloc important.

Ne-am certat. în cei aproape trei ani de când eram împreună era prima ceartă destul de urâtă. Nu ne-am mai vorbit un timp. N-aș putea spune cât, o lună, două, șase?Tot ce se poate. Eram foarte supărat pe ea, mi se părea că mă trădase, că mă lăsase de izbeliște tocmai atunci când aveam cea mai mare nevoie de ea. Chiar și faptul că nu încercase să mai dea un semn de viață în răstimpul ăla m-a enervat foarte tare.

Apoi am căutat-o. La vechea adresă, la serviciu, printre prieteni. N-am dat de ea. O cunoștință comună mi-a spus cu un zâmbet ușor ironic că plecase într-un oraș din nordul țării. Mai târziu, cu totul întâmplător, am aflat că voia să plece în Germania. Nimic sigur, doar supoziții.

N-am mai avut nici o veste de la ea.Tot ce pot presupune e că n-a mai vrut să știe nimic de mine. Sau să mai știu ceva de ea. îmi pot imagina că sunt vești care ne caută prin lume. Așa, ca rățușca sălbatică rătăcită de cârd, care se zbate din răsputeri să-i dea de urmă. Dacă avem norocul să le intuim

din vreme, poate că putem să le ținem piept cât de cât. Ca să nu părem niște debusolați când ne răsar în față. Sau niște nebuni de-a dreptul. Și mai rău e când ne-o iau înainte și, fără să ne dăm seama, încep să ne lumineze drumul. Veștile, vreau să spun.

Adela a fost nevoită să aleagă între doi bărbați care o

iubeau. A ales.

Nu mă comport prea bine în preajma morții. Am avut timp, au fost și destule situații (despre care nu-mi place să vorbesc) ca să-mi dau seama de asta. Vreau să spun că n-am un comportament firesc, normal, cum îl au alții. Știu ce trebuie să spun, știu chiar și ce trebuie să fac în asemenea momente, dar totul mi se pare de fiecare dată artificial și de prost gust.

Sigur, de asta n-am lungit discuția cu băiatul Adelei. Și n-am dorit să aflu ce se întâmplase cu adevărat. Nici n-am întrebat dacă fusese bolnavă sau dacă suferise mult timp. Totuși, Adela era mai mică decât mine cu opt ani. Nici nu împlinise patruzeci și cinci de ani, Dumnezeule! Cum și-o fi petrecut ultimele clipe? A vorbit despre mine când și-a simțit sfârșitul aproape? Cum s-o fi comportat în intervalul ăla dintre viață și moarte, când se spun adevăruri pustiitoare și se nasc secrete de nepătruns?

Cu câteva săptămâni înainte, în restaurantul unde mănânc de obicei, văzusem o fată tânără, în jur de douăzeci și cinci de ani. La prima vedere, n-avea nimic special. Păr negru, ușor cârlionțat, o față albă, zâmbitoare, mâini neastâmpărate, parcă un pic prea mari. O vedeam oarecum din față, vorbea însuflețit cu prietenele ei, povestea ceva, cu siguranță. Se oprea din povestit când și când și se uita, pe rând, la interlocutoarele ei. Le fixa de-a dreptul cu privirea, de parcă ar fi vrut să se convingă că vorbele ei au fost înțelese, că au ajuns unde trebuie și și-au făcut efectul, că n-a rămas nimic pe dinafară, într-una din aceste opriri și întoarceri către prietena din stânga

ei, i-am văzut nasul mare, neverosimil de mare. Câteva clipe, am rămas țintuit locului, neputând să-mi dezlipesc privirea. Chipul ăla, nasul ăla îmi aduceau aminte de cineva, dar nu reușeam să-mi dau seama de cine anume. Am început să-i pândesc întoarcerile, mă atrăgea ca un magnet, mi s-au lipit ochii de nasul acela încântător. Nu cred că pot să-l descriu, avea ceva special. Era o combinație stranie de nasuri, un amestec neașteptat de Liza Minnelli și Barbra Streisand, niște actrițe din adolescența mea. Numai că

nasul ăsta părea mai subțire, cu nările cumva lipite, de parcă o mână nevăzută încă le strângea delicat.

Privit din față, cum o făcusem până atunci, era un nas obișnuit, cădea bine pe fața ei, fără nici o stridență, fără nimic nelalocul lui. Dar văzut dintr-o parte, Dumnezeule! Dacă aveai nenorocul să-l privești dintr-o parte, nu mai puteai scăpa. Te lipeai de el, hipnotizat, nu-ți mai desprindea! ochii. Știu că, eu cel puțin, am avut parte de un ghiont zdravăn ca să mă trezesc, să ies din transă și să-mi revin. Prietenul meu mă privea cu oarecare îngrijorare.

M-am ridicat de la masă și am plecat, fără să spun un cuvânt.

Se însera, bătea un vânt ușor și nu aveam niciun chef să merg acasă. Dar nici să ajung undeva anume. Mi-am spus că n-avea ce să-mi strice o plimbare de seară fără ținte precise.

După un timp, mi-am adus aminte unde mai văzusem nasul ăla. De fapt, după un timp am recunoscut că știam prea bine, din prima clipă, unde și când mai văzusem nasul ăla. Era nasul Adelei. Și gândul, cu spaima lui cu tot, a venit de la sine: poate era timpul să schimb restaurantul, să mănânc în altă parte și să nu mai trec niciodată pe acolo.

*

Eram după una din întâlnirile mele risipitoare. Mă aciuasem într-un colț întunecat din localul acela unde nu mă cunoștea

nimeni. Puteam să-mi văd de îngrijorările mele, să le întorc pe-o față și pe alta, să le iau la bani mărunți, cum se spune. Și, într-un sfârșit, puteam chiar să le răstălmăcesc.

La o masă alăturată, o țipă planturoasă își plimba privirea prin tot localul, ca și cum ar fi căutat pe cineva cunoscut, însoțitoarea ei privea tâmp într-un loc fix, nu departe de masa mea. Avea un păr cânepiu și ceva rigid în mișcări.

Votca mea devenise sălcie, iar pe mine cred că se vedea plictisul acoperit cu o pojghiță subțire de fum. îmi umblau prin cap tot felul de gânduri, care de care mai năstrușnice. Tipele din fața mea nu erau deloc străine de ele. Aveam și

un fel de urgență. Ceva de neamânat, ceva pentru care merită să-ți bați capul. A *iubi înseamnă, câteodată, să alegi de ce anume accepți să te lași copleșit.* Mai auzisem vorbele astea, știam sigur că ele au însemnat ceva în viața mea. Ceva important și de neuitat. Dar nu reușeam să pun toate piesele la un loc, desenul era franjurat. De la un timp, memoria mea își lua răgazuri neașteptate.

în primul moment am simțit mirosul de iasomie. O boare delicată, care s-a risipit repede. Am ridicat capul. Fata stătea în dreapta mea, privindu-mă lung. Era în pantaloni scurți și un tricou galben cu mâneci scurte. Părea și ea ușor stingherită, breteaua genții negre petrecută pe după umăr rămăsese singurul ei sprijin.

- Puteți să-mi oferiți un loc?

- Scuzați-mă?

- îmi puteți acorda câteva minute?

-Vă rog, domnișoară, am reușit să îngân.

M-am ridicat și, cu un gest destul de țeapăn, am tras un scaun. A făcut un pas mic, lateral și o ușoară îndoire din genunchi, așteptând să-i împing scaunul. M-am executat ca un majordom meticulos, apoi am ocolit masa și mi-am reluat locul. Mi s-a părut că, într-un anume fel, trăgeam de timp. Ea mi-a mulțumit cu un surâs abia schițat, clătinându-și ușor capul într-o parte și alta. Pentru o fracțiune de secundă am

reușit să-i văd nasul. Eram fascinat și nu-i exclus să se fi văzut asta pe mine. Am luat câteva înghițituri de votcă mai mult ca sigur ca să mai câștig ceva timp. Nu-mi plăcea deloc comportamentul meu de tânăr neexperimentat. Mizam pe faptul că s-ar fi putut spune că joc destul de prost rolul novicelui.

- Domnule Cezar... Pot să vă spun domnule Cezar?

- Sigur că da, domnișoară. Puteți să-mi spuneți și daddy.

- Să nu ne grăbim, domnule Cezar. Să nu ne grăbim.

- De acord, domnișoară, de acord. Avem tot timpul din lume la dispoziție.

- Nu chiar tot timpul, domnule Cezar. Dar o bună parte din el, cu siguranță.

- Cum spuneți.

- Domnule Cezar, vreau să vă fac o propunere.

- Pe mine mă cheamă Adela. Acasă îmi spuneau Ada. Tot un drac. Sunt farmacistă. în vara acestui an intenționez să fac o călătorie până în Noua Zeelandă.

- Oho, țară minunată. Și un gând pe măsură. Dar ce legătură are asta cu mine?

- Păi, domnule Cezar, dumneavoastră aveți banii.

- Iertați-mă, am sărit câteva etape. De ce să nu recunosc, m-am gândit că ați auzit. Mai mult, că poate chiar vi s-a întâmplat.

- Ce anume?

- *Sugar dating-u\.* Adică, în traducere liberă, întâlnirile de zahăr.

- Se pare că sunt un ghinionist. N-am avut parte.

- Nu-i timpul pierdut. Eu am vrut să iau legătura cu dumneavoastră mai demult, dar n-ați mai trecut pe la restaurant de ceva vreme.

- Am fost plecat un timp din țară.

- Ok. Uitați, *sugar dating-u* e un tip de relație. Așa cum se întâmplă între doi oameni normali. Eu, de exemplu, am avut un prieten aproape doi ani. Ne mutasem împreună, făceam vacanțele împreună, în sfârșit, tot tacâmul. Dar relația n-a mers și ne-am despărțit. Așa-i viața.

- Bine, domnișoară, dar eu am vârsta tatălui dumitale.

- Nu chiar. Și nu vă ascund că mi-am dorit întotdeauna un mentor.

- Nu e cazul să exagerați, domnișoară.

- îmi pare rău să v-o spun, dar v-am urmărit o vreme. Descoperisem unde luați masa și începusem să trec și eu pe acolo destul de des. Aveam un cunoscut acolo, șef de sală. Credea că vin pentru el, de asta și suporta să-mi aduc prietenele acolo și ne plătea consumația.

- Un fel de alt *sugar dating?*

- O, nu, ce spuneți! Am vrut să vă abordez de câteva ori. Da, da, chiar așa, să vă abordez. Numai că era prea multă lume în jurul dumneavoastră. Și eu voiam să rămân o anonimă. Cum îmi doresc și acum.

Mirosurile localului, fumul, vorbele clienților păreau să răspândească în jur o pudră fină, ușor adormitoare.

M-am uitat lung la ea. Mi-a susținut privirea cu un surâs abia perceptibil. Am continuat să mă uit, fără să-mi ascund curiozitatea sau mirarea și i-am descoperit în priviri cruzimea aceea a tinerilor care se alimentează singură și își ajunge sieși.

- O să râdeți, dar am făcut multe repetiții. în ce ordine să spun lucrurile, cât să insist asupra unora, cât de atentă să fiu la reacțiile dumneavoastră. O întreagă bătaie de cap. Dacă nu v-aș fi văzut privirea într-o după masă, totul s-ar fi prăbușit. Dar atunci mi s-a părut că m-ați remarcat. Și că mă puteți susține. Susținerea dumneavoastră era esențială. Aveam nevoie de gestul dumneavoastră galant.

îmi doream să nu mai vorbească o vreme, să stea pur și simplu destinsă și nepăsătoare, să se întoarcă puțin într-o parte

ca să-i pot contempla superbul nas. Mă uitam la ea și nu puteam să fac diferența între Adela mea și Adela din fața mea. Și puneam totul pe seama bătrâneții, a memoriei și, ca un copil răzgâiat, mai căutam ceva, mai așteptam ceva.

Dintr-odată mi-am dat seama că am prea puțin timp la dispoziție. După multă vreme, mă simțeam din nou strâmtorat, presat și nu-mi trecea nimic prin minte cum să scap de senzația asta.

- îmi dați un răspuns? Sau preferați o altă zi?

Am rugat-o să-mi lase numărul de telefon, spunându-i că ar fi bine să luăm prânzul a doua zi într-un restaurant mai de doamne ajută. M-am gândit că dacă ei nu-i displace, n-o să-mi displacă nici mie.

A fost rândul ei să mă privească lung, mijindu-și puțin ochii, precum pisicile care dau dintr-odată de prea multă lumină. Părea să-și țină echilibrul pe propria-i dezinvoltură.

- îmi pare rău. Mâine am o zi foarte încărcată. Dar de sfârșitul săptămânii, ce spuneți? Vă caut eu. Și mi-ar plăcea să aleg eu localul.

*

Nu m-a căutat la sfârșitul săptămânii. N-a dat vreun semn nici în săptămâna următoare. Am avut timp să rog un prieten să se intereseze de ea, să afle unde locuiește, ce program are, cercul de prieteni pe care-l frecventează.

Era fata Adelei, cum deja bănuisem. Fratele ei, mai mare cu doi ani, lucra undeva pe la Londra.Tatăl ei locuia în orașul acela din nordul țării. O dată pe săptămână vorbea cu el la telefon. Nu avea prieteni. Ieșea destul de rar cu o colegă de la farmacie. La sfârșit de săptămână mergea la film. Singură. îi plăcea Tarantino la nebunie. Și Antonioni, pe apucate. Avea abonament la Cinematecă.

Și eu cu Adela aveam abonament la Cinematecă. într-o vară, am văzut aproape tot Bergman și o bună parte din Luis

Bunuel. Poate din vremea aia mi-a rămas obiceiul ca, la începutul fiecărui an, chiar în a doua zi a anului, să revăd câte un film sau două. De câțiva ani, revăd doar *Decalogul* lui Kieslowski.

Când eram cu Adela, toate în jurul meu și în capul meu păreau să fie la locul lor. Trăiam cu impresia că în jurul nostru se țes perdele de protecție ca să nu ne atingă răul, ca să putem face față oricăror intemperii. Adela avea ceva foarte fragil în ființa ei și, în același timp, foarte puternic. Era ca o pânză de păianjen. Putea să-și răsfrângă privirea înlăuntrul ei și să găsească lucruri pe care le depozitase acolo cu mult înainte. Așa cum fac copiii care ascund lucruri pentru ca apoi, după un timp, să le găsească. Și surpriza și bucuria lor să fie maxime.

Adela știa să se bucure, avea privirea limpede și, din când în când, chipul ei arăta enigmatic. Nasul ei era garanția că enigma e veritabilă. Și, de ce să nu recunosc, era și gajul că Adela e femeia pe care o căutam.

Nu era un joc al destinului, nu puteam merge atât de departe. Era o farsă pe care mi-o juca cineva. Cineva care mă cunoștea bine pusese totul la cale. Ca să-mi tulbure liniștea sau din simplu amuzament. Dar despre povestea mea cu Adela știau foarte puțini oameni. Și nu era nici un ticălos printre ei. Cel puțin din câte știam.

Au mai trecut zile. Mi se părea că sunt supus unui test, că undeva se afla cineva care îmi urmărea fiecare mișcare, fiecare gest. îmi treceau prin minte fel de fel de gânduri.

Probabil, inițial, a vrut să se răzbune pe mine. Apoi, dintr-un motiv oarecare, a renunțat. Sau poate că fusese

convinsă să renunțe. Știa, oare, ceva de la maică-sa pentru care meritam să fiu pedepsit?

Au mai trecut și nopți. într-un sfârșit, am primit un sms în care-și cerea scuze, spunându-mi că a fost nevoită să plece de urgență din oraș și că, deocamdată, nu ne putem vedea.

71

VtZ SIRENE

într-un fel am răsuflat ușurat. Pare greu de crezut, dar chiar așa a fost. Până la urmă, soiul acela de amânare sau ce-o fi fost nu-mi cădea rău deloc. Dintr-odată răgazul acela mi s-a părut un mic cadou. Pentru a mă întoarce la Adela, la clipele petrecute împreună. Poate că și clipele alea așteptau de ceva vreme să mă întorc la ele, să le iau în seamă, să mă minunez sau să fiu trist de-a binelea. Sunt momente din viața noastră pe care încercăm să le recuperăm. Știu că am spus o mare tâmpenie, dar chiar așa stau lucrurile. Ne dorim să le recâștigăm cu gândul să le salvăm sau să le îngropăm definitiv. Din când în când ar trebui să ne măsurăm fericirea așa cum ne luăm tensiunea la intervale mai mult sau mai puțin regulate.

Tot ce mi s-a întâmplat cu Adela era ceva ce mi se potrivea. Nu m-am îndoit nicio clipă, dar nu eram pregătit să recunosc asta în gura mare. Era ceva al meu și, în același timp, ceva destinat să rămână. Nu știam să dau un nume, nici măcar un sens multor momente. Știam un singur lucru. Ne doream un singur lucru. Să dureze.

Mi-am dat seama mult mai târziu de asta. Când nu se mai putea face nimic, când nu mai puteam face nimic.

Nu știu de ce, dar acum pot să spun. Chiar cred că e nevoie să spun. După ce a plecat Adela, nimic n-a mai fost la fel. Nimic în viața mea, vreau să spun.

Poate că ar fi fost normal să fiu mai atent cu ea. Poate că n-am înțeles-o niciodată cu adevărat. Se întâmplă câteodată când simți că ești gol pe dinăuntru și-i spui celui de lângă tine și el te strânge ușor de braț și-ți spune că te înțelege.

E posibil să fi fost nevoie de un efort din partea mea, de o atenție sporită pe care n-am știut să i le ofer.

- Domnișoară Ada, cred că v-ați dat seama că nu sunt atât de experimentat pe cât v-ați închipuit. Aș vrea să vă cer ceva la care nu vă așteptați.

72

&12 SIRENE

- Dar îmi acceptați propunerea?
- în mare, da. Sunt însă câteva detalii schimbate. Nu văd de ce v-ar deranja aceste mici

schimbări. în fond, amândoi ne dorim ca relația să prindă contur, nu-i așa?

Așa au început întâlnirile noastre de zahăr care, puse cap la cap, s-au numărat până la două sute treizeci și cinci de zile.

Am zburat mai întâi spre insula Bali. Condiția ei de parteneră îi conferea o oarecare siguranță. Cel puțin așa îmi lăsa impresia. în același timp, scotea la iveală și marea ei spaimă: timpul nostru era pecetluit. Știam din capul locului că relația n-avea să dureze.

Rezervasem un apartament într-un hotel discret, nu departe de ocean. Odată ajunși, în timp ce despachetam, Ada nu-și reținu un soi de constatare:

- Te frământă ceva, domnule Cezar. Ești încordat de la începutul călătoriei. Și nu e de la teama de avion. Ce se întâmplă?
- O să te doară.
- N-o să mă doară.
- Ai să vezi că o să te doară. Și e singurul lucru pe care nu mi-l doresc.
- Ba nu, n-o să mă doară. Poți să-mi spui. Acum poți să-mi spui cel mai mare secret al tău.
- Am fost iubitul mamei tale în tinerețe.

Am intrat la baie să fac un duș. Când am ieșit, după un timp destul de lung, îmi închipui, nu mai era în cameră. Am coborât și am găsit-o la barul hotelului. Nu părea supărată, dar nici încântarea nu i se citea pe chip. Mi-am dat seama că era cazul să nu mai amân niciun minut.

- Ada, cred că ești singura persoană din lume care știe cele mai multe lucruri despre Adela. Poate mai multe decât

ea.

Și-a dus paharul la gură, fixându-mă cu ochii ei verzi, l-am susținut privirea și am început să vorbesc. Nici prea repede ca

să nu risc să fiu greșit înțeles, nici prea încet ca să nu fiu întrerupt.

Cerințele mele au făcut-o să-și închidă ochii mari și să-i deschidă de câteva ori, nu asta aștepta, nu asta voia de la mine. N-am scos un cuvânt mai mult, n-am încercat s-o contrazic, nici să devin convingător. Alea erau condițiile mele și, dacă nu le accepta, trebuia să caute în altă parte. N-a căutat.

Și am zburat spre Auckland, unde am rămas cincisprezece zile. De acolo, am pornit cu un vapor spre Melbourne. Apoi ne-am îndreptat spre Sidney, de unde am luat avionul și ne-am întors acasă. A fost un zbor obositor, de vreo patruzeci de ore, cu escală la Singapore, dacă-mi amintesc bine.

De la aeroport, am condus-o acasă, convenind să ne vedem la sfârșitul săptămânii. Pe drum nu ne-am vorbit aproape deloc, înainte să coboare din taxi, mi-a spus:

- Dacă voi spune vreodată cuiva, n-o să mă creadă în vecii vecilor!

- Și de ce să spui?

La intervale mai mari sau mai mici, ne-am revăzut în weekend-uri, de vreo câteva ori chiar în mijlocul săptămânii. Odată ne-am repezit pentru zece zile până în insula Rhodos. Trăiam la lumina unei bucurii febrile descoperită de curând, dar parcă venită din alte vremuri. în același timp, ne stăpânea o grabă suspectă și o nevoie de a proteja înțeleasă doar de noi.

înainte de a pleca de pe insulă, Ada a luat o figură foarte serioasă:

- Știi, până înainte de a se prăpădi mama, am crezut tot timpul că ești tatăl fratelui meu. Toate se potriveau. Mama venise cu un băiețel în căsnicia cu tata, eu m-am născut după doi ani...

-Și?

- Și atât.

74

&Q. SIRENE

N-am insistat să aflu mai multe. în fond, ea își respectase partea de înțelegere cu vârf și îndesat. Acceptase să m/-o *povestească* pe Adela de când și-o aducea aminte. Fără să-i scape niciun gest, niciun zâmbet, nicio supărare. Așa se și explica de ce călătoriile mele cu Ada nu aveau repere turistice, întâmplări picante ori măcar aerul sărat și înțepător al oceanului. Sau al mării. Erau pline de Adela. De Adela pe care eu n-o știam.

într-una din zile, am simțit nevoia să-i mulțumesc pentru că mi-o restituise pe Adela în întregime. Fără să înțeleg prea bine de ce i-am spus că *a iubi înseamnă, câteodată, să alegi de ce anume accepți să te lași copleșit.*

E o replică dintr-un film, i-am mai spus, nu-mi mai amintesc numele lui, dar Adelei îi plăcea foarte mult.

Păru să-i ia ceva timp până să lase toate vorbele mele să ajungă la ea. Apoi clătină din cap în felul ei înțelegător. M-am gândit că voia să se obișnuiască cu gândul că, fără s-o știe de la început, și ea își dorise s-o recupereze pe Adela. Când nu mă mai așteptam, mi-a spus că știa de film. Se numea *Hiroshima, mon amour.* Am simțit dintr-odată că lucrurile pe care le știam amândoi ne apropiau și mai mult unul de celălalt, ne făceau părtași la un secret care, în loc să doară, părea să ne aline. Mi-ar fi plăcut să vorbim îndelung, să nu ne lăsăm niciun răgaz ca să nu ne rătăcim printre golurile din amintirile noastre. Poate că, în mod inconștient, așteptam și o confirmare, un semn cât de mic care să-mi spună că avusesem dreptate, că Adela mă părăsise pentru un alt bărbat.

- Cum îl cheamă pe fratele tău, Ada?, am întrebat la un moment dat.

- Cezar, mi-a răspuns ea cu aerul că era de la sine înțeles.

în ultima zi (ea știa că e ultima, eu nu), am întrebat-o dacă ne vom revedea:

- Mai mult ca sigur, m-a asigurat ea. Peste mulți ani, într-un alt *sugar dating.*

Avea ochii în lacrimi.

Cristian GĂLĂTANU

9

Si în două mii șaizeci te iubesc!

9 9

m încercat să-mi deschid ochii, chinuindu-mi pleoa- **Zl** *pele. Vedeam în ceață totul, norii înghețați de* **/l** *deasupra capului, din care se rupeau firicele de gheață și cădeau, parcă, grăbiți spre capul meu, să mă omoare, nu alta. Simțeam, la vârfurile palmelor, particule de gheață, reci, invadâdu-mi oasele și venele. Am mai încercat, încă o dată, să deschid ochii, de data asta cu mai multă forță, dar în zadar. „Ama", mi-am zis în minte, dar nimic, nu-mi mergeau nici măcar senzorii? Cum naiba... Căzusem undeva pe ceva sau.*

Mi-am mișcat, ușor, piciorul drept, scârțâind gheața cu bocancii mei, până când se lovi de ceva. încercam să tot împing, dar piciorul nu înainta. Nu înțelegeam ce se întâmplă. Când am deschis ochii din nou, am văzut că eram înconjurat numai de gheață.

Un paradis al albului, totul era alb: norii de deasupra, gheața de dedesubt, copacii... Nu înțelegeam nimic. Nu îmi aminteam nimic despre asta. Mi-am îndreptat atenția către punctul negru de pe nori, aflat undeva în dreapta mea. Nu puteam să-mi dau seama dacă era din cauza căștii mele sau nu... Stai, adică am cască... Mi-am dus mâna la față și, din câteva mișcări, m-am chinuit să curăț fereastra din fața ochilor mei, care mă proteja de frig, adică de moarte, ce frig!

însă punctul persista, rămânea acolo ca o floare, parcă, atârnată în neant. Deodată, acel pâlpâit se intensifică: bătea

mai rapid, se mărea pe suprafața cerului. Nu înțelegeam de ce nu îmi aduceam aminte de nimic. Mi-am dus mâna la

scanner și l-am întrebat în ce an suntem și ce e planeta asta, cum am ajuns aici? „Bună ziua, Amadeus, suntem în anul 2060, pe planeta Keops, grade -40, atmosfera puternică, aveți noroc că ați luat costumul potrivit pentru aceste temperaturi scăzute, gravitația circa 80% din cea a pământului, plăcută." Nu înțelegeam. Cum adică...„am luat"? „Scanner, poți să-mi spui cum am ajuns aici?"„Numele meu nu este Scanner, domnule, ci Aaron. încep scanarea. Din păcate, domnule, nu am găsit niciun fel de date care să spună exact în ce galaxie ne aflăm sau cum am ajuns aici." Deci nu există niciun fel de date? Cum mama ei... noua generație de *Crossfire X Scanner* trebuia să fie prevăzută cu un sistem de localizare în toată galaxia, asta îmi amintesc sigur... ceva nu este în regulă. Imediat mi-am adus aminte de punctul negru de pe suprafața norilor, oare mai era acolo? M-am uitat din nou în acel loc și, ce să vezi, era încă acolo. Dar cum ajungeam la el?

Din moment ce nu aveam nimic la mine în acel moment, m-am gândit să mă uit în jur și să sper că am să găsesc ceva folositor; sau o informație, orice, ca să aflu cum am ajuns aici, însă încă eram blocat și parcă nu puteam să mă mișc, parcă ceva mă ținea lipit ca un lipici de pământ.

*

M-am așezat turcește, cu greu, încercând să mișc, precaut, picioarele, suflându-ți părul în vânt, când adia pe umărul tău de ceară. Deși soarele ardea puternic în ziua aia, îmi călcasem sufletul pe degete, încă o dată, doar ca să-ți fac moftul: era totuși și *moftul meu...*

Ne iubeam de multe zile. Trecuseră cam... probabil... o lună? Meh... niciodată nu am fost bun la astfel de lucruri, adică la reținut date și alte chestii.

SIRENE

Mă uitam pe geam și căutam un răspuns printre frunze. Un vierme mânca din ele cu poftă, era probabil prima lui masă pe ziua de azi, asta ținând cont că era încă dimineață și abia îmi dezmorțisem creierul.

îmi dusesem mâna la gură ca să casc *laaaaaarg.*

Căldura era năucitoare.

Deodată, am auzit din hol un sunet, am sărit imediat și

m-am uitat cu interes pe culoar: era ea. *Venise.*

- Ai terminat?, îi spusei rapid.

- Da, răspunse grăbit.

- Ce-a durat atât?, replicai.

- Ehhh..., uitându-se, totodată, pe geam, cu ochii larg deschiși... parcă... visa?

- Ce?, îi spusei eu, fără aproape să răsuflu.

- Mi-e teamă, Ama...

- Teamă? începusem să zâmbesc, asta pentru că știam de ce îi era teamă...

Ea sări imediat - ca arsă - și se uită încruntată la mine, spunându-mi: Aha! Acuma râzi... De ce râzi?

- Nu râd. Zâmbesc.

- Da, da... zâmbești la mine!

- Asta pentru că mă amuzi.

- Mmm... și ce te... hâm... ce te amuză așa tare la mine?

- Picioarele tale.

Deodată parcă începu și ea să zâmbească. Probabil îi trezisem simțurile... alea naturale, pe care le fructificau Adam și Eva... ceea ce... să fim serioși, facem și noi acuma, în modernitate, la fel.

- Bine, bine. Știu că am picioare frumoase, uitându-se puțin la ele, admirându-le și ridicându-și ușor un picior, ca franțuzele când se apleacă să te sărute.

Dar, dar, dar! Nu mi-ai răspuns la întrebare - mișcând din cap în dreapta și stânga, puțin chiar mofturoasă, ca un copil zgâiat, îmi părea copilăroasă și frumoasă câteodată. Chiar iubesc ființa asta frumoasă.

78

OQ. **SIRENE**

Nu spusesem nimic totuși. Doar lăsam tăcerea să se instaleze în venele noastre puțin.

- Te iubesc, îi spusei într-un final.

Ochii i se schimbaseră imediat, se lărgiseră parcă și se uitau cu interes la mine. Se holbaseră până să iasă din orbite.

Și, parcă, se umeziseră.

Mihail GĂLĂTANU

Roma

i nu știți, nici nu vă închipuiți cum arăta Roma atunci! Era orașul cel mai semeț din lume. Roma era, da, pe șapte coline, dar parcă ar fi fost așezată pe un munte. Pe un alt fel ddTlebron al evreilor. Ori pe un altfel de Tabor.

Da, Roma priveghea lumea. Și, neîndoios, o priveghea de pe munte.

Iar Poetul, Ovid, era un fel de Rege al Lumii. Neîncoronat. De aceea, poate, și Mult-Prea-Luminatul Cezar a fost - ori a devenit - atît de gelos.

Ovid era bardul ei.

Era Poetul Personal al Romei.

Și doar plecarea sa, exilul, ne-a făcut să îl vedem altfel.

Să îl vedem în absență.

Iar umbra sa a crescut s-a mărit și astfel. Sau mai abitir așa. în absență, a fost ca un joc al luminii și umbrelor, proiectat pe un perete. Dar o imagine care se mărește în așa hal încît este gata să înglobeze tot.

Și umbra amenința să înglobeze chiar Roma. Să îl înglobeze chiar pe împărat-însuși. De aceea, după moartea împăratului, Noul Imperator nu a vrut nici măcar să audă să-l cheme înapoi pe Poetul Oficial al Cetății. Sau Neoficial.

Frică. Da, ăsta e cuvîntul: frică. O teamă viscerală că Poetul, cu Lira sa, ar fi putut să întoarcă lumea.

Ar fi putut să o facă să voteze altfel. Și nu numai atît: să vadă cu totul altfel lucrurile.

0fZ SIRENE

Era Poetul un monstru? Și, dacă da, un monstru sacru, de neucis, de vînat, de nehăituit?

Oricum, puterea a preferat să țină, întotdeauna, departe, pe cei periculoși. Puterea a preferat să țină Condeiul departe.

A avut, pesemne, dreptate Puterea. Condeiul e în stare

să înfierbînte lucrurile. Să facă să se miște altfel. Condeiul poate răzleți oamenii. îi poate chema la luptă. îi poate însufleți. îi poate face să se miște. Să ridice pumnul. Să ridice securea războiului.

Iar Ovid, oho, nu era mai deloc un tip comod.

Putea fi la fel de gingaș și efeminat ca o fată, dar putea fi și îndeajuns de îndîrjit.

Ovid putea să scrie Metamorfozele sale, dar putea să scrie și Pontice, și Triste. Cu aceeași mînă. Cu același condei. Putea, foarte ușor, să sfideze. Putea să ridice cuțitul mulțimii la jugulara împărătească.

Exilul lui a fost o aruncare dincolo de limita periculoasă. Pe cine să însuflețească el la Pontul Euxin, astfel încît să dăuneze Imperiului? Pe niște barbari?

Cu ce steag să fluture și pe cine să mîne în luptă? Iată o pedeapsă mai grea decît moartea, va fi gîndit împăratul. Căci, în fond, ce e altceva decît tot o moarte, dar una mai subtilă, mai înceată, mai cu cazne, mai cu boli, mai cu chinuirea sufletului și siluirea trupului?

Acolo, printre sciți, printre geți, printre acei oameni de miazănoapte, poate un fel de greci, dar unii trecuți în negură.

Fără prieteni. Fără soție. Fără iubite, fără admiratori și admiratori. Și, mai ales, fără Roma.

Roma, lumina lumii.

Roma, cetatea lumii.

Patru cetăți mai sînt, pesemne, aidoma: poate Ierusalimul, cel dintîi, ori poate Atena. Poate Alexandria sau Teba, cine știe, orașe ale egipțienilor. Și poate cele de pe Eufrat, sau Sparta - sau... cine mai știe?

81

13f2 SIRENE

Memoria a slăbit, dar viața încă mai curge.

Și va fi slăbit și memoria lui Ovid. Chipurile se vor fi estompat pe pînza putredă a memoriei. Și nici nu vor mai fi rămas măcar chipuri.

Ori poate chiar El, Poetul, Ovid, a voit să uite atît de ușor, să nu-și mai facă sînge rău.

Să nu se mai ducă înapoi cu gîndul.

Dar, bine, cum să nu te mai gîndești la Roma?

Să nu revezi arcadele ei, să nu revezi Colosseumul, în zilele, în acele zile în care era plin. în care era sărbătoare în

Roma - și întîlneai întreaga cetate afară din case.

Colosseumul!

Ce splendoare!

Ce minune a Romei - și, deopotrivă, ce loc de întîlnire pentru toată lumea! Ce frumos erau îmbrăcați oamenii, cu togă lungă și albă, fiecare, cu mantii și fibule, cu ochii radioși, scînteietori, cum se salutau ei, entuziast, pe stradă!

Roma, minune fremătîndă. Ai fi putut scrie POEMELE ROMEI, negreșit, se gîndea, pesemne, din cînd în cînd, Ovid. Dar, sigur, puteai scrie și PONTICELE, un pic mai TRISTE.

Și ce umbroase erau străzile Romei, ce platani și măslini vedeai crescînd, iar oamenii stînd la umbră de copac des și tăifăsuind, ce mirabilă, ce miraculoasă cetate fu să fie aici!

Ovid, fără îndoială, nu ar fi părăsit niciodată Roma de bunăvoie. Cel puțin nu definitiv. Era, iremediabil, îndrăgostit de femeile Romei, de toate femeile Romei. Și era cel ce merge și prin temple, să cunoască spledorile locului. Ovid, Marele Poet, Delfinul Romei!

*

Cum ar fi să alergi pe plajă și să dai peste un mort? Un mort cu ochii livizi, ieșiți din orbite.

în fine, un mort ca toți morții. Dar cum sunt toți morții? Sunt toți morții la fel? Sau e numai o iluzie, iluzia noastră?

Dar dacă ai alerga pe plajă și ai da numai peste o taină?

82

^SIRENE

*

Am fost fascinat de amfore încă de la vremea poveștilor.

Cred că aveam impresia că trebuie să fie un duh înăuntru. Musai trebuie să fie un duh înăuntru. Acolo.

Nu știu dacă toată lumea e la fel. Și pe voi vă fascinează chestiile astea?

Nu știu, dar cred că ar trebui să aflu. Să știu dacă numai la mine e așa. Sau și la voi.

Cred că asta m-ar mai liniști, dacă și la voi seîntîmplă la fel...

Am întors pagini nesfîrșite de pe net, ca să văd amfore. Și nu numai cele grecești. Dimpotrivă. Voiam să văd cît mai multe.

Cred că am stofă de antropolog.

Părinții mei spuneau că antropologii văd mulți morți. Morți putrezi.

Mă fascina și să văd din ce anume mîncau strămoșii noștri cei mai îndepărtați, nu bunicii și străbunicii, ci aceia despre care știm numai din istorie. Grecii. Dacii. Romanii.

îmi închipuiam fructele care stau acolo, cuminți, în chiupuri. Măsline. Caise. Piersici pline de puf.

Fiecare amforă e un mister în sine, cel puțin așa îmi plăcea să cred.

Un duh pîndește de dinăuntru.

*

Trei zile au săpat încontinuu.

Apoi, cînd au descoperit inelul, au făcut loc în jurul lui.

Au trebuit să tragă cu vinciul.

Un BOBCAT se învîrtea nerăbdător în jur. Dar el nu avea ce face. Nu era nimic de făcut pentru un BOBCAT.

GILLY a coborît primul.

A reușit, împreună cu ceilalți, macaragiii, să dea la o parte placa de marmură care trona peste micul mausoleu subpă- mîntean. Așa și-a închipuit. Sau peste ce era acolo. înăuntru era o groapă adîncă de vreo patru metri.

A sărit înăuntru.

Groapa era lată de doi și lungă de trei. Aproape cît o cameră.

Nu avea cum să fie un mormînt obișnuit.

Era altceva.

Poate nu un tumul.

Sus, BOBCATUL s-a oprit.

Cînd a aterizat, și-a dat seama că e ceva în neregulă.

Mai întîi, sunetul. Nu era un sunet normal. Nu ce se aștepta el.

Nu unul obișnuit.

S-a aplecat și a pipăit noua podea peste care picioarele sale ședeau. Era o podea de lemn. Asta era toată chestia.

Și încă nu orice fel de lemn, ci lemn putrezit. Cînd s-a aplecat și a scormonit podeaua, s-a trezit în mîini cu un soi de rumeguș.

Putregai.

Așa și mirosea.

De cînd era lemnul ăla acolo? De cînd?

Și, mai ales, cît rezistă lemnul?

Era neverosimil.

Sau podeaua fusese schimbată?

Cineva găsise mormîntul înaintea lor și îl proteja? încercase să îl protejeze?

Dar, undeva, în colțul din dreapta, chiar la capăt, mai era ceva.

Nu, dar asta nu era posibil.

Acolo era... o grenadă!

O grenadă?

Dar peste ce dăduseră?

Și de cînd data cavoul ăsta nenorocit?

încerca, oare, cineva să-i inducă în eroare?

Și totuși o grenadă era, i se vedeau zimții. Acum trebuie să procedăm cu multă răbdare, și-a zis.

A auzit, deasupra, motorul BOBCATULUI nerăbdător.

Iarăși s-a pus în funcțiune. Torcea. Se vădea gata să intervină.

Parcă îi spunea: hei, gata, ce faci? Nu mă chemi odată? Dai bir cu fugiții?

84

002 SIRENE

Sau vrei să descoperi singur? Să îți împărți numai tu cu tine însuți toată gloria?

*

Dumnezeu m-a binecuvîntat cu prieteni buni. Poate că mare lucru nu am pe lumea asta, dar prieteni, oh, prieteni - da!

Ar fi o poveste lungă să explic cum l-am cunoscut eu pe Marius, dar merită.

Cred că trebuie spusă.

Altfel nu ați înțelege nimic.

Ei bine, pe Marius l-am cunoscut prin 1984 sau 1985.

în februarie 1984, cînd am fost la FACS (un mare festival studențesc național, care rimează cu VACS!), deja îl cunoșteam.

Marius locuia în cămine.

Era de loc dinTulcea.

Marius avea o pijama vărgată.

Dormea în patul de jos, iar deasupra, suprapus, era un

alt pat.

îmi amintesc o petrecere la care am stat împreună și am chefuit.

Asta era pe la începutul prieteniei noastre.

Eram cu un alt prieten, Cristi, care cînta la chitară.

De altfel, Cristi a cîntat, toată noaptea, la chitară.

A fost un bairam de pomină.

Marius avea douăzeci și doi.

Eu, douăzeci și unu.

Cam așa.

Detaliile, însă, n-au mare importanță, în această tărășenie de început. Ele încep să conteze abia după aceea.

Petrecerea a fost un succes nebun.

Am făcut o groază de prostii.

A fost un desfrîu total.

Am vomitat pe pereți.

în fine, nu vreți să știți ce-a fost pe-acolo.

Dimineață, cearcănele ne atîrnau pînă jos, ca niște falduri.

85

0U2 SIRENE

Cu o grenadă trebuie să umbli cu mare grijă.

Știu asta de la liceul militar.

Acolo, era o probă obligatorie aruncarea grenadei.

Primeam notă pentru asta.

La paisprezece ani îți bate inima altfel în piept.

*

Bărbatul a luat grenada în mînă.

Mai întîi, însă, a cercetat-o. A pipăit-o ca și cum ar fi mîngîiat-o. Și-a dat seama că era camuflată de un colț al podețului de lemn. Dar podețul putrezise.

Și el fusese îndeajuns de prudent.

Dacă nu ar fi căscat ochii, acum ar fi fost mort.

Avusese noroc.

Asta era adevărul.

Avusese mare noroc.

Un noroc porcesc chiar.

Dacă nu putrezea lemnul, nu ar fi văzut-o.

Și acum, mai mult ca sigur, ar fi fost în Ceruri, de cîteva minute bune, deja s-ar fi întîlnit cu Sfîntul Petru, ar fi purtat o conversație, s-ar fi interesat unde a fost repartizat, ar fi schimbat cîteva politețuri, după cum se întîmplă cînd te muți.

în altă lume.

Pîrdalnic noroc a mai avut!

Acuș era fiert. Ars. Scrum. Dacă nu era norocul.

Cine a așezat-o acolo a știut unde o pune.

Și el, nebunul, care a sărit pe podeț!

Și aici a avut mare noroc.

Putea să se declanșeze. Dar nu s-a declanșat.

A văzut, însă, cu ochii minții cum.

A văzut cu ochii minții cum calcă peste inel.

Nu vede și calcă.

86

002 SIRENE

Inelul se răsucește.

Totul durează o fracțiune de secundă. Nu vede.

Nu vede și calcă.

El își închipuie cu încetinitorul.

își închipuie totul la ralenti.

Inelul se răsucește imperceptibil.

Ca oricare cerc din lumea asta.

Un grad. Două. Sau o zecime de grad.

Și o zecime de grad e de-ajuns.

Cuiul percutor se eliberează. Se deșurubează sau e deja deșurubat.

Scos. Extras de acolo.

Din acest moment, mai rămîn fix cincisprezece secunde. în litere sau în cifre. Oricum e aceeași durată.

Ca și cum ai număra pînă la cincisprezece, dar nu așa, ca disperatul.

Cu tact.

Ce poți face în cincisprezece secunde?

Mai nimic.

Poți mușca dintr-un măr. Sau dintr-un alt fruct. Dar nici nu apuci să mesteci bine.

Clefăi de două sau de trei ori.

Poți să tragi un fum prelung din țigară, să îl inhalezi, apoi să îl dai afară, după ce l-ai ținut vreo cinci sau șase secunde în piept.

Poți să țipi.

Ai avea, totuși, o șansă să scapi. Să pui ceva deasupra și să încerci să sari afară din groapă?

Nu uita că e o groapă de patru metri. Patru metri adîncime.

Cum morții mă-sii să sari afară dintr-o groapă de patru metri adîncime?

Nuu, aici nu ai nici o șansă.

Sau să o iei și să o arunci.

Slavă Domnului că nu e cazul!

Cum să arunci o grenadă pe care stai? Pe care ai călcat? Asta înseamnă că e deja sub călcîiul tău.

Doar să o arunci cu tot cu călcîi.

Oricum, în secundele următoare, călcîiul nu va mai fi.

Iar tu nu vei mai avea față. Cum nu vei mai avea nici picior.

E ca și cum ai adormi pe o mină antipersonal: la următoarea mișcare, fie ea și prin somn, ești, deja, în somnul de veci. Tragi aghioase în Cer. Aghioase îngerești.

Dumnezeule, chiar așa, bine că nu e cazul!

Toate aceste secvențe s-au derulat prin mintea lui Gil în fracțiuni de secundă.

Subțioarele lui s-au sărat.

Brusc.

Și intens.

Brusc și intens.

Nu a trebuit să își ducă mîna la tîmple ca să vadă că șiroiesc.

Știa ce e acolo, pe tîmple.

Și se bucura că nu e sînge.

Amforele ascund ceva.

Au ele, în burta lor, un mister.

Cîndva, citisem despre amforele sabine.

Misterul amforei sabine.

Misterul amforelor.

înguste la gît. Misterul se îngustează cînd dă să iasă afară din ele.

Sînt scrijelite. Sau așa par. Unele sînt scrijelite intenționat, altele, din cauza timpului care a trecut pe lîngă

ele, prin ele. Care s-a depozitat, în straturi dense, înăuntru.
Fiecare amforă e o meditație împotriva timpului.
Cine știe ce negustor, ce precupeață, a răzuit, să zicem cu o monedă, pe peretele exterior al amforei, un număr sau o cifră. Ceva însemnînd „cinci kilograme de prune uscate". Sau cinci drahme. Zece drahme. De plătit. Preț cerut.

88

GO. SIRENE

Ce voyeurism în timp este și arheologia asta, mă gîndesc uneori. Un păcat nepedepsit. Viciu al decalaților în timp. Retardaților. Dar cine n-a visat să se întoarcă, măcar o dată, în timp?

*

Elada. Să te întorci în timp și să cobori într-un mormînt. (Hei, nu te grăbi, oricum o să cobori într-un mormînt. Cu tot cu modelele tale, uneori, ușor schimbătoare, alteori nu, dimporivă, durabile. Borges. Fowles. Eco. Mai ales, Umberto Eco. Fulcanelli. Misterul catedralelor. Ogive. Ferestre gotice către trecut. Către un alt trecut. Către un alt trecut decît cel pe care îl știm noi. Pound. Ezra. Ezra Pound, cu chinezismele lui cu tot. Eliot, cu pisici poznașe. Denise Levertov, ah, Denise Levertov, preferata mea.
Elada. Cu alei pavate cu piatră.
Piatră de acum trei mii de ani.
Epir. Macedonia.
Calcedonia.
Thrakis.
Peloponesis.
Sporades.
Ciclade.
Alexadropolis.
Dodecanese.
Heraklion.
Lumea asta, întoarsă pe dos, ca o mănușă.

Bărbatul căruia i se spunea Gil s-a aplecat fără să miște piciorul.
Întîi a pipăit„patul".
Și-a adus aminte cum se numește.
Așa se numește.

Patul grenadei.

SIRENE

Teatrul de operațiuni.

Albia ei.

Făgașul.

Adică locul unde ar putea să explodeze.

Praf.

Rumeguș.

Moarte.

Timp.

Uitare.

Dar, pe lîngă acestea, pe lîngă toate acestea, mai e ceva. Era ceva pus. Pus acolo. Anume. Un fir foarte subțire de sîrmă oțelită. A simțit-o la mînă. Și-a dat seama că, în pofida faptului că e așa subțire, poate să îi taie mîinile, atît de dură e.

Peste ea nu a curs timpul.

Sau a curs. A ruginit. A ruginit și atît. Dar a rămas la fel de dură.

Ce secret ascunde, oare, mormîntul ăsta? - întrebarea i-a trecut prin cap, fulgerător, preț de o secundă.

Și-a dat seama că sîrma merge pe sub trapa podețului. Așa a și intuit că există o trapă. A urmărit sîrma cu mîna, atingînd-o doar așa, ca o boare, ca și cum ar fi mîngîiat-o. Orice smucitură putea fi periculoasă. Viața lui atîrna de sîrma aia. Mergea, la propriu, pe sîrmă. Ca la circ.

Stătea pe sîrmă.

Dansa pe sîrmă.

Sîrma îl făcea să-i tremure picioarele.

Trase adînc aer în piept. Aer, cît mai mult aer.

Țesuturile trebuie să se oxigeneze.

Mai ales cele cerebrale.

Țesuturile trebuie să respire.

Inteligență.

Inteligența trebuie să respire.

Adînc.

O dată.

Și încă o dată. Creierul trebuie să respire. Să se oxigeneze. Se obișnuise, de mai demult, să își vizualizeze țesuturile cerebrale oxigenîndu-se. Oxigenul îl vedea albastru. Circumvoluțiunile plesnind de sănătate. Ca un plămîn. Respirînd. Inspirați! Așa, și acum expirați. Nu uitați, există și un alt treilea tempo, de reținere al aerului în plămîni.

Așa, foarte bine!

Trase de cinci ori, fix de cinci ori, aer plenar în piept.

Apoi îl scuipă în afară.

Se căută la brîu, ridicîndu-se ușor și abandonînd, pentru un moment, sîrma mortală.

Amorțise.

Picioarele îi înțepeniseră, chiar dacă nu stătea de foarte mult timp în poziția asta. Explicația era una singură, la fel de simplă: emoția.

Avea o centură de instalator, slavă Domnului că nu o dădea jos niciodată, întotdeauna se plimba prin șantier cu ea, chiar și cînd pleca la masă. Iar acum avea să îi salveze viața.

Se pipăi. Găsi ce căuta. Era într-un buzunar al salopetei, prins, însă, și de centură.

îl scoase de la brîu cu mișcări încete, prudente, de felină și se ciuci iarăși.

Se aplecă pe vine pînă regăsi sîrma buclucașă.

Capcană simplă. Primitivă.

Dar ce capcană simplă, primitivă, dă greș vreodată?

Astea sînt chiar capcanele ideale. Cele la care nici nu te aștepți.

Ți se par neverosimile. Neverosimil de simple. Trucuri. Șiretenii țărănești. Dar eficace.

Deschise fălcile patentului.

E un clește special, a și uitat cum îi spune, cioc de rață? lebădă? Oricum, unul subțire, în formă de plisc de barză.

Mai trase o dată aer în piept și încercă să se concentreze. Văzuse asta de nu-mai-știu-cîte-ori în filme, dar nu își închipuise

niciodată că va ajunge și el aici - și nici cum va fi, așa, pe viu, dincolo de falsul trac al peliculei.

Avea nevoie, încă o dată, de noroc.

Chemă, în gînd, ajutorul Domnului.

Doamne, fie-ți milă!

Apoi lăsă în jos cleștele, era izolat, dar asta nu conta acum, apoi îl pendulă pînă reuși, la un centimetru deasupra podelei de lemn, să prindă între fălci sîrma. în ultima clipă, își dădu seama.

Nu trebuia să taie!

Nu înainte de a ține, cu cealaltă mînă, stînga, grenada.

Sudoarea îi clipocea pe frunte, parcă o și vedea clipocind, sau doar i se părea, era o tîmpenie crasă să îți închipui că sudoarea clipocește.

Fiecare secundă se dilata pînă la a cuprinde în ea tot universul, ca o vulvă, o vulvă nebunesc de generoasă.

Dacă nu și-ar fi dat seama, ar fi riscat să iasă cuiul percutor.

Bine c-a avut, încă o dată, prezență de spirit.

El era dreptaci acum și îi era puțin frică.

Fusese stîngaci pînă la vîrsta de doisprezece ani, cînd își fracturase mîna stînga și, de voie-de nevoie, se apucase să lucreze cu dreapta - și așa îi rămăsese obișnuința și după ce se vindecase mîna stîngă.

Acum avea nevoie de ambele mîini.

Cu stînga doar avea nevoie să țină grenada. Spera să nu îl trădeze mîna asta, care căzuse, cumva, de la doisprezece ani, în dizgrație, asta după ce mult timp fusese vioara întîi.

Iar dreapta, da, dreapta avea să taie firul vieții și al morții. în filme, chestiile astea erau pe culori.

Aici, singurul fir era pe o singură culoare: lucire de metal ruginit.

în filme, nu trebuia să tai niciodată firul roșu, parcă așa era, n'est ce pas?

Puteai să tai berechet firul verde.

De obicei, însă, îl tăiai pe cel galben sau albastru.

Astea erau firele cîștigătoare.
Fuck!
Dar firele ruginite? Sau, mă rog, ruginii?
Cu ele ce facem, nene?
Cu ele ce facem, bre?

*

Clic.Țac.Țac-pac!

întîi auzi în minte, în creier, într-una din emisferele cerebrale, declicul.

Cranț!

Metal bine ascuțit & uns peste metal vechi, ruginit.

Oțel pe oțel.

O misiune scurtă și dură: fălcile se închiseră.

Ținu cuiul percutor.

Apoi îl eliberă ușor.

Și atunci își dădu seama că aluneca.

0, da, cuiul aluneca.

Viața lui în cincisprezece secunde.

Viața lui se derula.

Viața lui pornise și nimeni nu mai putea să o oprească.

Ticăia.

Ticăia doar în capul lui.

Știa, de acum, că va exploda, altă soluție nu este.

Trebuia doar să explodeze cît mai tîrziu.

A-LU-NE-CA!

Nu putuse să îl oprească.

Avea să urmeze implacabilul.

Trebuia să se pregătească pentru asta.

Crezu că mai rămăseseră vreo douăsprezece secunde.

Acum trebuia să gîndească și, mai cu seamă, să acționeze cu mare repeziciune. De asta depindea dacă avea să mai acționeze vreodată. Și el voia să creadă că da.

Pericol!

Pericol de moarte.

Unde, în capul lui, se aprinsese un led.

Acum, groapa îi juca pe dinaintea ochilor.

Se hotărî.

în partea dinspre mare. Acolo ținea minte că era mai mult loc. Dar acolo era BOBCATUL Nu-i nimic, dă-l încolo de BOBCAT. Acum, nu mai contează. Se simți, totuși, o clipită, atașat mașinăriei care îl ajutase (îi ajutase) atît de mult.

Groapa avea un intrînd, unul făcut de lopeți. Putea fi folosit ca treaptă de propulsie.

Asta pe la un metru și douăzeci. La un metru și patruzeci mai sus era pragul, celălalt palier. De la baza gropii. Cu un metru și aproximativ patruzeci de centimetri care mai rămîneau avea să descurce. Se propulsă pe cele două trepte și ajunse deasupra buzei gropii. Avu o secundă să se hotărască unde.

Spre mare.

într-adevăr, acolo era cel mai bine.

în celelalte trei laturi ale gropii erau oameni holbați către el, cu pupile mărite, nevenindu-le să creadă. Mai apăru unul și în dreptul părții unde avea de gînd să arunce, dar grenada era deja lansată la vreo patruzeci de metri. Cu puțină șansă, chiar la cincizeci.

După ce grenada nu mai fu în mîna sa, urlă cît îl țineau bojocii:

- Grenadă explodează! Ferea! Toată lumea la pămînt!

Așa făcu și el.

Se aruncă în groapă, acoperindu-și ochii cu mîinile. Și capul. Și urechile ar fi vrut...

Dar nu mai avu cu ce.

Leon Iosif GRAPINI

La Lupu

De primii țigani corturari aciuați la noi pe uliță îmi amintesc câte ceva, se adăposteau în fundul târnațului și în tinda largă a casei lelii Zamfira, singura din spațiul copilăriei mele care accepta să-i găzduiască, poate din bunătate, poate din indiferență la gura satului sau dintr-un simț mercantil care, cel puțin nouă, copiilor, ne era necunoscut, nu știu câți să fi fost, oricum nu foarte mulți, doar atâția câți să încapă într-o tindă și într-un fund de târnaț, bărbații, având mustăți negre, stufoase și cu vârfurile răsucite și arcuite în sus, erau îmbrăcați cu pantaloni negri, cu cămașă roșie sau vișinie și cu vestă închisă la culoare, în picioare aveau pantofi ori bocanci, încălțări purtate pe la noi în acele vremuri doar de domnii de la sfat și de la școală, de țăranii cu stare și cu rude darnice la oraș și de străinii de sat pripășiți ocazional în vatra așezării, puradeii se plimbau desculți, la acest capitol le eram superiori, mă rog, și la altele, cum ar fi curățenia, dar să revin, opincile noastre de gumă ne apărau tălpile de colțurile ascuțite ale pietrelor ce rânjeau din colbul drumului, femeile își purtau părul împletit cu fir roșu de mătase în două cozi groase, lungi și lucioase ca doi șerpi spânzurați pe umăr și pe piept, șerpi ale căror capete stăteau pitite sub basmalele multicolore înnodate la ceafă, trupul le era ascuns privirilor noastre curioase sau celor pofticioase ale bărbaților holtei ori însurați sub bluza de pânză cusută cu pliuri mărunte și dese, mulată pe bust și pe sâni, și sub rochiile colorate în fel și chip, cu falduri bogate, rochii largi

și lungi până în pământ, când vedeai câte o țigancă pe uliță parcă o întreagă grădină cu flori s-a ridicat în picioare și s-a

pus pe umblat. Una dintre ele, multă vreme i-am știut numele, acum nu, avea și baticul, și rochia din același material, galben, sclipitor, încărcat cu motive florale verzi, roșii și albastre, era ghicitoarea, părea când crudă și proaspătă ca o dimineață abia însorită, când trecută și coaptă ca o după-amiază prăfuită și toropitoare, mi-o amintesc așezată în fund pe prispa casei lui Dănuț, ghicind în palma unei femei, mama, Ioana, Oltița, Lucreția, habar nu am care dintre ele să fi fost, putea fi oricare, că toate erau neveste tinere, aflate la început de căsnicie, dacă cinci-zece ani pot încăpea în această sintagmă, tinere și dornice de amăgiri, țiganca ghicea viitorul doar fetelor și tinerelor neveste, la babe ce să le mai spună, pentru ele destinul nu mai avea surprize, decât o singură certitudine, moartea, plata se făcea în produse, slănină, cârnați, caltaboși, făină de grâu, mălai, aveau trecere și cartofii dacă ghicitoarea știa că la șatră nu s-au adunat destui, dar, pentru cârnați și slănină, celor interesate viitorul le rezerva surprize plăcute și incitante, pentru câțiva cartofi riscau să aibă în palmă linii scurte ori nedefinite clar, fie linia vieții, fie cea a dragostei, fie amândouă, se plătea în produse deoarece bani nu prea avea lumea, oricum, nu pentru asta, o bucată de caltaboș din pod și o cupă de făină de porumb din ciubăr lipsă nu erau observate de soț. Cel mai pornit împotriva lor, mai ales împotriva ghicitoarei, o hoață, părerea lui, era badea Leontin, fierarul satului,„Tu, Lucreță, dacă o prind în casă pe burcășiță, îi rup picioarele, și ție, capul, dacă ți-a spune că o vei duce bine cu mine, apoi află că n-a ghicit".

Când veneau puradeii la fierărie să cerșească, îi punea să dea la foaie, uitând de foamea declarată cu lacrimi cât boaba de strugure și sub puterea jurământului, să nu mai văd cu ochii, să moară mama, să dea boala-n mine.Țiganii aveau preocupări folositoare sătenilor, cositoreau oale metalice găurite, reparau coșuri de nuiele, confecționau linguri și funduri de lemn,

colecționau sticle murdare, dând la schimb cratițe de tuci și ceaune, căldări mari și mici, știu că urcam în podul casei cu sora mea și coboram fel de fel de sticle prăfuite, unsuroase

și înnegrite de funingine, le căutam prin șură, în pivniță, dar nu toate erau pe gustul lor, cele mai frumoase, după mintea mea, cu gâtul lung, butucănoase, plate sau cu suprafața dantelată, nu aveau trecere, desigur, cele acceptate nu trebuia să fie ciobite, și, ca să înțelegem, pentru un ceaun de mărime potrivită dădeai trei, patru saci de sticle. Când mi-am învins teama de scara lungă, cu fuștei nesiguri, și de semiîntunericul podului și m-am aventurat acolo întâia oară, nu singur, ci cu sora mea, mult mai curajoasă și mai dornică de explorări în spații necunoscute, am descoperit printre alte lucruri depozitate mulțimea de sticle colbuite ce a stârnit în mintea mea necoaptă întrebări al căror răspuns dat de mama, nimic nu se aruncă, era prea puțin explicit și total neconvingător, așa rămânând, răspunsul, vreau să zic, de vreme ce glăjile, cum le numea bunica, cu forme atipice nu erau preferate de țigani. Multă vreme s-au perindat corturarii pe la noi prin sat, când eram în primii ani de școală nu le mai era permis să se stabilească în casele oamenilor, de primăvara, când soseau, și până toamna, când părăseau localitatea, aveau corturile instalate în capătul din sus al satului, pe o luncă întinsă, acoperită în parte de iarbă, în parte de prundiș, unde nu de puține ori am fost cu Miluț și cu Eugen, noul meu prieten, să le vedem șatra, căruțele cu coviltir erau rânduite, pe lungimea lor, în semicerc, două, trei corturi întregeau cercul, în mijlocul fortăreței, fie zi, fie noapte, ardea focul într-o vatră încropită din pietre și cărămizi, deasupra căruia, prinsă pe o bâtă noduroasă, sprijinită în două furci, spânzura o căldare neagră în care țigăncile preparau mâncarea, în apropiere, la doar câțiva pași, erau priponiți caii, cei mai mulți negri, niște bidivii cu părul scurt și lucios, nu prea mari, dar bine făcuți și hrăniți, aproape toți mai frumoși decât ai localnicilor, iar pe prund se aflau

depozitate sticlele în două grămezi enorme, sticle murdare și sticle curate, ce grămezi, munți, nu alta, de te minunai câte se puteau aduna de la un an la altul în podurile caselor, prin șuri sau în alte locuri, lângă ele, grămezi, sau lângă ei, munți, puradei de ambele sexe, așezați pe vine, spălau cât era ziua de lungă sticlele murdare, nu toți

puradeii șatrei, cei cu aplomb, cu mâncărime de limbă și cu iuțeală de mână fiind trimiși la cerșit. Mai mare trecere decât această comoară sticloasă, ca să-i zic așa, avea doar fânul, o sarsana apreciabilă de fân avea un bun echivalent în vase de tuci sau de aramă, așa țin minte. Dintre țigani, doar babele și moșnegii, ei mai rari, ce mi se păreau urâți, bărbații și femeile, tinerii și mai ales fetele erau de o frumusețe demnă de invidiat de o bună parte a sătenilor cu pretenții asupra propriului fizic și aspect, oacheși toți, cu sprâncene ca desenate, gene arcuite și lungi, ei cu mustăți îngrijite, ele cu nas subțire, cu buze cărnoase, vișinii, ce eliberau, la râsete, dantura albă, strălucitoare, la fel de strălucitoare ca șiragurile de taleri ce le împodobeau pieptul plin, bărbații își păzeau muierile, cu toate că, am înțeles din spusele celor mari, lăudăroși sau dezamăgiți, se păzeau ele singure, aveau o lume numai a lor în care extrem de rar un străin își găsea loc.

în după-amiezile de vară, călduroase și ademenitoare, cu Nelu, Miluț, Ținu și Dănuț plecam la scăldat, traversam livada Pușcoaielor, babele din vale, mătușile lui Aurel, Valerian și Nicolae, Nicolae fiind tata luiTuța și Nelu cel mare, urmam apoi o cărare bătătorită la marginea dinspre râu a terenurilor cu porumb și cartofi și ajungeam într-un loc numit La Lupu, pe un răzor lat, în dreptul căruia apa era suficient de adâncă încât să depășească un stat de om, acolo se scăldau cei mari, Damian, băiatul lui badea Macidon, Nuțu, Octavian și Sabin, ultimii trei fiind frații lui Nelu, noi, mai la margine, ne bălăceam sub mângâierea ramurilor de salcie și ne uscam la soare pe niște lespezi albe-gălbui de piatră, mari și întinse cât tăblia unei mese, apoi ne hârjoneam pe iarba răzorului, unul ținea de șase,

stăpânul porumbiștii, a cui era și bucățica de fâneață, venea mai mereu cu un furcoi în mâini și cu o falcă în cer și cu alta în pământ să ne alunge, să-i ținem partea totuși, când iarba era proaspăt cosită și nu-i pricinuiam mari pagube, mai lua câte o pauză de la alergat și strigat după noi, tot aici veneam la baie de soare, cum se exprima doamna Marea, mătușa lui Dănuț, eu, sora mea și Mirela,

fiica doamnei Marea și, se înțelege, verișoara lui Dănuț. Veneau în vizită o dată pe an la Necita, fratele doamnei Marea, dintr-un oraș îndepărtat, cu o mașină albă, proprietatea lor, un autoturism care, în ciuda drumului parcurs și a vremii uneori capricioase, se păstra mereu extrem de curat, strălucitor chiar, e drept, tatăl Mirelei, domnul Sandu, petrecea zilnic ore bune spălând-o și lustruind-o, nu doar când se afla în vizită pe ulița noastră, ci și în orașul îndepărtat, după cum i-a spus Marea mamei, „Dacă m-ar mădări și pe mine cât mădărește mașina asta, aș arăta ca o floare, așa, ia uită-te la mine, par trecută ca iarba necosită", și râdeau amândouă cu înțeles.

Veneau la Necita, dar se cazau la lelea Anisia, locuința acesteia fiind mult mai curată și mai îngrijită. Când unul dintre noi zăream automobilul, o raritate nu doar pe uliță, ci și în sat, îi alertam pe toți ceilalți, ieșeam care de pe unde ne aflam și alergam înaintea domnilor de la oraș, conduceam mașina în fugă, de o parte și de alta, până în fața casei lelii Anisia, e drept, șoferul, tatăl Mirelei, conducea cu viteză redusă, nu-i era de noi că nu ne-or ține bojocii până la destinație, îi păsa de mașină, ulița noastră fiind, ca toate celelalte, plină de praf sau de noroi, după cum era vremea la ajungerea lor în sat. Domnul Sandu, cu o pălărie de pânză albă pe cap și cu ochelari de soare pe nas, cu gesturi teatrale și studiate, demne de rangul său de inginer în construcții, se dădea primul jos și ne saluta, „Ce mai faceți, copii?", „Bineee", venea răspunsul nostru comun. Apoi cobora doamna Marea, cu gesturi firești, ea era de-a locului, născută și crescută pe această uliță, și mai apoi se ivea Mirela, o fetiță

frumoasă ca o păpușă, smeadă la față și cu păr negru cu miros de levănțică, mama ei scotea din spatele mașinii o pungă uriașă plină cu dulciuri, împărțea în stânga și în dreapta, nepridídind a astâmpăra lăcomia unor copii cărora dulciurile din abundență le satisfăceau poftele doar când se desființa pomul de Crăciun, la Paști sau de Seara Morților și nici atunci pe îndestulate, părinții având grijă să nu facem abuz, motive fiind două, să nu ne ia pântecăraia și să mai scutească și ei din leuți în sâmbetele viitoare când, duși la

piață în comuna vecină, se vor îndupleca să cumpere și niscaiva bomboane ori biscuiți, în jurul mașinii noi urlam de fericire, ba, uneori, ne mai și ciondăneam pe un pachet de pufarini sau pe un tub de mentosane. Când mergeam la scăldat cu Mirela, doamna Marea nu ne lua cu ea decât pe mine și pe sora mea, pe Dănuț, nepotul ei, sau pe ceilalți puști de pe uliță, nu, de ce, doar ea știa, acolo, întinși pe iarbă, ne citea povești dintr-o carte viu colorată, ne vorbea despre frumosul ei oraș, despre minunatele spectacole de teatru și despre încântătoarele filme văzute la marele cinematograf din inima urbei. Culmea, ca un făcut, ori de câte ori ne prăjeam la soare sau ascultam vrăjiți cele povestite de mama Mirelei, așezați pe pături moi și catifelate întinse pe iarba răzorului, omul cu furcoiul în mâini și cu falca în cer nu se arăta niciodată. Mirela purta în plus față de sora mea sutien, cu toate că pieptul ei de fetiță era la fel de plat ca și al meu, doamna Marea, echipată în costum de baie, cu ochelari de soare și cu pălărie de pânză crem, cu boruri largi și lăsate spre a-i proteja fața de arsura soarelui, după ce termina de citit scotea pachetul de cărți și jucam „Păcălici", de altfel, acest joc de la ea l-am învățat, tot ea fiind și cea care într-o vară ne-a adus cadou un set de cărți„Păcălici", alteori jucam„Nu te supăra, frate", Mirela, deși părea prietenoasă, mai ales cu sora mea, se supăra când pierdea jocul, alteori se întrista din te miri ce, mereu își dădea importanță, se purta cu nasul pe sus, avea gesturi delicate și folosea cuvinte alese, ca o domnișoară, cu toate că nu era decât

o fetiță mică și frumoasă. Când soarele cădea pe luciul apei, intram la înot sau la bălăcit, care cum, Mirela știa să înoate, e drept, câteodată o mai ținea la suprafața apei mamă-sa, trecându-și brațul ei durduliu și bronzat pe sub burtica fetiței, ieșirea din apă se făcea numai după ce ne spălam cu săpun cu mirosuri neștiute, scos din sacoșa de pânză groasă a doamnei Marea, un săpun moale, delicat, ce ne umplea corpurile de spumă, ne clăteam bine și ne ștergeam cu prosoape plușate, mari cât o jumătate de pătură, le mototoleam și le strângeam în brațe, spunând că sunt lebede, Mirela și sora mea le numeau astfel, sora mea din

orgoliu sau în cunoștință de cauză, n-am idee, nu am întrebat-o niciodată, eu foloseam alt apelativ, dacă nu văzusem nicicând o lebădă, îi ziceam prosopului gâscă, era tot o pasăre mare și albă, nu aveam nici noi în ogradă, nici vecinii în curțile lor, dar avea preoteasa, doamna Marea râdea cu poftă de jocurile noastre inocente în timp ce aduna lucrurile, cutia cu „Nu te supăra, frate", pachetul de cărți, ochelarii de soare, cartea cu povești, apoi o luam spre casă, ea, în urma noastră, cu pălăria pe cap și cu sacoșa pe umărul brăzdat adânc de cordeluța costumului de baie, noi, înaintea ei, înveliți în prosoapele mari și albe, părând niște lebede, mă rog, eu o gâscă. Domnul Sandu, deși nu era o fire veselă precum soția lui, nu se dădea în lături de la discuții, folosea un accent orășenesc, specific ținutului său de baștină, își căuta cu grijă cuvintele, multe neînțelese de noi, nici de cei mici, nici de cei mari, dar ce conta, important pentru el era să se facă auzit și să impresioneze, era calm și calculat și în vorbe, cum am spus, și în gesturi, nimic din exteriorizările sale nu se petrecea la voia întâmplării, și așa s-ar fi păstrat în memoria colectivă dacă într-una din zile nu s-ar fi produs, dintr-o neglijență, marele dezastru ce l-a scos din fire, sau din pepeni, cum preferați, când pentru prima și ultima oară l-am văzut nervos, dar ce nervi avea, înjura mai vârtos și mai urât decât badea Aurel când venea acasă pe trei cărări, dacă nu l-ați văzut pe badea Aurel

venind acasă pe numărul de cărări amintit, deși e ușor de imaginat, aș putea înlocui comparația spunând că domnul Sandu înjura mai abitir ca un birjar, avea omul și de ce, de fiecare dată își parca mașina în șura lelii Anisia, desigur, numai după ce soțul acesteia, Pamfil, făcea loc suficient îndepărtând sculele, uneltele, coșărcile, scândurile și câte mai țineau ei acolo, în ziua cu pricina, urcat în pod să arunce fân la animale, Pamfil a atins din greșeală cu furca unul dintre parii stivuiți pe bârnele goale ce susțineau acoperișul șurii, parul s-a desprins de un capăt, a balansat și a căzut cu vârful pe capota din față a autoturismului, ascuțit cum era a făcut în tablă o adâncitură de să n-o vezi, dar domnul Sandu a văzut-o, altfel cu ce rost nervozitatea

lui, tot Pamfil, impasibil, cel puțin în aparență, la înjurăturile, la supărarea și durerea musafirului, a remediat stricăciunea, folosind un ciocan de lemn și o bucată de pâslă, a bătut în tablă, cu delicatețe, mai bine de două ceasuri, în cele din urmă, fără însă a renunța la supărare, demonstrând astfel că-i om hotărât, domnul Sandu a constatat că lucrătură mai bună nu-i făceau nici la oraș.

într-una din zile, mergând noi la scăldat, de data asta băieții, Mirela fiind de mult plecată, când să ne apropiem de răzor, Nelu, aflat în capul micului șir indian, se întoarce brusc spre noi, face ochii mari, își pune degetul arătător pe buze, dându-ne de înțeles că trebuie să ne oprim în liniște, apoi ne face semn cu mâna să ne culcăm la pământ, mai exact în bălării, sunt sigur că nu numai eu, ci și ceilalți ne gândeam că oricând o reptilă înspăimântătoare putea ieși din buruienile înalte în care ne-am pitit, dar teama s-a risipit grabnic, printre crengile sălciilor ce să vezi, ceva ce n-am mai văzut până atunci, o țigăncușă se prăjea la soare, pe lespedea din mijlocul apei, era cam de vârsta lui Sabin, stătea cu picioarele întinse și ușor îndepărtate, sprijinindu-se în mâinile duse la spate, cu fața orientată spre soare ca astrul să-i încălzească obrajii, părul lung și negru ca smoala îi curgea în șuvițe ude pe lespedea de piatră precum

niște șerpi negri și lucioși, trupul ei tuciuriu, acoperit de broboane de apă ce străluceau în bătaia soarelui ca mărgelele sidefate, contrasta cu albul pietrei, prima dată i-am descoperit sânii, mici, rotunzi și bombați ca două cupe de vin, cu sfârcurile negre și mari precum boaba de strugure copt, e vorba de strugurii din zona noastră, cu boabe mici și rotunde, împungeau cu obrăznicie aerul ele, sfârcurile, crescând din țâțe, dar nu aveau mărimea și forma boabelor de strugure numit țâța caprei, abia apoi privirea mi-a căzut mai jos, pe buric, un nasture mititel lipit de pielea scânteietoare, încărcată de perle apoase, ba și mai jos, de a fost musai să-mi pun degetele la ochi, la început, ca apoi să le răsfir și să îndrăznesc a mă uita printre ele la para aceea întoarsă dintre picioarele ei, firicele de apă se prelingeau prin părul negru, scurt și cârlionțat, mai multe n-am văzut, s-a ridicat în picioare, a

sărit, cu mâinile întinse și cu palmele lipite, în apă, a ieșit sub salcie și, ajutân- du-se de crengile ei, a săltat pe mal, arătându-ne fesele rotunde ca doi bostani, și-a luat rochiile sub braț și a dispărut printre aluni, noi rămânând în continuare afiș, nu pe o poartă sau în vitrina magazinului sătesc, ci în ierburile și buruienile înalte din care oricând o reptilă înspăimântătoare ne-ar fi putut pune pe urlete și pe fugă, nu însă și atunci. în ziua aceea nu ne-am mai scăldat, ce să te scalzi când ai atâtea de povestit celor mari, „Fugi de-aci, muce, îi zice Octavian lui Nelu, după ce acesta din urmă îi povestește cu sufletul la gură și cu fiori nebănuiți în chiloți ce i-a fost dat să vadă, tu crezi că țâțele și pruna așa ușor se lasă văzute, ce știți voi, mucoșilor". Dar tare mi-e, gândesc eu acum, că nici el nu știa mai mult decât noi, ba, poate, nici atât.

103

Andrea Hedeș

Drumul

Un țigan mergea pe un drum. Nu mergea ca toți țiganii, în căruțe cu coviltir sau, mai nou, în caravane de mașini Mercedes second-hand, cu toată șatra. Mergea singur. Veți crede că mergea pe jos. Mergea pe o bivoliță. Era o bivoliță de o mărime neobișnuită, cu niște coarne întoarse, mari cât brațul unui tăietor de lemne, cu niște ochi rotunzi care te priveau urât. Era o minunată bivoliță bătrână. Țiganul nu-și arăta vârsta, dar, judecând după timpul de când pornise să umble pe drum, nu mai putea fi demult tânăr.

Nu mai știa nici el de când începuse să umble pe drumul acela. Cine îl împinsese să pășească pe el. Era un drum de țară, plin de gropi și de bolovani, prăfuit și plin de scaieți vara, mocirlos și lunecos când veneau ploile, încât îi

rămăseseră în noroi încălțările lui ponosite, odată, demult, când trebui să coboare de pe bivoliță să o împingă și să o mai alduiască și cu nuiaua, că nu voise nici în ruptul capului s-o mai ia din loc. Altfel, era un drum liniștit, pe care nu îl mai folosea nimeni. Oamenii mergeau pe drumuri asfaltate, chiar pe autostrăzi largi și avântate, cu viteze la care el, țiganul, nu se putea gândi, trecând triumfători prin inima și creierii orașelor. Cine să mai meargă pe un drum ocolit și desfundat. „E bun drumul ăsta", gândea țiganul. Și apoi, știa că nu ar fi convins-o pe bivolița lui bătrână să pășească pe asfalt nici dacă ar fi rupt de spinarea ei toate nuielele din lume. „E bun drumul ăsta", spunea țiganul aplecat la urechea bivoliței. Și mergea mai departe.

104

VfZ SIRENE

Oamenii știau când aveau să ajungă în orașul sau în satul lor. Vestea zbura din gură în gură. Unii auziseră în copilărie, de la bunici, cum că ar fi un țigan care umbla călare pe o bivoliță bătrână, dar crezuseră că era o simplă poveste, iar acum, își luau copiii și îi duceau la marginea urbei să vadă țiganul cu bivolița și să aibă ce povesti, la rândul lor, nepoților. Se strângeau cu toții ca la un urs.

Țiganul oprea, descăleca de pe bivoliță cu greutate, apoi cobora de pe spinarea ei o căldare de alamă lustruită în care toate lucrurile se vedeau aurii. Se așeza apoi în praf, cu căldarea între picioare și bivolița alături și începea să bată cu palmele în căldare, după un ritm vechi, ieșit din modă. Se auzea ceva ca niște lovituri seci, sacadate, pe care unii le găseau enervante, altora li se păreau așa și așa, iar alții nu le auzeau deloc. Dar toți veneau și se maimuțăreau în fața căldării, femeile își aranjau discret părul, bărbații își sugeau burta, uneori, unul mai îndrăzneț cădea în căldare. Atunci țiganul se oprea, băga mâna adânc în căldarea de alamă lustruită și îl scotea pe om de acolo, cu privirile rătăcite și limba mută, nemaiștiind cine este și încotro s-o apuce și rămânea printre scaieți la marginea urbei, mult după ce țiganul și bivolița lui mai opreau din drum doar în poveștile bătrânilor. Dar așa lucru se întâmpla foarte rar. Țiganul bătea căldarea în fiecare petec locuit de oameni. în sate, copiii veneau și se schimonoseau la el și la căldare. Alteori, aruncau în el cu bulgări de pământ. Uneori,

țiganul abia putea coborî de pe bivoliță. Avea ba un umăr mutat din loc, ba o împunsătură sub vreo coastă, ba vreun picior damblagit. Atunci oamenii râdeau și-l întrebau:

- Ce-ai pățit, țigane?
- Ia, bivolița asta bătrână, zicea el. E nărăvașă.

Și oamenii se prăpădeau de râs. Nu vedeau toată ziua așa o pereche.

- Mai bine ai vinde-ol, îi zicea câte un om mai binevoitor. Ți-ai lua în loc o vacă. Vacile sunt mai blajine și mai ascultătoare.

- E... Unde s-ar găsi cineva să cumpere o bivoliță bătrână și nărăvașă?, spunea resemnat țiganul, punea căldarea pe spinarea bivoliței și pleca mai departe.

Prin alte părți, oamenii îl așteptau cu jandarmii, iar femeile îl ocărau că-i nespălat și puturos și că dihania aia de bivoliță le sperie copiii. Sau, mai rău, ar putea să-i ia în coarne. Ar trebui să existe o lege care să interzică să te plimbi așa, la drumul mare, cu bivolița. Și apoi, cine mai ține bivolițe în ziua de azi? Mai bine ar face autoritățile să-i oprească bivolița, să o ducă la abator și să-i dea în schimb o bicicletă sau, cine știe, chiar o mașină, să intre și el în rândul lumii. Țiganul nu apuca să bată cine știe ce în căldare, că jandarmii îl croiau cu bastoanele pe spinare, îndemnându-l să-și încalece cât mai repede bivolița și să-și ia tălpășița de pe-acolo.

Erau locuri în care venea mai marele orașului și îl întâmpina cu brațele deschise.

- Țigane, de când tot umbli tu pe drumul ăsta? Nu ai obosit? Nu ți s-a făcut lehamite? Să te bată toate vânturile, să te ardă soarele, să îți crape gerul tălpile? Să îți pui noaptea capul între coarnele tari ca piatra ale bivoliței? Eu, în numele orașului nostru, îți ofer adăpost pentru tot restul vieții tale. Ție și bivoliței. Ce zici? Te prinzi?

- Mulțumesc, mulțumesc, zicea țiganul. Dar, vedeți, eu sunt de-al drumului. Așa m-am pomenit.

Atunci oamenii scuipau după el, văzând atâta nerecunoștință din partea unui țigan.

îl așteptau și cu televiziunea mulțime de reporteri. Se tot învârteau în jurul bivoliței și al căldării, analizau cum se

reflectă bivolița în căldarea de alamă lustruită și cum se reflectă microfonul în căldarea auriu-roșiatică. Unora li se părea că și vocea s-ar reflecta în căldare. Aceștia erau înțelepții. Ei măsurau urma copitei de bivoliță în praful drumului și se întrebau dacă ar merge mai bine și mai repede dacă ar fi potcovită, ar avea frâu cu zăbală și o șa pe măsura năravului ei și mai ales dacă ar fi dresată cum

se cuvine, l-ar fi mult mai ușor la drum țiganului, cu o bivoliță înfrâiată și dresată. Alții erau de părere că era prea târziu. Nu se mai putea face nimic cu o bivoliță atât de bătrână și nărăvașă.

în tot acest timp, țiganul bătea cu palmele crăpate căldarea lustruită, apoi se ridica și pleca. Plecau și oamenii, și reporterii, înțelepții făceau în continuare măsurători și se împărțeau în tabere pro și contra și rămâneau întotdeauna singuri. Până la urmă, uitau de la ce au pornit măsurătorile și de fapt acest lucru nici nu era important. Important era să le ducă până la capăt și să vadă care din ei a avut tot timpul dreptate.

Drumul îl ducea în câte un loc uitat de lume unde, printre curioși, se găsea și câte un țigan căldărar sau fierar sau chiar aurar. Aceștia îi ziceau:

- Frate, bivolița asta o să te strivească într-o zi sub copite și nu o să mai știe nimeni nimic de tine.

- Frumoasă căldare ai, fratele meu. O să tabere într-o noapte hoții peste tine ca să ți-o fure și nu o să mai audă nimeni de ține.

- Ține colanul ăsta de aur și dă-mi mie bivolița bătrână și nărăvașă și căldarea veche de alamă. îmi ești frate. De pe urma colanului de aur vei putea trăi ca un rege undeva unde să nu te găsească nimeni.

Țiganul dădea din cap, suia căldarea pe spinarea bivoliței și mergea mai departe.

Oprise și în preajma soldaților. Unii erau călări, alții erau în tancuri sau în avioane de vânătoare. Soldații îl băteau pe umăr și îi ofereau pesmeți și apă. Alții îl luau în bătaia puștii și trăgeau după el și după bivoliță. Reușise întotdeauna să se ferească de gloanțele lor, protejându-se cu căldarea de alamă șlefuită, pe când bivolița, era atât de bătrână, încât

avea pielea mai groasă decât a unui elefant, încât gloanțele ricoșau unul câte unul sau se îngropau în ea.

în fiecare noapte, țiganul oprea în vreun loc ferit, descăleca și cobora căldarea de alamă și o punea în fața bivoliței. Aceasta

își băga botul în căldare sorbind cu nesaț. Dacă de-a lungul vreunei zile nu întâlniseră nici un suflet de om, nici un pustiu de așezare omenească, în care țiganul să bată cu palmele până l-ar fi reflectat în căldare, până când imaginea s-ar fi îmbibat în pereții de alamă, până ar fi trecut dincolo, bivolița devenea sălbatică și, de foame, îl împungea pe țigan și îl călca în copite și toată ziua următoare era primejdioasă, până în cealaltă noapte, când își astâmpăra foamea.

Și se pornise o molimă mare în lume. Pământul nu mai rodea, iar vântul pustia seminția oamenilor. în cele mai umile și neștiute cătunuri, precum și în cele mai mari metropole, oamenii se duceau, cu sutele. Nu știa nimeni ce putea fi, de unde venea și cum putea fi oprită molima aceea. Doctorii, înțelepții și militarii, autoritățile și cei foarte bogați făceau ședințe lungi în care nu găseau niciodată soluții. Atunci, unul dintre ei își aminti cum în copilărie văzuse un țigan despre care îi povestise bunicul lui că aflase, copil fiind la rândul său, de la bunicul lui. între timp, el crescuse, se mutase în metropolă și ajunsese cineva. Și auzise că țiganul va ajunge și în metropola lor.

Pe dată, poliția, armata, jandarmii, pompierii, forțele aeriene și navale fură trimise la marginea orașului cu ordin să aresteze un țigan cu o bivoliță și o căldare.

- O să îi spunem că îi luăm bivolița și căldarea și atunci el ni se va da nouă de bunăvoie, spuse marele general.

Țiganul ajunse la marginea metropolei. Descălecă, apoi coborî căldarea de alamă, se așeză în praful drumului și începu să bată în ritmul numai de el știut.

- Țigane, spuse marele general, am venit să ne dai bivolița ta, pentru binele obștesc.

- Cu ce poate să ajute la binele obștesc o bivoliță bătrână și pe deasupra și nărăvașă, păcatele ei?

- Poate, răspunse marele general.

- Țigane, să ne dai și căldarea ta, pentru binele obștesc, spuse marele general.

108

SIRENE

- Cu ce poate să ajute la binele obștesc o căldare de alamă veche așa cum e căldarea mea?

- Poate, răspunse marele general.

La un semn al marelui general, soldații săriră cu zecile să pună mâna pe bivoliță și pe căldare.

- Stații Stații, strigă țiganul. Eu nu aș fi de nici un folos pentru binele obștei?

Marele general se încruntă, își duse mâna la vârful mustății răsucindu-l și, după un minut de gândire, spuse:

- Poate.

La un semn al marelui general, soldații puseră mâna și pe țigan și îl duseră în sala de ședințe.

Pe când intrară în sala de ședințe, deja se hotărâse: era ceva în sângele țiganului, cu siguranță.

îl chemară pe marele general, îi comunicară ceva cu voce scăzută, după care acesta, tușind cu gravitate, spuse cu voce răsunătoare:

- Țigane, să ne dai sângele tău, pentru binele obștesc.

îndată oamenii în halate albe îl luară pe sus și îl duseră într-un mare institut de cercetări, unde sângele lui era colectat picătură cu picătură, amestecat în soluții și pus în fiole care fură trimise imediat în teritoriu. Se făceau vaccinări în masă, căci era o bătălie contracronometru. Zile și nopți la rând, picăturile de sânge ale țiganului erau recoltate cu aviditate, în vreme ce țiganul era tot mai palid și mai slăbit.

Vaccinările în masă nu dădeau însă rezultate. Oamenii vaccinați deveneau melancolici și mureau chiar mai repede decât cei nevaccinați.

Doctorii, înțelepții și militarii, autoritățile și cei foarte bogați se adunară din nou în sala de ședințe.

- E un șarlatan, strigau unii.

- Nu e decât un țigan mirosind a bivoliță, strigau alții.

- Poate secretul lui stă în căldarea de alamă, spuse cel care se mutase în metropolă și ajunsese cineva.

- E un vrăjitor! Fură sufletele oamenilor în căldarea de alamă!, strigă un învățat

- Poate avem nevoie de sângele bivoliței, spuse cel care se mutase în metropolă și ajunsese cineva.

Pe dată, poliția, armata, jandarmii, forțele aeriene și navale fură trimise la marginea orașului cu ordin să aresteze o bivoliță și o căldare.

Doar că, după ce soldații puseseră mâna pe țigan, bivolița bătrână, rămasă fără stăpân, agăță căldarea de alamă cu un corn și merse mai departe pe drum. Acum nu o mai vedea nimeni. Nu se mai vedea nici măcar urma copitelor ei prin praful drumului, iar căldarea hurduca opacă și mută în cornul ce sta să cadă al bivoliței.

3 aprilie 2006, Dej

Planșeta cu plastilină

Băiețelul cu mâini de fetiță tocmai terminase de modelat picioarele și prinse a le lipi cu grijă de restul trupului, apoi își admiră munca (durase vreo nouă minute și aproape nouă secunde, fără a mai pune timpul în care își imaginase cum va arăta mica figurină) și în cele din urmă o așeză pe planșetă, alături de celelalte figurine de plastilină. Aceasta din urmă, nou-nouță, din cea mai fină plastilină roșie, ieșea imediat în evidență. Era, de altfel, și singura figurină de culoare roșie de pe planșetă. Băiețelul se așeză turcește în fața planșetei, privind cu drag la figurinele sale.

1312 SIRENE

Noua figurină abia se ținea pe picioarele încă moi. Ochii încă nu erau obișnuiți să clipească, să se închidă și să se deschidă, dar să mai și privească și se temea că, dacă îi folosește prea mult, se vor rostogoli pe planșetă. Erau și ei moi și delicați, s-ar fi putut deforma imediat. Așa că începu să privească în jur cu multă atenție cu ochii numai pe jumătate deschiși. Erau tot felul de figurine în jur. Erau în toate formele și în toate culorile.

- Ia te uită! O fată!, spuse o voce seacă din spatele ei.
- Ce să faci! Data viitoare poate o să vină un băiat.

Se întoarse și văzu două figurine care, judecând după cât de uscată era plastilina că aproape le încovoiase, erau vechi și le pălise culoarea.

- Eh, o fată roșie... Chiar sub mărul ăsta frumos.

Figurina nou-nouță află că era o fată roșie și că e mai acceptabil să fii băiat, de preferință nu unul roșu. Ar fi vrut să fie băiat sau măr, dar, așa cum i s-a spus, era o fată roșie.

- S-o luăm acasă, ce să facem, părinții, tot părinți.

Fata roșie află cine erau cele două figurine. Și află de la ele cine erau toate celelalte figurine de plastilină de pe planșetă: femei vechi și noi, de toate culorile, pomi verzi sau galbeni sau chiar maro, bărbați vechi și noi, și ei de toate culorile, case frumoase și urâte, mașini mari și mici, câini, pisici și șoareci buni și răi, iarbă folositoare și nefolositoare. Erau o mulțime de figurine și, în drumul spre casă, cunoscu o mare parte din ele, de toate culorile și formele și denumirile. Și cu toate că erau atât de multe și de felurite, fiecare figurină de plastilină de pe planșetă știa exact ce are de făcut și cum să se poarte, în funcție de denumirea pe care o primea. Astfel că, o dată ajunsă acasă, de fapt, încă de pe drumul spre casă, singura figurină roșie de pe planșetă începu să se poarte așa cum i se spusese: ca o fată roșie.

- Și ai grijă de ochii ăia, nu cumva să îți cadă și să îi pierzi pe undeva. Că tare sunt moi, spuse una dintre figurinele denumite părinți. Așa că fata roșie își ținu mereu ochii pe jumătate deschiși, pentru ca să nu îi piardă.

&tz SIRENE

Ajunseră în fața figurinei pe care părinții o numeau casă. De fapt, îi spuneau casă mică și sărăcăcioasă. Și toate figurinele care locuiau acolo (erau multe figurine numite frați și surori) se purtau așa cum se cerea să te porți dacă locuiai într-o casă mică și sărăcăcioasă. Nu era greu deloc, trebuia doar să te faci mic și puțin adus de spate. Fata roșie observase încă în timpul drumului spre casă că aproape toate figurinele, în afară de pomi și pisici, erau puțin aduse de spate. Probabil că asta era ceva ce intra automat în denumirea majorității figurinelor și, atunci, bucuroasă că plastilina din care era făcută era încă moale, se aplecă și ea puțin de spate.

Zilele în casa mică și sărăcăcioasă treceau una câte una, așa cum le spune și numele, ca într-o casă mică și sărăcăcioasă. Erau întotdeauna multe figurine din plastilină ponosită, în culori șterse și prăfuite, care se numeau rude și cunoștințe.

Fata roșie se juca de multe ori prin curte cu alte figurine mai noi, la fel ca și ea, numite copii, în timp ce părinții îi strigau să nu se mai joace ca un băiețoi, ci mai bine să pună mâna pe un ac și o ață, ca o fată ce este.

- Ce mult aș fi vrut să fiu băiat sau măr, suspina fata roșie.

- Eu aș fi vrut să fiu o figurină albă ca zăpada, spunea unul dintre frați.

- Eu aș fi vrut să fiu o figurină galbenă, galbenă, spunea una dintre surori.

- Eu am să fiu un copac, spunea un copil din vecini și toți izbucneau în râs, auzind asemenea vorbe.

Zilele pe planșeta cu figurine din plastilină treceau una câte una. Fata roșie observase că plastilina se întărise și, acum, chiar dacă se mișca ceva mai greu, nu mai era în pericol să nu stea bine pe picioare, să își piardă ochii pe undeva sau să stea mai dreaptă de spate decât ar trebui. La fel se întărise și plastilina fraților și surorilor ei. Doar cu copilul din vecini, care vroia să fie copac, se întâmpla ceva ciudat, căci nu se întărea și, mai mult, devenise verde.

într-o zi, intră în curtea casei mici și sărăcăcioase o figurină uriașă, rotundă și neagră, plină de mărgele violete și albastre. Părinții îi spuseseră imediat curcan, iar curcanul se umflă în pene și începu să fluiere. Avea nevoie de ceea ce se cheamă soție și, cum tuturor fetelor trebuie să li se spună, în cele din urmă, soții, fata roșie fusese numită în acea zi soție roșie și desigur că de atunci încolo așa îi vor spune toate figurinele de plastilină și ea înțelese că trebuia să se poarte ca o soție și mai ales ca o soție de curcan.

Pe drumul spre casă soțul curcan observă că fata roșie se purta ca o soție roșie. Atunci își burzului penele și se făcu de două ori mai mare și îi spuse că, de fapt, ea se va numi curcă, așa ca orice soție de curcan, care locuia într-un cuibar în ograda păsărilor de curte. Se va numi chiar curcă roșie, ca să fie mai ușor de deosebit de celelalte curci. Și îi mai spuse să facă bine și să se poarte ca o curcă ce este încă de pe acum, de pe drumul spre casă, pentru a nu-l face cumva de rușine în toată ograda.

Lângă ei veni în zbor un fluture albastru.

- Nu vrei să fii un fluture?, șopti fluturele bătând din aripi lângă urechea fetei roșii.

- Aș vrea, dar eu sunt o curcă roșie, spuse ea și îndată începură să îi crească pene roșii, iar fluturele albastru își luă zborul.

Lângă ei veni în zbor un porumbel alb.

- Nu vrei să fii un porumbel?, șopti porumbelul bătând din aripi lângă urechea fetei roșii.

- Aș vrea, dar eu sunt o curcă roșie, spuse ea și îndată mâinile i se schimbară în aripi grele.

Lângă ei veni plutind o rază aurie de soare.

- Nu vrei să fii o rază de soare?, șopti raza de soare plutind lângă urechea fetei roșii.

- Aș vrea, dar eu sunt o curcă roșie, spuse ea și îndată picioarele i se schimbară în galbene de curcă.

Pe când ajunseră acasă, în ograda păsărilor de curte, curca roșie era foarte obosită. îi fusese foarte greu să se transforme, deoarece plastilina ei era deja întărită și fusese greu de remodelat.

01» SIRENE

Figurinele de plastilină numite păsări de curte o primiră cu ciupeli și cârâieli, căci nu mai văzuseră niciodată o curcă roșie. Curcanul o așeză imediat în cuibar și ea află de la celelalte curci care este norma de ouă.

Zilele în ograda cu păsări de curte treceau una câte una, așa cum le spune numele, ca într-o ogradă cu păsări de curte. Erau întotdeauna figurine de plastilină numite ouă, care trebuiau ouate, apoi clocite, apoi din ele ieșeau alte figurine din plastilină numite pui, care trebuiau hrănite cu ceea ce se chemau musculițe, niște figurine care zumzăiau și zburau și care trebuiau prinse.

Curca roșie se străduia din răsputeri să se poarte ca o curcă, să facă ouă cât mai multe, să le clocească așa cum se cade, să prindă cât mai multe musculițe pentru pui, să hrănească puii cât mai bine, dar uneori visa cu musculița în cioc ce mult ar fi vrut să fie băiat sau măr, iar puii piuiau de foame și lucrurile nu îi ieșeau cum ar trebui, iar curcanul era pe zi ce trece mai nemulțumit.

- Tu nu ești și nici nu meriți să fii o curcă, șuieră într-o zi curcanul, mai nemulțumit ca niciodată. Te miști greu și nu faci nimic cum trebuie. De fapt, nu faci nimic cât e ziua de lungă. îmi strici toată gospodăria. îmi pare rău că nu am văzut mai devreme cine ești. Și asta pentru că nu ești decât o râmă. O râmă roșie.

îndată, curca roșie începu să-și piardă, una câte una, penele. Aripile i se retrăseseră în corp, iar corpul i se alungise. Soarele începu să o ardă și văzu în depărtare, într-un colț al ogrăzii, un copac uriaș. Știu imediat că într-acolo ducea drumul spre casa ei, căci râmele caută umbra și pământul umed dintre rădăcinile copacului. Pe drum, tot târându-se pe pământ, își pierdu toate penele și pielea îi devenise foarte roșie și sensibilă. Tot corpul o durea. Se alungea și se strângea. Părea că nu va mai ajunge niciodată acasă. După mult timp, simți răcoarea umbrei prin toți porii. Ajunsese.

- Tu? Chiar tu ești?, se auzi o voce bucuroasă.

- Cu mine vorbești?, întrebă ea cu voce sfârșită.

- Chiar tu ești, fata roșie?, întrebă iar vocea plină de bucurie.

- Ah, nu. Eu sunt o râmă roșie.

- Haide, nu mă mai știi, fată roșie?

- Eu sunt o râmă roșie. îmi pare rău, dar nu știu cine ești.

- Fată roșie, sunt eu, copilul din vecini. Cel care am vrut să fiu copac, spuse copacul uriaș.

- Uite, eu sunt o râmă roșie. întreabă pe oricine și îți va spune cine sunt.

- Ai uitat? Tu ești fata roșie, care ai fi vrut să fii băiat sau măr. Adu-ți aminte!

- Eu chair sunt o râmă roșie.

- Și încă una foarte gustoasă!, spuse curcanul și ciuguli cu poftă râma roșie. Tot a fost bună la ceva. Și, umflându-se în pene, plecă fluierând mai departe.

Băiețelul cu mâini de fetiță începu să plângă. Fusese figurina din cea mai fină plastilină roșie. Fusese chiar singura figurină de culoare roșie de pe planșetă.

Picături mari, de plastilină albastră, se rostogoleau. Ploua pe planșetă.

10apilie 2006, Dej

Marian ILEA

Tiristul

I"7^ ziceau Tiristul. Avea nas lung și ascuțit, nevastă, un băiat și o fată, casă aproape lipită de blocul cu numărul doisprezece din Microraion Vest. în Baia-Sprie era cunoscut că umblă prin cîrciumi și apoi merge acasă. N-avea alte preocupări. Toamna cumpăra din Piața de Alimente: gogoșari.

Dragoș Gabriel era de loc din Dănești, se mutase în Baia-Sprie cînd împlinise nouăsprezece ani. Se căsătorise imediat ce primise diploma de absolvent al Liceului Auto din Baia-Sprie. Specializările: șofer și mecanic auto.

Blînd la fire, cînd se mînia, Dragoș Gabriel se făcea ca piatra vînătă la piele feței. I se întîmpla rar. De tînăr s-a pus pe chiverniseală. Avea dinți subțiri, slabi la calciu, așa că-i fixase în proteze dentare ca să poată mușca din coaja proaspătă a pîinii. în crîșme povestea numai el. Ceilalți ascultau. îl mai întrerupeau.

„Schimbă placa, Gabriel!", ziceau uneori, enervați. Dragoș Gabriel Tiristul îi asculta. Trecea de la un subiect la altul fără să cricnească.

***

Voi ziceți că-i rău, eu zic că-i destul de bine. Pentru trîndăvie e făcută lumea asta, da' voi, măi, sînteți puși pe tocmeală, mînioși, fără învățătură și cu capetele în pămînt. Cum mama dracului să fiți mulțumiți? Știți de cîte ori se uită cu privirea un om pe zi? Habar n-aveți. De șaizeci de mii de ori. Dar o babă? Nici pe-atîta nu știți! De treizeci de mii de ori. Adică o babă se

uită pe jumătate. Asta face. Stă în casă. Dar cu gîndurile? Asta chiar că n-aveți de unde, că n-aveți habar. Vă spun eu. Omul se gîndește de o sută de mii de ori pe zi la tot atîtea lucruri. Baba doar pe jumătate. Adică baba e înțeleaptă și

liniștită. N-ai cum să ajungi ca baba. N-ai cum. Numai după ce ești de anii ei și nu stai prin crîșme. Ai un necaz, ai o nelămurire, întreabă o babă și capeți răspunsul. Voi ziceți: „Tiristul are chiverniseală, are fruntea îngustă, are genele lungi". întrebați babele, măi. „Tiristul are boalele melancolice", zic alea. Și așa e! Știți că-n drumurile mele, că-n lipsa mea din Baia-Sprie cu zecile de zile, mă apucă dorul de crîșmele din Microraion Vest? Habar n-aveți. Că și dacă întrebați, nu așteptați răspuns. în loc să fiți cuviincioși cu omul care muncește, aveți smintelile voastre. Eu vă vorbesc drept și trăiesc mulțumit. Voi, groși în fălci, puhavi de lene, lăți în spate, gîturi groase și tîmpi la căutătură, nici n-ascultați. Dormiți mult și bine la mesele astea. Vă uitați pe ferestrele mari la blocuri, la alei, la gardurile cu verdeață. Da' nu le vedeți dincolo de paharele cu vodcă. Omul se cunoaște după faptele lui.

Cît am stat, și-am stat, în Dănești, aici, la șapte kilometri de Baia-Sprie, erau două sute de case și patru sute de vaci. Aveam și ciurda satului. Și laptele. Și smîntîna. Aveam de toate pînă în anul 1989. Acuma-n sat, zice mama, măi Dragoș Gabriel, mai sînt de toate patru vaci. Gata cu ciurda, gata cu laptele, gata cu smîntîna. Vin țăranii din Șișești la Lidl și cumpără. Faină treabă. Și voi sînteți nemulțumiți. Pensionați de la mină. Umpleți crîșmele astea trei din Microraion Vest, în fiecare zi le umpleți și stați ca filozofii ăia care socotesc cîte felurimi de oameni sînt. Și vă încurcați în toate socotelile.

Da' cum era cînd am terminat liceul! Dragoș Gabriel, absolvent la școala care scotea pe bandă rulantă analfabeți. Așa-i zicea liceului. Că ieșeam șoferi și mecanici auto. Adică analfabeți. Acum, ăia care urlau la noi mor de foame și analfa- beții cîștigă, se chivernisesc, au case, muncesc pe camioane.

„Șoferul are ochii mari și nasul timp", așa ziceați voi. „Șoferul se veselește cu lucruri slabe. Șoferul e curvar."

Da'șoferul, adică Dragoș Gabriel, adică Tiristul, mai dă și azi un rînd de vodcă la toți. Că are bani, măi!

Vreți Stalinskaya? Din aia să fie. Tu vrei vodcă de Cluj? Dă-i de Cluj! De care vreți voi, de aia să fie. Face cinste

Tiristul!

Dar cît sifilis ați avut voi? Pe coridoarele de la spital cît ați stat cuminți să vă vindece doctorii blenoragiile? L-ați văzut pe-acolo pe Dragoș Gabriel? Niciodată.

Cînd am luat diploma, eram angajat la IJTL. Ani de muncă pe autobuze. Să vă car din Baia-Sprie în Baia-Mare. Nu v-aș mai fi cărat. Da'mi-am făcut casă cu nevasta din drumurile cu voi.

„Dragoș Gabriel, treci la RABÂ!"

„Dragoș Gabriel, cari nisip și pietriș pentru IJTL", zicea directorul.

Așa am făcut. Am lăsat autobuzul.

„Dragoș Gabriel, du-te la director", zicea contabila. Mă speriam. Căram pentru voi nisip și pietriș cu plata la livrare. Făceam ciubucuri pe spinările voastre cocoșate de mină. Poate m-a văzut directorul. Poate i-a spus alt șofer invidios. Nici vorbă. „Dragoș Gabriel, IJTL-ul are pentru tine o garsonieră", zicea directorul. Era apartament cu o cameră, măi, că voi, minerii, le primeați pe alea cu două ori trei camere.

„Stau cu părinții, tovarășe director", ziceam. Și refuzam.

Voi n-ați refuzat niciodată nimic. Voi v-ați căciulit pentru butelie, televizor color, apartamente. Le-ați primit. Tot cartierul acesta de blocuri vi se cuvenea vouă.

„Te duci cu RABA la Canalul-Dunăre-Marea Neagră, Dragoș", zicea directorul. Și plecam tocmai la Agigea. Lunar cîștigam peste opt mii cinci sute de lei. Și munceam și cîștigam. Vinerea plecam cu RABA la Eforie Sud, la Marea Neagră. Bere, hotel, femei. Că eram singur. S-aude. Cînd ești singur nu ești curvar. Da'voi erați înnorați prin apartamentele astea. Și ce făceați, făceați, c-așa erau vremurile.

Cînd am venit de la Canal aveam bani de casă. Și am făcut casă-n Baia-Sprie. Și mai aveam bani. Și aveam, deja, nevastă. Și au apărut băiatul și fata.

Cînd s-au schimbat vremurile tot șofer am rămas. Am cumpărat două mașini. Am mai angajat un șofer și ne-am apucat de taximetrie. Că erau vremuri bune la așa ceva. Nu vă mai căram cu autobuzul. Vă duceam cuTAXI-ul. Aveați

jebu rile pline de salariile compensate de la mină. Fraierilor! Aia v-au dat bani și v-au închis gurile și minele. Da'v-am cărat, măi! Cît ați vrut voi. Ieșea bănuțul din jebul vostru prost și intra în jebul meu deștept.

Am avut și probleme. Sigur că am avut. Cu Suzana de peste gard. Am văzut-o. Am tot văzut-o și n-am mai avut ochi decît pentru ea. Era măritată cu un miner ca voi. îl cunoașteți. Da' nu mă feresc. Adevărul spus te face liber, fraierilor.

încă o tură, un rînd de vodcă, dau tot eu! De care vreți voi.

Nu-mi vedeam nevasta, pe Rebeca, nu-mi vedeam copilașii. Numai Suzana, măi. Douăzeci și șapte de ani, subțire, păr parcă de culoarea corbului. Cînd ne-am mutat, Rebeca le-a spus copiilor:„în veci să nu vă văd cu ăștia de peste gard, au o casă mică și sărăcăcioasă, cu o curte și mai mică, nu ca ale noastre, să nu mergeți la săracii ăia, să nu vă jucați pe-acolo!". Așa a zis Rebeca și Suzana a auzit-o și s-a jurat să mă ia de lîngă nevastă și să trăiască în casa cea mare cu mine. Și a făcut tot felul de bozgoane. îmi ghicea dorințele, măi. Eram numai cu ea. 0 vedeam numai pe ea. O plimbam gratis cu taxi-ul. Ne opream la biserica de la intrarea în Baia-Sprie. Ne sărutam în mașină.

„Mergem și noi doi la mănăstirea Bîrsana, Gabriel", mi-a spus într-o duminică de dimineață. Am mers.

„Te duc eu cu mașina mea, Gabriel."

„Te duc eu cu TAXI-ul, Suzana."

Bine că am dus-o. La Ocna Șugatag i s-a făcut rău. M-am întîlnit în parcare cu cumnatu-meu, care s-a uitat urît la noi.

1312. SIRENE

„Mor, Gabriel, aici, de rău ce mi s-a făcut", mi-a zis Suzana. Am adus o sticlă plină cu apă și i-am turnat în pălmi. Și-a revenit.

„Mergem în Baia-Sprie fiecare la el acasă, că avem probleme cu cumnatu-meu", i-am zis atunci.

„Hai pînă-ntr-o bisericuță de lemn, Gabriel", a zis ea.

„Lasă biserica, acolo o găsim și-n altă zi, nu pleacă biserica nicăieri", am zis și bine am făcut.

Ne-am întors pe Gutin. Iar i s-a făcut rău. Și-atunci, în ziua următoare, fraierilor, m-am dus la o babă. Și aia mi-a

spus că de șase luni Suzana îmi făcea vrăjuri cu mă-sa împreună. Și baba aia, cum v-am spus și vouă, stă pe Valea Chiuzbăii și știe rupe vrăjurile. Și știe. Zice:„Golește-ți inima de ură, Gabriel, scapă de gînduri, Gabriel". Cum să scapi de gînduri, măi, că aveam unul singur, la care-i zicea Suzana.

Și la Rebeca, nevastă-mea, i-am cerut ajutorul. Aia desfăcea mîinile cu neputință și zicea:„Cum să te ajut, omule? Cu ce să te ajut, Gabriel?" Și m-a ajutat baba. Aia care a fost profesoară de biologie la Liceul Auto și apoi a ajuns babă și care mi-a spus de fată-sa din America și de felul urît în care vorbește „americana" atunci cînd baba o sună la telefon. Și m-a scăpat baba de Suzana. O vedeam prin curtea din vecini și nu mai aveam nici un gînd pentru ea. l-am spus că am terminat povestea, l-am chemat, pe bărbatu-său și pe ea. l-am spus și la ăla:„Minerule, ești curajos? Poți suporta ce-ți voi spune?" Prostul ăla, care era și el plin de vrăjuri, a zis că:„Da, Gabriel".„Atunci află că am trăit cu Suzana, așa și așa." Suzana n-a recunoscut nimic. Și minerul, fraierilor, mi-a spus: „Gabriel, stai liniștit, că lumea e rea". Auzi cît de îmbîrligat putea fi.

Vă mai dau cîte o vodcă, măi. E ieftină aici. Sînt locuri unde e de o sută de ori mai scumpă. Acolo nu v-aș da nimic de băut.

După aceea mi-am cumpărat un cap de TIR. Mi-am făcut-o pe Rebeca ajutor contabil, apoi contabil și dirijor de traseu și m-am apucat de altă treabă. Am mai angajat un șofer pentru TAXI. De atunci mi-ați spus voi TIRISTUL.

012
SIRENE

Da'în crîșma asta unde stați și beți vodcă, habar n-aveți că în Europa asta mai sînt șase mii de români ca mine.Tiriști, măi! Plecați să cîștige. Angajați la firme din astea care transportă. Unul dintre ei sînt eu. Dar nu-s ca ei, fraierilor! Am capul meu de TIR. Sînt angajatul meu și cîștig de trei ori cît ei.

Mîine plec la drum din parcarea pe care o am în curte. Acolo stă capul deTIR. Seara fixez containerul de mașină la Budapesta. Dorm. Poimîine dimineață urc pe autostradă și la drum! Mănînc kilometri pînă în Germania. Duc containerul plin cu cordon-bleu pînă-n Suedia. Ăia au pește,

dar mănîncă și cordon-bleu unguresc. Habar n-am de ce nu se satură cu somonul sălbatic pe care-l au în țara lor. Le duc eu marfa la care visează, dacă plătesc. Și plătesc, măi, și încă bine. De aia mă înham la volan și la roți și de aia mă duc pînă către cercul polar. Pentru bani, și ursul joacă, măi, dar voi ați uitat vorba asta. Aici e destul că vă vin pensiile, că vi le aduce poștașul. Ce știți voi de Ferry-boat? Habar n-aveți. Rebeca îmi reține bilet. N-am dureri de cap, n-am grețuri, n-am rău de Marea Baltică. Circul. în Puttgarden mă îmbarc. La Rodby cobor din vapor. Are șaisprezece etaje. în burta lui încap: sute deTIR-uri, garnituri de tren, automobile. N-ai voie să stai în ele. Dacă ai bilet reținut, ai cameră la ce etaj vrei. Am fereastră rotundă prin care văd Marea Baltică. Dacă ai rău de apă, capeți cameră fără fereastră care are un perete cu o imagine a Mării și cu Portul Rodby. Circul. Asta fac. Nu stau la circiumă cu lunile de zile. Dimineața pe Ferry-boat am mic dejun. Halesc cît îmi pică bine. Adică pînă stau să crap. Beau cafea și sucuri de fructe pînă pun pacea cu stomacul. Ies în aerul ăla rece de pe punte și mă plimb. Alții îngălbenesc la piele și borăsc în găleți roșii. Eu stau la locul de fumat. M-am obișnuit. Pe Ferry-boat dorm, dimineața mă simt ca-n cartierul ăsta din Baia-Sprie. E fain și cu etaje multe. Nu simți valurile ori furtunile. M-am învățat. Douăzeci și două de ore durează drumul. Ies cu TIR-ul din burta Ferry-boat-ului și mănînc alți kilometri pînă la Ostersund, Uppsala și Lulea. Case de lemn cu grădini și garduri de jumătate de metru înălțime.

121

SIRENE

Din piatră, măi. Satele alea pînă la Lulea parcă-s pustii. Crîșme nu sînt de nici un fel. N-ai unde să te oprești. Au restaurante. Cum poți trăi fără crîșme? în Microraion Vest avem trei. Aia de-acolo trăiesc și fără din astea. Pescuiesc pe mare și stau în case. Dacă au un eveniment, merg la restaurant. în Lulea descarc marfa într-un depozit care seamănă cu o baracă din scîndură. Mănînc somon cît încape. Dorm în capul de TIR și a doua zi leg containerul cu somon care trebuie dus în Brest. Âsta-i un oraș din Franța, măi. Unde-i mai rău pentru noi decît în Franța? Nicăieri. Au franțujii sindicatul șoferilor de TIR care te obligă să nu stai noaptea în camion, să mergi la cazare la o pensiune ori un

motel de unde să ai chitanța. Capul meu de TIR are trei stele și jumătate. Pensiunile lor sînt sub nivelul capului meu de TIR. Am lux, am frigider, am pat, am căldură. Așa că opresc în parcările speciale din Germania unde nu-și bagă nasul sindicatul șoferilor din Franța. Deschid frigiderul. Iau o bere. Cobor din TIR. Mă așez la povești cu alți șoferi. înapoi la TIR. Și somn boieresc. Dimineața dau un euro și fac duș și mă bărbieresc. Pot să-mi spăl și două bluze. O dată pe săptămînă plătesc doi euro, adică-i bag într-un orificiu de la mașina de spălat, înghesui hainele și treaba-i făcută. Umblu permanent cu haine curate pe mine. Așa fac în Germania. în Franța nu se poate din cauză că sindicatul își apără șoferii franțuji. Lîngă Brest mă opresc echipajele sindicatului. îmi cer buletinul. Bagă într-un computer de-al lor datele mele și intră direct aici la ITM și-mi văd contractul de muncă și salariul și taxele plătite la zi. Rebeca se ocupă de toată treaba, așa că echipajul de control dă nemulțumit din cap. Salariul meu din hîrtii li se pare prea mic. De aia sunt periculos. Iau comenzile șoferilor franțuji, le iau pîinea de la gura lor, sunt hămesit. îmi cer și diagrama cursei. Se uită dacă m-a prins noaptea prin Franța și dacă am înnoptat la pensiune sau la motel. Măi, fraierilor, nu sunt prost. Descarc în Brest și plec șapte sute de kilometri pînă la prima parcare din Germania. Rebeca mă dirijează pas cu pas. Echipajul sindi-

catului nu-mi poate cere nici o chitanță. Iau diagrama, iau buletinul și plec. După somnul din parcarea nemțească trec iar în Franța. încarc marfă pentru Olanda. Mă duc în Hamburg, în port, unde am contract la manevrarea containerelor. Apoi iar la Budapesta, iar Ferry-boat, Ostende, Lulea. Și tot așa. Plec mîine, măi fraților, vin la Sfîntul Crăciun. Trei luni de zile prin parcări și pe autostrăzi.

O dată am rămas fără țigări în Ostende. N-am fumat trei zile. Cincisprezece euro cereau pe un pachet. „Nu dau atîta nici de mă trăsnește", i-am spus la vînzătoarea de la magazin. Am răbdat cu greu. Pe Ferry-boat suedezii ori norvegienii se reped la vodcă, da, măi, chiar la vodcă. Vă mai dau un rînd la fiecare, ultimul, în țările alea reci n-ai cum să bei ieftin. Vinerea ăia urcă pe Ferry-boat și se

plimbă pînă duminica bind vodcă ieftină. Ei au sărit la băutură, eu am alergat la țigări. De ciudă mi-am luat zece pachete pe care scrie Peter Stuyvesant. Bune, tutun ca lumea. Calitate. Am tras cu nesaț: fum după fum. Patru țigări și am stat ca amețit privind Marea Baltică.

De șapte ani circul prin Franța, duc marfă, aduc marfă. N-am luat nici o cazare la pensiune ori la motel. Nici una. Cîștig bani buni. Toți ajung la Rebeca. îi investim în copii.

E frumos în Suedia, foarte frumos, da'-i frumosu' lor. Nici în Germania și nici în Franța nu-i urît. La mine-n Baia-Sprie e frumosu' meu. Cu cartierul ăsta și mai ales cu voi, măi, da, cu voi, că mi se face dor, și cu crîșmele astea trei din cartier, pe care le visez și noaptea. Să stai în crîșmă, să-ți vină pensia și să povestești despre oamenii de la Cercul Polar din Lulea ori Ostersund, e foarte frumos. Așa sunt în lunile în care umblu cu TIR-ul prin Europa. Și cum opresc la locurile stabilite, mă întîlnesc și cu concurența. Pe capul meu de TIR scrie:„Gabriel International Transport". Pe ale lor apare Van Der Vijk. Adică tot un nume de om, un nume de pocăit care are paisprezece mii de capuri de TIR și tot atîtea containere. Ăla zice că-i

destul dacă într-o lună de zile cîștigă un euro pentru fiecare mașină. îi dă mîna să spună așa ceva. Un euro ori paisprezece mii face exact paisprezece mii de euro lunar, măi pensionarilor. Știu să calculez profitul minim al pocăitului. Eu am numai un cap de TIR, așa că un euro nu-mi ajunge. Știe Rebeca mai bine cît cîștig.„Pleacă repede din Nancy, Gabriel, că-i Franța", mă informează Rebeca,„și pierdem la profit".

Al dracului Van DerVijk. A început afacerea acum douăzeci și cinci de ani, cînd la noi era comunism, era Ceaușescu și eu lucram pe RABÂ la IJTL. E cu mult înaintea mea. Da' nu-s invidios, că-s și eu în afacere, contez și nu se știe niciodată.

Mă duc către casă că-i seară, bagajul, somnul și mîine dimineață la drum!

Ascultați la ce vă spun: cu Suzana putea fi rău de tot. Dacă apuca să intre în biserică eram ca un zombi, așa mi-a spus baba, aș fi văzut-o numai pe ea, aș fi crezut-o numai

pe ea și n-aș fi apucat să conduc TIR-ul. Aș fi ajuns ca amărîtul de bărbatu-său. De cînd am ochii deschiși, nici măcar n-o mai salut.

***

Dragoș Gabriel Tiristul s-a dus din crîșmă. S-a lăsat liniștea. Pensionarii din Microraion Vest sorb din pahare vodca.

„Al dracului mincinos și ăsta. Hai, că alea cu drumurile lui, cu TIR-ul lui, le mai pot crede. Da' să se laude cu Suzana, o minunăție de muiere, ca să credem noi că e la mare căutare, e o mare prostie, de fapt e o minciună care îngheață pînă și apele de la Cercul lui Polar", zice bătrînul pensionar Șindreștean Goe Constantin, terminînd de băut suta de vodcă Stalinskaya.

„Și-apoi, Șindreștene, Suzana e nevasta domnului Elixxon, care-i ceva șef la IJTL Exodus prin Baia Mare, și nu miner", încheie discuția artificierul pensionar Gallagher Ștefan.

124

Adrian Daniel LUPEANU

Predestinare

Niciodată nu va mai fi a mea; este ca și când ar fi murit și o femeie care îi seamănă a plecat să locuiască într-un oraș din sud. în unele nopți, după despărțire, somnul nu mai venea să mă deconecteze de gânduri. îi căutam în minte liniile corpului și gesturile cunoscute și încercam să le aduc cu mine în lumea visului pentru a crea noi momente, chiar și iluzorii, de a o întâlni. Sau rememoram amintiri din perioada platonică a relației noastre, când dormeam alături de ea, iar respirația ei profundă mă încălzea și încercam, fără să o trezesc, să îi mângâi părul, brațele și coapsele, iar ea mă surprindea cu mișcări inconștiente pe care le așteptam și mi le imaginam a fi răspunsurile ei tandre.

Mai târziu, în ultimii ani ai vieții noastre în doi, a devenit o femeie indiferentă, a cărei răceală, paradoxal, nu a încetat să mă seducă. Trăiam o stare continuă de anxietate pe care o consumam iubind-o obsesiv. Râdea adesea când înțelegea că sunt îndrăgostit de corpul ei și mă privea cu nedisimulată curiozitate când o doream; iar amânările rostite cu nepăsare mă făceau să tremur în apropierea ei, ca în fața unui drog. îmi spunea că dorește ca prezența ei să producă în interiorul meu trăiri profunde.

îmi amintesc cum mă ruga să-i povestesc modul în care am simțit că vocea ei caldă, cu inflexiuni cântate, se transformase atunci când am fost imobilizat la pat în spital, timp de 24 de ore. întreaga ei ființă se sublimase, devenise o lumină aurie care

se unduia asemenea unui voal pe suprafața corpului meu, oferindu-mi o atingere caldă.

Alteori, dorea să retrăiască sentimentul de unire a cerului cu marea, când îi evocam o seară de iunie în largul mării, când corpurile noastre s-au rupt de orice sentimente, iar gândurile s-au eliberat de orice identitate, devenisem părți contopite cu volumul acela uriaș de apă care se întindea pe toată suprafața mării sau se răsturna peste cer. Simțeam, atunci, că trupurile noastre nu mai erau singure și se aflau pretutindeni.

Cu timpul, am reușit să înțeleg din perioadele ei de indiferență, depresie, tristețe, cât de dureros trebuia să fie pentru ea, atunci când își dorea să întâlnească experiențe, oameni, locuri, toate noi, și să se lase fascinată de diversitate, să accepte repetarea unui ritual în care era redusă la corpul ei fizic, de care eu eram îndrăgostit.

A plecat la câteva zile după ce am intrat într-un an nou și a lăsat doar o scrisoare în care, așa cum încercase să mă convingă în ultimele săptămâni, îmi demonstra că în acest fel este mai bine pentru amândoi. Am căutat-o și i-am spus că voi aștepta mereu întoarcerea ei. însă ea mi-a povestit despre iubirea pierdută și regăsită de atâtea ori, și atunci am înțeles că locul meu este în trecutul ei și că este puțin probabil să ne mai intersectăm.

Totuși, în copilăria noastră, de la mijlocul anilor 70,

există o întâmplare despre care ea susține că nu-și aduce aminte. Afirmația ei m-a pus în dificultate, fiindcă o mare parte din tinerețe am căutat să găsesc o fetiță din copilăria mea și toate informațiile au dus spre ea. însă, dacă m-am înșelat înseamnă că trebuie să încep căutările din nou.

Era iarnă blândă, iar eu, ca în fiecare dimineață, mă grăbeam să părăsesc apartamentul nostru, aleile și parcul complexului rezidențial pentru străini. Dincolo de poarta metalică era lumea chineză, valuri de uniforme cenușii și albastre dispuse sub forma șirurilor nesfârșite de biciclete, care striveau sub roțile

lor frunzele uscate. Mă impresiona sentimentul de forță și ordine pe care îl emana traversarea lor cu aceeași cadență, cu chipurile severe și trupurile încordate. Uneori îi urmăream câțiva zeci de metri alergând în spatele lor sau îi admiram așezându-mă pe ghiozdan la baza zidului unei clădiri sau a unui gard de piatră.

în fiecare zi hoinăream prin aceleași locuri ale orașului, care îmi erau familiare, iar după-amiaza mă întorceam acasă ca un martor al activității oamenilor și al construcțiilor care îi înconjurau, parcuri, clădiri și șosele.

Prima vizită o făceam la fosta mea școala. Priveam cu gelozie sosirea copiilor în grupuri mici, râzând și discutând între ei subiecte școlare; apoi aceștia se despărțeau de părinți și intrau în clădirea școlii. Eu nu semănăm cu ei: eram timid, aveam un defect - purtam ochelari - și mi-era teamă de comportamentul lor agresiv. Totuși, un sentiment de mâhnire în fața propriei mele marginalizări, ca urmare a incapacității de a fi acceptat în cercul celorlalți copii, îmi invada corpul, transformându-se într-o durere surdă pe care o resimțeam în abdomen.

Câteodată, privindu-mi imaginea feței, nu-mi era greu să înțeleg respingerea de care sufeream. Aveam o bandă circulară neagră care îmi acoperea ochiul drept, iar deasupra acestui garou cranian purtam ochelari de vedere. în acea perioadă, în interiorul comunității de copii și persoane mature, care la apropierea mea zâmbeau făcându-și semne în tăcere, iar când mă îndepărtam, se strâmbau hohotind de râs, am fost cunoscut sub numele

de„Piratul".

Stăteam în fața școlii și auzeam zecile de glasuri aflate în interiorul clădirii, ca o imensă orchestră care își pregătește instrumentele înainte de recital. Soneria care anunța începerea orelor de curs le acoperea vocile, apoi, imediat, se așternea liniștea. Atunci începeam să mă simt fericit, ei erau supuși unui program, unor reguli, eu eram liber.

0)2 SIRENE

într-o dimineață, în timp ce eram așezat pe treptele școlii, pe poartă și-a făcut apariția o fetiță blondă, cu părul strâns în codițe. O văzusem de câteva ori, traversând aleile complexului, mergând pe bicicletă. Ea m-a depășit, înaintând până în fața intrării în școală, apoi s-a oprit indecisă în fața mea și, în cele din urmă, s-a așezat lângă mine.

- Și tu ai întârziat și ți-e teamă să intri în clasă?, mi s-a adresat ea.

- Eu învăț cu mama acasă. Eu... nu mai învăț aici, i-am răspuns tărăgănând cuvintele rușinat.

- Nu te mai lasă părinții tăi să înveți aici la școală? Nici mama mea nu este de acord. Spune că limba chineză și puțină engleză nu-mi vor fi de folos când mă voi întoarce în țară.

- Eu am hotărât de unul singur că nu mai vreau să învăț aici. Acum e mult mai bine. De obicei, mă plimb prin oraș până ce părinții mei ajung acasă de la serviciu. Merg singur la palatul de primăvară, pe podurile suspendate, în gara cu trenuri sau la magazinul diplomatic, m-am lăudat accentuând cu convingere locurile pe care le cunoșteam.

- Părinții mei nu-mi dau voie să plec singură în oraș!, m-a privit fetița aspru.

- Dacă vrei, vino cu mine și atunci nu mai ești singură. Eu oricum zilnic mă plimb, iar părinților nu le spun nimic, i-am răspuns cu sinceritate.

- Da, dar eu nu pot să merg, trebuie să aștept să intru în pauză la clasă. Dacă află tata și mama că plec în oraș, mă vor pedepsi rău, s-a plâns fetița.

- Părinții tăi nici nu trebuie să afle. Ne întoarcem la școală la prânz, când se termină cursurile, și de aici ne

întoarcem acasă, i-am propus afişând siguranţa copilului care are experienţă.

Fetiţa privea în jos spre ghetuţele ei nehotărâtă; eu reprezentam ispita.

- Bine, merg şi eu cu tine. Dar ne întoarcem până la prânz, nu-i aşa?

- Sigur! Ne întoarcem negreşit, am liniştit-o.

Apoi ne-am ridicat şi am început să păşim împreună spre libertate. Nu mai eram singur. Pentru prima oară aduceam cu mine o prietenă în lumea pe care o descoperisem. Şi vedeam împreună leii de piatră care străjuiau intrarea în Templul liniştii cereşti, fumul de santal care se înălţa ca un fascicul de lumină spre tavanul de lemn, ridurile de pe faţa lacului care mângâiau stâlpii de susţinere ai podului suspendat. Auzeam sunetul trist al viorii tradiţionale chinezeşti, mânuită de un bătrân, în parc; iar, mai târziu, urmăream tabela din gară pe care se derulau cu repeziciune cifre şi caractere chinezeşti şi simţeam mirosul de colţunaşi cu carne sau cu salată de la micile chioşcuri de pe străzile gării. Treceam pe lângă hainele ponosite, ridurile adânci, plânsetele copiilor mici şi urmăream somnul lor cu chipuri fericite dormind pe cimentul rece al sălilor de aşteptare şi eram revoltaţi de agresivitatea controlorilor şi a vânzătorilor de bilete. Apoi priveam fascinaţi solzii pictaţi în verde, albastru şi roşu ai peştilor din acvariile Magazinului Prietenia, animalele mitologice cu trupuri de lei susţinându-şi greutatea pe mingi de foc sau covoarele desfăşurate înfăţişând în mijlocul lor lupta dintre dragon şi phoenix. în sfârşit, admiram, cu un sentiment de plăcută mândrie, chipul fetiţei încadrat de voalurile de mătase sau braţele ei acoperite cu brăţările de jad, pe care le proba rugându-mă cochetă să o sfătuiesc.

Târziu, obosiţi şi înfometaţi ne-am aşezat la o masă în magazinul cu dulciuri să savurăm prăjituri rotunde, în formă de lună, umplute cu pastă de orez, porumb dulce sau alune.

Priveam deasupra capetelor noastre ceasul pătrat fixat pe o latură a tavanului, care arăta ora 4 după-amiaza.

- Mama şi tata sunt deja de câteva ore acasă şi se îngrijorează pentru mine, a rostit cu voce scăzută fetiţa.

- îmi pare rău. Nu mi-am dat seama cum a trecut timpul. Mergem împreună și le explicăm, nu-ți fie frică. Vor înțelege!, am încercat eu să o liniștesc.

0Q. SIRENE

- Nu cred. Ei nu mă înțeleg niciodată. Eu zic să mai stăm împreună câteva ore; oricum mă vor pedepsi. Stăm până se întunecă, mi-a răspuns ea trist.

- Dacă mergem acum, poate nu e prea târziu și o să te ierte, am încurajat-o.

- E totuși târziu, a hotărât fetița.

După un timp, a reușit să își alunge teama și a rostit cu o voce veselă:

- Ce locuri mai cunoști? Unde vrei să mai mergem?

- Știu locul unde asfințește soarele, aproape de ieșirea din oraș, sub șoseaua de centură suspendată, i-am dezvăluit ultimul meu secret. Va trebui să luăm autobuzul până acolo, am completat.

- Hai să plecăm. Acum nu îmi mai este frică. îmi place să mă plimb cu tine, mi-a răspuns ea, prinzându-mă strâns de mână.

Am străbătut orașul așezați unul lângă altul în autobuz, privind pe fereastră, fără să vorbim. Chipul ei era relaxat, dar ochii nu mai cuprindeau forfota aceea uniformă, clădirile impunătoare și spațiile largi unde șoseaua urca și cerul era pretutindeni, de jur împrejurul nostru, și ne simțeam deasupra lumii. Nu voia să-mi spună ce gândește, amânase întoarcerea acasă, dar eram convins că, ascuns într-un colț al sufletului ei, sentimentul de frică era greu de alungat. înțelegea că eram doi copii hoinărind de capul lor prin oraș, în timp ce părinții, cel puțin ai unuia dintre ei, erau furioși și speriați. Dar nu pentru acest lucru îi va fi dată o corecție, și ea știa foarte bine, o vor pedepsi pentru că a îndrăznit să plece de la școală fără să le fi cerut acordul și că, mai ales, nu a ținut cont de ceea ce au hotărât ei. întreg drumul, gândin- du-mă la ea, am preluat din sentimentele și teama ei și mă simțeam în interiorul meu ca un animal hăituit. însă, în ochii ei, nu se citea nimic, decât liniște și nepăsare. Atunci am început să cred că în general o pedepseau destul de aspru.

Din stația de autobuz am coborât scările de beton sub

șoseaua suspendată, unde se afla o intersecție cu rond în

mijloc. Pe cele patru laturi ale intersecției erau spații verzi acoperite cu iarbă, flori și copaci tineri. Intersecția de sub pod nu era folosită de mașini, ci doar de biciclete cu ataș ce transportau platforme ușoare din lemn. Chinezii săraci își aveau întregul avut pe aceste platforme; purtau cu ei haine, pături, copii și soții. Aduceau fructe în oraș de la fermele situate la zeci de kilometri, apoi încercau să-și vândă marfa străbătând orașul de dimineața până seara. Nopțile dormeau alături de fructele lor fără să se arate deranjați de frig, umezeală sau zgomotul orașului care îi înconjura. Uneori, polițiști pe biciclete îi trezeau, le cereau facturile pe marfă și îi amendau făcând dreptate într- o lume atât de perfectă.

Unii dintre ei transportau cuptoare cilindrice alimentate cu cărbuni, deasupra cărora preparau delicioasele clătite iuți cu ou și ceapă, pe care oricine le putea cumpăra tot timpul anului.

Ne-am așezat pe iarbă față în față, urmărind, din timp în timp, pe sub arcadele șoselei suspendate, soarele roșu care se apropia de pământ. Atunci, fetița a început să îmi mângâie chipul și, fără nici un cuvânt, mi-a îndepărtat ochelarii și banda care îmi acoperea ochiul drept. Apoi m-a rugat să jucăm împreună un joc magic: trebuia să încercăm să ne privim în ochi, fără să clipim, în timp ce stăteam înlănțuiți ținându-ne cu brațele. După spusele ei, fiecare urma să vadă chipul celuilalt la vârsta maturității. Ne-am privit astfel minute întregi și am văzut, cu adevărat, cum ochii fetiței se alungeau, pomeții se înălțau, numai gura părea că râde rămânând neschimbată.începusem să lăcrimez, însă respirația ei caldă care-mi atingea obrazul mă încuraja să nu renunț. La un moment dat, ochii ei au devenit foarte mari și am simțit buzele ei apăsându-se pe buzele mele. Am rămas nemișcat, însă, de surprindere, nu am putut respira cât timp chipul ei mi-a atins fața. După ce s-a retras a continuat să mă privească:

- Ai reușit să mă vezi cum o să fiu mare?, a rupt ea tăcerea prima.

- Da, dar erai diferită, am răspuns cu teamă.

-Tu erai frumos, a spus ea, întorcându-și privirea spre șosea.

Apoi ne-am așezat culcați unul lângă altul, ținându-ne de mână și privind în față globul soarelui care tremura în aerul rece.

Pe o latură a rondului central erau oprite două biciclete cu ataș. Deasupra platformelor dormeau copiii și părinții îmbrățișați. Mai înainte, când coborâsem scările, îi văzusem cum își mănâncă cina: câteva mandarine.

Deasupra șoselei, era o clădire cenușie, cu multe etaje, care ne-a atras atenția. Pe marginea ei laterală, începând de la ultimul etaj, se ramificau tuburi semitransparente care coborau descriind elipse, ca apoi să se reconecteze la clădire. Cu un etaj mai jos, tuburile reapăreau prezentând aceleași forme circulare și ajungeau cu câteva întreruperi până aproape de baza clădirii. Curios era faptul că erau luminate, iar în interiorul lor se vedeau cum alunecă niște corpuri omenești trunchiate care nouă ni se păreau a fi corpuri micuțe de copii. Unuia nu i se vedea decât trunchiul și a străbătut cu rapiditate labirintul circular, ca apoi să fie înghițit de clădire. Altuia, nu i se vedeau decât capul și brațele. Apoi au urmat perechi de picioare rupte de corp, care erau înghițite la fel de repede. Acolo, în acea clădire, copii ca noi erau ciopârțiți, iar din corpurile lor se confecționa seul pentru lumânări, săpun sau poate nasturi, îmi explică fetița, care învăța la școală de mai mult timp.

Soarele mai putea să aștepte, să nu asfințească. Trebuia să oprim crima la care continuam să fim martori. Am alergat la țăranii chinezi și le-am arătat masacrul care se desfășura în interiorul tuburilor de plastic. Nu știau nici ei ce se întâmplă. Nu mai văzuseră așa ceva; însă nu păreau speriați.

- Sunt niște manechine de plastic pe care le reciclează. Le toarnă în forme noi cu capete, mâini și picioare undeva înăuntru. Asta trebuie să fie!, ne explică unul dintre ei.

L-am rugat să meargă cu noi la parterul clădirii să ne interesăm. Inițial a refuzat cu teamă. El era o verigă neglijabilă

a societății, un grăunte de nisip pe care nimeni nu îl știe că există. Apoi a devenit voluntar, asemenea unui om simplu, gândindu-se că într-un fel va fi apărat de faptul că suntem mici cetățeni străini.

După ce am pătruns pe ușa de sticlă rabatabilă a clădirii, am înțeles că afacerea era ascunsă sub aparența unui hotel ultramodern. în drumul spre recepție am fost întâmpinați de trei bărbați tineri, în tunici albastre, asemănătoare cu îmbrăcămintea standard a funcționarilor obișnuiți, însă mult mai elegante. Țăranul nostru le-a adresat câteva cuvinte, apoi a început să-și ceară scuze, înclinându-se umil și retrăgându-se cu spatele, dezorientat, spre ușă. Fetița mi-a șoptit cuvintele pe care tinerii eleganți le-au folosit pentru a-l amenința pe țăran.

- Acesta este un hotel pentru înalții funcționari ai țării! Cum ai îndrăznit să vii aici?Tu nu știai că nu ai voie să ai contacte cu străinii?

Iar doi dintre ei l-au prins de brațe și l-au condus în interior. Cel de-al treilea s-a întors spre noi și ne-a vorbit câteva minute. Când a terminat, fetița mi-a tradus: „Oare părinții noștri știu unde suntem? Hotelul este un centru de recreere pentru demnitarii care au nevoie să-și refacă sănătatea, folosind bazinele de înot, toboganele cu apă termală și sălile de masaj".

- Hai, acum plecați acasă, a încheiat chinezul, împingându-neîn direcția ușii rabatabile.

Nu m-am mai uitat înapoi; mergeam repede în spatele fetiței, dar inima mi-o simțeam strângându-se în piept, ca o pasăre rănită. Eram vinovați pentru toate lucrurile neplăcute care urmau să se abată asupra acelui țăran simplu. în autobuzul care ne conducea înapoi spre casă, îmi răsunau în minte câteva întrebări pe care aș fi vrut să i le arunc chinezului în față. „Ale cui sunt mașinile luxoase? Cine locuiește în hotelurile ultramoderne? Cine se bucură de tratamente medicale de recuperare?" Cei care conduc societatea, îmi răspundeam singur. Sau poate greșeam, acuzându-i pe cei

bogați și puternici; poate țăranul nostru se relaxează acum alături de înalții funcționari ai țării.

Când am intrat pe poarta întredeschisă a complexului - doi copii rușinați ținând capul în piept, portarul nici nu ne-a observat. Ne-am ridicat pe vârfuri, susținându-ne de pervazul exterior, și am privit înăuntru. Ceasul de pe perete arăta 7.30, mâncarea era așezată pe birou, iar el se odihnea într-un fotoliu, ținându-și capul în piept. Un pahar pe jumătate gol era răsturnat lângă piciorul fotoliului. Fetița m-a tras înapoi, făcându-mi semn să mergem.

Am străbătut aleile interioare și am urcat în penultimul bloc cu patru etaje, din zona de sud, în care locuia fetița cu părinții ei. Eu stăteam undeva în zona de nord, însă mai întâi am condus-o pe ea. Ne-am oprit pe scări, între etaje, iar ea mi-a arătat deasupra, la etajul trei, ușa apartamentului. Apoi, mi-a cuprins mâinile între palmele ei și mi-a șoptit:

-îmi este foarte frică, hai să ne așezăm în genunchi! Ne-am așezat unul în fața celuilalt, cu frunțile strâns lipite. Nu țin minte cât timp am rămas așa, însă simțeam cum lacrimile ei curg pe obrazul meu.

- Eu sunt vinovat! Iartă-mă! Nu trebuie să pleci acasă... stai cu mine cât vrei, i-am spus sacadat, încercând să înăbuș izbucnirea mea în plâns.

- Roagă-te cu mine la Dumnezeu, a rostit ea.

Eu vorbeam cu El în fiecare noapte, însă, după cum mă ajuta pe mine, m-am gândit că trebuie să-și ia măsuri de precauție deosebite. Dacă nu intervenea o minune, pedeapsa din acea seară nu avea s-o uite prea ușor.

Apoi, fără să mai privească înapoi, a intrat în apartament și imediat am auzit o voce agresivă de bărbat:

- Unde ai fost până la ora asta!? Ia să-mi spui tu mie!

- La școală. Apoi am făcut o excursie cu clasa în parcul primăverii. Da, am fost și la Magazinul Prietenia, am auzit glasul emoționat al fetiței.

- Minți! Nu ți-e rușine? Azi nici nu ai fost la școală, iar colegii tăi sunt de mult acasă, a răspuns răstit aceeași voce.

Am ascultat câteva clipe. Se lăsase liniștea. Apoi am auzit din nou vocea bărbatului:

- Ia treci încoace!

Țipetele, urmate de plânsul ei, erau asemenea unor ace reci care mi se înfigeau în tot corpul. Pe scări, în întuneric, m-am așezat ghemuit, cuprinzându-mi genunchii cu brațele, și am simțit nevoia să mă eliberez de sentimentele de frică și vinovăție pentru agresiunea fizică pe care ea o suferea după ce ne bucurasem împreună de o zi de libertate. Am rămas acolo un timp, plângând înfundat, apoi, eliberat de tensiune, am coborât scările și m-am îndreptat spre locuința părinților mei. Ai mei nu mă băteau, însă singurul fapt care mă durea, după ce reveneam acasă din hoinăreală zilnică, nu erau nici cearta și nici reproșurile, ci dezamăgirea din ochii lor.

Din seara aceea nu am mai întâlnit-o pe fetiță.

135

Constantin LUPEANU

Pamela vine

Pamela vine spre el și în ochii ei prelungi, mari ca zarzărea se citește o bucurie fără margini. Grăbește pașii, aproape fuge, unduindu-se într-un fel aparte, o mișcare abia perceptibilă a torsului, răscolind parcă albul tare al dimineții, făcându-l să se închege într-un vârtej nevăzut, doar simțit, anunțându-i sosirea. Se apropie de Viorel și îngână ceva cu glasul ei gros, inconfundabil.

- Declarație de iubire?, se întreabă el și continuă: Ce minune!

Părul alb ca laptele. Pielea scăldată în petale de trandafir.

Soarele urcase pe nesimțite pe cerul aidoma pufului de păpădie, care se sprijinea pe munții dinspre răsărit și apus.

Bărbatul se oprește din mers. Se ducea spre mașină, ceva care nu suferea amânare îl făcea să plece degrabă din Orăștioara aromelor. Dacă l-ar fi oprit oricine altcineva, ar fi schițat un salut cu dragoste, ar fi spus două cuvinte de scuze și atât, dar Pamela era irezistibilă.

Pamela era creația lui și ea știa asta, exploata viziunea lui de demiurg. Viorel o privește atent pe parcursul ei spre el. Pamela e toată un bulgăre de lumină, are grația în sânge, trupul greoi de carne abia dacă se sesiza printre artificiile naturale care emanau din lăuntrul acestuia și care trimiteau semnale de har și de iubire.

136

#02 SIRENE

Când Pamela fu la doi pași de el, Viorel se ciuci și întinse brațele spre ea, întâmpinând-o cu vorbe drăgăstoase. O mângâiere pe creștet, își plimbă mâna pe trupul ei, de la gât în jos și de pe fesa dreaptă și-o translată pe pulpă, spre burtă. Ea se cambră întâi, o căldură binefăcătoare o stăpâni brusc, apoi se lăsă la pământ, întâi cu fața în sus, ca până

la urmă să se întoarcă pe o parte, pentru ca Viorel s-o maseze în voie.

- 1,2,3,4, 5,6,7, murmură el privind-o cu încântare.

Ea aproape că închisese ochii cei oblici, duioșia i se citea în aburul care se formase în jurul lor. Răsufla întretăiat.

El era de-a dreptul îndrăgostit de ea, o crescuse de mică și ținea la ea ca la ochii din cap. O adusese acasă într-un sac, prin decembrie. Pamela avea două luni și n-o chema Pamela, n-avea nici un nume, era o purcică oarecare, unul dintre puii scroafei familiei Strei. Scroafa crescuse cinci purceluși, doi purcei și trei purcele, ea fiind cea mai mică și neajutorată. Arareori ajungea la țâța mamei și sugea destul de des piciorul acesteia. Când Viorel a trecut într-o vizită de rutină pe la casa prietenului său Strei, acesta i-a arătat cum purcica cea mai pricăjită sângerează.

Nu e mare lucru, încercă Viorel să-și liniștească prietenul. Are ceea ce noi numim prolaps rectal. Pe înțelesul tuturor, i s-a întors mațul pe dos și i-a ieșit afară, iar frații ei au tras de el, crezându-l țâța mamei, până l-au ros. Au mâncat, pur și simplu, o parte din el.

- De aceea te-am chemat. Nu știam ce se întâmplă. Ne temeam să nu fie vreo boală și să se transmită și celorlalți purcei.

- Nici vorbă! I s-a tras de la o indigestie. Vrei să-ți explic în termeni științifici?

- Nu, mulțumesc. Am înțeles.

- Diagnosticul este: Prolaps rectal. Fug să-mi iau instrumentele și-o operez aici la tine.

- O operezi? O dau la câini. Tot ce vreau este să nu mai muște purceii din ea.

- Cum s-o dai câinilor? Altfel e sănătoasă. Uite ce dulce e!

- Știi ce? Dacă-ți place, ia-o!

Strei a vârât puiul de porc într-un sac și nu s-a lăsat până nu l-a convins pe medicul veterinar să-l primească.

Viorel s-a întors acasă, a operat-o, a pus-o pe picioare și a numit-o Pamela.

Medicul veterinar al satelor din inima Daciei, la cei cincizeci și cinci de ani, arăta tânăr. Viorel era un bărbat

zdravăn, bine făcut, încă în stare să pună jos de unul singur un taur sau un cal nărăvaș. Cu fața rotundă și ochii mici, nasul pleșuv, cu mâinile mari, umflate de muncă, și cu felul lui tăcut de a se purta, emana o fermitate blândă și câștiga încrederea nu numai a oamenilor, ci și a animalelor.

O dusese pe Pamela la vier și împreunarea se petrecuse bine. El nu ținea o gospodărie țărănească. Avea pe lângă casă doar câteva găini și iepuri. Cu iepurii, cam aceeași poveste. îi adusese cineva în dar doi pui de iepure angora, el le dăduse drumul prin curte și grădină, iar acum avea un regiment.

Vremea era peste măsură de caldă într-o zi de aprilie, care se dovedise destul de capricios. în zori, Viorel ieșise din casă desculț, preluând pe tălpi seva ierbii, și fu izbit de cerul înalt și de albastrul luminos, cu toate că încă nu răsărise soarele. Acum soarele urcase sus pe cer. Rouă se retrăsese probabil în cerul din care poposise peste noapte. Soarele ardea ca vara.

- 1,2,3,4,5,6,7, numără el pe rândul celălalt. Șapte țâțe ori doi fac paisprezece. O să nască purcei mulți. Ce-o să mă fac cu ei?

Ciprian MĂCEȘARU

Anotimpurile lui Haig Minasian

Haig Minasian luă apă rece în palmele făcute căuș, o dată, de două, de trei ori. Număr impar, numerele pare sunt pentru morți. Se spălă pe față. Oamenii trebuie să iasă cu fața curată din orice, chiar și din casă. Avea chef să se plimbe. Se uită pe fereastră. Ploua

torențial. Ar fi putut să ia umbrela, dar îi plăcea să umble cu mâinile în buzunare. Plescăi din limbă satisfăcut, va înfrunta ploaia cu capul gol și mâinile în buzunare. Viața lui era tristă, insuportabilă pentru cei din jur. Se simțea ca o trompă de elefant pe fața lumii, ca un adaos nepotrivit, nu se pricepea să trăiască. Ieși din casă, pășind dincolo de prag mai întâi cu piciorul drept. îi era la fel de drag și piciorul stâng și se simțea vinovat de nedreptatea pe care i-o făcea, dar nu putea să riște, ghinionul e ghinion, nu ține cont de sentimente. își atinse piciorul stâng peste vipușca pantalonilor, lovindu-l ușor cu palma, prietenește și începu să fluiere. Cu mersul său de rață, vântura stratul gros de frunze așternut pe trotuar. Nu-i privea pe ceilalți trecători, alegea să se uite fie în gol, fie spre forfecarea picioarelor sale. Prima ipostază era ceva mai demnă, căci Haig mima că ar studia cu viu interes ceea ce se afla înaintea lui, pe când a doua variantă îl arăta ca victimă certă. Nu-i privea în ochi pe oameni de teamă să nu se rătăcească. întotdeauna se fâstâcea și uita care este drumul său. I-ar fi plăcut să aibă un prieten care să-l îmbrățișeze, îi plăcea să fie îmbrățișat; de fiecare dată când se întâmpla asta, se uda ca o batistă. Taică-său îl lovise întruna peste spinare cu pumnii lui grei, avusese o copilărie dură, fără îmbrățișări și alte asemenea dulcegării. Uneori, când simțea că nu mai rezistă,

când avea nevoie cu orice preț de puțină afecțiune, se repezea la câte un om de pe stradă și-l lua în brațe. Femeile îl acuzau de agresiune sexuală, bărbații îl băteau, mai mereu ajungea la poliție, în ciuda blândeții sale evidente și a stăruitoarelor scuze și explicații pe care le oferea, nimeni nu voia să audă și să priceapă nimic. Porni pe o stradă pavată cu piatră cubică, mărginită de castani imenși țâșniți din trotuarele înguste și denivelate, dar și de case vechi, cu tencuiala fărâmicioasă, cu îngerași din ipsos, cu varul scorojit, sparți și crăpați, tronând deasupra ferestrelor, cu porți din fier forjat, ruginite, abia mai stând în picioare. Pipăi zidurile roase, își înfipse unghiile în tencuială. Văzu un magazin de îmbrăcăminte și își cumpără un costum negru cu doar nouăzeci de lei, un adevărat chilipir, chit că îi golise total buzunarul. Renunță la vechiul costum, rupt și murdar,

și plecă îmbrăcat cu cel nou. Ploaia se sfârșise. Proaspăt și obraznic, soarele strălucea acum orbitor. Se opri lângă lacul înconjurat de plopii ca niște vârfuri de suliță. Se așeză pe o bancă din scânduri verzi, cu picioare din bronz turnate în formă de labă de leu. Soarele îi încălzea fața și mâinile. Mașinile treceau rar pe șoseaua din spatele său. Un câine veni, îi mirosi pantofii scâlciați, plecă. în apropiere, o țigancă vindea semințe, cocoșei din zahăr ars și halviță. Un avion cu reacție trasa lent o dâră de vată pe cerul înseninat. Când se plictisi, se ridică și își văzu de drum. Se opri lângă zidul de cărămidă al fabricii de pâine. Inspiră adânc. Miasma de drojdie îi răscoli violent mațele și leșină. Se trezi pălmuit de un bătrân cu fața plină de riduri fine ce formau un fel de pânză de păianjen în mijlocul căreia, prinși fără scăpare, străluceau doi ochi verzi, neașteptat de tineri. Gânduri tâmpite despre bătrânețe și moarte năvăliră în capul lui. Ca să nu le bage în seamă, mulțumi pentru ajutor și, săltându-se de la pământ, începu iarăși să fluiere. Ținându-și mâinile în buzunare, încă nesigur pe picioare, înaintă lent. O femeie blondă apăru dintr-un gang. îi admiră fesele grăsuțe. Văzu apoi că femeia avea alături o fetiță și admirația lui se retrase respectuos în indiferență. Sătul de plimbare, se hotărî să se-ntoarcă. *Voi găsi o femeie potrivită, sunt convins. Costumul ăsta mă va ajuta,* își spuse și zâmbi, cuprins

brusc de entuziasm. Ajuns acasă, descuie ușa și intră lăsându-și pantofii în hol, apoi merse în sufragerie, își lepădă costumul și-l așeză pe spătarul unui scaun. Doar în ciorapi, chiloți și cămașă, se trânti în fotoliu. S/mtcă *viața mease va schimba în bine.* Gândul se lovi de pereți și ricoșă cu putere înapoi, nimerindu-l pe Haig în plex, semn că nu ar trebui să se entuziasmeze. Ca un râu ieșit din matcă, viața se umflase, dar oricând se putea retrage și atunci dezamăgirea ar fi fost prea mare. Dacă-și păstra ritmul obișnuit, stările obișnuite, nimic nu-l putea dezechilibra. Lui nu-i plăceau zig-zagurile, i se păreau periculoase, nesănătoase de-a dreptul. *Păi, cum să suporte inima atâtea șocuri? Acum ți-e rău, dar e răul tău, ești obișnuit cu el, vezi totul în gri, dar griul e o culoare nepretențioasă, te ține ascuns, te protejează. Dacă totuși dă norocul peste tine,*

roagă- te să nu ajungi iar în mizerie. De jos în sus drumul e plăcut, invers, însă, e un adevărat coșmar. Luă Biblia de pe măsuța de lângă fotoliu, o deschise, citi câteva rânduri și adormi. Visă niște îngeri.

A doua zi, îmbrăcat cu noul său costum, Haig ieși din casă. Sări de pe prag cu ambele picioare deodată. Procedând astfel nu mai neglija piciorul stâng și nici nu atrăgea ghinionul. *Costumul ăsta mă ajută să gândesc mai bine,* glumi Haig și plecă iar la plimbare. I se părea că oamenii îl privesc diferit, ceva mai respectuos, și atunci îndrăznea și el să le arunce câte-o privire drept în ochi. Era de-acum un om curajos. Doar că începu brusc să ningă și Haig tremura de frig. Costumul nu-i mai era suficient. înainta sub cerul imens, plumburiu. Cu mâinile înfipte în buzunarele hainei, cu capul plecat, trecea pe aleile dintre blocurile imunde, muncitorești, cu ochii mijiți din cauza fulgilor mari de nea ce cădeau din abundență, ca zahărul dintr-o pungă spartă, l-ar fi trebuit un palton, dar nu mai avea bani. Și nici nu era sigur că paltonul nu i-ar fi dereglat felul de a gândi, *da, un palton poate fi prea mult pentru mine, de fapt, e prea mult pentru oricine, paltonul te face să lâncezești, uiți de tine, de omul ascuns sub stofa aia groasă, pari mai puțin fragil decât ești cu adevărat, paltonul îți mărește umerii, te simți invulnerabil,* nu, nu are nevoie de palton, îi trebuie încă un costum, le va purta unul peste altul, îi vor ține de cald, o să fie bine, în felul

acesta lumea va spune: *iată, nu are palton, dar are două costume, e un original.* Coborî câteva trepte și intră într-o speluncă. Din tavan atârna un ventilator. Paletele acestuia se învârteau greoi și zgomotos. Nu făceau decât să vânture de colo-colo fumul gros și mirosul acru de transpirație. Mesele erau ocupate, așa că se așeză pe unul dintre scaunele înalte de la bar. Ceru vodcă și pepsi cu multă gheață. Barmanul era un tip solid, negricios, în maiou, cu o sirenă tatuată pe umărul drept. Haig admiră sticlele înșirate pe rafturile din spatele barmanului. Alcoolurile galbene, roșiatice, maronii, albe sau transparente ca apa, etichetele, sticlele strălucind discret în lumina chioară din local. O chelneriță veni să ia halbele pe care barmanul le trântise pe tejghea, o fâță cu ochii mari și zâmbet de diavoliță. Haig

simți că se îndrăgostește. Avea o adevărată filozofie a inimii. Nu înțelegea de ce ar trebui să fie rezervat. Iubirea țâșnea din el cu toată forța, fără rețineri, cu maximă disponibilitate și sinceritate. înflăcărat, dădu vodca peste cap, apoi o stinse cu o gură zdravănă de pepsi. Când chelneriță veni din nou, Haig sări de pe scaun și o îmbrățișă strâns. „Dă-mi drumul!", strigă ea. „Te iubesc! - zise Haig zâmbind. O să fim atât de fericiți!..." Femeia se zbătea în brațele lui. Barmanul îi privea mai degrabă amuzat decât îngrijorat. La fel și clienții. „Ești dus cu pluta! Dă-mi drumul!" Haig nu auzea nimic. „Vreau un copil de la tine. Hai să facem un copil, iubito!" îngrozită, chelneriță îi strigă barmanului: „Ajută-mă, ce stai?!" Barmanul înfipse o gheară în ceafa lui Haig și-l trase spre el, apoi îi aplică un pumn în cap. Haig se prăbuși. *Toată lumea mă vrea jos. Nimeni nu mă dorește alături, incomodez, sunt ca un ghimpe.* Cu mare greutate, se ridică și ieși. Nu înțelegea ce se întâmplase. Acum era fericit, în clipa următoare gorila aia tăbărâse pe el. Dar nici femeia nu l-a sprijinit, deși îi zâmbise. *Cine să le-nțeleagă pe femei?!* Păși încet spre altă cârciumă, mulțumit că măcar nu mai ningea. Venise primăvara. Găsi un loc bun chiar după colț. Se așeză la o masă de lângă geamul imens care dădea spre stradă. Era plăcut să vezi oamenii și mașinile trecând. Veni un chelner bondoc, chel și plictisit. „Ce să fie?" „Vodcă." Chelnerul oftă, nu se știe de ce, și plecă. Haig bău

multă vodcă și plânse. *Am crezut că îmbrăcat cu costumul ăsta voi avea noroc. M-am înșelat. Numai de tine depinde ce și cum, numai de tine, nu contează ce straie porți, poate că nici nu ai nevoie de haine, omul ar trebui să umble gol, așa cum l-a creat Dumnezeu, omul a făcut pe deșteptul, a crezut că-și ajută trupul dacă-l învelește, dar a realizat exact contrariul, acum dârdâie ca prostul la cea mai mică pală de vânt, nu mai e călit, s-a civilizat și moare ca o muscă ce se izbește de parbrizul unei mașini, da, da, hainele sunt niște invenții nu doar fără rost, ci chiar dăunătoare.* Puse capul pe antebraț și adormi. Visă niște îngeri. Când se trezi, dădu cu pumnul în masă. *Mai bine plec. încă mă mai țin pe picioare. Ce-nseamnă și picioarele astea!... Când te lasă, te lasă. Nu poate capul să le spună:*

Gata, nu mai mergeți! Nu, nu poate. Picioarele îi spun capului: Ai încurcat-o. Noi de aici nu plecăm. Poți să protestezi cât vrei. E una dintre clipele acelea cărora le acorzi prea multă importanță, deși soluția e deja în buzunarul tău. De ce să te frământi, când mai bine ar fi să iei tramvaiul care te va duce acasă, în bârlogul unde asemenea false tensiuni nu te vor mai chinui?! Plăti consumația, apoi făcu greșeala să lovească din nou cu pumnul în masă. Bondocul veni, îl apucă de turul pantalonilor și-l aruncă în stradă. Sosise vara, era foarte cald. Haig porni spre stația de tramvai. Nu se simțea în stare să meargă pe jos până acasă. Se deplasa într-un zig-zag atât de larg, încât trecea de pe un trotuar pe altul. Șoferii îl evitau la mustață. Se înfigea în butoanele interfoanelor, spera să-și găsească astfel o femeie, dar toate erau mult prea măritate sau mult prea indignate. O ultimă încercare. Se avântă către un bloc de vizavi și se propti cu nasul în interfon. Același rezultat. Știa el prea bine de ce nu-i plac zig-zagurile. Obosit, se așeză pe o bancă. *Nu se întâmplă nimic în viața mea. Aș putea să rămân pe banca asta până voi muri. Ce sens ar avea să plec de aici dacă prin asta nu mișc în vreun fel lumea. Pe cine interesează că-mi vântur ciolanele de colo până colo, că-mi frige creierul din cauza dorului de pulpele unei femei, că sunt singur și nenorocit?! Măcar de ar putea să răspundă altcineva pentru mine. Dar nu, tot eu, tot eu trebuie să fac și asta. Pe nimeni nu interesează!* Rămase mofluz, privind în gol.Troncănitul unui tramvai se auzea

de nu foarte departe. Doi polițiști se apropiată de Haig și, văzându-i chipul răvășit, unul dintre ei îl întrebă: „Ce faci aici, cetățene?" Fără să-și ia privirea de la punctul invizibil pe care-l țintea, Haig zise cu glas șters: „Protestez!" Polițiștii se priviră intrigați, apoi cel care încă nu vorbise spuse sarcastic: „l-auzi! De ce protestezi?!" Haig închise o clipă ochii și spuse: „Protestez împotriva mea". „îți bați joc de noi?!" „Nu, domnule, ăsta e adevărul", mărturisi Haig. „Mdaaa?! Atunci spune, autorizație ai?" „Autorizație pentru ce?!" „Pentru protest. Tu crezi că poți protesta așa, fără să ți se dea voie?" „Dar eu protestez împotriva mea, nu am nimic cu nimeni", încercă să se apere Haig. „Nu contează,

legea spune clar: n-ai autorizație, nu protestezi. Și primești și amendă." „Amendă?!" „Da, cetățene, amendă. Dumneata crezi că poți să tulburi ordinea publică fără..." „Dar n-am tul..." „Gura! Așa spune legea. Ai protestat fără autorizație, ai tulburat ordinea publică. Amenda este de 70 de lei." „70?! O, Doamne! Mai am doar ăștia 5 lei. Vă rog, luați-i dumneavoastră și iertați-mă!" Unul dintre polițiști apucă bancnota întinsă de Haig și o vârî în buzunar, apoi spuse: „Cam puțin. Lu' colegu' nu-i dai nimic?!" Haig își întoarse buzunarele pe dos: „E tot ce am." Polițistul rămas nesatisfăcut zise acru: „Mda, îți vom reduce amenda de la 70 la 35 de lei, e tot ce putem face". Haig lăsă capul în pământ. „Bine, dați-mi amendă." Venise toamna. Polițiștii îi cerură lui Haig un act de identitate și completară procesul-verbal.„Să plătești în 48 de ore, altfel amenda se dublează. Bună ziua!" Cele două organe se îndepărtară unduindu-se ca niște cobre.

Următoarea zi era deja iarnă și Haig se întreba de unde ar putea face rost de bani pentru amendă. Merse la târgul din cartier, purtând de gât o pancartă: VÂND COSTUMUL. Oamenii treceau privindu-l încruntați, alții râdeau, câțiva îl studiau câteva clipe, atingeau stofa, dar nimeni nu dorea să cumpere costumul. Dârdâind, Haig își cam pierduse speranța, dar o bătrânică se apropie de el și-l întrebă câți bani dorește. „70 de lei, doamnă. L-am cumpărat cu 90 acum două zile." Femeia îi dădu ocol și spuse: „Cred că ai avut două zile grele". Haig zâmbi. I se părea că

în sfârșit e cineva interesat de soarta lui. „Da, ieri aș fi vrut să mor..." Bătrâna îl întrerupse: „O să fie un mort în costumul ăsta, dar nu dumneata". Deschise geanta, scoase portofelul și îi oferi lui Haig cei 70 de lei. Haig luă banii și vru să-i bage în buzunar, apoi se răzgândi, temându-se să nu-i uite acolo, așa că rămase cu ei în mână. „Acum dă-mi costumul", zise bătrâna. „Știți, n-am haine de schimb..." „Dă-mi costumul sau strig că mi-ai furat banii", ridică femeia tonul, atrăgând privirile celor din jur. Haig se dezbrăcă rapid. Avusese totuși inspirația să-și ia pe dedesubt niște izmene. Fugi apoi prin târg, batjocorit de mai toată lumea, până la o tarabă unde zărise haine foarte ieftine, niște cârpe roase și jegoase. își cumpără cu 30 de

lei un costum și se îmbrăcă cu el. Era atât de uzat, încât în genunchi și în coate se vedea prin materialul rărit. Arăt ca un cerșetor, își spuse și plecă. Fulgi de nea începură să cadă rar și lin din cerul ca o placă de marmură. Ajuns acasă, Haig mâncă o bucată de pâine pe care o arse puțin la flacăra aragazului, apoi luă procesul-verbal și se duse să plătească amenda. Venise primăvara. Nu se mai simțea atât de rău în noul costum. *Trebuie să depășești condiția aparentă. Condiția aparentă e spoiala lumii, adevărul e in noi, un costum rărit poate să îmbrace foarte bine inima cuiva.* Ajunse la ghișeu și îi înmână procesul-verbal și banii femeii grase care năducșea dincolo de geamul murdar. „Of, of, of! - făcu aceasta - Tocmai acum, când a venit vara, s-au stricat aparatele astea de aer condiționat. Of, of, of, mor aici!" Pe Haig îl cuprinse o milă nesfârșită. Privi gura mică a femeii, strânsă între obrajii ce păreau că vor să se unească, ochii neașteptat de mari, ca două lacuri perfect rotunde și albastre aflate între dune de nisip, părul roșu ca focul, ondulat și bogat, și simți din nou că se îndrăgostește. „Mi-ați face o mare onoare dacă ați accepta invitația la o băutură răcoritoare", se trezi Haig că spune. Femeia îl cercetă atent cu privirea. Dunele de nisip se înroșiră și, într-un final, din gurița permanent deschisă, ca a unei păpuși, ieșiră câteva cuvinte magice: „la-mă la 3!". Capul femeii era acum în întregime roșu, cu excepția lacurilor în care te-ai fi putut arunca. Haig fu cuprins de o bucurie care-l săltă de la podea. „Hai odată, ce tot stai la

povești?!", îl înghionti cineva din spate. Părăsi vesel incinta, toate lamentările sale de până atunci îi păreau acum puerile, *frumoasă e viața!...,* își spuse și începu să vânture frunzele de pe trotuare. Venise toamna. Mersul său ciudat era și mai evident. își legăna fundul în stânga și-n dreapta, era fericit. Ridică ochii spre cer și văzu cum primii fulgi de zăpadă din iarna aceea se apropiau încet, încet de pământ.

Radu liarion MUNTEANU

1312 sirene

Marco Genovese se trezi brusc, cu o durere ascuțită în urechi. Visase că din direcția insulei Elba se apropiase un monstru marin uriaș, care scotea dintr-o gură cât piața din fața catedralei Sanpietro un șuierat pe care nu și-l putea închipui decât ca și cum toate sutele de nave comerciale și militare din portul Singapore ar fi declanșat simultan sirenele de ceață. Patul de campanie din corpul de gardă al carabinierilor era oricum incomod, iar el se simțea de două ori străin. Căci era singurul continental, iar idiomul local (despre care nu știa că e chiar o limbă), mai de neînțeles decât napoletana sau siciliana, nu-l înțelegea defel. Cu excepția lui, restul plutonului de carabinieri erau localnici. Pentru unul din Lazio, ca el, care mai și ținea cu Lazio și locuia în Transtevere, sarzii erau un fel de chinezi. Fie că vorbeau sarda ori catalana. De altfel, ignora cu totul că doi miri venind din două zone nu foarte îndepărtate, unde se vorbeau dialecte diferite, nu se puteau înțelege decât în italiană. Nu știa care din băștinași e Cuccureddu și care e Parineddu. Il maresciallo îl înțelegea și încerca, om cumsecade, cu șase copii, să-i facă stagiul în Sardegna mai suportabil.

Sunetul celor 1.312 sirene de ceață continua să se audă. Ferestrele corpului de gardă nu dădeau spre mare, ci spre gardul înalt, de fier forjat, cu sulițe și sârmă ghimpată în vârf, care marca proprietatea celui numit de toți în față binefăcătorul Sardiniei și înjurat în spate mai murdar decât ar face-o un

romagnol care trăiește dincolo de gara Termini. Il principe, așa i se adresau, cu deferență vecină cu slugărnicia, dar cel

puțin plutonul de carabinieri, care n-ar fi trebuit să existe, conform nevoilor insulei, îi păzea gardurile inexpugnabile mai ceva decât ar fi păzit comoara templierilor. Iar șuieratul asurzitor venea, realiză Marco, direct dinspre palatul lui Abdul Aziz bin Muhammad al Salind al Qatar, emirul micului stătuleț bogat din Golful Persic. Oscilând între satisfacția de a identifica originea visului și chinul urechilor, dar mai ales înspăimântat de ce nenorocire provocase șuieratul inuman, nu că i-ar fi păsat de emir, ci îngrozit de anchetele care vor urma și care-i puteau scoate vinovați de neglijență pe ei, amestecați de-a valma, sarzi și un singur italian get-beget. Cu nume genovez. își zise că e inutil să dea alarma, oricum sunetul acoperea totul, pesemne se auzea și în emiratul îndepărtat, dar, dacă n-ar fi respectat regulamentul în regim de criză, ar fi plătit însutit. Bombăni un porca miseria, își îndesă câteva bucăți de pansament din trusa individuală în urechi, se legă peste ele cu fularul lui în culorile echipei Lazio, apoi își înfipse în dușmănie degetele pe tabloul de alarmă. Gest inutil, anticul jeep rămas moștenire de la americani, de care se minunau în fiecare dimineață că nu se desface în bucăți, frână într-un vaiet metalic și în corpul de gardă țâșni întregul pluton, cu il maresciallo cu tot și cu un necunoscut în civil, sfrijit, în costum negru pe vremea asta toridă, cu cioc ascuțit și cu ochelari de baga. Un cioclu, își zise Marco în sinea lui.

Cioclul se dovedi ditamai superintendentul carabinierilor din Olbia. Deși nu-și declinase identitatea. De unde știa Marco cine e, asta se va dezvălui la momentul potrivit. Personal își manifesta suprema autoritate pe un ton aproape șoptit, părintesc. Vizita spilcuitului dăduse fiori rubicondului maresciallo, ai cărui superiori imediați aveau sediul la Budoni. Unde superiorul își lăsase Alfa Romeo cu care străbătuse în viteză șoseaua mai mult sau mai puțin paralelă cu țărmul zdrențuit al

insulei. Și se aburcase, stoic, în prăpăditul jeep local, înghesuit alături de cumsecadele maresciallo.

Acesta primise ordine, transmise pe cale ierarhică, despre care se șoptise că porneau direct de la Cagliari, să înființeze postul, în al cărui corp de gardă asculta acum

întărirea persuasivă a acelorași ordine. Devenise limpede că un post de carabinieri n-avea nici o noimă aici, în afara orășelului Budoni, în mijlocul ieșindului păduros în mare, o peninsulă retezată, decât să dubleze paza proprietății cetate, înconjurată cu ziduri pe creasta cărora tronau vălătuci de sârmă ghimpată. Misteriosul proprietar era numit de băștinași Il principe. Cu evlavie de cei mai mulți, care-l socoteau binefăcătorul lor, cu ascunsă ironie țărănească, de câțiva. Deși era un venetic, Marco fusese asimilat de băștinași, nu doar de colegii de post, ci și de cei de la periferia cea mai apropiată aTanaunellei, unde-și avea gazda. Nu ascundea că se afla printre ultimii, puțini, care nu-l divinizau pe adevăratul venetic. Fără s-o spună pe față.

Mărunțelul șef descurajă zelul mareșalului, care întrebase dacă e cazul să sune la poarta fortăreței să întrebe de rostul megaalarmei sonore. Consemnul vostru, ragazzi (șeful își împăna vocabularul cu cuvinte italienești, ca să-și dea importanță), e de a asigura paza perimetrului din jurul zidurilor. Să vă asigurați că nu pătrunde în incintă nici un răufăcător. Apoi, fără tranziție: vieni con me, Marco. Il maresciallo rămâne aici, cu tot plutonul. Să ia decizii pe măsură ce alarma lor se lămurește.

Genovezul, să-i spunem așa un moment, știm că era din Lazio, se aburcă la volanul hârbului. Până la cazarma carabinierilor din Budoni erau 10-12 minute. Pe drum, spilcuitul tăcu, în curtea cazărmii, Marco văzu, cu coada ochiului, un Alfa Romeo prăfuit. Desigur, al superiorului, înainte de a-l urma în biroul sublocotenentului ce comanda zona. Acesta din urmă se eclipsă discret, după salutul reglementar. Fără să se mire de prezența unui simplu carabinier alături de șeful enigmatic, venit de la Olbia.

închizând ușa după tânărul sottotenente, spilcuitul îi oferi lui Marco o țigară, îi făcu semn să ia loc pe scaunul din fața micului birou, se așeză față-n față și-i vorbi pe un ton surprinzător de familiar. Păstrând nuanța raportului de subordonare a tânărului din fața sa. Marco, lucrurile par să se precipite. Acoperirea ta funcționează față de cotandinii din pluton, cu maresciallo cu tot, dar gândește-te că șeful securității emirului ar fi prost să nu aibă un informator printre voi. Și, dacă ar fi un prost, n-ar fi ce este. Să nu-ți

scape nimic din ce i-ar putea trezi atenția. Ai fost trimis aici după ce il principe (și aici spilcuitul schiță o grimasă discretă, neobservabilă pentru purtătorii locali ai uniformei) a cumpărat terenul pe care și-a ridicat cetatea. Cei care te-au trimis nu-ți puteau spune totul, dar odată ajuns aici sub acoperire vei fi înțeles unele lucruri. Când a cumpărat, magnanim, bucata aia de pădure, nu era nevoie de nici un ausweiss de la Palazzo Chigi. Emirul petrolier putea trata direct cu șefii de la Cagliari. Un avocat deștept, sfătuit de serviciile de informații, vezi că asta nu e oficial, a introdus o clauză în contractul de vânzare. Jurisdicția securității e împărțită fără echivoc. Oamenii emirului nu au nici o autoritate oficială dincolo de ziduri, iar carabinieri sunt obligați să trateze incinta ca pe o zonă extrateritorială.Termenul *carabinieri* e formal, dar permite activitatea sub acoperire. Emirul nu ignora posibilitatea, dar interesele lui pentru o bază în zona asta liniștită, neutră depășeau ceea ce el resimțea a fi micile șicane ale unor neisprăviți veleitari de provincie.

Ei, băiete, înțelegerea asta aproape diplomatică îi oferă veneticului ce-i convine. Iar nouă, de ce avem nevoie. Iar informațiile astea deloc publice trebuie să-ți tripleze atenția.

Marco, netezindu-și mâneca uniformei de carabinier, în-trebă inocent, cu tonul unui elev de gimnaziu: până la ce eșalon începând din vârf sunt carabinierii la curent cu contractul, signor commandante? Spilcuitul își luă o pauză, tăind vârful altei havane. Din care nu-i oferise tânărului. Ochii negri ai lui

130- **SIRENE**

Marco fotografiară mesajul repetitiv de stabilire a raportului de subordonare. Dar rezistară privirii sfredelitoare. Aprinzându-și cu dichis havana, spilcuitul răspunse: Generalul care comandă toți carabinierii din insulă semnează angajamente și, oficial, are dreptul să cunoască toate documentele secrete de interes regional. Ce și cât anume i se arată decide un funcționar cu rol anodin din statul major. înțelegi? Nici un alt departament insular nu cunoaște nimic din problema emir Qatar. Nu e treaba lor. Cu excepția departamentului Olbia, căci Budoni e aproape de limita administrativă, iar domeniul emirului e chiar

dincolo de orășel. Sigur că, în fiecare departament, câte un funcționar știe ce nu știu nici prefectul, nici colonelul de carabinieri. Asta e elementar. Olbia e, iar asta-i o informație la care n-ai dreptul, e decizia mea să ți-o dau, singurul departament unde comandantul de carabinieri și funcționarul care gestionează informațiile sunt una și aceeași persoană.

Până să răspundă Marco, sună telefonul. Cuvintele precipitate ale mareșalului se buluceau, încălecate. Spilcuitul reuși, cu efort, să înțeleagă că Mercedesul blindat al emirului demarase în trombă pe poarta incintei, angajându-se pe șoseaua spre Olbia. Geamurile fumurii împiedicau vederea din afară. Știind că acolo-și ținea magnatul arab yachtul, spilcuitul chemă sublocotenentul din Budoni și-l trimise cu propriul său Alfa Romeo să supravegheze de la distanță Mercedesul și să raporteze folosind stația mașinii fiecare mișcare. Mai ales dacă cineva s-ar fi îmbarcat din Mercedes pe yacht. Marco înțelese că discuția cu șeful trebuia să continue.

Dacă-mi împărtășiți o astfel de informație, signor comandante, nu poate însemna decât că misiunea mea de supraveghere pasivă urmează să devină activă. Elementar, mio caro dottore Watson, surâse mohorât spilcuitul. Am nevoie de informații dinlăuntru, ciudățenia alarmei sonore trebuie lămurită. Cum nu poți intra în uniformă, ai aici, în dulapul ținut la dispoziția mea, un costum civil decent. Te vei prezenta la

poartă și vei solicita o audiență principelui. Ca... să vedem... secretar particular al prințului... da, Maiko. Rainer Maiko. Care, în trecere prin Sardegna, ar fi onorat să-i facă principelui Al Salind o vizită de curtoazie. Nu e treaba ta cine e omul, doar să știi că e prinț de sânge, cavaler de Malta. Al Ordinului, blegule, sublinie spilcuitul văzând ochii mari ai subalternului. Care avea, totuși, o instruire de nivelul gradului său real. Ai permisiunea să mai știi că avem obligația - și sublinie ușor tonul cu care folosea verbul -, să-i acordăm alteței sale toată asistența de care suntem capabili. Fără a afecta acoperirea noastră. A ta, în primă instanță. Vei afla dacă barosanul e acasă și-mi vei raporta

aici. Uite cartea de vizită a insiderului. Am mai adăugat noi o grămadă de titluri, îl va impresiona pe barosan. Dacă e plecat, vei solicita, arătând la poartă, din mâna ta, cartea de vizită și vei insista, deferent, dar dign, să fii primit de Mussa Ben Aii, secretarul particular al barosanului, pentru a stabili preparativele vizitei. A, oricum trebuie să vorbești cu secretarul ăsta și dacă stăpânul lui e acasă. Vizita de curtoazie a unui oaspete cu atâtea titluri nu poate rata nici un element de protocol. N-am ce mașină să-ți dau, cu rabla voastră nu poți merge decât în uniformă de carabinier, a mea e cu sottotenente după coada tancului Mercedes. Crezi că te descurci? întrebarea suna alb, ordinul de misiune era limpede. Alle quatro dopo mezzogiorno, ca să zicem așa, Marco se întoarse în biroul sublocotenentului, raportă, își schimbă ținuta și se întoarse la minusculul birou al mareșalului, cu jeepul hârbuit. Bombăni ceva injurios la adresa șefilor care-i țin pe bravii carabinieri de servitori particulari. De gardă urma să intre abia a doua zi pe seară. Plecă la gazda lui, reflectând. Ochiul antrenat putuse memora harta interioară a micului palat cetate, ridicat în timp record, de muncitori străini, cu accent teuton, sub comanda unui ingeniere mai vorbăreț, pe care localnicii din Budoni îl trăseseră de limbă prin cârciumile locale. Ceea ce-l adusese pe Marco, de la Ministerul de Interne, în uniformă de carabinier. Cu o legendă beton, de

mutare disciplinară temporară. îi raportase spilcuitului, ceea ce acesta părea să știe, că secretarul particular al emirului Quatarului era șeful serviciilor secrete al acestuia. Acum, mestecându-și aproape indiferent cina, se întreba cui aparținea agentul ce trebuia asistat de ai lui, pe deasupra și prinț de sânge. Excluse francezii, n-ar fi beneficiat de atâta deferență de la serviciile italiene. De KGB nici nu putea fi vorba. Mossadul ar fi putut infiltra un sabru ce vorbea orice dialect arab în personalul, oricât de verificat, al curții sarde a emirului. Rămânea CIA și „verișorii" de la MI6. înclină către ultimii, humorul de a angaja un agent cu titlu princiar le era tipic. Se înșela, iar minuscula eroare avea să aibă consecințe critice într-un moment delicat. Oricum,

deocamdată, când sublocotenentul raportă prin stație că emirul fusese recunoscut și văzut îmbarcându-se pe yachtul său, spilcuitul fusese deja informat de falsul secretar. Surâse discret, ca de obicei. Falsul carabinier reușise să-l impresioneze pe falsul secretar particular al autenticului emir. Ba chiar spilcuitul notase în minte, dând credit nasului fin al lui Marco, confirmarea propriei bănuieli: emirul era controlat de șeful propriilor servicii. Deci acesta lucra pentru altcineva. Pentru cine putea să lucreze? în nici un caz pentru țările arabe moderate. Ce puteau să-i ceară comanditarii, oricine ar fi fost? Bani, ce altceva. Pentru ce? Aici deducția se oprea. Erau așa de multe posibilități...

La ieșirea din gardă, peste două zile, Marco găsi o notă telefonică prin care era convocat la biroul sublocotenentului, la Budoni, pentru următoarea dimineață. Unde-l găsi iar pe spilcuit tronând, la mașina mea și fuga marș la Olbia-n port. Raportează-i așa-zisului secretar particular că mareșalul tău a primit ordin de la Cagliari să te alături dispozitivului de protecție al prețiosului oaspete. Lasă-l să creadă că ai fost ales pentru că vorbești engleza. Și prefă-te timid, când principele o să întrebe ce caută un carabinier în suita lui și secretarul o să te scoată în față să-i prezinți omagiile președintelui de la

Cagliari, transmise prin generalul de carabinieri. A cărui portavoce ești. Bâlbâie-te foarte puțin, fără să exagerezi. Prinde un moment și șoptește-i că președintele are un mesaj oficios și secret pentru el. Care mesaj va trebui să ocolească factotumul ce-o face pe secretarul particular. Emirul e inteligent. Se va prinde că la eșalonul înalt al insulei se știe ce hram poartă ăla și se știe și ce se deduce de aici. După protocol n-ai voie să depășești poarta. Cere umil voie să aștepți o clipă la intrare, afară, să te adăpostești de ploaie. Care va începe să toarne după ce yachtul va acosta. Nu te holba la mine. Nu pot controla ploaia, pot folosi informațiile meteo. Ei, ce-ai înțeles?

Că principele emir își va trimite valetul la poartă cu instrucțiuni precise pe unde și când să sari gardul, fix când o defecțiune remediabilă, în câteva minute, va întrerupe

curentul în sârma ghimpată. Vezi să nu te vadă colegii. Te strecori prin pădure și intri în palat pe unde-ți spune valetul. Principele trebuie să aibă și el un om de încredere. Ieși pe aceeași cale și trap săltat aici, la birou. Raportezi toată conversația. Capisci? Si, signor comandante. Valea!

Ei? Păi m-a întrebat cum mă cheamă. A mormăit ceva despre cum sună Marco și Malko. Am făcut o mutră nedu-merită. S-a uitat lung la mine. Cred că bănuie că eu am jucat rolul secretarului nobilului vizitator, deși nu-l văzuse pe ăla. Secretarul lui nu m-a văzut. Dar e clar că asemănarea de nume i-a spus ceva. Sunteți sigur că n-ați ales intenționat numele agentului pe care-l puneți în contact cu el? Sutor, ne ultra crepidam, mormăi spilcuitul. Mai departe? Mai departe nimic. Mesajul dumneavoastră era cuprins în însuși faptul că de la Cagliari i se comunică atenția specială, dincolo de relațiile oficiale, nu era să-i scape nimic unui piciotto. E ditamai emirul, piesele de 90 sunt la picioarele lui. Da'tu de unde drakku știi limbajul maffiei? Ei, signor comandante, am mai îndeplinit și eu câteva misiuni înainte de a fi detașat aici, la ordinele dumneavoastră. Cuvintele formulei militare le rosti cu o umbră

de surâs parodic. N-ai cum să nu te întâlnești cu l'onorevole famiglia pe potecile meseriei. Spilcuitul îl mai privi o dată lung. Voiam doar să mă asigur că n-a apărut nici un derapaj, de nici o parte, în mărunta ta misiune. Afacerea e delicată.

Vizita de curtoazie a prințului Malko prilejui secretarului particular al emirului un discurs laudativ, bombastic la adresa stăpânului său, cu inserții discrete, care trebuiau să însemne „sunt cu ochii pe tine". Fu de ajuns ca echilibrul fragil între magnificență și teroare să capete un impuls de moment. După concedierea secretarului, conversația urmă între egali în rang, înfloriturile protocolare îi permiseră emirului un interogatoriu disimulat, iar agentul cu titlul autentic de prinț intră în joc. Schimbul de politețuri levantine deveni o licitație de bridge, ambii parteneri informându-se reciproc asupra cărților proprii. Se putea merge la o manșă de sans atout. Agentul se retrase convins

că falsul secretar îl va urmări cu prudență. Va avea permanent o coadă. Era de neconceput ca forțele care-l controlau pe emir să nu aibă oamenii lor la Cagliari. Spilcuitul puse pe urmele acestora, telefonic, agenții de teren ai serviciului de informații al insulei, momeala fiind agentul prinț însuși. Prin Marco, spilcuitul se convinse că aceia care-l țineau pe emir sub control nu voiau doar bani, ci, mai ales, informații. Care erau aceste informații? Logic, nu putea fi decât o listă a agenților occidentali din țările lor. Cum emirul habar n-avea, rezulta că se pregătește o lovitură. Spilcuitul se sfătui cu Marco. Deși acesta avea o poziție cu mult inferioară în ierarhia serviciilor italiene, dovedise istețime. încât a se sfătui cu el îi era de folos spilcuitului. Marco fu cel care-i sugeră șefului că falsul secretar ar fi putut încerca să speculeze relațiile mondene ale emirului. Un telefon la Cagliari, prințului Malko, îi procură, în 48 de ore, prin telex, o listă a respectivelor relații mondene.

Dacă povestirea asta ar fi americană, spilcuitul ar fi exclamat *Bingo!* Firește, nu spuse nici Evrika! Se mulțumi să mormăie. Ceru noi amănunte. De data asta un mai rapid telex

i le dădu. Sugeră, telefonic, prințului Malko să fie activat șeful stației CIA din Svizzera. Fiica directorului de la Langley avea să fie răpită. Pentru ca emirul să fie forțat să-l șantajeze pe prietenul său. Lista, cerută de falsul secretar în schimbul eliberării fetei. Schema tipică. Deveni clar de ce fusese ales emirul Quatarului. Relațiile mondene ale acestuia erau, pesemne, cunoscute de adversari.

Spilcuitul avu o idee. Să-l trimită pe istețul lazial să se alăture lui Malko, la Zurich. Agentul prinț urma să zboare din Cagliari, iar Genovese din Olbia. Cu escală la Genova. Se întâlniră lesne pe aeroport, cursele fuseseră alese încât să aterizeze la interval de 40 de minute. Cu o mașină închiriată, ajunseră la adresa indicată. Dar locuința părea părăsită. Aflară că fata fusese văzută de niște vecini plecând, însoțită de doi bărbați, cu un BMW. în aceeași dimineață. Pierduseră prima manșă. La mustață. Se întoarseră la aeroport și luară prima cursă la Genova. Curse

aeriene spre Sardegna nu erau zilnice. Malko închirie, cu ajutorul șefului stației locale, o vedetă rapidă. Totuși, fu nevoie ca Marco să facă și el uz de propria legitimație, ca marina militară genoveză să coopereze.Tânărul felicită, în gând, flerul șefului său din Budoni. Seara fură la Olbia, spre miezul nopții la Budoni. La sfat cu spilcuitul.

Telefonul dat la Budoni, de pe aeroportul din Zurich, i-a permis spilcuitului să observe, discret, poarta de intrare pe domeniul emirului, prin plutonul de carabinieri care-și rotea gărzile din jur. Mercedesul blindat ieșise și intrase o singură dată, dar intervalul dintre cele două treceri prin poartă fusese insuficient pentru a acoperi drumul până la Olbia și retur. Părea probabil că nu ajunsese captura în reședință. Mai rămânea posibilitatea ca serviciile ostile să aibă o bază logistică undeva în teritoriu. Nici de la Mussa ben Aii nu era de așteptat să pună toate ouăle în același coș. Din păcate, capacitatea de supraveghere a teritoriului insular era dramatic limitată.

156

Cu deferență studiată, care-l făcu pe Marco să-și înghită surâsul, șeful îi ceru părerea străinului. Prințul Malko nu vorbea nici sarda, cu atât mai puțin catalana. Dar italiana lui fluentă, cu accent bizar, se dovedise suficientă pentru a comunica cu Genovese, în cursa spre Zurich și retur. Șansa noastră maximă, sir, e să montăm o ambuscadă pe drumul de la Olbia. Dar ar trebui să vă înșirați oamenii cât mai des cu putință de-a lungul drumului, plus un observator de încredere în port și la aeroport, în Olbia. Altfel, jucăm la ruletă rusească. Spilcuitul cu aer de cioclu oftă...

De aici, povestașul ar avea două posibilități. Cea logică ar fi nararea unei aventuri rocambolești în vizuina emirului, după ratarea interceptării capturii fetei. De ce logică? Acest moment culminant al acțiunii ar fi fost cerut de elemente descrise până acum, care, altfel, nu și-ar găsi rostul. Poate că odată va merita continuat pe linia asta. Dar acum s-ar depăși spațiul acordat. A doua ar presupune finalizarea mai strânsă, bazată pe reușita interceptării. Orice povestaș e, prin definiție, cititor. Acest cititor nu prea are cum să fie satisfăcut de o atare turnură, eventual impusă de limita de spațiu. Singura soluție inaplicabilă e, categoric, un final

deschis. La care cititorii să fie invitați să decidă. Ca subspecie, această povestire e una quasipolițistă. Iar specia polițistă, subspecia ficțiune politică, cere o soluție explicită și logică de final. Poate povestea ar merita odată continuată și pe linia asta, scriind câteva variante cu finaluri diferite. Care să se racordeze neted la oftatul șefului spilcuit.

Numai că, în timp ce povestașul reflecta la continuarea poveștii, personajele luară inițiativa de capul lor. Marco ceru permisiunea să vorbească. Se simțea încurajat de naturalețea cu care prințul agent îl tratase în cursa lor. Signor comandante, îmi permit să presupun că il principe Malko e cel mai potrivit să conducă interceptarea. Dumneavoastră, desigur, veți coordona totul. Am o idee, pe care vă rog cu

supunere să-mi permiteți să nu v-o raportez înainte de a o materializa. Spilcuitul nu era prea uimit. învățase zilele astea să prețuiască profesionalismul subordonatului. Să riște? La urma urmei, riscurile pândeau din toate părțile. Cam bănuia ce va încerca lazialul. Schiță un semn din sprâncene. în caz de eșec, avea martori că nu scosese un cuvânt de aprobare. Marco se elipsă.

Tenente, am nevoie de două lucruri. Un trening negru cu o ciupilică la fel și o mică trusă de unelte. Dispăru apoi în noapte. După jumătate de oră de alergare, ajunse lângă un arbore din păduricea ce înconjura zidul. îi cunoștea deja pe aproape toți. Tăie la iuțeală două-trei crengi mai drepte, le fixă în prelungire cu holțșuruburi groase și lungi. își fabrică astfel o prăjină primitivă. Asta îi luă o altă jumătate de oră. Nimeni nu-l întrebase dacă știe să sară cu prăjina, nu scria în dosarul lui, primit de șeful spilcuit. într-o clipă fu dincolo de gard, fără să atingă sârma ghimpată electrificată. Știa deja pe de rost cel puțin pe trei sferturi topografia clădirii și bănuia camera falsului secretar. Unde ajunse neauzit. Se aștepta să găsească ușa încuiată, dar pregătirea de bază presupunea folosirea sculelor potrivite. Falsul secretar nici nu visa ce i se întâmpla. Ruperea vertebrelor cervicale nu se auzi dincolo de ușă. Marco trase pătura peste capul fostului fals secretar, ieși la fel de neauzit, încuie ușa. Obținuse cel puțin patru ore, care contau. Cum să iasă,

acum, din incinta de zid electrificat? Să sară peste cei peste trei metri îl depășea. Copacii din coroana cărora puteai sări fuseseră, bineînțeles, tăiați. Nu trebuia să lase urme, prelungind confuzia. Doar falsul secretar avea oamenii lui, ca falși servitori ai emirului. Pe drum, își făcuse planul, alergând. Prăjina ad hoc căzuse spre zid și-i depășea înălțimea cu mai mult de jumătate de metru. Marco derulă o frânghie, luată din magazia sublocotenentului. Făcu un laț care, aruncat cu dibăcie, prinse vârful prăjinii, apoi o trase de partea interioară și sări înapoi. Era trecut cu abia câteva

minute de 2:30 noaptea când își raportă isprava spilcuitului, care aștepta cu stația radio alături. Signor comandante, acum presupun că veți avea grijă să-i propuneți chiar dimineață emirului să accepte alt secretar particular și chiar câteva schimbări de personal. Și pe noul secretar să-l cheme Genovese, nu, se amuză posomorât spilcuitul. Va fi de ajuns să vă asigurați că fata nici nu intră pe poarta domeniului, nici nu părăsește insula. Până la urmă, o veți recupera. Iar emirul va primi un telex de la prietenul său din Langley, Virginia. La ordinele dumneavoastră, eu vă voi asigura că va fi izolat de influențe toxice. Măcar o vreme...

Felix NICOLAU

De la noi la Ananghia

Ningea mărunt și exact conform prognozei. O senzație de mare securitate și încredere, în pofida gerului mușcător. în fața Palatului Prefecturii copiii turnaseră găleți cu apă rece, ca să se facă ghețuș. Pentru prefect. Persistau acolo și câteva gherete cu vin fiert. De la distanță nu-ți puteai da seama: roșu? alb? La mulți ani!, auzi din spate. Și se trânti pe burdihan.

în vremea aceea, discuțiile din mediile rafinate vizau dominația insectelor. De ce, de exemplu, ploșnițele nu răcesc niciodată și nici nu fac coșuri? A auzit vreodată cineva un țânțar tușind? Ori măcar bâzâind mai defazat? Păi, nu prea. Viitorul era al insectelor, iar nu al jurnaliștilor, care și ei au o rezistență incredibilă la viruși.

Deunăzi se discutase ca în Anglia să se introducă roboți în locul imigranților din Europa de Est, după Brexit. Amsterdamul țintea și el să populeze bordelurile cu roboți, ca să faciliteze... Or, roboții ce sunt altceva decât insecte mai puțin sâcâitoare, mai lipsite de imaginație?

De ce ar mai crește careva oi?

*

Nu se pune nimeni cu el! Plecase de-al naibii de jos, de la târtița gâștii. Cred ăștia că scapă de el cu una, cu două? Nu

pusese el Instituția pe roate? Nu sporise spațiul lucrativ cu 1.000 m^2? Nu zăpăcise el de cap atâtea inspecții? Ce dreac, băi puțelor! Păi nu cunoaște el tot ce mișcă-n lumea bună? Pe cine nu cumpără el? Cu cine nu se duce el în insule?

Dar Gonero nu era așa decât pentru cei care nu-l cunoșteau profund. E imaginea pe care i-o creaseră

dușmanii. Dar ce dușmani putea avea o ființă atât de calină ca el? Ajungea un zâmbet mustăcit și orice porcar se transforma în heruvim. Răul i-l făcuse media: atâtea articole elogioase, atâtea emisiuni despre sufletul lui bun. Rău îi făcuseră și academiile: premii peste premii, proiecte, simpozioane, distincții, ehei! Ce să mai zici de notabilități: toți îl iubeau, îl invitau, îl făceau cetățean onorific. Fusese director al atâtor proiecte din domenii imprevizibile, adunase sumedenie de fonduri europene! Și totul prin farmecul terifiant al personalității lui. Nici nu avea nevoie de CV, de limbi străine, de lecturi, de experiențe. Un singur regret avea: că fiică-sa nu își făcuse și școala gimnazială afară. Ca să fie ireproșabilă! La ce o fi ținut-o în țara asta de știrbi, de neepilate, de frustrați, neputincioși, de...

Și el ce-și dorea? După ani de succese, invitații, congrese, ecranizări, înscenări, adaptări, omagii și avansări? Doar o curte miiiică în Bacăul de Jos, trei pruni în fața casei și o tricicletă cu coș suficient de mare cât să poată aduce două lubenițe de la Râmetea. Da, asta-i viață! - să nu-ți dea norocu'cât poți duce, că-i vai de capu'tău!

într-un fel, tânjea să coboare mai jos decât de punctul de plecare: când dădea meditații la opt deodată și mai ieșea, cât le dădea de lucru, să-și sape ardeii și conopida.

A sosit delegația din Malaezia. Ce facem cu ei?

Cum ce facem cu ei? îi poftești în Salonul Academic, cră-cănatule!

Săru'mâna, să trăiți!

161

SIRENE

Sări din hamac și se opinti până la oglinda cu ramă de 5 cm, din aur. Văzu acolo hotărâre, șarm, leadership. Se extrase din capotul de brocart și își montă un costum din serj cu cravată toledo.Trase două ghiuluri pe mâna stângă, cea mai frumoasă, și bombă pieptul plat.

*

Când se deschiseră ușile enorme al Salonului Academic, toată delegația se trânti îngrozită cu moaca la parchet, numai ambasadorul se mulțumi să cadă în genunchi. La

prima vedere, părea un bărbat firav, în trandafirul vârstei, dar cu ochi strălucitori de șiretenie. Pe țeasta lui n-am putut distinge mai mult de două șuvițe în formă de spic de orez.

Cât?

Oricât!

Ai decât lingăii ăștia cu tine?

Cred că da! (glas terorizat).

Păi ce naiba faci cu cimpanzeii aștia doi? Nu-ți ajunge nici să lansezi o carte de poezii cu ei (clipă în care paralizează cu brațul stâng azvârlit spre candelabru, unghiul fiind de -47°).

își aduce aminte că în târg e o lansare de carte și e posibil, deși de necrezut, ca vreo secretară din Instituție să se fi dus. Fără acordul lui!!!! Clic-clac, clic-clac, pocnește din ghiolurile stângi și trei spioni mărunței dolofani roșeați cu perciuni zdrahoni gudurei nemiloși chiar feroci glisează de după fotolii.

Unde?

Casata'.

Cofetăria sau lebreria?

Firește că librăria, gânsacilor! Valea!

Apoi se liniștește, se sprijină cu o mână pe creștetul ambasadorului îngenuncheat și încrucișează picioarele. Ăla imediat își dă seama că e semn de bunăvoință și cutează:

Pe lângă autostrada 70 câte 7 ori 7.

162

SIRENE

Aham! Poate mi-i poluezi! Fiecare al cincilea îl tai la ureche să-l recunoască consilierii mei.

Aoleu! Păi nu era vorba de fiecare al șaptelea?

Habar n-ai! Ești tâmpit! Malaezian mucegai!

Există și în Salonul Academic o oglindă la fel ca aia din birou și ea o arată glorios Artemis, zeița vânătorii și a berii de mănăstire Abbaye de Vaucher de l'Escaladieu.

*

în Ananghia sosește ministrul Grigore al XV-lea, al Artelor și Chitanțelor. în ciuda faptului că nu mai deținea mustața și perciunii de acum 15 ani, încă avea influență în birourile de la etajele 2 și 3 ale Ministerului. Gurile bogate susurau că influența îi parvenea de la anumite secrete

despre diverși demnitari și notabilități, pe care le păstra într-o cutie metalică de napolitane, cu încrustații de Beijing.

Cărui fapt i se datora vizita surpriză a ex-ilustrului personaj? Ceva oficial nu prea părea să fie, dacă ținem cont că BMW-ul 20d x Drive Gran Coupe M Sport Edition nu era urmat decât de cinci călărași pe armăsari de tracțiune, două coafeze și trei buldogi cu studii în străinătate și în domeniul gurmanderiei. De altfel, se și cazară toți la pensiunea Rouă v/ep7 din cartierul mărginaș Bilamaca.

Subversiuneeee! Fulgeră în capul lui Gonero. Șantaaaj!

*

Rămase, așadar, cum fusese stabilit în Salonul Academic: turmele urma să fie strecurate pe sub autostradă și însemnate la ureche „dnei WH". Bestiile erau rasă pură de Seul și puteau lejer obține un preț triplu pe ele la sud de Bratislava.

Mai important era că spionii Instituției descoperiseră patru secretare ce participaseră în ultima săptămână la două lansări de carte și de film fără să le fie parafate și semnate cererile. Una dintre ele era chiar nevasta comisarului-șef. Orice insubordo-

nare are și avantaje: avea de multișor un om pregătit pentru funcția respectivă.

Marina dragă, da'ridică odată receptorul ăla!

E pentru dvs, de la Interne.

Alo, da, cine-i acolo?

Săru'mâna! Petkoff la telefon. Am aflat ce caută în Ananghia Grigore al XV-lea.

Hai nu mă-nnebuni! Dacă doar inventați ca să-mi faceți pe plac, vă dau în judecată, vă las fără sediu!

Am înțeles, săru'mâna! Da' nu vă pot spune prin telefon ce și cum. Ne ascultă ăia de la Externe.

Restaurant *Marmelada,* cinci jumate fix.

Adică la...

Da, idiotule!

*

Sub acuzația de plagiat, care era la modă și li se arunca-n cap și femeilor de serviciu, Grigore al XV-lea venise să demaște afacerea cu coridorul migrației turmelor pe axa Seul-Ananghia- Bratislava. De unde aflase? Hm, el nici nu-și mai pusese întrebarea: trimisul malaezian fusese deja deportat la Beliș, la împletit cocaină, iar celor doi însoțitori li se schimbaseră sexele, între ei. în vremuri de trădare nu mai stai pe analize! Dacă belim belengheru', apoi să-l belim cât e tânăr!

Mai întâi se gândi cine e doamna Grigore a XV-a și câțiva gudurei de noapte făcură rost și de info asta. După ce îi află pasiunile fierbinți, se interesă ce legături județene ar putea avea dna Grigore a XV-a și chiar dibui că se cunoaște cu nevasta unui impiegat local. Or, Marcela Divan îi era datoare până peste cap de când îi angajase în Instituție doi nepoți, un socru și patru ciobănești germani.

Dna Divan? Gonero la aparat.

Ce aparat? Doamne ferește!

Adică la telefon e Gonero, auzi?

Oooo, domnu' Gonerone! Encantada! Que gustosa convorbire!

Marcela, dragă, te-ai tâmpit sau ce? Ce-mi vorbești mie-n chineză? Mă știi cu timp?

A, nu, săru'mâna! De la telenovele, iertare!

Auzi, fată, vezi că trebe să-mi vrăjești o cucoană.

Cucoană?

Centrală.

'Nțeles! Trimiteți-mi un portret în format de robot și o fac eu să parieze la șeptică și insula persoanlă.

De-abia se instalase plutonul G15 la Pensiunea *Rouă dimineții,* că țârâi telefonul pentru a le oferi o invitație la prestigiosul ranch „Ciudova forever". Era vorba despre niște posibilități de investiție uluitoare, plus un târg local de cristale Swarowski și perle naturale. Doamna G15 nu acceptă nicio lene a soțului și oferta era preluată într-un sfert de oră.

Și dacă e o capcană?, mai tresări el.

Ce capcană, beibi, la o chestie sătească? Se mai cheamă și „Ciudova forever"! O să ne distrăm rupere și tu o să te înfoi de ciorbă de burtă. C-ești copil?

*

De pe robotul telefonic al domnului Gonero:

„Stimat și respectabil domn, vă raportez con sumo gusto că doamna G15 a fost pe deplin satisfăcută de veioza bătută cu cristale Swarowski și de cele două călimări cu perle naturale băștinașe. Onorabilul G15, deși la începutul vizitei foarte agitat și perseverent, s-a relaxat total și și-a adus aminte că la plecarea din capitală a uitat geamul de la bucătărie deschis. Deci nu a mai putut să rămână dincolo de două zile și ne-a părăsit cu mare întristare. Ay caramba! Doamna G15 o să vă viziteze

mâine la Instituție să vă povestească despre un nepot extrem de talentat, Dorel jr. al XVI-lea. Cu multă multă stimă, Marcela!

*

Pe data de 24 martie, două avioane de tip Covasna au lovit în plin clădirea cu turn a Directoratului Instituției. Singura supraviețuitoare a fost secretara adjunctă a secreta rei-șef, Gherghina, care a fost proiectată în turla bisericii de rit sirian, cea cu orgă austriacă. Mulți funcționari, ca să scape, se aruncaseră în vid de la etajul doi. Marcela Divan, văzând știrea chiar în seara cu pricina, și-a zis in batistă: poderoso caballero es don dinero! Dar la ce bun? La ce bun? Nu-i ajungea unu'din 7, nu unu' la 5? Eu i-am zis, păcatele mele! Acum ce s-alege de Instituție și de Ananghia?

Abia a treia zi a apărut zvonul că Gonero era, de fapt, în Argentina, bine merți. Sau nu chiar, căci în urma loviturii se dădea ba Elvis, ba Hitler, ba nea Nicu. Trăgea chefuri orientale cu Mossadu'fără teamă, fără prihană.

Alexandru PĂDURARU

Unchiul Dumitre

Sunt zile când nu mă simt deloc bine. Din cauza vârstei, a bolilor acumulate în ultima vreme, a pesimismului care, dacă nu mă copleșește, măcar mă râcâie. Au trecut câțiva ani de când sunt interesat de dimensiunea a cincea. Și mă îngrozește gândul că ar putea fi o lume a ororilor, îi considerăm pe vampiri niște creaturi monstruoase, ce-și asigură nemurirea prin consumul de sânge uman. Și o transfuzie ar fi suficientă, nu văd necesitatea caninilor alungiți, a atacului la gâtul victimei și a transformării acesteia într-un vampir în scurtul proces al vampirizării. Cu cât vor fi mai mulți vampiri, cu atât va fi mai rău pentru ei. Căci vom asista la o vampirizare în masă, care va crește exponențial. Cei nevam- pirizați se vor ascunde în grote, deși nici acolo nu este sigur că vor scăpa de lăcomia vampirilor. în cele din urmă, extincția vampirilor va deveni inevitabilă din cauza lipsei de sânge. Nemurirea lor va fi o simplă amintire care și ea va fi uitată cu timpul. Ne place să credem că unii oameni nevampirizați vor supraviețui și vor regenera umanitatea. Ei vor pune bazele unei lumi fără vampiri. Dar dacă trecând în altă dimensiune îi vom regăsi la fel de nesățioși și cruzi? N-am face decât s-o luăm de la capăt. Pentru ca în dimensiunea a cincea, venind din materia întunecată, să scotem la suprafață o lume de vampiri ce nu se mai hrănește cu sânge uman, ci cu culoarea roșie, imposibil de devorat din întregul spectru al luminii. La ce ne-ar folosi o asemenea imagine terifiantă? Ca o nouă formă de

umanizare. Oamenii și-ar dea seama că roșul din spectrul luminii este suficient pentru a-i hrăni pe toți, de-a pururi, oricât s-ar înmulți. Pericolul extincției ar dispărea. Lăcomia

n-ar mai avea sens. Singurul scop ar fi înmulțirea fără sfârșit. Cu toate astea, ar fi tot o lume de vampiri, monstruoasă, dacă o privim conform percepțiilor noastre din prezent ce nu admit transformarea vampirului într-o ființă pozitivă. Binele nu poate fi decât așa cum îl interpretăm fiecare din noi, raportându-l la moralitate, la credință, la artă. Dar, în afara materialității pe care o conservăm chiar și dincolo de moarte, arta mai există? Urâtul mai are forța să ne îngrozească? Ce este mai înspăimântător decât un cadavru care deschide ochii și ne privește ca și cum ar avea încă viață, deși organismul lui a început să se descompună? Cu aproape 40 de ani în urmă, eram inginer chimist și lucram la un combinat ce producea îngrășăminte folosite în agricultură. Era un mediu destul de toxic. Se lucra non-stop, aveam și ture de noapte. Mă împrietenisem cu o colegă de serviciu, destul de drăguță, cu vreo 10 ani mai mare ca mine, și ea ingineră, divorțată, cu doi copii mărișori. în turele de noapte făceam sex cu ea în birou, de fapt, pe birou sau pe scaun. Producția mergea bine, făceam naveta cu autobuzul combinatului, primisem o garsonieră de la stat, mă descurcam. Relația cu colega de serviciu era una preponderent sexuală, fără alte obligații. Ea voia să-și crească netulburată copiii, eu nu aveam nimic de pierdut. Toată treaba asta a durat cam șase luni, până când, într-o noapte, autobuzul cu care făceam naveta s-a ciocnit cu un camion și am intrat în comă. în comă nu e bine deloc. Vezi tot felul de lucruri urâte. Toți oamenii se monstruozitează brusc. Te întrebi ce naiba cauți acolo. Habar n-ai de unde ai apărut, care este rostul tău. Până ți se face foame și începi să înghiți roșul din spectrul luminii. Are un gust formidabil, puțin dulceag. Apoi apare nevoia procreației și-ți cauți cea mai drăguță dintre femelele monstruoase ce se învârtesc în jurul tău. Nu trebuie să depui

niciun efort pentru a le atrage. Și nu pun preț pe fidelitate. Dimpotrivă. Apoi nasc copii care cresc într-un an cât alții în zece. Tot ce îmi lipsea era frumosul, ceva care să mă emoționeze, eventual, până la lacrimi. Nu știu dacă și alții

aveau trăiri asemănătoare, căci nimeni nu vorbea, totul se petrecea într-o tăcere absolută. Nici eu nu aveam chef de vorbă. Și, oricum, dacă aș fi vorbit, nu mi-ar fi răspuns nimeni. Mă rezumam să înghit roșul din spectrul luminii și să mă reproduc. Abia când m-am văzut pe un pat de spital am regăsit frumusețea. Creanga înverzită a unui copac se legăna dincolo de fereastră. Era o legănare domoală și frunzele îi tremurau. Am stat minute întregi și am privit legănarea acelei crengi, apoi am vrut să mă dau jos din pat, dar nu-mi puteam mișca picioarele. Am spus câteva cuvinte ca să-mi aud glasul. Era al meu, îl recunoșteam. Aș mai fi mâncat niște roșu din spectrul luminii, gustul lui dulceag îmi stăruia în minte. Apoi a venit o asistentă medicală grăsuță și s-a uitat lung la mine. Și-a trecut mâna prin fața ochilor mei și m-a întrebat:„Mă auzi?",„Vă aud foarte bine", i-am răspuns.

Au mai trecut două luni până să mă întorc acasă. Nu-mi revenisem complet, uneori aveam amețeli cumplite, abia mă țineam pe picioare. O vreme, mama a avut grijă de mine, locuia în altă localitate, trebuia să se întoarcă la treburile ei, la tata, care era tehnician specializat în demolări și în perioada aia se demolau cartiere întregi pentru a face loc noilor blocuri cu opt sau zece etaje. Și eu locuiam într-un asemenea bloc, la ultimul etaj, având o frumoasă panoramă a unei părți din oraș. Toamna, unele amurguri erau de-a dreptul fascinante. Urmăreai lumina gălbuie cum se prelinge pe perete și cum dă strălucire unor obiecte înainte de a se cufunda în întuneric. Cui să-i fi spus că trăisem în acea lumină, că în spectrul ei totul se monstruozitează, dispărând noțiunea de frumos, însă oferind cadrul perpetuării la nesfârșit? Cine m-ar fi crezut? Zile întregi

stăteam în casă, la televizor nu aveam ce să văd, nici măcar la bulgari, ascultam muzică simfonică la radio, câteodată ascultam și comentariile politice de la Radio Europa Liberă, pe unde scurte, întotdeauna simți nevoia să-i auzi și pe cei ce combat în opoziție și în multe privințe

aveau dreptate, comunismul dezvăluia mari hibe, propaga cultul personalității, nu doar al marelui conducător, ci și al altora mai mici, ce dețineau controlul în cultură, în ministere, în diferite instituții. Eram un cinefil înfocat, disecam cu bisturiul capodoperele cinematografice ale lui Fellini, ale lui Tarkovski, ale lui Antonioni, ale lui Forman, ale lui Bergman, ale lui Godard, ale lui Wajda. Mi-ar fi plăcut să am o iubită care să semene cu Brigitte Bardot sau cu Claudia Cardinale. Dar nu aveai cum s-o găsești în mulțime. Sau, dacă o vedeai câteva câteva secunde pe stradă, te mulțumeai s-o admiri și să mergi mai departe. Am dat examen la Regie de film și n-am fost admis, nu aveam pile, eram un biet individ venit din provincie, fără să cunoască pe nimeni în București, fără să mai fi fost vreodată în Capitală, întrebând lumea cum să ajungă pe o stradă sau alta. Erau și unii care mă îndrumau greșit și atunci trebuia să ocolesc, și mă întreb de ce unii îți dau indicații eronate. într-o seară mi-a bătut în ușă cineva. Am crezut că e vreun vecin să-mi ceară ceva, cafea, zahăr, ulei, se mai întâmplase. Era colega mea de la combinat, Felicia, cu care făcusem atâtea ture de noapte. Crezusem că murise în accident, împreună cu alții, dar era vie și, mi se părea, nevătămată. Ne-am îmbrățișat. Nu mă vizitase la spital, probabil avusese și ea probleme de memorie. Important era că-și amintise de mine și-mi găsise adresa. Am luat-o de mână și i-am spus să se așeze pe pat. Eram amândoi emoționați. „Nici nu-ți dai seama cât mă bucur să te revăd", i-am spus. Ea a dat din cap și mi-a zâmbit. Apoi și-a dus mâna la gură și mi-a dat de înțeles că nu mai poate să vorbească.„Nu mai poți să vorbești deloc?", am întrebat-o. A dat din mână în semn că nu mai poate și mi-a arătat cu degetele că vrea să

scrie ceva, l-am adus o coală de hârtie și un pix. Am privit-o cam un minut cum scrie. De câte ori făceam sex împreună ne era teamă să nu ne audă cineva. Uneori ei îi venea să țipe, iar eu îi puneam mâna pe gură. Vorbeam despre tot felul de nimicuri, glumeam, spuneam bancuri, îi bârfeam pe șefi, mai de grabă îi caricaturizam, le ziceam Moș Zgâmboi, Arieratul, Zambilică,Turbatu. Rareori îmi vorbea despre

copiii ei, o fată de 12 ani și un băiat de 10 ani, fără să-mi fi arătat vreodată pozele lor. între noi totul se consuma la serviciu, fără să ne intereseze viața celuilalt în afara acelor ore din tura de noapte când pândeam momentul prielnic să ne-o punem. Felicia mi-a întins coala de hârtie pe care scrisese: „Iartă-mă dacă te-am deranjat. Am aflat că ți-ai revenit după accident și am vrut să te revăd, poate să dorm în noaptea asta la tine. Nici nu știam dacă ești cu cineva, dacă aștepți pe cineva. Eu nu mai pot vorbi, deocamdată. Am rămas fără glas. Ce zici?". Ce-aș fi putut să zic? Nu așteptam pe nimeni. A fost greu să tăcem o vreme. Apoi am întrebat-o dacă vrea să mâncăm ceva, niște cartofi prăjiți cu ouă, să fac cafea, să caut muzică ușoară la radio. De fiecare dată îmi arăta cu degetul că nu. A scris pe coala de hârtie: „Te rog să mă ajuți", I-am răspuns:„Desigur". A scris din nou:„Vorbește tu, eu te ascult. Vorbește-mi despre orice", I-am povestit despre a cincea dimensiune, despre timpul pe care îl petrecusem acolo fără să găsesc nicăieri frumusețea, ci doar îndestularea și ușurința de-a mă reproduce. Despre diferența dintre bine și rău așa cum o percepem noi și cum în altă dimensiune numai absența frumuseții poate să aducă o anume nemulțumire. Mă privea mirată și câteodată surâdea, deși, îmi dădeam seama, nu era un subiect care s-o intereseze prea mult. Aș fi vrut s-o amuz și i-am spus un banc la care toți râdeau în hohote. A râs și ea fără să scoată un cât de firav sunet. Era un hohot mut, imposibil de stăvilit. Și-a șters lacrimile și a întins mâna să mă așez lângă ea. Era prima dată când stăteam întinși unul lângă celălalt. Ne cunoșteam destul

de bine, dar mi se părea că suntem doi străini. M-a strâns în brațe și, dintr-o dată, gheața dintre noi s-a topit în căldura îmbrățișării. Când m-am trezit, nu mai era lângă mine. Plecase tiptil. Pe coala de hârtie scrisese: „Trebuie să plec, să-mi pregătesc copiii pentru școală. îți mulțumesc că m-ai ajutat. Poate ne vom revedea". Trecuseră zile întregi fără să ies din casă. Nu prea eram stăpân pe picioare, îmi era teamă să nu amețesc. Aveam încă o lună de concediu medical, luam niște medicamente pentru o mai bună circulație craniană, dar dacă m-aș fi prăbușit în cameră

nimeni n-ar fi putut să-i dea un prim ajutor. Pe mama o asigurasem că mă simt bine și că nu trebuia să-și facă griji. Ar fi fost bine să am lângă mine pe cineva, iar Felicia ar fi fost cea mai potrivită. Dar cum să-i găsesc adresa? Singurul mod era să mă duc până la combinat și să întreb la contabilitate. După accident nu mai fusesem la locul meu de muncă. Oricum, trebuia să fac un drum până acolo să-mi iau salariul pe două luni.

Din cei aflați în autobuz 12 muriseră. Printre ei și un băiat care abia terminase liceul și se angajase de vreo trei săptămâni să granuleze, învârtind un robinet, praful de azot ce curgea în rotativă și ieșea pe banda rulantă pentru a fi pus în saci de plastic. Vorbisem de câteva ori cu el și îmi zisese că vrea să ajungă regizor de film. Ar fi fost inutil să-i spun că nu avea nicio șansă, că numai cei foarte norocoși își împlinesc visele. Era un băiat inteligent care, probabil, scria scenarii de film și spera ca într-o bună zi să fie luat în seamă. Și eu scrisesem două scenarii pentru filme de scurtmetraj, povești simple, cu valuri, pescăruși, bărci, vaporașe, întâlniri misterioase pe digul întunecat, cu luna mare și rotundă ieșind dintre nori, cu un pui de delfin eșuat pe mal, zbătându-se pe nisipul acoperit de scoici, și cu doi tineri frumoși, un băiat și o fată, ce iau puiul de delfin și dispar cu el în valuri. în cealaltă poveste îmi imaginam un pescar ce vindea guvizi la un colț de stradă. Prin fața lui

treceau mulți turiști care veneau de la plajă, cu colace, cu saltele, îmbrăcați doar în slip, cu șlapi în picioare, bronzați, tineri și frumoși, ca și cum în ziua aceea nu s-ar fi nimerit nimeni care să contrasteze cu ei, să-și etaleze diformitatea. Bătrânul nu-și alesese locul potrivit și se pregătea, posomorât, să plece acasă cu marfa nevândută, când aude glasul unui guvid din coș spunându-i: „Bătrâne, eu nu sunt peștișorul de aur, nu-ți pot îndeplini nicio dorință. Dar încă sunt viu și, dacă mă arunci în mare, ai să găsești acasă un cadou din partea mea". „Ce dacă mi-am pierdut mințile", își spune bătrânul, ia coșul în spinare și aruncă toți guvizii în mare. Apoi se întoarce acasă, întrebându-se ce cadou ar putea să primească. Deschide cu mâna tremurândă ușa,

intră în mica lui cameră și acolo găsește o undiță cu mânerul de aur. Când am dat examen la Facultatea de Regie Film, mi s-a cerut să creionez un scenariu, pornind de la o poză. Am crezut că am noroc, poza înfățișa un pescar pe marginea unei bălți. Deasupra, pe cerul senin, trecea un avion. Am spus povestea cu bătrânul și guvizii. Președintele comisiei s-a uitat lung la mine, apoi a zâmbit și mi-a spus: „în bălți nu sunt guvizi". Trebuia să mă fi referit la carași. O doamnă regizoare din comisia de examinare mi-a spus să nu renunț. Cred că îi plăcuse povestea mea. Dar nu se potrivea cu poza. Am renunțat. Ceva ar fi fost mereu greșit. Probabil că de atunci am păstrat obsesia detaliului. La combinat am fost primit ca un adevărat erou. De fapt, eram un simplu supraviețuitor. Până și directorul combinatului, Moș Zgâmboi, a ieșit din biroul lui să mă îmbrățișeze. Nu mai știa nimic despre mine. Accidentul se produsese din cauza unui camion care intrase pe contrasens. Șoferul autobuzului nu fusese vinovat. El condusese perfect fără să poată evita coliziunea. Se număra printre cei morți. Am întrebat de Felicia, prefăcându-mă că nu știu nimic despre ea. Arieratul, directorul adjunct, mi-a spus, părând sincer afectat: „Săraca de ea. l-au fost distruse coardele vocale, dar și-a reluat de câteva zile

serviciul. Nu mai face ture de noapte. 0 găsești în birou". Ca să vezi! M-am dus în birou, ce putea fi considerat și cuibușorul nostru de nebunii, și-am găsit-o pe Felicia privind în gol. (Celebra privire în gol din filmele lui Antonioni.) M-am așezat pe scaun și i-am spus: „Am nevoie de ajutorul tău. Te aștept diseară".

Peste două luni am plecat cu Felicia la munte. Lăsase copiii în grija mamei ei. Eu îmi revenisem total, debordam de energie. De multe ori ne înțelegeam doar din priviri. Când ceva nu-i plăcea sau o enerva, îmi dădea câte un ghiont discret. Am ajuns în cabana unei rude, lângă Mănăstirea Sâmbăta de Sus, la poalele Munților Făgăraș. Era cabana unui unchi de-al meu, Dumitru, ce făcuse parte din rezistența anticomunistă și fusese închis câțiva ani, fiind prins și condamnat de comuniști. Acum era bătrân și surd.

Surzise de tânăr, din cauza pumnilor primiți în închisoare. Avea doi frați și trei surori, printre care și mama. Nu se căsătorise niciodată și muncise mulți ani la construirea Transfăgărășanului. Era un om aspru, înalt și uscățiv, încă vânjos, cu privirea mereu încruntată, chiar și când surâdea. Cabana era destul de izolată, lângă un râu, acolo crescuse și mama până să fugă la oraș. Pe vremea aia nu aveau curent electric, luând apă din izvorul ce curgea în apropiere, culegând ciuperci, mergând cu vacile la păscut. Părinții mamei mele fuseseră oameni liberi, credincioși, în fiecare duminică se duceau la biserică să asculte slujba. Unchiului nu-i plăcea să-i spui Dumitru, ci Dumitre. Dacă îi spuneai Dumitru, se supăra. De parcă n-ar fi fost numele lui. în ultimii ani renovase cabana, trăsese curent electric de pe un stâlp ce lumina drumul forestier ce trecea pe lângă râu. Era obișnuit cu iernile grele, cu nămeții, cu noroaiele, cu singurătatea. Nu-și cumpărase televizor ca să nu se uite la„boaitele de comuniști". Avea câteva cărți ce-i aminteau de tinerețea lui zbuciumată și o Biblie îmbrăcată în piele. Ca să audă ceva, trebuia să-i strigi la ureche,

dar de cele mai multe ori înțelegea cuvintele citindu-le pe buze. Nu erau multe cuvinte pe care să i le spui. Era un bătrân învățat cu tăcerea. își spăla singur rufele, nu suporta murdăria și-și făcea de mâncare la o sobă veche, de tuci. Prepara cam aceleași feluri de mâncare, dar extrem de gustoase. în unele zile frigea carne de mistreț la grătarul din curte, și atunci era atât de preocupat să iasă treaba bună, încât nu-l urneai din loc. Carnea de mistreț era numai pentru rudele ce-i călcau pragul. Felicia era singura mea prietenă alături de care venisem să-l vizitez. A privit-o cu o anume reticență. Bănuiam că va reacționa așa. l-am spus că prietena mea nu poate să vorbească, l-a zâmbit. Dumitre zâmbea foarte rar.„Am să dorm în cort", a spus. Era vechiul lui cort militar din vremea când se refugiase pe munte. îl păstra cu sfințenie. Și încă îi era de folos. Oare de ce venisem cu Felicia la cabana unchiului Dumitre? Pentru că îmi era rușine să mă duc cu ea în altă parte? Sau îmi era dor de crestele munților, unde nu avusesem curajul să urc

vreodată, ci doar să le admir de la distanță, impresionat de semeția lor în lumina dimineții de august?

Când m-am trezit, Felicia nu era lângă mine. Se luminase de ziuă. Am crezut că s-a dus afară, la WC-ul din curte. Am așteptat-o cam un sfert de oră. Apoi am ieșit din cabană dezbrăcat până la brâu. Era destul de frig. M-am întors să-mi pun o cămașă și am ieșit din nou afară. Am deschis ușa WC-ului. Nu era nimeni. Becul stâlpului de pe drumul forestier încă nu fusese stins. Am strigat-o, fără să-mi dau seama, câteva secunde, că nu avea cum să-mi răspundă. M-am întors din nou în cameră, crezând că Felicia îmi scrisese ceva pe coala de hârtie. Erau doar cuvintele scrise cu o seară în urmă: „Mă simt foarte bine aici. Stelele sunt atât de aproape". Nu înțelegeam unde plecase. Apoi m-am gândit că, poate, se dusese la râu, să se spele. Aproape alergând, am ajuns pe malul râului. Nu era acolo. Am pus mâna în apa rece ce curgea cu viteză. în

amonte plouase torențial. în ziua aceea trebuia să mergem la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, să aprindem câteva lumânări, să ne rugăm și să cumpărăm iconițe. Oare simțise nevoia să meargă singură, să se roage ore întregi, să ceară ajutorul divin? Ar fi fost singura explicație. Dar de ce nu-mi scrisese pe coala de hârtie? Valiza o avea în cameră, cu cele câteva haine pe care și le luase în caz de vreme urâtă și friguroasă. Am rămas întins pe pat, așteptând s-o văd deschizând ușa. Peste vreo oră m-am decis să plec la Sâmbăta de Sus. Mai întâi m-am uitat în cortul lui Dumitre. Bătrânul dormea cu fața în sus, îmbrăcat, pe o saltea de paie. Nu auzea zgomotele din jur nici dacă l-ar fi atacat ursul. Am pornit spre mănăstire pe drumul forestier până am ajuns la șosea. Era mult de mers pe jos, cam 10 kilometri, periculos pentru o femeie singură. Pentru mine, tot ce conta era să ajung cât mai repede. După ce am intrat pe poarta mănăstirii, m-am îndreptat cu pași grăbiți spre vechea biserică din lemn ctitorită de domnitorul Constantin Brânco- veanu. Mai fusesem acolo cu mama, când eram copil, și-l vizitasem prima dată pe unchiul Dumitre. Mama a

vrut atunci să-mi arate unde copilărise, cât de greu îi fusese de mică, câtă prigoană îndurase din pricina comuniștilor și să-l cunosc pe fratele ei, cel mai mare dintre toți frații, ce rămăsese de neclintit în casa părintească, având pe perete poza de nuntă a bunicilor mei, morți și ei în lagărele de muncă forțată. Nu prea îmi plăcuse de unchiul Dumitre, ceva mă speria la el, te urmărea cu o privire tăioasă, iscoditoare, vorbea puțin, răspunzând în răspăr, părând mereu ursuz și frământat de gânduri negre. Mai venisem după aceea doar o dată, singur, câteva zile, când eram student, încercând să-l cunosc mai bine, să aflu mai multe despre trecutul lui. însă nu aflasem mare lucru. Nu-i plăcea să povestească sau nu voia să-și amintească. „Ce-a fost atunci nu va mai fi niciodată", mi-a spus cu resemnare. Se socotea înfrânt, având încăpățânarea să păzească cu îndârjire casa părintească, să moară neștiut de

nimeni între pereții cabanei de lemn. Felicia nu era în biserică, am căutat-o zadarnic pe aleile mănăstirii. Doar un gând nebunesc mă îndemnase să cred că ar fi plecat de lângă mine fără să scrie unde se duce. Și tot un gând nebunesc mă făcea să cred că dispariția ei avea legătură cu unchiul Dumitre. Ce altceva aveam de făcut decât să mă duc la Miliție? „Ce s-a întâmplat, tovarășe?", m-a întrebat plutonierul major la care fusesem primit. Se vedea că îl deranjasem. Mânca o conservă de pește oceanic. Mirosul nu era deloc plăcut.„Prietena mea a dispărut în dimineața asta și nu-i dau de urmă", am spus.„Cum a dispărut?"„Am venit cu ea la unchiul meu, Dumitre, care stă la o cabană la câțiva kilometri de comuna Viștea de Sus, și de câteva ore nu mai știu nimic de ea." Plutonierul a pus tacticos furculița pe marginea conservei golită pe jumătate, a înghițit îmbucătura și mi-a zis cu dispreț:„Atunci te duci dumneata la postul de Miliție din Viștea de Sus. Aici ai greșit adresa. Și zici că ești nepotul lui Dumitre?". „Nu sunt singurul."„Și zici că bătrânul mai trăiește? Se dusese vorba că s-a cărat la sfinții lui arhangheli."„Mai trăiește, este cât se poate de viu, dar poate și-a pierdut mințile."„Minte n-a avut niciodată. Cum să pierzi ceva ce nu ai?"„Aveți dreptate."„Și dumneata cu ce te ocupi?" „Sunt inginer chimist.",, Ai și o

legitimație?"„Am, poftim." „Frumos. Avem nevoie de ingineri chimiști. Și care e problema cu prietena dumitale?"„Cu câteva luni în urmă a fost victima unui accident de circulație și i-au fost distruse coardele vocale. Nu mai poate să vorbească. Ne înțelegem prin semne, din priviri sau, când are ceva să-mi spună și nu pricep, scrie pe o coală de hârtie."„Interesant."„Azi-dimineață a plecat fără să-mi lase niciun mesaj. A plecat doar cu ce era îmbrăcată fără să-și ia valiza. Cu o seară înainte mi-a scris că îi place în cabana unchiului Dumitre și că de acolo stelele sunt mai aproape. Am sperat s-o găsesc la mănăstire." Plutonierul a rămas câteva clipe pe gânduri, evaluând situația, apoi a spus: „Tovarășe inginer, am să le telefonez colegilor de la Viștea de Sus. Observ

că sunteți un om serios. în mod sigur o vom găsi". Când m-am întors la cabană, l-am găsit pe unchiul Dumitre în curte, spărgând lemne. Era dezbrăcat până la brâu. în pofida bătrâneții, mușchii nu i se atrofiaseră. Dimpotrivă. M-am repezit în cameră, dar Felicia nu era acolo. Și dacă nu era acolo, unde putea fi? Mi-am zis că este mai bine să mă liniștesc, să-mi păstrez calmul. Dar nu m-am putut stăpâni multă vreme. M-am apropiat de urechea lui Dumitre și i-am strigat:„Unde e Felicia?". „Nu știu", mi-a răspuns, fără să mă privească. Apoi l-am întrebat, strigând și mai tare:„Unde este groapa în care te ascundeai de comuniști?". A lăsat toporul să-i alunece din mână, și-a șters fruntea de transpirație, m-a privit mai tăios ca niciodată și mi-a zis: „Am să ți-o arăt. Nu-mi mai folosește la nimic. Nici măcar ca mormânt. E doar o groapă, nepoate. Simți mirosul fetid al pământului. Te amesteci cu viermii. Nu știu nimic de Felicia ta. Poate s-a dus la râu și apa a luat-o. Poate se ascunde, sperând s-o caute cineva. Am să-ți arăt groapa. Nu este o groapă pentru oameni, ci pentru șobolani".

Felicia a fost găsită de un pescar în după-amiaza aceleiași zile. Trupul ei plutea pe apa râului. A venit un plutonier de la Viștea de Sus să-mi dea de știre, luându-mă cu el să recunosc cadavrul înainte de a fi dus la morgă pentru autopsie. Când m-am despărțit de unchiul Dumitre,

știam că nu ne vom revedea niciodată. Am luat cu mine și valiza Feliciei. Când am ajuns acasă, am găsit în valiza ei un caiet dictando în care scrisese câteva pagini. Pe ultima filă scrisese: „N-am dormit toată noaptea. Nu pot să dorm. Doar mă prefac. Simt că trebuie să plec din această lume, deși aș vrea să-mi văd copiii mari, să-mi văd fata cum îi cresc sânii, cum devine domnișoară, să lăcrimez la nunta ei. Aș vrea să-mi văd băiatul mare și puternic, militar, așa cum este și tatăl lui, să lăcrimez când depune jurământul. Aș vrea să mai fac atâtea lucruri, să mă bucur de viață, să râd, să glumesc, să fiu iubită și să iubesc. Aș

vrea... Dar câte n-aș vrea? Acum tot ce vreau este să-mi pun picioarele în apa rece a unui râu. Aș vrea să mă cufund în albia rece a râului și să mă las dusă, sedusă. însă voi avea curajul? Voi reuși fără să simt o mână care să mă împingă? O mână care să mă ajute? Sau doar mă voi oglindi în apa când limpede, când tulbure? Simt o chemare de undeva, de foarte departe. Este un glas blând, rugător, ce îmi repetă: «Nu mă lăsa singur. Am nevoie de tine.» Dacă aud acel glas atât de bine înseamnă că el există. Dar nu știu dacă voi avea curajul să mă apropii. Nu știu dacă în spatele meu se va ivi o forță care să ducă la îndeplinire ceea ce eu nu voi izbuti niciodată".

La autopsie, pe trupul Feliciei nu s-au găsit urme de violență.

Cezar PÂRLOG

Aracetul

Se joacă puțin cu fluturașul de cîrpă agățat deasupra pătuțului, îl lovește cu mînuța, apoi urmărește atent cum mișcarea stînga-dreapta scade puțin cîte puțin. îl mai lovește o dată, de data asta cu mai multă putere, sfoara insectei se înfășoară în jurul tijei, încearcă să atingă din nou jucăria, nu reușește, se prinde de marginea pătuțului, se încordează, vrea să se ridice, se împinge în stinghii, una dintre ele cedează, iese din orificiul ei și cade pe parchetul acoperit cu un pătrat de mochetă. Mișulică se mai joacă puțin cu broasca de cauciuc, o molfăie printre gingii și, cînd se întoarce din nou cu fața, vede spațiul apărut între scîndurile coliviei lui colorate. Bagă capul printre ele, se uită mirat în toate părțile, se apleacă, mocheta verde aprins pare interesantă, trage picioarele spre marginea pătuțului, nu are de ce să se prindă, își pierde echilibrul și cade în afară cu o bufnitură surdă.

Cele două camere pe care tînara familie Necșulescu le închiriase de la madam Chiriac, după ce fiul ei, cunoscutul cineast Cornel Chiriac fugise în State, nu mai aveau uși. în vremurile bune, casa era mereu plină cu prieteni, tot aici era *Elcrom-ul* color și unul dintre cele șapte video-uri din oraș, iar cel puțin săptămînal, cîte o serată. Iar ele doar încurcau, plus că mai luau din spațiu. S-a găsit ușor un meșter care a făcut niște arcade pe care chiar le-a nimerit. Omul era bun meseriaș. E adevărat, au și costat ceva, dar nu s-a pus niciodată problema

banilor în familia Chiriac. Doar în bucătăria utilată după *Neckermann,* ca să intri, trebuia să treci mai întîi de o ușă; Cornel se gîndise mult dacă să renunțe și la ea, însă era un gourmand, și „laboratorul", cum îi plăcea să-i zică, mergea

mai tot timpul. „Șefa" lui a fost, pentru mult timp, Nina, o moldoveancă blondă și, paradoxal, încă subțire. Batrîna doamnă Chiriac nu închinase toate cele cinci camere ale apartamentului interbelic din Sfinții Voievozi, avea și ea din plin ciudățeniile specifice vîrstei, ba unii vecini ar putea vorbi chiar de doage întregi lipsă, a insistat mult să-l convingă pe Cornel să nu închirieze, că doar „...sînt lucruri bune, băiatule, cum adică să doarmă niște străini în patul tău?!", iar tînărul, în fața argumentelor, cedase. Au rămas la o variantă de mijloc sau chiar mai apropiată de cea dorită de bătrînă: „Fie, două camere, sufrageria și un dormitor, baie și acces la bucătărie. Și așa a rămas, „Patru sute de lei pe lună, bani buni".

„...a fost bine și va fi tot mai bine...", își spuse optimist Marius, respirînd încă zgomotos. *în fond, au trecut abia șapte luni. Mai aștept o lunâ-două și, dacă nu se schimbă nimic, o conving să meargă la doctor, poate o mai aranjează, e totuși largă, mușchii nu și-au revenit de tot.* Stăteau lipiți unul de altul, el îi mîngîia delicat corpul masiv care păstra încă mult din rotunjimile maternității. Cobora lin de la ceafă abia atingîndu-i cu pernu- țele degetelor pielea albă. Ajuns la șoldurile rubensiene, plăcut surprins, Marius a observat încă o dată că parcă și gusturile lui s-au mai schimbat. Chiar și pe stradă a început să se uite după femeile corpolente, cu fundul mare, voluptuoase, „...femeie adevărată, mă, să ai pe ce pune mîna...", cum le spunea și colegilor de birou, cînd vorbeau de cîte-un film rusesc. Tot așa le zicea prietenilor după popicele de duminică, de la Casa de Cultură, cînd mai rămîneau la chioșcul dinăuntru, trăgînd de cîte-un nechezol și, dacă aveau noroc, chiar de un *Florio,* iar tanti Maria, duduia voinică ce îi servea, începuse să îi cam placă.

Chiar dacă auzise, din cîteva locuri, că în tinerețe, după ce-și termina programul, se schimba și mergea în parcul din fața fabricii de autobuze, „la produs". *Mda, se pare că au dreptate ăia; încă mai e ceva de curvă la ea, nu-mi dau seama exact ce, dar...*

- Mami, mai dă-mi te rog o gură de lapte, încă puțin și n-o să mai fie, o să-i dea dinții și la revedere, că o să te rănească; trebuie să profit și eu un pic, nu?, zîmbi Marius deschizînd ochii, abandonînd-o brusc pe chioșchetară.

Fără să mai aștepte un răspuns, se întoarce spre Cristina, îi ridică ușor sînul drept, mereu i se părea că e mai mare, îl mîngîie abia atingîndu-l, face cu degetul cîteva cercuri concentrice pînă ajunge la areola încă maronie, se joacă puțin cu ea pînă cînd sfîrcul,„codița", cum îi plăcea ei să-i spună, se întărește și devine roz. Se apropie cu buzele, îl atinge cu limba, trage puțin și apoi se îndepărtează, cît să poată vorbi:

- Interesant gustul, păcat că mai e încă puțin și după aia o să-i duc dorul.

Cristina nu-l auzea, era deja departe; cu ochii închiși, se bucura de răsfățul atingerii lui, de senzația aia deosebită pe care nu ar fi știut cum să o descrie.

Marius își continua degustarea cu gesturi de oenolog veritabil; se clătește, soarbe cu zgomot printre dinți apoi face o gargară scurtă:

- Bun-bun, săru-mîna pentru masă.

- Hei, nu te porcii, îi răspunse ea și îi întoarse spatele, ca și cum l-ar pedepsi. Mișulicăl, ce faci aici?!

Marius, nedumerit, se răsucește și el cu fața spre ușă. Involuntar, se șterge de o picătură inexistentă prelinsă în barbă. Piticul lor stătea întins pe burtă, cu bărbia pe cele două perechi de papuci lăsate la intrarea în dormitor. în ai ei rămăseseră și ciorapii, era destul de rece pe jos, Cornel își pusese gresie în toată casa și nu intrau cu papucii în dormitor, baba aia era cam sărită, le-a făcut odată morală, cînd a venit în control. Mișu îi urmărea atent, fără nici un zgomot.

- De cînd o fi aici? Oare ne-o fi văzut? Cum o fi sărit din pătuț?, se întrebă Cristina ca pentru sine, ridicîndu-se în capul oaselor.

- Fii fără grijă, mami, nu înțelege nimic la vîrsta asta. E ca și cum s-ar fi uitat la noi o pisică sau un cîine. Cum s-ar fi uitat Silvester, motanul soră-mii. Ce să înțeleagă el?!, un animal...

Marius a descoperit ușor locul, șipca lipsă, „Cred că n-a

fost bine prinsă, s-au zgîrcit și ăia cu aracetu', o să iau ceva de lipit, nu-i mare lucru. Rezolv eu, mami, doar n-o să chemăm un om pentru asta, mai dăm și bani, e o nimica-toată". Doar că a urmat o perioadă mai încărcată pe la el pe la serviciu, un control anual, ceva, că nu le-a dat nici S.R.L.[1], iar două săptămîni nu a venit acasă decît pe întuneric. Și n-a mai ajuns să ia nici aracetul ăla. A fixat stinghia cu hîrtie igienică, a încercat și cu pastă de dinți, dar n-a ținut. Și s-au mai trezit cu Mișulică de două ori privindu-i curios cînd și-o trăgeau, apoi au devenit mai atenți ori doar s-au obișnuit și se uitau în lungul holului înainte de a se apuca de treabă și din cînd în cînd după aia.

*

Mădă îl știa de cîteva luni pe Mihai, Mișu cum îi plăcea să-i spună. După o săptămînă și-au pus-o; e adevărat, mai mult ea. Partea proastă era că el nu reușea să-și dea drumul. La început Mădă a crezut că e vina ei, pentru că lui Mișu îi plăcea prea mult cum arată și nu se putea detașa, apoi a zîmbit, crezînd că el umblă cu șmecherii, ca să și-o tragă cît mai mult timp. El a încercat și cu ochii închiși, ca să nu o vadă, dar degeaba. Mădă a început să citească despre asta și a crezut, la un moment dat, că a găsit răspunsul: Mișu făcea amor cu continență, cum a citit pe blogul pe care-l ținea cineva din pușcărie, unu' Bivolaru. Apoi și-a dat seama că nu era chiar așa și iar a început să se învinovățească. Deja nici Mișu nu mai voia să vorbească despre

[1] S.R.L., denumită și *săptămîna redusă de lucru,* a fost o formă de organizare a timpului de lucru pentru „oamenii muncii", conform căreia una dintre cele patru sîmbete ale unei luni era considerată zi liberă.

asta, îl enerva subiectul. După aia, au încercat tot mai rar, ca niște moși obosiți, ajunși la nunta de argint; oricum le era bine împreună și nu se făcea să se despartă numai pentru asta. Chiar îl iubea pe Mișu. Vorbise și cu Irina, sora ei, despre asta; erau bune prietene, nu erau decît fix doi ani între ele, amîndouă erau pești, la cinci zile diferență. Irina i-a spus că poate ar trebui să meargă cu el la un psiholog, că

știe ea unul, „Poate iese ceva cu hipnoza asta regresivă, e ceva nou, merită încercat", și chiar avea promisiunea unui telefon de contact de la un fost prieten, profesor de generală, pe care îl rezolvase cu stima de sine și cu emoțiile de la clasă, poate chiar zilele astea o să ajungă numărul direct la Mișu, îi lăsase adresa de mail.

*

...Mădă a terminat programul destul de tîrziu, a venit direct acasă, a intrat, nici n-a apucat să se dezbrace, că Mișu, care o aștepta, a sărit pe ea încă din ușă, era nerăbdător; și oricum n-o mai făcuseră de vreo două luni, l-a desfăcut chiar și fermoarul de la cizme, era excitat, i-a aruncat hainele pe jos și ciorapii pe mocheta din hol, Ce-o fi cu e/?, o ft *luat vreo pastilă, d-aia...?* Și-au tras-o acolo, nici n-au mai ajuns în pat. La un moment dat, Mădă a deschis ochii și a pufnit-o rîsul. Mișu era într-o poziție aiurea, cu ochii închiși și cu nasul într-o cizmă a ei. Rușinată, a vrut să se întindă pînă la ea și s-o împingă dracului de-acolo. Se îmbrăcase cam aiurea azi, prea gros, și i-a fost cald toată ziua, *Cred câ și pute.* S-a răsucit spre ea, tot n-a ajuns, a căutat să-l tragă pe el de-acolo, n-a reușit, Mișu a început să gîfîie și să se miște din ce în ce mai tare. Mădă a renunțat la gîndul ei și încearcă iar să aplice rețeta cu închisul ochilor, poate acum merge. îi ține isonul, la un moment dat simte ceva pulsînd ritmic în interiorul ei apoi vine și ea cu o jumate de orgasm.

- Urrrrraaal, a fost!, s-a întîmplaaat!, izbucni el în extaz, prea aproape de urechile ei și prea tare, smulgînd-o dintr-un vis frumos...; deschide și Mădă ochii și îl vede mirosindu-i ciorapii.

Caută să se desprindă din strînsoare, nu reușește, încearcă iar, îi smulge dresurile gri din mîini și îl întreabă răstit:

- Ce-i cu tine, Mihai?!

- Draga mea, te ador...

Coborîrea

N-am vrut să vorbesc cu soacră-mea, și nici ea cu mine. Dar asta nu m-a surprins. Nu m-am mai întîlnit nici cu copilul. Pe fosta soție, nu-mi mai place, s-a îngrășat, am văzut-o în fugă și oricum nu m-aș mai da în bărci cu ea. Adevăru-i că nu-mi place nici actuala și nu mă culc cu ea. Ce dracu'o fi cu mine?!

Am luat ce era de luat, le-am pus în mașină și am plecat spre casă.

*

Urc și ies din lift. Bagajele sînt deja la ușă. Ea a urcat înaintea mea. Nu văd cutia transparentă pe care am primit-o zilele trecute. Intru pe ușă pufnind:

- Unde sînt albinele?

- Nu știu, și tu... vezi p-acolo.

- Nu-s!

- De ce n-ai venit și tu cînd s-au făcut bagajele?

Sigur mi le-a aruncat vaca aia bătrînă, pizda mamii ei! 0 cretină; și ea, și fii-sa.

Cotrobăi prin genți și găsesc o ramă cu fagure într-o cutie de carton. Albinele stau grămadă într-un colț; amorțite sau moarte. Pe un polistiren sînt etalate cîteva lăcuste și o coro- pișniță uriașă; cam scîrboasă, dar mi-a plăcut mult cînd am găsit-o. Sînt adunate mai demult, pe-atunci eram rude. Le-am prins cînd am săpat prin grădină și le-am preparat pe loc. Scutur

ușor cutia; e clar, sînt moarte. A apucat-o pe tembelă curățenia și o fi zis că trebuie să scape de tot ce-i amintește de mine.

Cobor cîteva minute pe-afară. De multe ori ajută ca să mă liniștesc.

Din fața blocului începe un cartier de case; unele chiar sînt frumușele. Merg fără țintă și mă uit prin curțile oamenilor. Pe o străduță laterală, înghesuite, trei mașini de pompieri și cîțiva care se agită pe lîngă ele. Nu văd niciun foc, *poate fac și ăștia vreun exercițiu; s-o fi motorizat, de*

cînd cu Colectivu'ăla. Se adună lume. Acum văd că din dreapta, de după un gard din plăci de beton, iese fum. Trec strada în diagonală și mă duc să văd. Au întins și furtunele. *Aaaaa, e de la bisericuța aia părăsită: n-am văzut pe nimeni pe-acolo, sigur au dat foc aurolacii ăia care dorm în parc. Oricum nu mai era de reparat, mai are juma'de acoperiș. Face popa alta nouă!* Pe jos, de la apă, e deja noroi.

- Bună ziua, stați pe aici?

Ridic capul. în fața mea, cineva îmbrăcat în pompier și, ca de fiecare dată cînd sînt luat prin surprindere, răspund mecanic, fără să mă gîndesc prea mult și de multe ori complet aiurea:

- Da, chiar la blocul ăla turn, cu 15 etaje, de data asta am nimerit-o aproape bine, îi răspund, mă întorc pe jumătate și-l arăt cu mîna.

Abia acum văd că e îmbrăcat altfel, are un fel de ținută de oraș sau de birou, pantaloni cu dungă, cravată; o fi șoferul...

Mă surprind întrebîndu-l:

- Pot să vă ajut cu ceva? Spuneți.

- Vă rog frumos, pot urca pînă la dumneavoastră? Vreau să merg la...

De data asta chiar am funcționat rapid, am bănuit unde bate, *or fi și ei oameni, poate a mîncat și omul niște porumb fiert, apoi l-a invitat vreunu' la o bere, o fi sărbătorit ceva la serviciu, doar e Sfîntul Dumitru azi, în fond o bere nici nu e mare lucru, n-o să i se taie capul pentru asta. Poate l-au chemat chiar de-acasă, stătea la masă.*

Ce *intuiție și pe capul meu!,* adevăru-i că mă trecea și pe mine, am încuviințat imediat din cap și am ieșit amîndoi din zona care începea să se aglomereze.

în bloc am intrat pe o ușă laterală, eu n-o prea folosesc, cred că n-am venit chiar niciodată pe aici, eram convins că-i ușa pe care se scoate gunoiul de la ghenă, de regulă o iau prin față cînd mă întorc de la serviciu sau dinspre parcare, dacă sînt cu sacoșele din piață.

Un culoar scurt, facem dreapta și am ajuns în fața liftului. Apăs pe buton, el îmi spune că de fapt acolo era o capelă părăsită care a mai luat foc, da, clar, de asta n-am

văzut pe nimeni pe acolo în trei ani, de cînd mă mutasem, și n-am auzit nici clopotele.

Vine liftul, se oprește, trag de ușă, nu se deschide, stă cîteva secunde, se stinge lumina în cabină, și pleacă înapoi. Ce dracu' m'?!

- Haideți să-l luăm de la unu', îmi sugerează omul, încruntîndu-se ușor.

Cred că e cea mai bună variantă, oricum pînă coboară, dacă o mai avea și un copil mic în cărucior sau vreo bicicletă, se cacă omul peel.

Mergem la unu, apăs, liftul vine de jos, se pare că s-au mișcat mai repede sau bicicleta o fi fost de-aia pliantă, și trece fără să oprească.„Ce puia mea?!", scap involuntar.

îmi amintesc că la unu e blocat, parcă auzisem cîndva o discuție la administrație, acum vreun an, cînd am plătit întreținerea pe șase luni, cu tot cu penalități și șmecheriile administratorului. Atunci cred că era doar o propunere, urma să se adune comitetul de bloc; s-o fi votat. Moșii care stăteau acolo voiau să mai economisească cinci lei pe lună. Urcăm la doi.

Apasă el, se aude liftul pornind, cred că era chiar deasupra, și trece tot așa, fără să se oprească. Băga-mi-aș!, zice. Mă uit la el, e livid și stă cu picioarele lipite, *sigur ăsta o să se cace pe el; și o să vină la mine să se spele, trebuie să-i dau prosop...* îi spun că mai bine încercăm să deschidem ușa cu ceva, chiar cînd trece prin dreptul

nostru. Ar trebui o șurubelniță, zice ca pentru el și, cu mișcări domoale, scoate din buzunarul de la spate un briceag din ăla multifuncțional. Apasă pe ceva și iese o lamă de cinșpe centimetri, am mai văzut scule de-astea, am și avut unul, luasem de la un pușcăriaș cînd lucram cu ei la calea ferată, acum vreo zece ani, dar cred că mi l-a furat cineva de la birou. Chemăm iar liftul și încercăm să deschidem ușa cînd e în dreptul nostru. La a doua trecere, culmea e că se și deschide, doar că e puțin mai jos, între etaje. E abia pe jumate. Mai sînt două persoane în cabină. întreb dacă urcă, un gras zice că da, cel din dreapta trage grilajul, ne aplecăm, băgăm capul și coborîm pe rînd în lift.

„Noi mergem la 8", spun și liftul pleacă. Ceilalți coboară

la 5, „Mai e puțin și ajungem", zic, el tace, apasă și strînge din fund. „Bună ideea cu ușa", completez binevoitor.

Ar fi trebuit să ne oprim, deja sîntem la 9.0 zdruncinătură și se blochează. întorc întrebător capul și abia acum văd că butoanele sînt doar pentru etajele fără soț. Ce *dracu'au schimbat ăștia lifta'sau l-am luat pe ăla de la scara vecină?* Omul începe să se schimonosească, se ține cu mîinile de burtă și se apleacă puțin. Apăs la 7, *un etaj o să îl urcăm pe jos, asta* e, deși abia după ce am apăsat mi-a picat fisa că *puteam ieși și să coborîm unul, era mai simplu.*

începem să urcăm, prinde viteză, se aprinde 13; o frînă bruscă îl îndreaptă pe om. Se aude o bolboroseală; sper să fie de la lift. Deschid ușa.

- Am ieșit pe bloc, zic surprins.

- Haideți să coborîm, sînt doar 8 etaje, îmi spune gîtuit și face un pas în afară.

Nu-I las să continue, îl împing la loc în cutie, închid și apăs la 9.

Liftul prinde viteză, mai e un etaj, iar nu oprește, viteza crește. Găsesc butonul de alarmă și apăs. El s-a chircit într-un colț. Miroase a căcat.

- O fi defect? S-o fi rupt vreun cablu? Cred că..., nu continui și închid ochii.

*

Parcă ne mișcăm mai încet, e mai mult aer și miroase a fum. Deschid încet ochii.

- Oaul, exclam involuntar cînd văd printre gratii bulevardul din stînga blocului; liftul mergea destul de repede pe șinele tramvaiului 32.

- Ș-acum, doamnă, câțiva pași până la Mausoleu, o plimbare înapoi - și asta să zicem că fost totul pentru astăzi!...

- Dar de ce, de ce să ne luăm rămas bun așa de repede?... Permiteți-ne să vă însoțim și noi în acești „câțiva pași"..., zise reprezentanta feminină a celeilalte perechi.

„Pașii" până la zisul cenotaf nu reprezentau, într-adevăr, un drum chiar așa de lung - dar vreo trei kilometri tot erau până acolo.

- De ce nu, doamnă, de ce nu?... Două cupluri cu aceleași afinități politice și origini sănătoase nu pot decât să se simtă bine făcând alături câțiva pași, împreună, pe stradă! Ce faci, *PupiceR...*

Crăpa de somn, îi venea să plângă din această pricină, să doarmă chiar de-a-'npicioarelea - dar reveni la starea de veghe sub privirile ca de trăsnet ale consoartei, care îi făceau ochii și mai mijiți prin lentilele ca de sifon încastrați în ochelarii precum de cal, ce se zăreau chiar și prin înserarea de ora 21:30 a serii de august.

- Așa îți exprimi tu entuziasmul și nivelul politic?, veni ca printre două valuri de somn dojana conjugal-tovărășească.

Șaizeci și cinci de ani nu era o vârstă biblică, dar totuși chiar și un om de douăzeci și cinci și-ar fi dorit poate să se afle în pat la ora aceea. Nu era de glumit însă cu comunistele astea, o știa bine, iar exemplul cu tovarășul Marcel care o sfârșise la zid prin 1937, la Moscova, în timpul marilor epurări staliniste, asta după o scrisoare tot tovărășească către tovarășul Iosif Vissarionovici a

tovarășei Ana, soția, în care îl denunța ca pe un presupus

deviaționist de dreapta - era un exemplu elocvent. Ce-i drept, tovarășul Vissarionovici expiase în urmă cu vreo doisprezece ani, dar teama somatizată a exemplului rămăsese. Și nu mai avusese cum să se împotrivească destinului ce îl adusese în lumea în care îl adusese când, atunci, în vara lui 1943, din curiozitate, ridicase de pe jos un fluturaș rezultat ca dintr-o ploaie de confetti, cu multe semne de exclamare, pe care de altfel nici nu apucase să îl citească. O făcuse vardistul apărut inopinat în spatele său, care, imediat, fără nicio vorbă, îl înșfăcase de umăr și îl conduse la primul comisariat de poliție. Burghezo-moșierească, desigur. Acolo, după ce ăia se convinseseră că nu el difuzase manifestele, asta fără să-i aloce nici barem o palmă, îi dăduseră drumul. Nu înainte ca un comisar-șef să-i explice pentru ce Partidul Comunist se află în afara legii, după ce în mai 1921 se constituise legal, având chiar și un reprezentant în Parlament, spre a fi scos în afara acesteia în 1924, după ce, într-o deplasare la una din întrunirile Internaționalei Bolșevice, reprezentanții săi își puseseră semnătura pe o rezoluție emisă de acea scabroasă adunare „consfințind adevărul" că țara din care provenea delegația era formată din rapturi de la vecini, fiind necesar ca acestora să le fie restituite„rapturile"comise, adică întreaga țară. Iar toate acestea se întâmplaseră pe timpul Guvernului Averescu...

Din acel moment până la sfârșitul războiului timpul s-a scurs egal pentru dânsul, singurul eveniment notabil al acelei perioade fiind cumplitele bombardamente dintre aprilie-august '44, menite a contribui la zdrobirea mașinii de război hitleriste, desigur. Cel mai expresiv din această categorie de tratament antinazist fusese cel din 4 aprilie 1944 când, în Vinerea Mare a Paștelui Ortodox, Capitala fusese zdrobită sub o ploaie de bombe aplicate de un strateg cu siguranță meticulos, primul covor de ogive fiind explozibile și numai al doilea incendiare - asta, probabil dintr-o eroare de navigație -, și deasupra centrelor comerciale unde oamenii muriseră cu sutele cu tot cu

eventualele idei naziste din incinte, pentru simpla vină de a-și fi făcut târguielile cu ocazia apropierii celei mai mari

Sărbători a Creștinătății, în acel an înecate într-o baie de sânge de o aviație condusă de piloți cu certitudine creștini - despre cei ce concepuseră acea manevră nemaiîncăpând nicio îndoială că erau fervenți aderenți ai acestei Religii. Singura urmă a acelei zile fusese că, după ce ieșise din adăpost, făcuse o plimbare pe Calea Griviței nu departe aflată - secțiunea paralelă cu gara și triajul. Peisajul era halucinant, căci tot dintr-o eroare de navigație, probabil, nu numai triajul fusese făcut una cu pământul de la un capăt la altul, ci și suprafața locuibilă a arterei paralele, văzân- du-se la tot pasul capacele de canal smulse cu tot cu chinga de beton, zvârlite de suflul exploziilor la distanțe nefirești de mari; pe locul unei foste grădinițe rămăsese numai calcanul calcinat al clădirii și într-un loc distinse o mânuță de pui de om, pentru ca în altul să distingă un șorțulețîn picățele impregnat cu vagi urme de carne. în rest, totul era scrum și moloz.

Zâmbetul stingher ce i se oploșise de atunci pe față nu l-a mai părăsit niciodată. Un observator superficial ar fi arondat acel etern surâs unui caracter din fabricație frivol sau unei atitudini tâmpe vizavi de orice s-ar fi întâmplat în imediata apropiere - în realitate, acel indelebil rictus datorându-se neîncrederii în toate, posesorul eternei grimase nemaivăzând nimic imposibil sau irațional în fenomenele din jur.

După care destinul s-a dezlănțuit furtunos la trei ani după întâmplarea cu vizita într-un comisariat de poliție burghezo- moșieresc. în biroul prăfuit din proaspăt naționalizata întreprindere în care lucra, a intrat vijelios **dânsa,** cu privirea-i zdrobitoare prin aceleași lentile din sticle de sifon încastrați în același tip de ochelari cabalini; din prag îl privi câteva clipe cu alura-i marțială ce nu prevestea nimic bun; deși instinctul de conservare i-ar fi cerut să se ridice de pe scaun, frica îl menținuse mai departe poponeț la masa-i de lucru. Despre zâmbetul perpetuu - acesta se dovedi cu adevărat indestructibil.

192

002 SIRENE

‚Dumneata...", întinse dânsa un deget ca de act de acuzare.

„-Eu..."

Te-am recunoscut!"...

M-ai recunoscut"..., aboli fără voie dânsul pronumele personal de politețe.

Tu ești acela..."

Nu sunt... ba sunt"..., se corectă dânsul în pripă.

Care în ziua de 23 august 1943 ai suferit schingiuiri și bătăi în beciurile poliției și Siguranței burghezo-moșierești după ce ai participat cu mine la împrăștierea în oraș a manifestelor încredințate de Partid, apoi detenția canibalică din ***Doftana cu gratii de fieri..."***

La chestia asta chiar tăcu. Și o făcuse strategic amintindu-și doar clar că în ultimii patruzeci și trei de ani de până atunci - adică între 1900 și până în 1943 - cel mai important eveniment pentru dânsul raportat la data menționată din calendar fusese aniversarea zilei de naștere, totdeauna în cea mai deplină silențiozitate. A, că 23 august 1944 căzuse în acel an totodată cu aniversarea vârstei personale de 44 de ani era o întâmplare ce îl exceda.

Tovarășa - angajată în proaspăt etatizata întreprindere pe post de nu-se-știe-ce - îl mai privi câteva clipe fix, marțial, ca și cum pentru dânsa s-ar fi produs inopinat reîntâlnirea cu dușmanul vieții sale. Ușa se închise cu o bufnitură care pricinui și desprinderea câtorva fragmente de tencuială din jurul tocului.

Poate lucrurile s-ar fi oprit aici dacă, la trei zile după asta, ușa nu s-ar fi deschis din nou, de astă dată lent, lăsând să se vadă în cadru doi țipi oacheși, îmbrăcați în costume cernite, cu cravate scurte ce aveau înfățișare de pumnale, tunși scurt - cu accent pe tâmplele excesiv văduvite de păr -, care, după ce îl priviră inexpresiv preț de câteva clipe, începură să se apropie fără grabă de dânsul, vizând lateralele mesei sale de lucru. De astă dată găsi resursele de a se ridica în picioarele despre care avea senzația că tocmai îi fuseseră amputate.

Tovarășe...", exhibă unul dintre dânșii cu vocea tăbăcită de tutun. *Vii cu noi...",* încheie dânsul în timp ce ambii îl apucară cu delicatețe de câte un cot.

Dar ce am făcut?...", îngăimă pierit.

Săracul de dumneata... ai suferit destul..", zise cu glas de puber celălalt cirac compătimitor. *Hai..."*, îl îndemnară la fel de prevenitor către ușă.

Dar ce am făcut, vă întreb?...", repetă dânsul pierit.

în biroul spațios și aerisit, cu două mese ce aveau fiecare câte trei telefoane dintre care unul era cu butoane și beculețe, fu poftit în cel mai confortabil fotoliu, cum numai în filmele americane văzuse cu câțiva ani în urmă că sunt fotoliile directorilor yankei neapărat cu trabuc în gură și picioarele pe masă.

Ești la ***Cadre" -*** fu anunțat solemn de unul dintre tovarășii cu cravată ca de hanger, ce se așeză sobru la masă, în timp ce colegul lui făcea același lucru la masa sa. Doar cabalina ce-i irupsese cu trei zile în urmă în încăpere rămăsese în picioare, nu departe de fotoliul dânsului, privindu-l prin lentilele sticlă-de- sifon, cu aceiași ochi de pasăre caracterizată de cecitate, trăgându-și în rare răstimpuri discret nasul, ca și cum s-ar fi smiorcăit reprimat.

Tovarășul cu vocea tăbăcită de tutun, cu coatele pe masă, își rezemase recules fruntea în palme. Celălalt nu-l imită, continuând să-l privească cu ușoară compătimire pe cel ce stătea în fotoliu.

Cum de-a fost posibil?... Cum de-au putut să fie atât de ticăloși, schingiuind și aruncând în ***Doftana cu gratii de fier*** *o tânără de 28 de ani și un bărbat matur, ca dumneata - pentru simplul motiv că au împrăștiat manifeste în care denunțau* ***criminalul război antisovietic,*** *cerându-se totodată condiții de viață mai bune pentru clasa muncitoare și pedepsirea exponenților cruntului regim de exploatare burghezo-moșieresc, într-un cuvânt, pentru promovarea nobilelor idealuri ale* ***comunismului științific?...*** *cum de a fost posibil?..."*

Și de data asta a tăcut, cu zâmbetu-i ce părea secular pe fața-i, mai expresiv ca oricând. Tovarășa pasăre-oarbă își trăgea mai departe discret, în răstimpuri, nasul, privindu-l cu ochii ei nativ- inexpresivi.

Nu e nevoie să-ți faci ***autobibliografia..."***, zise celălalt de la masa sa, cu glasul lui de țap cu vocea în schimbare. *„- A făcut-o tovarășa pentru tine”*, o indică pe cea în picioare

care începuse să se foiască ușor, ca și cum limbajul trupului i-ar fi anunțat o iminentă ieșire la closet în scopuri de pipi. *Nu mai vrem să te traumatizăm prin obligația de a-ți reaminti - ai suferit destul...",* sfârși celălalt, la rându-i, lăsându-și privirea în tăblia biroului.

Se ridică, nici dânsul nu știa de ce, de pe fotoliu.

Nu...", zise celălalt cu glas ușor reprimat, ca și cum ar fi vorbit unui pacient dintr-un sanatoriu scos la ședința de terapie psihologică, pe care nu vrea să-l indispună printr-o tonalitate prea ridicată a vocii. *...chiar și cererea de primire ca membru în Partid nu e nevoie s-o mai scrii, a făcut-o tovarășa, viitoarea ta tovarășă de viață... cât de modest ai putut fi: nu ne-ai spus nimic, nu ai cerut nimic... ca un adevărat comunist... numai idealul a contat... această loialitate se cere răsplătită: te rugăm să semnezi",* îi arătă carnețelul roșu aflat pe birou, cu rubrica pentru semnătură gata pregătită.

Nu apucă să facă nici barem un pas spre masă: tovarășa existentă în încăpere, despre care nici cu gândul nu avea idee ce statut va avea față de dânsul în curând, i-o luă înainte și, cu stiloul gata pregătit, aplică semnătura necesară.

Câtă solicitudine din partea femeii iubite... știm... știm de mai demult, tovarășe, din confesiunile tovarășei despre dragostea voastră încă din vremea în care tovarășa, «pensionară» fără voie a Crucii de Piatră, a fost azvârlită acolo încă din fragedă tinerețe de exploatarea canibalicului regim burghezo-moșieresc ce sugea ca pe o lămâie poporul muncitor, știm de prodigioasa luptă comună în anii cruntei Ilegalități, știm... știm mai multe... dar nu vrem să-ți mai reîmprospătăm memoria cu fosta dumitale existență marcată de

pericole și primejdii îndurate pentru cauza luminoasă a comunismului, ci doar să te felicităm fiindcă acum trei zile, discret și modest cum ți-e firea, tocmai ai cerut-o în căsătorie... felicitări... felicitări, tovarășe, și Cruce... ăsta... casă de piatră!... Și bine ai venit în rândurile Partidului nostru marxist-leninist!"

Introducându-și carnetul în buzunar cu inefabilu-i zâmbet mai expresiv ca niciodată, nu se mai obosi să

priceapă mare lucru: decât că, întâmplător, acea întrevedere avusese loc tot într-o zi de 23 august pe care întreaga întreprindere o sărbătorise în acel an *prin muncă.* Zilele ce au urmat au dezlănțuit destinul precum un tăvălug, neîntrebându-l nimeni dacă își dorește să intre în Oficiul Stării Civile cu presupusa viitoare consoartă cu care nu înțelegea de ce destinul îl cadorisise; în ce privește și o eventuală cununie religioasă, își reprimă în ultima clipă imboldul de a o cere, reamintindu-și-o la vreme pe aia cu ***...opiumulpoporului.*** Asta o știa din „lecturile obligatorii" zilnice la care consoarta sa asista zâmbitor-drăgăstoasă cum le face, la masa sa de lucru de acasă, unde a continuat să troneze câțiva ani după moartea tovarășului Stalin mini-portretul acestuia, el, absolvent al interbelicei Academii de Studii Economice, nepricepând-o nici în ruptul capului pe aia cu ***capitalul e un furt, plus-valoarea o crimă,*** rentabilitatea și proprietatea așijderea - dar nici de ce o eventuală Etatizare ar face bine clasei muncitoare ori altei clase; cât despre chestia cu O ***fantomă bântuie Europa -*** această lectură îi produse în noaptea următoare coșmaruri ce-l chinuiseră pe tot parcursul somnului, datorate, probabil, stupefiantului numit ***opium*** cu care era asociată religia. Ca de obicei, nu pricepuse, deci, nimic. Dar nici nu întrebă nimic.Tot din instinct de conservare.

...ajunseseră. Continua să pice de somn. Monumentul dedicat **EROILOR LUPTEI PENTRU LIBERTATEA POPORULUI ȘI A PATRIEI, PENTRU SOCIALISM** își dezvăluia silueta-i de moroi prin întunericul nopții limpezi de vară. Semăna cu reședința lor,

special clădită pentru dânșii, Eroii și Reprezentanții în viață ai Clasei Muncitoare așa, cu coloanele centrale precum un covrig frânt în mâna unui simigiu neîndemânatic, cu patrulaterele în formă de„C", unde asasinați de chiar colegii lor stăteau și dincolo de viață alături de cei ce ordonaseră asasinatul, cu reședința lor deci, dată în folosință în urmă cu trei ani, cu ocazia lui 23 august 1962, pentru ca

monumentului funerar de aici să i se fi tăiat panglica inaugurală tot la aceeași dată calendaristică, dar cu un an înainte. Deodată, flacăra Eternei Recunoștințe ce ardea solemn și tăcut pe platforma de unde se ridicau coloanele fu pusă în umbră de primele jerbe de lumină ale artificiilor ce străpungeau strident cerul, din tunurile amplasate lângă Groapa Cocioc, dar și de mai departe - din Parcul 23 August. Și asta se întâmpla dintr-un lucru cât se poate de simplu: erau în data de 23 august 1965.

- Vai, *Pupicel,* ce ți-e și cu munca asta de partid, uitasem: azi e și ziua ta de naștere, la mulți ani, pui, vin' să te pup!...

Dacă tăcerea de mormânt n-ar fi fost întreruptă de evenimentele de cu câteva secunde mai înainte, *pui* ar fi căzut cu siguranță la podea răpit de brațele ocultului Orfeu. Așa, nu-i rămăsese decât să privească cu jind la umbra-i proiectată pe pavaj ce avea privilegiul să stea la orizontală, blestemându-și imboldul de a se fi aplecat după acea hârtiuță în acea fatidică zi de naștere a anului 1943, fără ca măcar să fi apucat a-i fi citit conținutul, al cărei făr' de noroc text îi răpiseră, în cele din urmă, liniștea și anonimatul.

- Vai, tovarășul., ce coincidență fericită... să fiți născut chiar azi, de 23... ei, felicitări, să trăiți și la mai mare!..., exhibă un zâmbet unsuros cealaltă parte masculină a cuplului cu care se plimbaseră.

- Da, da, bravo, bravo!, cotcodăci și partea feminină a celuilalt întreg, bătând din palme cu cadență de pipiță interbelică, ce astfel voia să atragă mai repede atenția clienților de pe fostul Pod al Mogoșoaiei.

197

SIRENE

- Ai fi crezut tu, dragul meu, acum douăzeci și unu de ani, în vremea cruntei Ilegalități, că vei ajunge să fi sărbătorit astfel, numai între tovarăși și prieteni?..., îl luă din nou în primire duios- sentimental tovarășa-i de viață.

Nu, nu ar fi crezut. Credea numai ce vedea pe cadranul ceasului de mână o clipă luminat de o jerbă mai puternică decât celelalte: anume că era aproape ora 23:10 și că, nu din vina sa, ci din cea a necruțătorului destin, în acel moment nu se afla în patul său spre a face ceea ce făceau

majoritatea semenilor săi, care pe deasupra se căsătoriseră doar după ce-și tociseră meticulos picioarele - nu ca dânsul, stând doar într-un birou prăfuit, unde avusese ghinionul să se afle într-un moment existențial nefast...

*

Deoarece, cu toată ziua festivă precedentă, la acea oră nu avură șansa ca vreun tramvai să-și mai treacă hodorogeala pe lângă dânșii, au fost nevoiți să facă pe jos cei aproape trei kilometri până acasă. Tot drumul înapoi a avut ochii semi- deschiși - și asta numai spre a-și contempla umbra ce se învârtea în jurul său în bătaia felinarelor stradale, ce continua chiar și așa, atotrotitoare, să aibă barem dânsa privilegiul ca la acea oră să se afle în fireasca poziție orizontală.

- ...din prea multă modestie, doamnă, din prea multă modestie nu vorbește niciodată despre dânsul, auzi iar între două ape de somn glasul ridicat al consoartei, ca de cântăreață de operă. - la zi tu, pui, cum te chinuiai noaptea lipind afișe pe ziduri, ia arată-i tovarășei, că mie n-ai vrut niciodată să-mi descrii...

- ...uite-așa..., făcu dânsul neînțelegând prea bine ce i se cere, îndreptându-se spre un perete unde un afiș care anunța cine știe ce căzu sfâșiat la pământ cu tot cu dânsul.

- Săracul..., zise compătimitor cealaltă. A vrut să ne arate și cum cădea lovit la afișaj când era surprins de vardiștii poliției burghezo-moșierești...

- Păi da, doamnă, da!... Asta mă înnebunește, că nu o spune niciodată. Păi, pe cine credeți că a surprins în desenul său **„Ilegaliști la afișaj"** pictorul Ciuciurenci?... Pe el!... El era unul din cei doi, dar dânsul niciodată nu reliefează asta!...

#

Ajunseseră, în sfârșit, în fața domiciliului. Despre care de abia acum observă că seamănă cu monumentul funerar până la care suportase acel drum ca de supliciu de Golgotă. Dacă mergea cu analogia până la capăt, ei locuiau în partea centrală, adică platforma cu coloanele.

Ajunși în fața micului cinematograf cu care fusese dotat din proiect ansamblul rezidențial, privi la ușa acestuia ca Aligheri la Poarta Infernului. Pentru acea zi festivă fusese nevoit să stea în incinta unde se derulase un film de profil, în ton cu momentul aniversar. Somnul îl apucase cam pe la sfertul acțiunii, adică după două ore, acțiunea fiind cu un tovarăș ilegalist ce, evadând din duba poliției burghezo-moșierești, este ajutat de un puști cu bube pe față, victimă a canibalicei și probabil tot burghezo- moșierești acnei juvenile. De aici toată tărășenia și acțiunea ce se întinsese pe opt ore în pelicula de artă despre care nu-și putu da seama până la urmă dacă este sau nu valoroasă, având în vedere că după o sută douăzeci de minute de suspans îl podidise somnul cu care luptase celelalte trei pătrimi cât fusese nevoit să stea în acea sală pe întuneric, auzind în răstimpuri ca printre perdele de vis diversele onomatopee, interjecții, râsete și huiduieli dezaprobatoare pe care publicul cinefil le exhiba periodic la adresa reprezentanților canibalicului regim de tristă amintire, dar și la eroii pozitivi ai acțiunii, totdeauna primiți cu aplauze fericite și oftaturi a ușurare când aveau câte o acțiune izbutită.

Cinemaul acela avea *regim special* și nu puteau intra decât dânșii, Reprezentanții Eroilor Clasei Muncitoare, cu bilete aproape gratis, cei *reprezentați* de dânșii urmând a vedea

aceleași filme dacă pofteau, dar în oraș, cu bilet la preț întreg. *Speciale* erau și magazinele cu care era dotat complexul; puteau cumpăra doar dânșii mărfuri de calitate *specială,* într-un rând, când pe ușa **ALIMENTAREI** intrase un tip de la „Apă-Canal"în cizme și salopetă spre a-și cumpăra la ora douăsprezece ceva de mâncare, fusese dat afară, nu înainte de a fi chestionat profesional, cu inflexiuni ale vocii ce ascundeau abia mascate suspiciuni, de tovarăși a căror muncă de profil erau tocmai interogatoriile, ce se aflau întâmplător în acel moment în magazin.

- Ei, atunci noapte bună, noapte bună, spuse cealaltă bătând din nou precipitat din palme, privind spre fostul Pod al Mogoșoaiei cu vădită nostalgie.

în ascensor, umbra încetase să-l mai urmărească. Asta

nu însemna că nu i-ar fi luat locul în acel minuscul spațiu de nici unu pe unu.

- Ei, Pupicel, ți-o fi foame după atâta muncă și alergătură!... Să vadă mama ta ce mai avem în răcitor: uite, niște friptură rece, spuse dânsa entuziasmată, înșfăcând la moment cratița.

în timp ce tăia pe tocător bucata de carne felii subțiri-subțiri, Pupicel, zdrobit de foame, căzu pe pat, spre a adormi pe loc.

- Hai, nu vii?..., intră dânsa în încăpere, asistând la reacția la foame a consortului, care se manifesta printr-un sforăit gros.

în bucătărie, birmanezul nu pierdu ocazia, delectându-se pe îndelete cu ceea ce se găsea prin mila dumnezeului pisicesc pe bucata de lemn. își mări turația fălcilor doar când cu auzu-i ireproșabil percepu papucii fâșâiți ai stăpânei revenind la locul faptei. Și cu o smucitură bruscă fu în fața ușii apartamentului doar cu o secundă înainte ca aceasta să fi reintrat în bucătărie și, conștient de ce ar putea urma, se linse amplu pe bot, după care zgârie ușa spre a i se deschide, gest acompaniat de un mieunat prelung.

200

Radu Sergiu RUBA

Funia

Funia atârna chiar deasupra spetezei scaunului din față, împletitura noduroasă, țărănească. Juvățul înțepenise nu foarte sus, în așteptare. Ochiul său de o formă imprecisă stătea gata de orice.

De orice îmbrățișare, îmi ziceam, părându-mi-se că ondulează vag, antrenat de capriciul vreunui curent de aer. Apoi, din nou solemnitatea, imobilitatea arogantă a ștreangului. Clubul Opium aparținea unei actrițe care, în filmul turnat după *Ion* al lui Rebreanu, jucase rolul Anei, iar

Ana ajunsese să-și pună capăt zilelor cu funia de gât. Printre țăranii liberi ai ținuturilor grănicerești din Transilvania, o ispravă ca asta ar fi fost mai degrabă cu neputință, ca dovadă moartea bună, hărăzită după ani lungi de trai, modelului real al figurii literare. Numai că în mintea a cel puțin patru generații de duși la școală, se cimentase adânc de-a binelea istoria inventată, ajutată și de deznodământul indimenticabil, cu lațul de gâtul Anei și cu sapa unui rival în țeasta lui Ion.

Tocmai când mă încerca bănuiala că ștreangul din fața mea va prinde să se legene din nou, silueta dumneaei se materializă sub lațul acela. Nu, nu era actrița, nu era nici măcar spectrul personajului pe care ea îl reprezentase.

- E seara de miercuri, mi-a spus, sunt aici.

Se strecurase ca o stafie. Se așezase pe scaunul gol din fața mea, bătea des din gene, își limpezea privirile asupră-mi. Funia de deasupra creștetului său nici n-o bagase în seamă. Aia se clătina încet. Părea că se prelungesc una pe alta. Dar înălțimea

nou-sositei, pe care mă chinuisem aprig s-o aproximez până acum în minte, îmi luneca printre gene. Tocmai contemplam, împletitură cu împletitură, suișul lent al frânghiei spre cerul nimănui, când ea luă loc. închipuirea îmi hoinărea pe aiurea, mă temeam pesemne în sinea mea de această întâlnire. Nici n-am avut putere să mă ridic să o salut.

- Eeei?... făcu prelung invitata mea, gândindu-se poate ca și mine, la surpriza pe care apariția sa în carne și oase o producea în comparație cu imaginea ei transmisă de camera web. în planurile mele, prima discuție față către față debuta altfel: Bună seara, sunt cutare, ești, dacă nu mă-nșel, Maria, Ana-Maria, Ana- Magdala, Marie-Madeleine...

Dar nu. Nici nu se stinseseră bine ecourile prelungi ale acelui „eeei" interogativ cu rol de salut, că se și porni să-mi descoasă punga cu mărunțișuri: dacă Fordul Fiesta roșu din parcare e al meu că ei îi place, dacă va ploua, dacă vin des pe la acest club, de ce-l cheamă tocmai opium și, în sfârșit, dacă m-așteptam ca ea să vină ori credeam că-mi va juca o

festă.

Nu izbuteam să-mi înving perplexitatea. Semăna și nu semăna cu cea de pe internet. Acolo, nu avea cum să fie atât de volubilă, era obligată să aștepte răspunsurile mele, iar aici, o punea în valoare un amănunt pe care nu reușeam încă să-l controlez. Iar la următoarea ei întrebare, am bâiguit o afirmație, nu pentru că aș fi avut ceva de spus, ci ca să simt că mă dezmorțesc.

Mă întrebase dacă o recunosc. Mi s-a părut că nu auzisem bine: cum să n-o recunosc, o contemplasem cu admirație de atâtea ori pe monitorul ordinatorului, îi mângâiasem chipul de sub sticlă, povestindu-i cum mi se-ncarcă electrostatic firele de pe dosul palmei, ea făcuse la fel, doar vorbiserăm despre asta, ne amuzaserăm!

Atâta doar că mirarea mea, firească la urma urmei, păru s-o neliniștească: a pălit dintr-odată și s-a ridicat în picioare. Speriat, m-am ridicat și eu. Abia atunci a zărit ea funia atârnând din

tavan. S-a făcut și mai palidă. Mă temeam că se va prăbuși, dar nu. A urcat pe scaun, vârându-și capul în juvăț. Am auzit un strigăt. Credeam că e al meu. Țipase proprietara clubului, actrița, țâșnind de undeva și punând mâna pe funie:

- Gluma asta am voie s-o fac numai eu! Nici în film nu mi-a plăcut s-o fac! Jos de acolo!

Ajunsesem, la rându-mi, mai mult mort decât treaz, lângă piesa de recuzită din celălalt film. Ea s-a scuturat scurt de învecinarea cu mine, a sărit de pe scaun și a dat peste cap un pahar cu apă. Actrița mă privea îndelung cu subînțelesul că mi-o lasă în grijă, dar că răspund cu capul de dânsa.

- Nu dacă mă recunoști după pixelii ecranului te întreb, s-a încruntat ea expediindu-mă la locul meu, ci dacă-ți amintești de mine, de mângâierile tale de altădată, asta fiindcă tot veni vorba de ștersul prafului de pe sticlă...

Primul amănunt de care m-am atârnat, ieșind încet-încet din stupoare, au fost ochii... verzi, de un verde în ofilire, atacat la margini de primejdia îngălbenirii frunzei din ei. Astfel de amănunte nu aveam cum să le fi reținut de pe

monitorul ordinatorului. Numai de acolo îmi era familiară figura ei, apărând și dispărând mofturos, neclipind niciodată din luciul electronic.

Corespondam de trei luni, ne trimiteam e-mailuri sub cele mai mărunte pretexte. Eu eram cel care o întărâtase. Dădusem pe internet peste profilul ei și o somasem să-și schimbe bluza. Nu să apară într-una mai decoltată, ci doar s-o schimbe pe cea galbenă. A postat o altă imagine: ea în costumație sport, încălecând bicicleta și etalând ostentativ piciorul care trecea de cealaltă parte. Sugestia erotică însă se dizolva în promisiunile gimnastice ale scenei. A fost singura dată când a încercat o asemenea aluzie. Prefera înscenările clasice, estetizante: ea într-o seră de flori exotice, ea la țărmul mării, ea pe acropola unor cetăți de un alb mediteranean.

Dar ochii, ochii aceia de un verde învechit, tivit cu galben, ochii nu mi-i mai aminteam. Radiația ecranului îi făcea mai

strălucitori, mai meșteșugiți. Aici, la fața locului, simțeam că trebuie să dau seama înaintea lor, să-i las să scormonească, dar să rezist. Hotărît, n-o înțelesesem în prima clipă: nu dacă o recunosc sau nu voia să știe, ci dacă îmi mai amintesc de ea. Cum zisese? Mângâierile tale de altădată, auzisem, oare, bine? Mă năucise, nu-mi aminteam s-o mai fi întâlnit în carne, oase, gene, brățări și ce mai avea ea, dar mă temeam acum să nu greșesc. îmi pierdusem siguranța.

Sosiseră între timp, în pahare înalte, cocteilurile pe care le comandase. Sorbea prelung prin paiul în jurul căruia buzele câștigau în senzualitate. Nu mi-o aminteam, n-o identificam. Părul de strălucirea castanei proaspăt dezghiocate, sprâncenele îngrijit prelungite, aerul de început de octombrie al verdelui ochilor desenau o frumusețe răzvrătită împotriva propriei sale originalități. îmi explicam totuși întrebarea ei: eram singurul bărbat din redacția unei reviste pentru femei pe unde se perindau fel de fel de cititoare. Deveneam brusc ținta mirării, apoi a interesului multora și a ironiilor colegelor. Dar în timp ce cu ele, vizitatoarele abordau temele standard ale feminității, pe mine mă asaltau cu mărețe chestiuni filozofice sau cu

încrâncenări feministe. Naturile depresive îmi vorbeau încet, conspirativ, mă trăgeau de o parte și dădeau să-mi mărturisească totul ca la spovedanie, ca la psihanalist. Visau să le scap de fantasme. Cele mai multe însă îmi zâmbeau, se amuzau că mă găsesc acolo, deveneau iscoditoare, eram într-adevăr o curiozitate, așa că ne reîntâlneam curând prin alte locuri.

Ana-Maria părea să facă parte din tribul multicolor al acestora din urmă. Mi-am cerut scuze, m-am încruntat la memoria mea cu rateurile ei cu tot, am proclamat că un chip ca al ei nu se uită, dar... Dar dezastru! Pretindea că nu a trecut niciodată prin redacție pe la Mon Plaisir, că nu a citit revista decât după ce m-a întâlnit la o recepție la ambasada Greciei, că nu a acceptat să se vadă în această seară cu mine decât spre a se lămuri cum de nu am recunoscut-o pe internet și că noi, da,

noi doi, în urmă cu trei ani, ne-am fi iubit în câteva rânduri, dar nu oricum, ci dând pur și simplu foc cearceafurilor! După care, inexplicabil, ne-am fi deconectat. Chiar așa a spus, „deconectat", vasăzică, asemenea unor calculatoare.

Fantasticul situației mă luă pe sus. Formula aceea cu „deconectarea"îmi împinse gândul spre posibila materializare a unor frumuseți ce nu circulă decât pe internet, mi-o aminteam pe ideal desenata Kyoko Date, vedeta rețelelor japoneze. Pleda pentru asta și felul în care Ana-Maria se ivise din senin ca o coagulare a aerului și cum se așezase nepăsătoare drept sub funia spânzuratei. Voiam s-o ating, să mă încredințez că ea există și că eu n-am înnebunit.

- Atinge-mă, îmi spuse ghicindu-mi gândul și producându-mi un frison, atinge-mi fața! Dacă privită nu-ți spune nimic, poate că mângâiată...

Am întins mâna ca un copil ascultător, dar mi-a oprit-o în aer. Zâmbea amar. îi era totuși cu neputință să admită că realmente nu mi-o aminteam.

- Pesemne că tu vezi mii de fotografii de femei pe săptă-mână pe monitoarele tale din redacție. M-ai rătăcit și pe mine, m-ai pierdut printre figurile astea care te invadează zi de zi. Dar acum, când stau în fața ta, să nu mă recunoști și

să nu-ți amintești că am fost împreună la Salonic?... Să nu mai ții minte camera noastră de la hotelul de pe colină?... ferestrele dădeau spre râul ce se pierde în estuar. Ai spus atunci că...

M-am lovit cu palma peste frunte, așa că ea a continuat încurajată:

- Ai spus c-ai fi în stare să furi pentru mine, din muzeu, acea brățară sub formă de dragon, din secolul al ll-lea parcă...

Cum să uit Salonicul? Mi se lipise de retină, cu colinele sale, cu golful în care sfârșea Vardarul botezat grecește Axios, cu Catedrala Sfântul Dimitrie, cu muzeul orașului plin de antichități și de aur. îmi aduceam aminte și de acea conferință a femeilor din sud-estul Europei la care, mai mult în glumă,

revista mă trimisese pe mine. De data asta, memoria mă servea de minune: împărțisem, ce-i drept, camera cu o jună zveltă, dar brună și sosită nu de la București, ci de pe coasta Dalmației și care, la despărțire, mi-a mărturisit că la ea acasă, pe lângă Dubrovnik, e măritată și că, spre a ne revedea, trebuie să ne punem nădejdea în vreo sindrofie sud-estică similară. Mi-a lăsat și o adresă electronică de la care însă mi s-au întors toate mesajele.

- Ana-Maria îmi studia concentrarea așteptându-mi răspunsul. Care însă întârzia. S-a ridicat atunci cu scuza că are de dat un telefon. Dintr-un colț, a vorbit scurt la celular și a revenit. Am scanat-o atent și parcă am recunoscut în pasul ei o anume plutire de rază imperturbabilă, o mai văzusem undeva, l-am spus-o.

- Tocmai aici mă confunzi. Mi-am rafinat mersul și ținuta în ultimul an și jumătate, voiam să mă ocup de echitație, planul însă a căzut.

Altă dilemă: nu întâlnisem nicio femeie care să arate interes sportiv față de cai când erau atât de puține herghelii și baze de echitație în țară. Dar e adevărat că rămânea străinătatea.

- Și unde...

în loc de răspuns, s-a ridicat, îndreptându-se spre ieșire.

- Este o firmă de taxiuri care trimite șofer pentru

propria-ți mașină când ai băut la petreceri. Omul a sosit, nu pot să mai stau. M-ai și dezamăgit, nu mai ești cel de altădată.

Nu zâmbea. Nu știu dacă-mi simțea nervozitatea. A continuat: Dar oricum, va trebui să-mi procuri brățara aia cu dragonul... Nu, asta nu-nseamnă că nu ne putem revedea până atunci. Conduc de luni un proiect la Sinaia, durează o săptămână, mă găsești la Vila Edelweiss.

Abia după ce urcă lângă șofer și-i indică pesemne adresa, coborî geamul din dreapta și-mi zâmbi:

- Cum spuneai că o cheamă pe Adriatica ta de la Salonic?
- Care... am tresărit eu violent.

- O cheamă Mira, îți spun eu, ai toată încrederea că n-am uitat, Mira o cheamă și e din Dubrovnik.

Când Toyota ei argintie a dispărut după colț, m-am întors în Opium. Aș fi mințit pretinzând că fata nu mă tulburase și nu numai pentru felul în care arăta, ca o ființă a aerului cu sâni ofensivi și picioare binecuvântând solul, ci mai cu seamă pentru cele spuse. Am mai comandat un whisky amăgindu-mă că mă va calma și m-am așternut pe schițat planuri. Nici în ruptul capului nu-mi aminteam s-o mai fi văzut. Crâmpeie ale încarnării ei îmi păreau familiare, dar ansamblul, în niciun chip. Imaginea Salonicului, lumina lui întretăindu-se cu cea a Mirei, inunda întreg orizontul acelei evocări. Fusese cea dintâi poveste de dragoste a mea în străinătate, în plus, cu o străină și ea de locul aventurii. Apoi, amănuntul că pe țărmul ei de mare, în hârtii, aparținea altui bărbat, dar că dincoace, la valurile Egeei, aveam țărmul nostru pe care ne simțeam singuri, umpluse acele zile înflorite de aprilie cu o senzație de libertate atât de intensă, că nu mai era loc și pentru alte chipuri. Și totuși, pesemne că Ana-Maria ne zărise la Salonic. Sorbeam din whisky și-i tastam șefei mele de la Mon Plaisir un SMS lung, chestionând-o asupra unei tinere care arată așa și așa, se prezintă sub numele de Ana-Maria și trebuie că s-a interesat de noi, redactorii revistei, în ultimul timp. încheiam că poate fi văzută săptămâna viitoare la Vila Edelweiss din Sinaia, coordonând vreun

seminar din cadrul vreunui proiect din cadrul vreunui program foarte probabil european. Era cât pe ce să-i tastez și ultimul gând ce-mi străbătuse circuitele: când Ana- Maria mă avertizase că, oricum, trebuia să-i procur brățara cu dragonul de aur din secolul II anno Domini, mă temusem că furtul comorii va fi condiția ca s-o pot revedea, exact ca-n poveștile cu fiice crude de împărați verzi, roșii, galbeni. Asta m-ar fi convins că mă aflu în ghearele ficțiunii și aș fi renunțat la identificarea domnișoarei.

20 7

Sergiu SOMEȘAN

Puteți să îmi spuneți Dumnezeu

Nava-mamă Speranța se îndepărta de planetă, mărin- du-și treptat viteza. Chiar privită de la o asemenea distanță părea imensă, așa cum ar trebui să fie întotdeauna speranța. Am așteptat cu răbdare să se îndepărteze, nu atât pentru a fi în litera regulamentului, cât pentru a mă simți cu inima împăcată. Nu am început coborârea decât după ce Speranța a dispărut în scânteierea albastră a saltului în hiperspațiu.

Lângă mine, Pauline mă privea zâmbind încurajator. Mă plăcea, așa cum de altfel o plăceam și eu pe ea. De fapt, atracția reciprocă era una dintre condițiile ca să poți forma o pereche pentru terraformare. Dacă totul mergea bine și terraformarea se desfășura într-un mod acceptabil, puteam să trimitem un semnal spre nava-mamă, ca la următoarea trecere să oprească la planeta noastră și să-și reverse pe ea mulțimile de oameni care căutau o nouă casă în locul Terrei distruse. Din miile de navete lansate înainte ca noi să părăsim nava-mamă, niciuna nu trimisese un astfel de semnal. De sute de ani ea rătăcea prin spațiu, iar când ajungea lângă o planetă cu caracteristici cât de cât apropiate de cele ale Terrei, mai trezea o pereche de terraformatori și o lansa spre noua lor posibilă patrie. Dacă

terraformarea dădea greș sau nu se încadra în parametrii prestabiliți, aveam să ne petrecem zilele unul alături de altul până când vom hotărî altfel.

208

SIRENE

I-am răspuns la zâmbet, am îmbrăcat și eu costumul, apoi mi-am prins centura de siguranță tot conform regulamentului și am introdus datele de coborâre, după care am apăsat maneta și m-am rezemat de spătar: de aici încolo totul avea să se desfășoare automatizat. Am ajuns cam la doi kilometri de suprafața planetei, când mi-am dat seama că exista ceva care nu mergea cum trebuie. Deși nu era nicio turbulență, naveta se zguduia părând că dintr-o clipă în alta avea să se desfacă în bucățele. Doar o clipă mai târziu centura de siguranță s-a rupt și m-am lovit cu capul de tabloul de bord, apoi mi-am pierdut cunoștința.

Nu știu cât am zăcut inconștient, dar după toate semnele se pare că a durat destul de multă vreme. Când mi-am revenit eram întins pe spate pe o suprafață dură, iar în jurul meu se zăreau, la limita câmpului vizual, câteva stânci roșcate. Am respirat adânc, mi-am adunat puterile și am ridicat puțin capul. Naveta, care ar fi trebuit să fie de-a dreptul indestructibilă, își etala rămășițele întinse pe o lungime de aproape o sută de metri. Modulul de terraformare, care avea și el propria lui capsulă de rezistență, era zdrobit, iar semințele și embrionii pe care urma să-i punem în incubatoare erau și ei împrăștiați prin praful roșcat dintre stânci. Dar cel mai rău era că, la numai câțiva pași de mine, zăcea Pauline. Avea casca spartă și picioarele răsucite într-un unghi imposibil. Am lăsat capul pe spate și am început să mă gândesc, dar nu prea aveam multe opțiuni. Mai aveam oxigen pentru încă vreo cinci ore, dar chiar dacă aș fi avut pentru cinci zile ar fi fost același lucru. Mâna mi s-a îndreptat spre clapa de deschidere a căștii, apoi m-am oprit: în afară de o durere surdă în umărul drept nu simțeam altceva, așa că mai puteam aștepta. Am ridicat iar capul și am încercat să mă uit la Pauline care

privea cu ochii goi spre cerul înstelat. Dincolo de modulul de terraformare se zăreau rezervoarele cu

alimente, iar puțin mai departe, din rezervorul de apă, se scurgea un șuvoi subțire și cristalin. în câteva ore avea să se termine și apa dacă nu reușeam să fac ceva între timp. Planeta avea în mod sigur atât apă, cât și oxigen, echipele de terrafor- mare nu erau lansate chiar la întâmplare, dar în ce măsură puteam să folosim și una, și alta era greu de spus fără ca laboratorul portabil să fie funcțional. M-am lăsat iar pe spate, am răsuflat adânc și am deschis casca: dacă nu puteam respira aerul planetei, nu avea rost să mai lungesc agonia. M-am sufocat în încercarea de a respira amestecul urât mirositor de gaze care mi-a asaltat nările. Spre surpriza mea, în curând calitatea aerului din jur păru să se îmbunătățească brusc și, în afara unui ușor miros de praf, în scurtă vreme nu am simțit nimic altceva. Aerul mi se părea mai dens decât eram eu obișnuit, așa că am tras de câteva ori adânc în piept ca să mă conving că totul era în regulă și că puteam respira normal, apoi, ajutându-mă numai de mâna stângă, mi-am dat jos costumul. Nu am leșinat, dar efortul m-a epuizat, așa că m-am întins iar pe spate pe solul pietros acoperit de praf. Mă simțeam transpirat de efort și când am întins mâinile în praful roșcat primul gând a fost și cel mai irealizabil: „aș face o baie", am șoptit și vocea mi-a răsunat ciudat de tare în aerul dens.

- Bae, bae, mi s-a părut că îmi răspunde cineva la șoapta mea și am început să râd încetișor la propriile mele iluzii auditive.

Părea un fel de ecou al râsului meu, așa că m-am oprit și am ascultat atent. Nu se auzea nimic decât un fel de fâșâit, ca și cum undeva în depărtare ar trece vântul prin sălcii.

De unde naiba sălcii?, m-am gândit eu și atunci am auzit iar șoapta, ca și cum ar fi fost adusă de vânt:

- Bae, bae.

- Da vreau o baie, am spus înainte de a-mi da seama ce fac. 0 baie caldă, într-o cadă imensă și multă spumă și un burete aspru.

Un timp s-a așternut tăcerea, apoi s-a auzit un bufnet la câțiva metri de mine și chiar lângă modulul de terraformare a apărut o cadă de baie. Am ridicat capul și am văzut că era plină cu apă caldă acoperită de spumă, iar un burete în formă de inimă era pe marginea căzii și l-am recunoscut imediat: un burete exact ca ăsta avea și bunica mea. Ba chiar și cada de baie era asemănătoare cu a bunicii: avea mânerele aurite și picioarele erau în formă de gheare de leu. Am oftat adânc și m-am ridicat în picioare, clătinându-mă, dar în umăr nu mai simțeam nicio durere. Oare eram mort și mă aflam în Rai? în Rai trebuia să fiu fără îndoială, pentru că, dacă m-aș fi aflat în iad, în locul căzii de baie ar fi fost, probabil, un cazan cu smoală clocotită.

- Rai, Rai, șopti vocea depărtată, iar eu m-am dezbrăcat pe îndelete, cufundându-mă în îmbrățișarea înspumată și caldă a apei. M-am frecat îndelung cu buretele aspru și am încercat să gândesc rațional. Dar cum să gândesc rațional când mă lăfăiam într-o cadă de baie care în mod logic nu avea ce căuta acolo? Am deschis ochii și am privit la peisajul suprareal din jurul meu. Mă aflam într-o cadă cu spumă roz și mânere aurite în mijlocul unui peisaj apocaliptic: bucăți din navetă împrăștiate peste tot printre stâncile roșcate, Pauline moartă, iar eu prizonierul unor halucinații absurde.

- Rai, Rai, șopti iar vocea depărtată și eu am scuturat din cap.

- Ăsta nu-i Raiul, am spus eu și fără să vreau mi-am adus aminte de Biblia pentru copii din care îmi citea bunica mea și de pozele colorate ale cărții. Raiul are iarbă verde și flori frumos mirositoare, iar păsări de toate soiurile ne încântă urechile cu trilurile lor minunate sub soarele strălucitor și cerul fără niciun nor... Și prin Rai curg râuri cu lapte și miere și...

M-am oprit abia în clipa în care mi-am dat seama că citeam parcă din vechea Biblie pentru copii. Și am avut o senzație neplăcută că mai citea cineva alături de mine din memoria mea care devenise oarecum un fel de bibliotecă publică. Am

încercat să trântesc ușa bibliotecii, dar se pare că era deja prea târziu: foșnind ușor dinspre dealurile roșcate din jur, cobora spre mine un covor mătăsos de iarbă de un verde incredibil. Din loc în loc, flori multicolore spărgeau monotonia verde a ierbii și câțiva pomi au apărut de nicăieri. Unii păreau a fi smochini, dar mai erau și alții pe care nu îi puteam recunoaște, deși toți păreau încărcați de roade. Un stol de păsări de toate mărimile a apărut de după dealuri și s-a instalat jumătate în pomi, jumătate pe resturile sfărâmate ale navetei, iar stelele dispărură și, pe un cer incredibil de albastru, un soare de un galben pal prinse a străluci vesel. Am încercat să-mi închid mintea ca să nu mi se poată citi și restul pentru că acum îmi era clar că halucinațiile mele luaseră forma imaginii pe care mi-o formasem eu în copilărie despre Rai.

- Fără harfe, te rog, am șoptit dar se pare că era deja prea târziu.

Am simțit o atingere ușoară undeva în eul meu interior și după numai o clipă m-am dat bătut: la poalele fiecărui pom apăru o harpă care părea a fi din aur și ale cărei strune erau mișcate, aparent, doar de boarea abia perceptibilă care adia în jurul lor. Am închis ochii strângându-i cât am putut, dar totul a fost în zadar, pentru că numai după câteva clipe am auzit un clipocit ușor și, când i-am deschis, am văzut un râușor de lapte cum curgea vesel prin dreapta mea făcând spume de parcă abia atunci ar fi fost muls. Unduindu-se încet, un râu de miere aurie apăru din senin și prinse să curgă în stânga. M-am apropiat neîncrezător și am cufundat degetul în râu: după gust, părea să fie miere de tei, așa că, deși puțin probabil să răcesc în Rai, în caz de ceva aveam la îndemână un remediu naturist.

Aducându-mi aminte de rezervoarele de apă sparte, am spus: - în Rai curgea și un râu cu apă curată și cristalină. La urma urmei, dacă tot era visul meu, măcar să îl fac ca lumea.

Iar atingerea ușoară prin mintea mea și aceeași voce șoptită spuse cu tristețe:

- Nu apă. Numai lapte și miere. Nu apă...

Am ezitat puțin, dar mi-am înghițit vorbele pentru că nu prea credeam că o înjurătură ar fi fost bine primită, mai ales în Rai. Poate că trebuia să procedez altfel. Am închis ochii și mi-am imaginat că imediat dincolo de râul de miere curge un izvoraș zglobiu de apă limpede. Apoi am spus:

- Sunt sigur că, dincolo de râul de miere, era și un râu cu apă limpede. Era așezat acolo pentru că, de câte ori mănânc miere, mi se face sete și trebuie să am apă la îndemână.

Câteva minute de liniște apoi un pârâiaș limpede își făcu apariția dincolo de râul cu miere. Clipoci câteva minute, apoi dispăru. Tocmai eram gata să protestez, când se auzi un oftat exasperat și pârâiașul apăru din nou, de data asta definitiv. Am rotit ochii prin Raiul meu personal să văd ce îmbunătățiri i-aș mai putea aduce, pentru că eram sigur că urma să mă trezesc din moment în moment trântit pe spate printre stâncile roșcate.

Pe nava-mamă aveam la dispoziție săli de gimnastică și o sală de jocuri; am încercat să suprapun peste imaginea Raiului din copilărie, undeva, dincolo de copacii din zare, cele două săli și am simțit că ceva nu este în regulă. Atingerea minții mele fusese de data asta mai puțin ușoară ca până acum. Ba a fost chiar insistentă, undeva la limita durerii, dar când a încetat am auzit un oftat dezolat.

- Fără sală, fără jocuri, a susurat vocea și eu am ridicat resemnat din umeri: măcar am încercat.

Urmă un moment lung de pauză, dar simțeam aerul vibrând ușor în jurul meu ca și cum s-ar fi chinuit să formeze cuvintele. în cele din urmă se formară și, dacă până atunci păreau neutre, de data asta întrebarea părea de-a dreptul acuzatoare:

-Tu ești Adam? Sau Pierre?

Am început să gândesc cu cea mai mare viteză de care mă credeam capabil: Pierre era pilotul navetei cu umărul dislocat, închis într-un costum de supraviețuire cu o rezervă de numai cinci

ore de oxigen, rătăcit iremediabil într-un peisaj apocaliptic presărat cu stânci tăioase și inospitaliere. Pe de altă parte, Adam era răsfățat cu aer din belșug, baie înspumată și râuri cu lapte și miere. Dar cum avea să reacționeze creatorul micului meu Eden dacă avea să-și dea seama că îl mint? Mi-am mișcat umărul și am fost încântat de mobilitatea lui, așa că am spus hotărât:

- Adam sunt acum. Când eram acolo, în navetă, eram Pierre, dar aici în Eden sunt Adam. Așa trebuie să fie!

Am auzit ceva ca un mormăit neîncrezător, apoi vocea ceva mai puțin tăioasă de data asta m-a întrebat:

- Atunci unde este Eva?

Am privit plin de speranță spre costumul sfâșiat al Paulinei și am arătat cu mâna:

- Acolo este Eva. Când eram în navetă era Pauline, dar aici este Eva.

O gheară curioasă și iscoditoare îmi scotoci iar prin memorie și, după câteva minute care mi s-au părut interminabile, am văzut că Pauline începe să miște ușor, iar picioarele îndoite în unghiul acela imposibil se îndreptară ca de la sine.

M-am repezit spre ea și am luat-o în brațe privind uimit cum pleoapele i se zbat ușor, apoi ochii ei verzi ca iarba de sub ea m-au privit întrebători:

- Ce se întâmplă, Pierre? Și eu i-am pus repede mâna pe gură, apoi am ajutat-o să-și dezbrace costumul greoi: pe corpul superb nu avea nici măcar o singură vânătaie. în timp ce o ajutam, privirea i s-a oprit pe zgârieturile și rupturile costumului de supraviețuire. Nu era deloc fata prostuță pe care o crezusem eu atunci când am întâlnit-o prima dată, pentru că, după ce privi scurt costumul sfâșiat, aruncă o privire și spre resturile navetei acoperite de iarbă și de flori. Puțin probabil ca vreo persoană să scape fără nici măcar o vânătaie dintr-un asemenea impact. Ochii începură să i se lumineze de un început de înțelegere, dar eu am lămurit-o rapid de frică să nu înceapă iar să întrebe:

- Eu sunt Adam și tu ești Eva și suntem în Grădina Edenului. Nu mă întreba mai multe pentru că nu știu. Dar, dacă vrei să rămâi în viață, așa trebuie să fie, am spus eu cât de serios și apăsat am putut.

Fără să mă înțeleagă pe deplin, am văzut-o cum dă afirmativ din cap. Ne cunoșteam de prea multă vreme ca să nu știe când vorbeam serios. O clipă mai târziu am văzut-o cum se strâmbă ușor și am bănuit că era scanată și memoria ei. Se pare că imaginea ei despre Eden era ușor diferită față de a mea, pentru că mici schimbări aproape imperceptibile au început să se producă în jurul nostru: numărul de flori a crescut spectaculos, o pasăre albastră a paradisului a apărut de după stânci și s-a așezat pe cel mai apropiat copac din preajma noastră, s-a agățat de o creangă și, cu capul în jos, a început să cânte atât de tare și de ritmat, încât am crezut că are ascunsă pe undeva vreo stație de amplificare. Spre bucuria mea, au dispărut ca duse de vânt și harfele, dar odată cu ele și micul râuleț cu apă cristalină.

Am prins-o pe Pauline, mă rog, pe Eva, ușor de cot și i-am explicat:

- Dacă ce bănuiesc eu este adevărat, vom trăi nouă sute de ani, exact cât au trăit și Adam și Eva. în tot acest timp vom mânca numai lapte și miere, așa că în mod sigur ni se va face sete după o vreme. Pune râul înapoi!

- Cum?, m-a întrebat Eva perplexă.

- Tot așa cum l-ai și eliminat!

A închis ochii și după numai câteva clipe râul a reapărut și era acum mult mai lat și mai bogat în ape. Pe maluri se vedea un pietriș fin, iar din loc în loc un nisip auriu se întindea pe maluri formând o mică plajă.

- Bine că nu ți-ai făcut o piscină, am mormăit eu, dar Eva nu mă băgă în seamă. Se apropie de unul dintre copaci și rupse o ramură mică. O curăță de frunze, apoi bătători cu piciorul o porțiune de plajă cu nisip mai fin și scrise cu capătul crenguței cu litere de tipar ca să pot citi și eu:

„Ce se întâmplă?", apoi mi-a întins crenguța ca să-i răspund.

Ca să poți scrie câteva cuvinte, trebuie mai întâi să te gândești la ele, așa că mi se părea inutil să folosesc creionul improvizat: oricum mi s-ar fi citit gândurile. Mi-am cântărit, așadar, cât am putut de atent cuvintele, apoi i-am spus:

- Naveta s-a deteriorat la impactul cu solul, iar noi, împreună cu componentele ei, am fost aruncați afară. Un peisaj dezolant ne înconjura peste tot: stânci aride, praf roșcat și nicio speranță. Tu aveai casca de la costum spartă, picioarele rupte, ce mai, păreai moartă de-a binelea, iar eu aveam un umăr dislocat și o rezervă de numai câteva ore de oxigen. Din navetă nu mai puteam recupera nimic, nava-mamă efectuase deja saltul și era în hiperspațiu la zeci de ani lumină depărtare, așa că am hotărât să-mi scot casca și să termin mai repede. M-am asfixiat câteva secunde, apoi aerul a început să devină respirabil. Am crezut că sunt pe moarte și am un vis final, așa că am hotărât să mi-l îmbunătățesc și mi-am dorit o cadă cu apă caldă și înspumată. A apărut, m-am dezbrăcat și am intrat în apă și m-am simțit așa de bine, încât am hotărât că în mod sigur sunt în Rai. Așa că praful și bolovanii roșeați din jurul meu au început să se transforme în ce vezi tu... Am continuat să cred că este un vis până când... tu ai înviat. Concluzia trage-o singură dacă poți.

Un hohot ușurel de râs răsună peste ritmurile păsării paradisului și am văzut-o pe Eva cum se încruntă gânditoare, privind în gol:

- Asta înseamnă că mintea noastră a fost scanată, iar acest Rai este un amestec din ceea ce a fost găsit în mintea noastră cu ceea ce ne-am dorit noi.

- Scanată de cine, Eva?, am întrebat eu și am privit în jur căutând un răspuns.

- Nu știu, ridică Eva din umeri. O entitate atotputernică și capabilă de toate aceste modificări. O entitate care locuia aici pe planetă și care probabil că se plictisea, așa că noi i-am apărut ca o interesantă divagație a monotoniei zilnice.

- Interesantă ipoteză, am spus. Și cum ar trebui să numim această entitate?

0 clipă mi s-a părut că râurile s-au oprit din curgerea lor, pasărea paradis și-a strâns aripile și a tăcut, apoi șoapta s-a auzit iar, de data asta clar și parcă puțin timidă:

- Puteți să îmi spuneți Dumnezeu.

Dan STANCA

Detonarea

Mâine, pe vremea asta, nu o să mai fiu...îmi vine să râd fiindcă, de fapt, nu pot crede, dar așa va fi. Mâine, pe vremea asta, nu o să mai fiu și tot mâine e Ziua Națională, 1 Decembrie... Vai, și ce tânără sunt, am doar douăzeci, douăzeci și unu de ani, poate ar mai merita să trăiesc, Labiș însă a murit la aceeași vârstă, cine a fost Labiș ăsta? Am auzit de el, dar mare lucru nu știu... Cred că era de-o vârstă cu bunicul sau pe undeva pe acolo... Tata mi-a spus câte ceva, dar nu am ținut minte. De fapt, nu țin minte nimic, nu am decât opt clase și atunci de ce să mai trăiesc? Aș mai avea de făcut liceul, apoi o facultate, la ce bun ? Să mă mărit, să-mi întemeiez o familie, ce corvoadă! Oricum, virgină nu mai sunt, dar nici sexul nu mă interesează. Mi-a tras-o un nenorocit, dracul să-l ia, nu am simțit nimic și atât de lene mi-a fost pe urmă să-mi pun chiloții încât el, idiotul, s-a aplecat să mă ajute și i-am dat un șut direct în bot, du-te dracului, boule, și s-a dus. M-am temut să nu mă ia la bătaie, dar a șters-o ca un fricos și dus a fost... Așa am rămas cu pizda penetrată și cu sufletul vraiște... Nu e de ajuns ca să mă satur de viață? Dar, deși mi-am propus de atunci să nu mai am de-a face cu vreun alt nenorocit și să nu calc iar greșit, am zbârcit-o a doua sau a treia oară, iar de data aceasta era s-o încurc rău de tot. Am bănuit că ceva nu e în regulă și cu bani de la tata m-am dus să-mi fac analizele. Scăpasem de SIDA, dar m-am ales cu un sifilis de toată frumusețea pentru care trebuia urgent un tratament dur, antibiotice, regim alimentar, ce mizerie, îmi venea să-i scot ochii javrei care mă procopsise cu

așa o belea, dar de unde să-l mai iau pe animal? Și-a schimbat numărul de telefon și nici nu știu dacă era numele lui adevărat acela cu care se prezentase. Oricum, avea o viclenie a maturității căreia nu am putut să-i vin de hac. M-a

păcălit, mi-a tras-o hoțește, iar apoi s-a conformat principiului„fute și fugi". Prinde orbul, scoate-i ochii! Dă-l dracului, dar de unde fac rost de bani? Cu ai mei nu mă înțelegeam deloc și știam că, mai devreme sau mai târziu, o s-o șterg de acasă. Ardeam toată ziua gazul prin localuri și trăgeam de o cafea cât puteam fiindcă pe a doua nu-mi mai îngăduiam s-o comand. Simțeam însă că o soluție tot s-o găsi. Simțeam așa cum afară, când se strică vremea, dacă adulmeci, percepi curenții atmosferici aducători de ploaie sau chiar de lapoviță. Așa și eu stăteam pe un scaun și studiam fiecare client care intra acolo. Nu aveam de gând să fac prostituție, ceea ce până la urmă ar fi fost previzibil și de la sine înțeles. Aceasta nu din motivul că aș mai avea o țâră de respect față de persoana mea, dar sunt sigură că nu m-aș simți deloc în apele mele trecând de la un bărbat la altul. în scurtă vreme m-aș degrada ireversibil și capitolul respectiv s-ar închide fără să mai pot da o pagină în urmă. Dar, dacă nu pot practica prostituția, ce-mi rămâne?, mă întrebam atunci, mă tot întrebam și-mi munceam mintea pentru a găsi un răspuns, dacă nu chiar atât de mult, măcar o sugestie... Figură de cerșetoare nu am, oloagă nu-s, nu-s nici chioară, cum să impresionez atunci, cum să fac rost de bani, cum să-l conving pe cetățeanul cu care am un schimb scurt de priviri să vâre mâna în buzunar și să scoată de acolo bancnotele jinduite? Pe de altă parte, știam că trebuie cât de cât să arăt provocator. Am învățat și eu, deși mare experiență de viață nu am, că o femeie ștearsă e cel mai trist peisaj din univers. Nu se uită nici dracu la ea și-și dă duhul fără să fi auzit măcar o întrebare de felul: bună, dragă, ce faci? Ala și-a și luat fața de la tine, dar ai rămas cu o bucurie cât de mică, aceea că cineva, totuși, ți-a acordat puțină atenție. Dacă nici atât nu capeți, atunci de ce dracului să mai pierzi vremea pe aici? De aceea, ca să combat din capul locului o asemenea

situație, m-am decis să nu ies din casă oricum. în cafeneaua unde intram lumea mă știa și-mi zâmbea cu simpatie. Mai primeam, pe lângă ce comandam eu, și din partea casei câte ceva, o apă cu bule, cam atât, dar important era să trag de timp și să-mi lungesc șederea. Poate, cine știe, s-o ivi vreo șansă... S-a ivit și totul era ca-n film, ca-ntr-o

poveste furată dintr-o carte de duzină, dar care aplicată în viață dă roade. Nu am fost abordată de un bărbat, ci de o femeie. Doamna se așezase la o masă în diagonală față de aceea la care mă aflam eu. Să fi avut 40 și ceva de ani, foarte ințolită, se vedea de la o poștă că are bani și nu s-ar uita la câteva sute. Instinctul mi-a spus că e omul meu și că trebuie să mă agăț cu dinții și cu ghearele de ea ca să nu fugă și să nu o mai văd niciodată. Nu aveam voie să ratez un asemenea chilipir, nu aveam voie, Cel de sus nu-ți dă de două ori, ai pierdut, te uită pe urmă până la judecata de apoi, dar ce puteam face? Cum să-i atrag atenția? Ce exihibiție să prestez ca să se uite în direcția mea? Nu a fost necesar nimic din toate acestea, deoarece cucoana, după ce a primit cafeaua și un păhărel de coniac, și-a mai frecat puțin fundul de scaun, după care s-a ridicat și, nu-mi venea să cred, a venit direct spre mine. Distanța nu era mare, dar mie mi se părea că sunt kilometri de străbătut. Pe măsură ce se apropia, pe față i se și desenase un zâmbet cald, îmbietor, prin care voia să-mi câștige încrederea. Acum, după ce episodul respectiv a luat sfârșit, înțeleg că nu venise ea la întâmplare, cineva îi șoptise ceva la ureche și o informase că acolo, în cafenea, e o tânără care, la o adică, îi poate fi de ajutor. Despre ce ajutor putea fi vorba nu-mi dădea prin cap. Și într-adevăr totul era ca-n film. Probabil că alta în locul meu ar fi repezit-o de nu s-ar fi văzut. Deci e clar că ea știa că sunt ca vai de capul meu și deci am nevoie de o finanțare. Ce mai tura-vura, vedea în mine tot un fel de prostituată, dar scopul urmărit era mai subtil, ceea ce în prima clipă m-a și făcut să nu înțeleg ce-mi cere. De aceea am rugat-o să repete, fapt iarăși destul de neplăcut și care, la urma urmei, putea să-i dea de înțeles că nu aș fi atât de descurcăreață pe cât își închipuia

ea despre mine. Cu alte cuvinte, ea mă abordase fiindcă avea o părere bună pe care nu trebuia să i-o stric. Imediat am înțeles cum stau lucrurile. Când a scos din geantă fotografia era limpede și, uitându-mă cu atenție, l-am și recunoscut pe bărbatul din poză. Venea des în cafenea, bea ceva, își arunca ochii pe o gazetă, părea și plictisit, și grăbit, ceva combinat, oricum niciodată nu-mi aruncase vreo privire și cred că nici nu observase că aș fi și eu pe-acolo.

Atunci cum să fac ce-mi cerea cucoana, de la sine înțeles, soția individului? Dacă până atunci omul nici nu mă văzuse, cum să-l seduc? Că doar asta-mi cerea cucoana bolnavă de gelozie și care, ca orice om bolnav, are nevoie să se drogheze în continuare cu boala. Dar și banii îmi făceau cu ochiul, că doar serviciul respectiv nu l-aș fi făcut pe gratis. Era clar că vede în mine o târfuliță și în concluzie îi sunt necesară. Nu am refuzat-o și am primit oferta. Nu m-am sfiit și i-am cerut un avans. Cucoana nu a stat pe gânduri și a deschis poșeta din care a scos... Mi se holbaseră ochii încercând să număr hârtiile înainte de-a ajunge în posesia mea. A văzut ce lacomă sunt și mi-a zâmbit la fel de cald, dar mie mi se făcuse deja scârbă de ea. Doar că mâinile îmi tremurau. Când mi-a dat patru hârtii de 50 de euro, m-am micșorat, adică de la sine am făcut gestul de plecăciune față de mărinimia stăpânului. Mai primești încă pe atât dacă îmi povestești... Puteam să-i fiu copil, dar a vorbit gura fără mine și am întrebat-o de ce face lucrurile astea, că dacă nu mai are încredere în soțul ei atunci e cazul s-o termine cu el, simplu ca bună ziua, de ce mai are nevoie de așa- zise dovezi. în clipa aceea deja îmi încolțise în minte planul. Nu am făcut prostituție și nici nu o să fac, mai ales acum când știu că mâine, pe vremea asta, nu o să mai fiu, chiar că treaba aceasta nu are cum să mă ispitească, dar atunci la bani nu puteam să renunț și, dacă muierea e proastă, de ce să nu profit de pe urma prostiei? Așa că am profitat și astfel mi-am pus la bătaie toată inteligența și fantezia ca să inventez o sumedenie de situații care de care mai excitante. Am scornit tot, am făcut, ha, ha, literatură, am văzut-o pe cucoană, cum se înverzește, se

îngălbenește, cum îi curg balele, la un moment dat, acolo, de față cu lumea, în cafenea, și-a vârât o mână sub fustă. Se masturba nenorocita fiindcă presupusa amantă a soțului ei îi relata cu lux de amănunte ce face cu bărba-su... Adevărul e că și pe mine mă excita povestea, cu atât mai mult cu cât banii curgeau gârlă. Dar nu te plătește și el?, m-a întrebat ea, prilej s-o plesnesc spunându-i că nu mi-a dat nici un leu fiindcă ne iubim, iar eu de la bărbații de care sunt îndrăgostită nu cer nici un ban. Asta a fost o lovitură sub centură și am văzut-o înfrântă, dărâmată, doborâtă, ce

să-ți fac, stimabilo, tu ai vrut așa ceva... Cum? Te iubește? Normal, e îndrăgostit lulea de mine - iar atunci am forțat nota, cred însă că am greșit -, din câte îmi dau seama o să ceară divorț... S-a ridicat idioata de la masă și abia a mers până la ieșire, menținând un echilibru precar, fiind de mirare că se mai poate ține pe picioare. Ironia e aceea că, dacă ar fi dus-o mintea și doar o țâră ar fi pus la îndoială cele spuse de mine, ar fi putut să mă întrebe ceva în legătură cu profesia soțului, ceva, orice, un ricoșeu, un cârlig, în felul acesta m-ar fi lichidat, deoarece, oricât aș fi inventat, să ghicesc cu ce se ocupă un om cu care de fapt nu vorbisem niciodată, darămite să mai fac și sex, ar fi fost, logic, imposibil. Și m-ar fi prins dumneaei cu minciuna... Dar nu i-a dat prin cap. De fapt, tâmpită!, avea nevoie de suferința aceasta. Era o perversă, o masochistă, o jigodie care-și face rost de satisfacții din chestii de care restul lumii se păzește. Și atunci cum să n-o storc? Și am stors-o până în clipa în care, fiind la masă cu ea, s-a nimerit, fir-ar să fie, ca în cafenea să intre el, soțul. A venit rândul meu să mă fac verde la față știind că până aici mi-a fost. Nu a trecut decât un minut și adevărul a ieșit la iveală. Am fugit de mi-au scăpărat călcâiele. Mi-era frică să nu fiu luată la bătaie. în fine, erau ei oameni civilizați, dar are și bunul-simț limite și când descoperi că o pramatie și-a bătut joc de tine nu mai stai pe gânduri și treci la fapte. După ce am alergat vreo două sute de metri m-am oprit ca să-mi trag sufletul. Nu venise nimeni după mine. De fapt, eram o escroacă, dar orice reclamație la poliție

din partea lor ar fi fost însoțită de o aură a ridicolului căreia nu ar fi putut să-i facă față. Orice agent de doi bani s-ar fi amuzat pe seama prostovanilor avuți. Stimată doamnă, ați fost înșelată, dar vina dumneavoastră o purtați, nu fata. Ea a profitat și atât, doar nu v-a băgat mâna-n buzunar... Nu mi-o băgase, nici bărba-su nu-mi băgase nimic, iar de pe urma cacealmalei mă alesesem cu bani frumoși, cucoana, cu siguranța că soțul nu o înșală, ce mai, toată lumea mulțumită, mai puțin el, și nefutut, și cu o gaură în buget făcută de fraiera de nevastă-sa, să râzi să crăpi, dar nu am mai râs...

(fragment din romanul cu același titlu, pe care nu o să-l mai scriu)

223

Gheorghe STROE

Dispărută în Franța

ANUL ACESTA, e prima ta dimineață în stațiune. La restaurantul hotelului, cunoscînd regulile de aici, îți cauți locul la masa la care ai fost repartizat pe timpul celor două săptămîni de tratament balnear, patru inși la fiecare masă, iar pentru asta trebuie să o găsești pe aceea pe care este cartonul cu numele tău... Dezorientat, privești în jur cîteva minute, pentru că restaurantul este aproape plin, pînă ce îți vine în ajutor o chelneriță și te conduce

prompt undeva spre fundul sălii. Doar locul tău mai e liber... Un bărbat și două femei îți vor ține companie la toate mesele, așa că pe moment nu le dai prea multă atenție, e timp destul pentru asta. Nu-ți răspunde nimeni la salut, toți trei sînt foarte în vîrstă și probabil au probleme cu auzul. îți dai repede seama că bărbatul este soțul doamnei din dreapta ta, el stînd pe latura opusă ție. Doamna din stînga e fără îndoială singură, nu e cu ei și ți se pare mai apropiată de vîrsta ta, cei doi au cu cel puțin zece ani mai puțin, undeva pe la șaptezeci de ani... Venit în urma celorlalți, după un timp rămîi singur.

La prînz nu mai întîrzii, ajungi chiar primul, pentru că toată dimineața n-ai fost la *proceduri,* ai preferat să te plimbi prin stațiune. Vremea frumoasă te-a decis să-ți începi tratamentele de mîine... lată că apare doamna cea singură și te ridici puțin, să o saluți. Asta face impresie și nu mai e așa absentă ca la micul dejun, „stilată, în ciuda vîrstei", îți zici și reușești chiar să schimbați cîteva cuvinte înainte de venirea

celorlalți. Nu vă ia niciunul în seamă, dar nici între ei nu vorbesc, astfel că și discuția cu doamna din stînga ta devine stingheră și se stinge repede. Pînă la urmă, mîncați toți patru în tăcere.

Doamna cea singură pleacă prima, dar nu înainte de a-ți zice scurt „ne vedem diseară". Nu te-ai înșelat, femeia asta stilată sigur a fost ce-a fost la viața ei, vîrsta înaintată nu i-a știrbit prestanța, dar nici discreția. Nu aceeași impresie îți fac cei doi cu care ai rămas la masă... Cu gîndurile tale, nu bagi de seamă că peste cîteva minute pleacă și ei, te ridici abia cînd chelnerițele încep să strîngă de pe mese.

Tîrziu după-amiază ieși din hotel cu petul de o jumătate de litru în mînă. Doctorița balneologă ți-a prescris și anul acesta cură cu apă de la izvorul 24, cel mai îndepărtat de centrul stațiunii, dar pavajul aleii e fără cusur și, cu toate că e mai lung de un kilometru, traseul nu e dificil, doar două pante ușoare, care, la optzeci de ani, cer totuși un efort. Dar cea mai mare parte este umbrită de fagi și, în cheiul strimt al rîului, mai e și un pic de curent... Deodată simți o mînă pe brațul tău, doamna de la masă. „Am obosit, asta

e", încearcă o scuză și îi accepți compania, însă te surprinde că e tot singură; în stațiuni, mai ales la vîrste înaintate, se leagă relații, se fac cunoștințe de care apoi se uită repede. Iar ea este aici de o săptămînă, apucase să ți-o spună la masa de prînz. „Mergi la izvorul 24?", o întrebi, dar e evident că aveți același drum... La întoarcere, vă opriți pe o bancă, la umbră. „Nu întîrziem la masă?", te întreabă aruncînd o privire spre ceasul tău, numai că tu propui să luați cina la o terasă de pe traseu.

Este deja noapte cînd reveniți la hotel și abia acum îți dai seama că stați la același etaj, ușă în ușă. Ca și tine, în cameră de o persoană.

Cînd vă despărțiți, știi despre ea cam totul.Treizeci de ani fusese profesoară de franceză la un liceu, ceea ce auzind-o te-a făcut evident să ai o tresărire, pe care ea a trecut-o cu

vederea. Niciodată căsătorită, „am sperat într-o vreme, dar n-a ieșit nimic. Apoi m-am obișnuit singură, de aceea și cînd vin la tratament iau cameră de o persoană, chiar dacă mă costă mai mult... Pînă să mă pensionez, n-am băgat de seamă cum era viața mea, la școală aveam mereu multă lume pe lîngă mine: elevii, colegii, ajungeam acasă frîntă de oboseală... Mai greu era în vacanțe, însă atunci credeam că mă plictiseam din lipsă de activitate... Cu adevărat m-am trezit singură abia după ce m-am pensionat".

A DOUA ZI dimineață, îi bați în ușă și coborîți împreună la masă, după care mergeți la *proceduri.* Vorbește tot timpul, mai ales că vede că îi dai atenție orice ar zice. Apoi masa de prînz și cîteva ore de odihnă, să vă refaceți forțele pentru lungul drum pînă la izvorul 24. Iar seara are o idee cu care te ia prin surprindere, „îmi pot permite să invit un bărbat la mine în cameră, la vîrsta asta sîntem mai presus de orice bănuială", dar ești numaidecît de acord, și ție ți se pare obositor să lungiți timpul pe un scaun la o terasă ori pe o bancă în parc. în camera ei este și un fotoliu pentru tine, femeia se aranjează în pat cu o pernă la spinare și o pătură pe picioare. Vorbiți puțin, mai mult butonezi telecomanda televizorului, însă totul e în regulă. Vă despărțiți tîrziu, după

miezul nopții.

LA VREO DOUĂ zile, tipul de la recepție, venit la etajul tău să ia în primire o cameră, îți zice imediat ce te vede: „Vă așteaptă doamna, soția dumneavoastră, jos în hol". Ai o tresărire puternică, aproape un șoc, dar nu-ți pasă că insul se uită nedumerit la tine. Să fie cu putință? După atîția ani? Nu mai aștepți liftul, un etaj pe scări e o nimica toată acum și nu mai e nimic bătrînețea, parcă zbori... în hol însă e doar fosta profesoară de franceză care, cînd te vede schimbat, emoționat, nu știe ce să creadă. Plecaseși de la masă pînă în

cameră, rugînd-o să te aștepte, să mergeți la izvorul 24 și, cum probabil întîrziaseși mai mult, femeia se mutase din restaurant, unde chelnerițele se apucaseră de curățenie... Nu scoți o vorbă toată după-amiaza și fosta profesoară este neliniștită, înțelege că e ceva cu tine, dar nu te sîcîie cu întrebări, te lasă în pace.

Abia după masa de seară, în camera ei, îi spui de întîmplarea cu tipul de la recepție, dar nu o surprinde, știa deja că aici, în stațiune, toți vă cred soț și soție.„Nu ți-am zis nimic, am presupus c-ai auzit și tu oamenii vorbind, uite-i, dragă, pe-ăștia doi, nu se despart o clipă. Și multe altele... Pe mine m-a amuzat să mă creadă lumea soția ta, mai ales că n-am avut niciodată un soț. în plus, nu știu de ce am avut impresia că și tu ești tot singur, nu dai telefoane, nu te caută nimeni... La vîrsta asta, poți fi în multe feluri, și celibatar, și cu nevastă acasă, și divorțat, și văduv... Dar acum îmi dau seama că de fapt știu foarte puțin despre tine, aproape nimic. Doar că ai fost toată viața judecător, că după pensionare, o vreme, ai mai practicat avocatura. însă viața ta nu poate să se reducă la atîta... Mai ai încă sau ai avut o familie? Nevastă, copii..." „Vezi tu, te decizi după o ezitare, nici măcar nu știu ce-aș putea să zic despre soție... Am avut... Am... Nu mai știu... A dispărut în Franța în urmă cu cincisprezece ani. Pur și simplu... Eram în Franța pentru a opta oară, mergeam an de an cu mașina, iar acolo, în fiecare zi, ne cazam în alt loc, ajungînd astfel să cunoaștem cu adevărat țara... Atunci însă a fost altfel. M-am trezit

dimineața singur în cameră la hotel, dar, pînă să-mi dau seama de situație, m-a mirat că nevastă-mea nu mai era în pat, pentru că de regulă se scula mai tîrziu, după mine. Mai întîi am crezut că se dusese la baie. Cum stăteam culcat, nu vedeam partea aceea de cameră și un timp am stat liniștit. Cînd m-am dat totuși jos din pat, baia era goală, cu ușa întredeschisă... Am fost doar nedumerit că ieșise singură, mai ales că încă era devreme chiar și pentru o

cafea înainte de micul dejun, dar nu mi-am făcut griji, amîndoi vorbeam limba fără cusur și deja nu mai consideram Franța o țară străină... Asta pînă am văzut că-mi lăsase ceva pe masă, o scrisoare scurtă pe o jumătate de coală, pe care am parcurs-o dintr-o privire, crezînd mai întîi că e o glumă: *întoarce-te singur în țară. Nu mâ căuta, Franța e mare. Alegerea mea este definitivă.* Mi-am prelungit șederea la hotel cu două zile, poate se întoarce, mi-am zis, dar nici eu n-am stat degeaba, în tot acest timp am căutat-o de dimineața pînă seara... Pînă la urmă, a trebuit să plec din Saint-Avertin. Autoritățile pot să spun că s-au străduit să mă ajute, dar fără nici un rezultat. Cred că în ochii lor a contat mult faptul că în țara mea fusesem judecător, ca și nevastă-mea.

Cît am putut, am căutat-o apoi prin toată Franța. Știam că e acolo, pentru că o dată pe an ne trimitea un mesaj, atît mie, cît și copiilor. Același text și mie, și lor, nici un cuvînt în plus sau în minus, în plicuri obișnuite, fără nicio adresă la expeditor. Ceva de felul nu vă faceți griji, eu sînt bine aici unde mi-am dorit să fiu. Apoi, dacă am îmbătrînit și nu m-am mai simțit în stare să fac atîta drum la volan, am renunțat s- o mai caut. N-am avut încotro, acum și la stațiune am venit cu microbuzul... M-am certat și cu copiii din cauza asta, pentru că le-am cerut să continue ei căutarea. Bineînțeles că le-am oferit totul, și bani, și mașină, dar au refuzat categoric, mi-au zis că îi trimit să caute acul în carul cu fîn. Pe atunci încă mai făceam avocatură, deși, pentru nevoile mele, și pensia de magistrat era destul.

Deci ideea copiilor a fost s-o las în pace, să aștept, că oricum de mine nu mai depindea nimic... Cam la fel mi-au

zis în țară și autoritățile, mai puțin cooperante decît cele din Franța. Tocmai pe baza acestor scrisori, a căror autenticitate mi-a cerut să o garantez, a considerat procurorul că nu avea nici un temei să deschidă un dosar internațional de căutare a persoanei." Nu mai dai alte detalii și nici femeia nu le cere,

așteaptă să te hotărăști tu să continui. N-o faci totuși, astfel că trec așa minute bune, în tăcere, pînă ce crezi că cea mai bună decizie este să te întorci în camera ta.

DISPARIȚIA NEVESTI-TII s-a produs în Sain-Avertin, de la hotelul „Le Faisan"de pe strada Lartay. Ai înțeles că nu era o glumă abia cînd te-ai uitat în portbagajul mașinii și ai constatat că unul dintre bagaje lipsea, anume trolerul. Că nevastă-ta plecase cu geanta pe umăr, dar își lăsase telefonul în cameră nu-ți dăduse de gîndit, ai crezut că, ieșind puțin, pur și simplu îl uitase, abia mai tîrziu ți-ai dat seama că o făcuse înadins, ca să nu mai poată fi căutată nici măcar cu un apel... însă, dacă vrei doar să te plimbi prin oraș să te înviorezi, nu iei cu tine și un troler... Nu întîmpinase nicio dificultate, pentru că, deși nu avea permis de conducere, o a doua cheie a mașinii fusese întotdeauna în geanta ei... Și ți-ai dat seama abia atunci că ea avusese de mult planul acesta, încă din țară, cînd făcuse bagajele. A fost pentru prima dată că, pe lîngă geamantane și sacoșe, ți-a cerut în ajunul plecării spre Franța să duci în portbagaj și un troler mai mic,„lucruri de îmbrăcat pentru mai tîrziu, la întoarcere", ți-a zis și nu ți-a dat cu nimic de gîndit.

Prima ta reacție a fost să o cauți pe străzile din preajma hotelului, sperînd că, dacă nu era plecată de mai multă vreme, trăgînd acum și un troler după ea n-ar fi putut să ajungă prea departe. Apoi ai întrebat pe cineva de gară și ai aflat că pînă acolo era destul de departe, peste Cher, în Tours. Dar existau în Saint-Avertin stații de autobuz, taxiuri...

Te-ai întors la hotel și te-ai decis să faci un lucru la care ar fi trebuit să te gîndești de la bun început: să vorbești cu patronul, cu chelnerii de la restaurantul de la parter, cu camerista, cu speranța că poate o văzuse cineva ieșind. în

ajun, patronul fusese impresionat de franceza ta, de franceza nevesti-tii și se arătase curios să afle cîte ceva despre țara

voastră. Conversația durase aproape două ore, pe terasă, la o bere... Așadar ai început cu el, i-ai arătat scrisoarea nevesti-tii, simplu de tradus cuvînt cu cuvînt și a rămas cum se zice la ei „bouche bee". A fost de acord să ocupi camera în continuare, fiindcă voiai să mai stai în Saint-Avertin două-trei zile,„poate totuși se întoarce... sau poate prind un fir...". „Stați cît considerați că e necesar, ți-a zis fără nicio ezitare. Chiar și în plin sezon, țin neînchiriate două camere, pentru orice eventualitate. Iar dacă nu aveți nimic împotrivă, o să încerc să vă și ajut, am prieteni în poliție. Pînă să mă pensionez să mă apuc de afacerea asta cu hotelul, am lucrat la ei". Discuția cu chelnerii și cu camerista n-a avut nici un rezultat, n-o văzuse nimeni plecînd, „e o ușă laterală pentru cei ce întîrzie seara peste ora zece sau pentru cei ce vor să plece foarte devreme, codul de acces e pe plăcuța atașată cheii". în schimb, un chelner mai în vîrstă, roșcovan, își amintea că în ajun vă servise cu bere pe terasă și avusese o discuție doar cu tine, „doamna era preocupată de ceva, mă miră că nu ați observat".

în mai puțin de o oră, i-ai cunoscut și pe prietenii din poliție ai patronului, doi inși ca la patruzeci de ani, care ți se adresau respectuos cu „monsieur le juge". „Conflicte cu doamna?", te-au întrebat totuși. „Pentru a le rezolva, nu trebuia să venim în Franța. Dar nici pomeneală de așa ceva... Mai demult totuși, ne-a trecut prin cap că ne-am putea muta definitiv aici; și ea a fost tot judecătoare, așa că două pensii de magistrat ar fi fost mai mult decît suficient pentru asta. în plus, eu mai practic și avocatura și am avut oferte din partea unor cabinete din Paris, Metz, Dijon, Nancy... A fost însă doar o discuție în urmă cu cîțiva ani, nimic serios. Am continuat apoi să venim vară de vară în Franța, pînă ce, iată, ea a luat o hotărîre pe cont propriu."„Ați luat în calcul și ideea că poate n-a dispărut întîmplător? Să ne gîndim la foști condamnați de doamna sau de dumneavoastră, or fi ajuns destui în

Franța."„Exclus. A lăsat un mesaj, scurt, dar clar, și-a luat geanta cu actele și cârdul, și-a luat și trolerul din mașină. Mai ales acest ultim detaliu dă de gîndit, totul a fost plănuit din țară, de cînd și-a făcut un bagaj separat."„Aveți dreptate. Cu experiența dumneavoastră de judecător, vedeți altfel faptele, le puneți cap la cap mai riguros ca un anchetator. Dar acum mergem la Tours, la gară, deja am pierdut un timp care ar putea să fie decisiv... Mergem cu mașina poliției, vă explicăm pe drum. E aproape, doar traversăm Cherul... Aveți o poză a doamnei?"„Destule în smartphone." în scurtul timp pînă la Tours, ți-au zis că de aici se putea lua trenuri spre toate direcțiile, inclusiv T.G.V.-ul.„Presupunem că a plecat din Saint- Avertin cu un taxi, zise polițistul de la volan, nu s-a încurcat cu autobuzul. N-a costat nici zece euro... Doamna are suficienți bani asupra sa?"„Mai mult de două mii de euro, poate chiar trei mii. Plus cârdul."

La gară, te-au rugat să-i lași pe ei să se ocupe, „dumneavoastră mergeți pe peroane, poate cine știe? Ne dați smartphone-ul să avem poze cu doamna și luăm noi casele la rînd. Sîntem în uniformă, casierii trebuie să colaboreze fără explicații". Dar nici tu pe peroane, nici ei la cele trei case deschise atunci în holul larg al gării din Tours n-ați izbutit nimic... „Părerea noastră, ți-au spus în mașină la întoarcere, este să plecați mîine din Saint-Avertin, să o căutați pe traseul stabilit. E o posibilitate... Nu trebuie să mai așteptați aici, nu mai e în Saint-Avertin, un coleg deja a trecut pe la toate hotelurile și pensiunile. Dacă între timp cumva revine, vă contactăm imediat. Ne lăsați numărul de mobil și poze cu doamna, deși n-aș crede că se mai întoarce aici".„Am pierdut deja toate rezervările... Dacă nu cumva a ajuns acolo înaintea mea."„Nu e asta o problemă. Peste tot au cîteva camere de rezervă. Ne faceți lista cu rezervările și dăm noi telefon la toate hotelurile la care ați reținut camere, să vă repro- grameze. E de ajuns să spunem că e în interesul poliției și n-o

să aveți nicăieri necazuri." Seara ți-ai petrecut-o cu cei doi polițiști și cu patronul de la „Le Faisan".

PRIMA OPRIRE, după aproape cinci ore la volan, a fost în Besanțon, la Ibis Besanțon City, acolo unde ar fi trebuit să ajungeți în urmă cu două zile. Polițiștii din Saint-Avertin își țtinuseră promisiunea, deci n-a fost nicio problemă să ți se dea o cameră.Ți-ai dus mai întîi mașina în parcarea subterană a hotelului, apoi cu un geamantan mai mic ai revenit în hol. în sfîrșit, ai arătat cîteva poze ale nevesti-tii uneia dintre fetele de la recepție, dar, după ce s-a uitat cu atenție, a ridicat din umeri. Atunci a intervenit cealaltă recepționeră, care tocmai terminase cu un client și a cercetat și ea pozele,„parcă a trecut pe-aici, doamna cu un troler mic, totuși, pînă la urmă, nu s-a cazat la noi, nici în camera rezervată, nici în alta. Dacă vreți, putem verifica". Nimic însă în calculator, nimic în registru... Ideea lor a fost să încerci și la alte hoteluri și ți-au dat o hartă a orașului. în plus, ți-au chemat un taxi,„e pentru poliția din Saint-Avertin", i-au spus șoferului, iar acesta n-a comentat, te-a dus peste tot unde i-ai cerut... Seara te-ai întors la Ibis rupt de oboseală și descurajat, încă ezitant dacă să mai rămîi sau nu o zi în plus în Besanțon.

Dimineața însă te-ai trezit hotărît să mergi mai departe, la Dijon, cu ceva mai multă speranță. în vara aceea, era pentru a patra oară că orașul ducilor de Burgundia fusese inclus în planul vostru de călătorie, iar asta numai la insistențele nevesti-tii, ție îți era de ajuns că trecuserăți o dată pe-acolo. Ai tras ca de obicei la Hotel du Stade, pe bulevardul Strasbourg, la doi pași de Piața 30 Octombrie. Trei ani la rînd aici, în ruptul capului nevastă-ta nu acceptase să mai stați și în altă parte.

Recepționeră era aceeași, o negresă tînără, cochetă, care știa să se facă apropiată. Te-a recunoscut din primul moment, dar a fost nedumerită, „singur, nu și cu doamna?". întîm-

pinarea te-a surprins și n-ai zis nimic, însă pentru ea era cît se poate de simplu,„ați tot trecut pe la noi, vară de vară, și mai întîi am crezut că în țara dumneavoastră sunteți profesori de franceză. Cu atît mai mult m-a surprins cînd am aflat că amîndoi ați fost judecători, or așa ceva nu se uită. Nu e ceva curent să cazăm la hotelul nostru judecători din România!". Dar între timp apăruseră cîțiva clienți de care trebuia să se ocupe. Oricum, ce era de aflat aflaseși...„Dacă venea la Dijon, o găseam aici", ți-ai zis după ce ai ajuns în cameră. Nu mai rămăsese nimic din speranța de la plecarea din Besanțon, totuși, după un sfert de oră de odihnă, ai ieșit să te duci în acel loc în care nevastă-ta te ținea ore în șir și tot nu se sătura: Place de la Liberation... N-aveai nevoie de hartă pentru asta, ai lăsat-o în cameră și, chiar dacă nu țineai minte exact toate străzile după denumirea lor, știai totuși că trebuia să urmezi pe Paul Cobet pînă la Carrefour City, apoi puțin spre dreapta... Iată rue Jeannmin și prima intersecție la stînga pe Vannerie, spre Catedrala Saint-Michel... De aici era simplu, rue Vaillan pînă în Place de la Liberation și un pic de speranță și-a făcut iarăși loc în sufletul tău la gîndul că nevastă-ta, dacă venise totuși la Dijon, chiar de s-a dus la alt hotel, în acea după-amiază musai trebuia să fie în Piața Eliberării!

Ca de obicei, locul era aglomerat, dar, cum nici măcar nu-ți aduceai aminte de cînd nu mai mîncaseși, te-ai oprit la o terasă. Poziția era bună, aveai sub ochi întreaga piață, un semicerc ce se deschide spre palatul ducilor... Oare unde o fi fost amplasată statuia ecvestră a lui Ludovic al XIV-lea, dărîmată la Revoluție? Dar, în situația ta, să mai ai astfel de gînduri era prostie curată!

Nu puteai sta la nesfîrșit aici, terminaseși de mîncat, după care ai mai luat o bere, apoi încă una...Totuși nici nu-ți venea să pleci din piață, deci te-ai ridicat și ai mai dat cîteva ture în acest spațiu larg și aglomerat, cu atenția mereu la pîndă. Te-ai oprit pentru scurte momente și pe la buticurile cu zeci

sau poate sute de sortimente de muștar, așa cum se oprea ea, deși nu cumpăra nimic. Nici urmă de nevastă-ta... Te-ai întors la hotel după ce s-a înnoptat de-a binelea.

A doua zi, înainte de prînz, ai plecat spre Colmar și te-ai cazat la „Balladins", după care ai luat la pas zona veche a orașului, stradă cu stradă, pînă cînd s-a înserat; ai făcut-o fără nicio speranță, fiind aici aproape de granița cu Germania, însă măcar să poți spune că nu ai neglijat nicio posibilitate... Și doar oboseala te-a ajutat să dormi totuși în acea ultimă noapte în Franța, dar te-ai trezit devreme, cu gîndul la cei șapte sute de kilometri pe care îi aveai de făcut pînă în Austria la Strass-im-Attergau, ultima cazare înainte de a te întoarce singur în patrie.

N-AI PUTUT SĂ STAI mult în țară, începutul toamnei te-a prins în Franța. Banii nu erau o problemă, tocmai voiați să vă cumpărați o casă într-un oraș ca lumea, trăiserăți destul în cel mai sărac județ din țară...„N-ar fi mai bine să ne luăm ceva în Franța?", te-a întrebat prin mai nevastă-ta, într-o seară cînd i-ai prezentat cîteva oferte găsite pe Internet. Ai fost convins că glumește și nu ai luat-o în seamă, dar i-ai promis că mai cauți și femeia n-a mai zis nimic. Atunci ți s-a părut normal să nu vă grăbiți să cumpărați orice și oriunde, doar acolo aveați să vă trăiți bătrînețea... Acum însă planurile astea nu mai aveau nici un rost.

De la bun început, ai știut că mergi la întîmplare sau, cum ți-au zis copiii, ai plecat să cauți acul în carul cu fin, dar nici să nu faci nimic nu era de acceptat. Și-apoi, dacă ea era în Franța, acolo trebuia să fii și tu, indiferent de ce șanse aveai să o găsești. Dar, luînd în considerare fixația nevestii-tii pentru locurile care îi plăcuseră mai mult, în scurt timp ai stabilit și un traseu: Harfleur, Hermanville-sur-Mer, Saint-Malo, Deauville, Dieppe, iztretat, așadar pe coasta Normandiei... N-ai mai stat de rezervări, ai lăsat să te descurci la fața locului... Ți-ai

făcut bagajul cu o strîngere de inimă, pînă atunci de asta se ocupase nevastă-ta și, fără să știe cel puțin copiii, într-o dimineață însorită de septembrie ai încuiat apartamentul și ai plecat, fără să ai habar pentru cît timp.

Ai plecat din țară cu gîndul că în acel moment ea nu mai călătorea, că, măcar pentru o vreme, se stabilise undeva, dar nu la întîmplare, ci într-unul dintre locurile pe care le prefera. Ajuns în Franța, le-ai luat la rînd, așa cum le notaseși pe lista ta, în fiecare dintre acestea rămînînd cîteva zile, să treci din hotel în hotel, din pensiune în pensiune... Peste tot spuneai că soția era venită cu ceva timp înaintea ta, că urma să vă întîlniți acolo și, ca din întîmplare, le arătai recepționerilor și o poză-două cu ea. Nici un rezultat.

La Etretat, ai fost la un pas să dai de ea. Ai făcut aici ce nu mai făcuseși nicăieri. Veneai de la Dauville, drum de o oră și ceva și, după ce ai parcat, te-ai dus la o terasă pe plajă să bei o cafea, lăsînd pe mai tîrziu să cauți și o cazare. încercaseși pînă atunci doar pe la hoteluri și pensiuni, acum însă i-ai arătat poza soției și chelneriței. „Doamna a fost aici în urmă cu cel mult o oră, a luat o cafea și un croasant. A stat treizeci- patruzeci de minute și se uita la mare cu un aer absent." „Sînteți sigură?", ți-ai stăpînit cu greu emoția. „Absolut, domnule, iată că nici n-am apucat s-o uit. Abia deschisesem, încă nu erau așa mulți clienți. Dacă veneați puțin mai devreme, aveați șanse s-o întîlniți." Ai plătit și te-ai ridicat imediat lăsînd cafeaua nebăută, spre nedumerirea chelneriței.

Pînă la amiază, te-ai învîrtit peste tot prin apropiere, pe plaja din ce în ce mai aglomerată, pe străzile din jur, ba chiar și prin magazinele din zonă. în cele din urmă, ai revenit pe plajă și ai mîncat ceva la o terasă, alta decît cea de dimineață, pentru că ți s-a părut că avea o poziție mai bună, apoi te-ai mutat pe o bancă în partea dinspre vechile cazemate, pentru că de aici, din lateral, puteai cuprinde cu privirea mulțimea în mișcare... Mai tîrziu, ai trecut în partea cealaltă a plajei,

aproape de poteca abruptă pe care se urcă spre capela Notre-Dame de la Garde și nu te-ai mai clintit de-acolo pînă ce a apus soarele... Trebuia să te odihnești cîtuși de puțin după atîta stat în picioare și te-ai dus în mașină; parcarea fiind la doi pași, aveai de trecut doar strada... Poziția mașinii era cum nu se poate mai bună, prin parbriz vedeai în continuare o parte din plajă, lumea care pleca spre oraș. Ți-ai dat seama abia acum că în mașină ar fi fost cel mai bun punct de observare, nu pe plajă, părînd a fi, din marginea parcării, un loc de trecere spre apă la îndemîna tuturor... Mai repede decît te-ai fi așteptat, lumea s-a împuținat și lumina a început să scadă și, după oboseala acumulată în toate acele zile de căutare zadarnică, ai adormit cu ceafa rezemată de tetieră și cu picioarele întinse în spațiul de sub volan, al pedalierului.

Cînd te-ai trezit, era noapte, prea tîrziu ca să mai cauți o cazare și ai adormit la loc. A doua oară, te-a trezit un ciocănit în geam, jandarmeria... Luminaseră mai întîi interiorul mașinii cu o lanternă, deși parcarea nu era în întuneric, becurile din jur fiind aprinse. Ai lăsat geamul în jos și le-ai întins actele, între acestea și vechea ta legitimație de judecător, păstrată și după pensionare, și cea de avocat. Le-au cercetat cu atenție la lumina lanternei, după care ți-au zis că, dacă vrei, poți să ieși din mașină. Ai rămas mai departe pe locul tău și jandarmii, acum relaxați și chiar prietenoși, te-au întrebat îngrijorați:„Aveți vreo problemă, nu vă simțiți bine? Chemăm ambulanța?".„Nu este cazul, eram obosit și m-a furat somnul. Nici nu știu cînd s-a făcut noapte... Acum e prea tîrziu să mai caut o cazare." „Vreți să vă ducem noi la un hotel? Toți păstrează o cameră-două pentru orice eventualitate. Ca să vă odihniți ca lumea, pe un pat." Ai fost numaidecît de acord, amorțiseși în mașină și abia îți mai simțeai picioarele, lucru de care jandarmii își dăduseră seama.. „în regulă, dar acum sunteți prea obosit să mai șofați, lăsați să vă conducă mașina colegul meu. El știe unde trebuie să mergeți, un hotel la care

și peste noapte e cineva la recepție." Ai trecut imediat pe locul din dreapta lăsîndu-l pe unul dintre jandarmi la volan. „Sînteți din România și vorbiți atît de bine franceza? Dacă nu era numărul mașinii, nici n-aș fi zis că am în față un străin." „Vin de mulți ani vară de vară în Franța... Aici nu mă mai simt nicăieri străin, nu știu țara mea cum știu Franța. Am făcut-o la volan, cum s-ar zice, pas cu pas. Iar cîtă vreme or să mă mai țină puterile, pentru că vin din cealaltă parte a Europei, n-o să renunț. Acum..." Dar te-ai oprit la timp, nu era cazul să le spui ce te aducea atunci la Etretat. Mai ales că, iată, ajunseserăți la hotel.

Ai rămas în fztretat o săptămînă încheiată, dar singurul fapt notabil de care ți-ai amintit adesea în anii ce au urmat a fost discuția cu un chelner de la o terasă de pe plajă, alta decît aceea din dimineața sosirii tale în oraș. Era la începutul celei de-a treia zile aici... Insul pretindea că o văzuse de cîteva ori săptămînă trecută, „am remarcat-o pentru că venea să-și bea cafeaua foarte devreme, cînd era lume puțină.Tricoul cu care este în fotografie l-a purtat cel puțin o dată, e o culoare ce atrage atenția... Ce a fost în ultimele zile nu mai știu, am avut liber c-a născut nevastă-mea, pot doar să vă spun că în dimineața asta doamna n-a mai apărut". Pe moment ai crezut c-o să rămîi în ftretat pentru un timp lung, însă, după încă cinci zile de așteptare și de căutări fără nici un rezultat, ai simțit că orice speranță se spulberase.

PESTE IARNA, ai rămas în țară, nu era de plecat atunci în Franța, pe frig și pe drumuri înzăpezite. Apoi, pe la începutul primăverii, ai primit o scrisoare din partea soției. Atunci n-ai știut că exact același mesaj îl primiseră și copiii, ai aflat întîmplător la cîteva luni... Tu însă n-ai stat pe gînduri, ai plecat imediat în Franța și ai mers întins pînă în localitatea în care fuseseră francate scrisorile. A trebuit să mai treacă niște ani, cu același mesaj din partea ei, ca să înțelegi că, de vreme

ce nu voia să fie găsită, nu expedia scrisorile din localitatea în care se stabilise.

însă într-o primăvară mesajul nu a mai venit și atunci ți-ai închipuit ce putea fi mai rău; și, înainte de a începe căldurile verii, te-ai dus din nou în Franța. Oricum ai fi făcut-o, era în planul tău, dar ai plecat cu aproape o lună mai devreme și mai îngrijorat ca de obicei. Iar cît ai stat în Franța, zi de zi ai dat telefon copiilor, să afli dacă nu cumva, în lipsă, scrisoarea nevesti-tii ajunsese totuși... Cînd abia primăvara următoare ai primit din nou un mesaj din Franța, de emoție ți-au dat lacrimile. Dar nu aveai de cine să te ferești, erai la tine acasă și erai singur... N-ai plecat însă imediat, la o săptămînă aveai termen într-un dosar foarte important la Curtea de Apel. Drumurile lungi și șederile de două-trei ori pe an în Franța erau costisitoare, de aceea, în timpul petrecut în țară, te angajai în tot mai multe dosare, procese importante, grele, de pe urma cărora cîștigai chiar și de cîteva ori pensia ta de fost magistrat... Astfel măcar banii n-au fost niciodată o problemă.

în toți acești ani, ai fost pe cont propriu, n-ai avut nici un sprijin din partea autorităților din țară, nici din partea copiilor. Pe aceștia i-ai înțeles totuși, dar tîrziu și nu întru totul, pentru că se întîmpla ca și unul, și celălalt să treacă printr-o perioadă proastă, divorț după divorț și partaje păguboase... La un moment dat, n-ai fi putut să mai spui la a cîta căsnicie ajunsese fiecare dintre ei... „Crezi că în situația în care suntem noi ne arde să cutreierăm Franța după mama? Ne scrie, e bine. Și-apoi cine ne învoiește la serviciu atîtea zile?" Cam astea le-au fost replicile cînd le-ai cerut să continue în locul tău, pentru că de acum nu te mai încumetai să stai la volan pe distanțe lungi, abia dacă mai șofai prin oraș... Nici un ajutor nici din partea autorităților. „Dom'jude, ți-a zis prim-procurorul de pe lîngă tribunalul județean, nu ajungem nicăieri dacă deschidem un dosar internațional de

căutare a persoanei, dumneavoastră știți mai bine decît mine. Să presupunem, deși după atîta timp e puțin probabil, că pînă la urmă e găsită... Dar într-un caz ca acesta, dacă nu e voința doamnei, nu o aduce nimeni înapoi și nici nu vi se poate dezvălui nimic despre locul în care s-a stabilit. Răspunsul va fi doar că persoana a fost identificată în Franța, or asta o știți și fără Interpol". într-adevăr, ai știut mereu că ea este undeva prin Franța, așa cum o știi și acum, dar asta nu e un motiv de liniște. Sînt nopți în care nu poți să dormi de grijă. Au trecut, iată, atîția ani de cînd a dispărut la Saint- Avertin. Și atîtea căutări zadarnice... Pentru că, după ce la Etretat ai fost la un pas să dai de ea, de atunci n-ai mai aflat nicăieri un semn al trecerii sale... Cît ai putut să o cauți parcă n-a fost așa de greu, te amăgeai totuși cu o speranță, după aceea însă a trebuit să te resemnezi să aștepți an de an, la începutul primăverii, scurta sa scrisoare, în care mare lucru nu a spus niciodată, doar că era un semn de la ea... în rest, numai întrebări la care nu poți avea un răspuns. Și ea este la fel de în vîrstă ca și tine, de vreme ce ați fost colegi de facultate... O pensie de magistrat este suficientă pentru a trăi în Franța, dar a ajuns-o bătrînețea și probabil este singură. Are prieteni pe care să se poată baza? Ce face cînd e bolnavă? Sau cînd n-o mai ajută puterile nici măcar să meargă la cumpărături? Cine are grijă de ea?... Tu aici ai rezolvat-o simplu, ai angajat o menajeră... Cu aceste întrebări fără răspuns te prind uneori zorii, așa cum te prind și acum, singur într-o cameră de hotel la Băile Olănești.

ASTAZI, FOSTA PROFESOARĂ de franceză pleacă, pentru că perioada de tratament pentru care a venit aici s-a încheiat. Vă întîlniți pentru ultima oară la restaurant, la micul dejun, l-ai bătut ca de obicei în ușă, dar te-a rugat s-o aștepți jos, că mai are de lucru cu bagajele, totuși nu întîrzie mai mult de cîteva minute.

La masa voastră, în dimineața asta, nu mai sînt alte persoane... Mîncați în tăcere, apoi urcați în camera ei, să luați bagajele, un geamantan și două sacoșe. Le încerci la toate trei greutatea, ca să-i lași femeii ceva mai ușor.

Stația de autobuz nu este departe de hotel, dar pînă ajungeți vă odihniți de cîteva ori. îți pare rău că nu mai ești în putere să o scutești de povara sacoșei de voiaj, pentru că nu face doi pași și obosește... în stație, se sprijină de tine și, după un timp, pare că și-a revenit, exact cînd sosește autobuzul. „Ne mai auzim din cînd în cînd?", o întrebi în ultimul moment. „Fără îndoială, ținem legătura. Te sun cum ajung acasă." Ușa se închide în urma ei și autobuzul pleacă imediat. Stația a rămas pustie și trebuie să te întorci la hotel.

La prînz, ești în continuare singur la masă, deocamdată aici n-a fost repartizat nimeni...„Fără doamna?, auzi în stînga ta și ridici privirea. Eram obișnuiți să vă vedem împreună. Unde este soția dumneavoastră de ați venit singur la masă?" „Prietene, îi zici cu amărăciune chelnerului care ținuse doar să fie amabil, aș da o avere celui ce mi-ar putea da acum un răspuns la întrebarea asta".

Bogdan TEODORESCU

Georgiana Greceanu, născută Lascu, și umbrela sa

Rochii de bal, frânturi de discuții, clinchet de cristaluri, tatăl meu, domnul profesor universitar Teodor Lascu, dacă și-ar fi ținut gura din când în când, taică-tu era de mult academician, prietenele din copilărie transformate acum în pragul marii alegeri, mama, elegantă și distantă, zâmbind delicat și dialogând într-o română țeapănă, dar corectă, e drept că noi, englezii, n-am simpatizat niciodată latina, dar cu un pic de efort te poți adapta, paharul de gin băut pe ascuns, fiul generalului Dumitrescu plimbându-și cei aproape doi metri prin mijlocul ringului de dans însoțit de fiica domnului de Chambon, un om de afaceri francez, prieten bun cu tata, venit să-și viziteze moșiile și să participe la o partidă de vânătoare, e ea așa dulce și inocentă, dar mi-au povestit băieții lui Carandino ce plăceri lumești are, valsurile, polcile și cântecul acela straniu al unui negru american, tata, înconjurat de un grup de colegi de la universitate, comenta râzând achitarea Arabellei Armășescu, aveți grijă, domnilor, meseria de amant a devenit foarte periculoasă, flirtul fratelui meu cu o tânără ai cărei părinți erau în anturajul Principelui Nicolae, acum că se întoarce Carol, s-ar putea să nu mai fie cea mai bună partidă, discuțiile savante, răspunsurile politicoase, reverențele obligatorii, ochii plecați în pământ și zâmbetele ascunse de mâna înmănușată,

draga mea, ți-l prezint pe Mihai Greceanu, tânăr avocat, de curând întors de la Paris, unde a reprezentat cu succes

firma tatălui său, încântat, domnișoară, buchetul de flori însoțit de o cartolină de bun-gust, partida de tenis, concertul lui Grieg interpretat uluitor la Ateneu de un copil de 13 ani, nu am știut că iubești atât de mult muzica, e o surpriză foarte plăcută, plimbarea călare la moșia de lângă Buzău, mirosul salcâmilor din pădurea înverzită, inelul de logodnă, noaptea de la Eforie de după petrecerea de la Consulatul francez din Constanța, sticla de șampanie, patul îngust, cu așternuturi aspre care miroseau a săpun și a leșie, dimineață atât de tristă, draga mea, trăim timpuri moderne și oricum nu te îngrijora, vreau să mă însor cu tine, părinții lui Mihai veniți la părinții mei, inelul cu piatră strălucitoare, recepția, toastul și plăcerea de a vă anunța căsătoria dintre fiica noastră Georgiana și domnul Mihai Greceanu, călătoria de nuntă, de ce tocmai China?, ăștia parcă sunt în război civil, nu puteați merge și voi la Paris ca tot omul, la Viena sau la Veneția, căldura topită din Shanghai, Grădina Publică deschisă doar albilor, tarabele cu măruntișuri înșirate de-a lungul drumurilor prăfuite, deasupra cărora fluturau valtrapurile colorate cu inscripții în limba aceea imposibilă, îmblânzitori de șerpi, acrobați și actori ambulanți în piațetele aglomerate ale Concesiunii Franceze, restaurantele înghesuite, cu mâncarea expusă în geam, rațele și gâștele rumenite atârnate de cârlige, la vedere, săracii adunați în jurul cazanului cu o fiertură albicioasă din care pescuiau cu bețigașele lor de lemn, cu un asemenea trecut cum au ajuns să trăiască atât de rău?, draga mea, la întoarcere te conduc pe ulițele de lângă Dealul Bragadiru sau prin Veseliei și ai să vezi că cei de aici n-o duc neapărat atât de rău, iahtul de pe fluviul Huangpu, cei doi proaspăt căsătoriți englezi, vezi că nu suntem singurii, prostituatele din spatele hotelului nostru, niște copile de până în cincisprezece ani, fețele chinuite ale oamenilor pe străzi, poveștile despre războaiele din nord, dacă vrei să încercăm

opiu, aici e locul, dacă tu vrei, încercăm, camera îngustă, elegantă, cele două canapele alăturate, mirosul dulceag și ușor învechit, pipele lungi, din bambus, cu decorații metalice, chinezoaicele care se mișcau în liniște în jurul

nostru, amețeala plăcută întâi și apoi starea de greață și panica, draga mea, ai suferit ca să-i faci soțului tău pe plac, așa ceva nu se uită, înseamnă că am ales bine, magazinele de antichități pline de falsuri desigur, dar și de lucruri minunate, de ce-ți cumperi tocmai o umbrelă?, fiindcă nu suport să fiu plouată, asta e umbrelă de soare, nu de ploaie, polițiștii bătând doi copii care îi furaseră portofelul unui neamț, concertul minunat de pian al unei rusoaice, probabil fugită de comuniști, într-un bar zgomotos pe care a reușit să-l reducă la tăcere, vrei să vedem și Japonia?, nu, mi-a ajuns, du-mă undeva între oameni albi, familiile reunite la gară, deci până la urmă tot Parisul a salvat voiajul vostru, Mercedesul Super Sport Kurz primit de la socri, dar dedicat în întregime lui Mihai, casa de lângă Parcul Delavrancea, mobila Ruhlmann, dormitorul din abanos de Maccasar, grădina de trandafiri și foișorul din lemn sculptat făcut de o echipă din Maramureș, Mihai, nu cheltuiești prea mulți bani?, draga mea, bani sunt suficienți, liniște să fie, pianul Bechstein la care învățasem să cânt de la trei ani aranjat în mijlocul unei camere rotunde special construită pentru el, o surpriză petrecută când eram în vacanță în Italia, mama mea entuziasmată de Proust, tatăl meu și planurile de anihilare a Uniunii Sovietice, dacă va face cineva rău țării ăsteia, tot rușii vor fi, scandalul băncii Bercovici și apoi toată nebunia cu Marmorosh Blank, Mihai, noi nu avem probleme?, draga mea, probleme are toată lumea, noi însă mai puțin ca alții, conferințele de la Universitatea Ateneului și serile plăcute de la noi, unde Mihai își invita grupul turbulent, dar civilizat, de intelectuali cărora le plătea mesele, cărțile și conversația, vezi tu Greceanule ce pățești dacă mai lucrezi cu jidani, cine erau?, niște colegi de facultate, și ce vroiau? n-ai auzit, să nu mai

lucrezi cu jidani, lungile zile de așteptare, Mihai la birou sau în străinătate, tot mai mult, tot mai des, binele perfect din mijlocul căruia încet apare mai puțin binele, Georgiana, vezi că e o poveste cu Mihai al tău și o dansatoare vieneză despre care circulă tot soiul de anecdote picante, fratele meu Petru în cămașă verde, tata nervos, nici cu sovieticii, dar nici cu descreierații ăștia nu vreau să te văd, și cine

crezi că o stea în fața rușilor, dumneata și amicii de la clubul de bridge?, singurătatea, cărțile, profesorul de pian necesar după o atât de lungă pauză, ginul, dragă, în ultima vreme bei cam mult, dacă nu ai grijă de mine, încă o vacanță apărută peste noapte, Mihai știu despre dansatoarea ta, am văzut-o, e urâtă, e vulgară, e mai bătrână ca mine, asta înseamnă că ai înțeles că nu ai de ce să-ți faci griji, mai bine hai să înveți să schiezi, plicuri cu amenințări, animale moarte aruncate în fața casei, polițiști transpirați care ascultă țipetele lui Mihai și măsoară cu coada ochiului luxul din casă, nu vrei să plecăm?, să vindem tot și să plecăm departe, în America, în Africa, și acolo să facem ce?, să fim împreună și nimeni să nu ne judece, Georgiana, tu te-ai uitat la slujnicele voastre, nu sunt cam tinere?, după povestea cu crima de la „cei 400 de nebuni" cred că puțină atenție nu strică, mamă, Mihai nu umblă cu fete de la țară, umblă cu artiste din Viena, și tu ce faci?, ce m-ai învățat, tac elegant, copilul pierdut, apoi încă o sarcină și încă un copil pierdut, și eu am pățit la fel, dar apoi ați venit voi trei, unul după altul, numai că a urmat și al treilea copil pierdut, drumurile la doctori, în București, la Viena și la Zurich, la preoți și la călugări, la țigănci ghicitoare și la o femeie din India care semăna cu țigăncile noastre, doar că era mai curată și mai bine îmbrăcată, întoarcerea complet neanunțată a surorii mele Sabina, părăsită de contele italian cu care umbla de ceva vreme, mă odihnesc puțin, mai văd ce s-a întâmplat pe aici și dispar din nou, unde? oriunde, dacă stau simt cum îmbătrânesc, moartea lui Duca și coada de la Ateneu unde era depus corpul, tatăl lui Mihai, cu fața înroșită de frig, plângând în

tăcere, dacă aș avea minte am șterge-o de aici, dar nu vreau să le dau satisfacție golanilor ăstora, și dacă te împușcă și pe tine crezi că mai contează?, mama încercând în zadar să-i împace pe tata și pe fratele meu, e dezmoștenit și dezmoștenit rămâne, îți dai seama că unul din nemernicii ăia a intrat la mine în casă invitat de fiul meu, Mihai, diseară am un mic recital de pian, te rog să nu uiți, cercul tot mai larg de prietene, soții uitate de bărbații lor acasă, dar care par că se simt bine așa, unele cu copii,

altele doar cu povești despre cunoscuți, cărți, piese, concerte, moșii, vacanțe, cai, haine, particip, dar nimic nu mă mai interesează, și ce ai vrea? pe tine, Mihai, pe tine lângă mine și nimic altceva, sinuciderea fratelui meu, spânzurat într-o mansardă murdară, tata distrus, mama mai rațională decât el, deși credeam că o să-i reproșeze îndepărtarea lui Petru, doamnă Greceanu sunteți o reală surpriză, poate ar trebui să vă gândiți la o carieră concertistică, Lina, fata în casă, cu un ochi vânăt, Mihai, bărbatul ei o bate fiindcă crede că ai o aventură cu ea, și tu ce crezi?, vă minte, doamnă, nu de aia am bătut-o, am bătut-o fiindcă își cheltuie banii pe prostii și eu îmi rup spatele să strâng să ne luăm o căsuță, știu că nu agreezi ideea de filantropie, dar crezi că ar fi foarte mult dacă ai da niște bani pentru tinerii aceștia doi, Lina și bărbatul ei, să-și ia o casă, muzica ascultată la radio de oriunde din Europa, George Enescu dirijând la Paris, Karajan la Aachen și apoi la Berlin, Clemens Krauss la Viena,Talich la Praga, Boult la Londra, nu-mi place să citesc, nu-mi plac piesele de teatru, nu-mi place pictura, tot ce contează e muzica, primul galle primit cadou de la soția ambasadorului Belgiei, făcut din sticlă transparentă de culoarea mierii cu petale de iriși violet pal, o frumusețe la care m-am uitat o după-amiază întreagă, plângând în două reprize scurte, ca orice femeie singură și nevrotică, ai auzit de nebunul ăla din Iași?, da, Mihai, citesc ziarele, omora oamenii cu toporul și l-a descoperit un câine, dormitoarele separate, așa este modern și nici nu te mai deranjez cu sforăitul meu, al doilea

galle, vernil deschis, cu ferigi unduindu-se elegant, cumpărat de mine de la un anticar bogat și influent cu care intrasem în vorbă la un eveniment al Crucii Roșii, cum mai primesc vă anunț, fiul meu o să cheme un taxi, prefer să mă plimb, atunci vă va însoți până acasă, băiat frumușel, înalt, student la Economie, cu o conversație plăcută, în lumea bună se poartă studenții, amicele mele șoptesc una pe la spatele alteia, de ce nu?, de ce da?, mama mea din ce în ce mai bătrână, tata din ce în ce mai trist, Petru a murit, Sabina e plecată în lume și nu știm nimic de ea, tu te-ai căsătorit de șapte ani și nu ne-ai făcut niciun nepot, ni se

stinge neamul, în așteptarea unui concert, la un post de radio german, am auzit un discurs al lui Hitler și, deși nu vorbesc bine limba, am înțeles suficient de mult să mă îngrozesc, atâta ură, de unde poate veni atâta ură?, pistolul zărit în sertarul de la biroul lui Mihai, de ce este o armă în casa noastră?, pentru că, din nefericire, casa noastră este în România, abdicarea lui Edward al VIII-ea, mama mea, contrariată, m-a chemat să stăm de vorbă, nu vă mai mirați, măcar nu suntem singurii, uite că și la englezii soției mele, regele fuge de pe tron cu o damă rău famată, partea proastă este că la noi regele s-a întors cu tot cu dama și acuma țara e condusă din vila roșie, Bach interpretat la Budapesta de Imre Ungăr, pianistul orb, nu știu dacă nu ar fi o soluție, singurul contact cu lumea să fie muzica, a apărut o altă amantă, tot dansatoare, tot blondă, tot vieneză, numai că mult mai tânără, măcar nu se combină cu soțiile cunoscuților cum se obișnuiește în jurul nostru și cum scrie în foile de scandal, reapariția Sabinei, vreau să-ți prezint noua mea achiziție, un aventurier, a luptat în Spania, scoate reviste de unul singur, se bate cu legionarii pe stradă, e extraordinar, la ce-ți folosește viața asta?, e, nu, lasă că e mai bine la tine, tot împreună cu Mihai?, nu simți nevoia de altceva?, nu te-ai plictisit?, nu, cânt la pian, ascult muzică, eu trag cu mitraliera și tot mă plictisesc, îl mai ții minte pe Alessandro, contele italian, cu care ar fi trebuit să mă mărit

dacă n-ar fi fost deja căsătorit, l-au hăcuit negrii în Abisinia, ascultă-mă, vine războiul, trăiește acum, când încă banii și regulile mai înseamnă ceva, Mihai strecurându-se în patul meu, fără cuvinte, fără explicații, doar m-a luat în brațe, a așteptat să adorm și a început să plângă, nu știu dacă legionarii ăștia, descreierați așa cum sunt, nu au partea lor de dreptate, e prea multă mocirlă, e jaful prea mare, prea pe față, acum toată țara face ce vrea Duduia, telefoanele se ascultă și informațiile sunt la Duduia, afacerile se întâmplă dacă e plătită Duduia, armata e înzestrată dacă ia Duduia comision, miniștrii devin miniștri dacă îi binecuvântează Duduia, ditamai intelectualii fac frumos când apare Duduia, oamenii tot mai încrâncenați, pe stradă când merg în

mașina noastră, văd priviri piezișe, furioase și nu de la cei săraci, ci de la tineri, oarecum bine îmbrăcați, sigur bine hrăniți, dar nu contează fiindcă absolut neașteptat Mihai s-a întors, e prezent în zilele și în nopțile mele, într-o seară când am intrat în casă, după ce petrecusem o după-amiază întreagă într-un juriu de la un festival de pian, am găsit-o pe Lina zâmbind cu gura până la urechi și privindu-mă complice, Mihai pusese să fie mutate din nou paturile în dormitorul nostru pe care-l umpluse cu trandafiri, draga mea, ce ți se întâmplă?, ai înflorit, Simfonia a noua D/n *Lumea Nouă* a lui Dvorak dirijată de Silvestri, Mihai lângă mine, ținându-mă de mână, și deși o știam, e una din simfoniile mele favorite, când a început partea a patra am simțit că un văl mi s-a dat deoparte de pe ochi și că toată frumusețea vieții mi s-a arătat, vine o lume nouă, eu sunt în fața ei împreună cu bărbatul meu, răul s-a dus și noi, cei drepți, cei care iubesc, vom avea parte de tot binele pe care-l merităm, draga mea, vreau să ți-l prezint pe prietenul meu Dan, va sta la noi o perioadă, gărzile din fața casei, doi bărbați solizi, cu arma la vedere, Mihai ce se întâmplă?, vin alegerile, e un pic de agitație, trebuie să fim precauți, un alt galle, nici nu mai știu exact al câtelea, dar dacă fac o pasiune sunt de neoprit, acesta era crem deschis, cu lalele roșu stins pornite dintr-un desiș de

frunze bronz-maro, alegerile, demisia lui Tătărăscu, guvernul Goga, lunga vacanță în Elveția, lângă lacul Geneva, am închiriat vila pentru anul care vine, de ce?, nu știu, Georgiana, credeam că înțeleg România, credeam că mă pot descurca, dar se pare că am greșit, poate e bine să stăm mai departe, excursia părinților mei prin Europa, am vrut să mai văd o dată Anglia înainte de a muri, mamă, nu vorbi așa, am fost în Germania, e spectaculos și înspăimântător, dacă omul ăla nu e oprit va fi prăpăd, iar la noi ai văzut, Duduia conduce de sub sutana patriarhului, târfa Babilonului și Prea Fericitul în aceeași caleașcă, măcar îi ține pe legionari la respect, reîntoarcerea în țară, casa minunat aranjată, boala socrului meu, medicii vienezi nu i-au dat mai mult de un an, Sabina a născut, nu pot să cred, e în America, tatăl cred că e actor sau ceva de tipul ăsta,

poate la anul aduce copilul să-l vedem și noi, Mihai, nu vrei să înfiem un copil?, în lumea asta?, n-ai priceput ce s-a întâmplat la Munchen?, suntem prea departe de Occident, nu e nimeni să ne apere, am fost liberal toată viața, dar cred că ne trebuie în frunte o mână solidă și o minte genială să ne strecurăm între ruși și nemți, frigul din ziua în care am împlinit treizeci de ani, petrecerea albă dată de Mihai, casa redecorată, rochiile albe, clinchet de cristale, frânturi de discuții, moartea Căpitanului și a celorlalți legionari, desființarea Cehoslovaciei, proștii ăia din Vest cred că s-a rezolvat, dar nu văd cum se strânge lațul în jurul lor, orchestra îmbrăcată în alb, micul meu recital de pian, cadourile și căldura disperării, e încă bine, cumva ceva pozitiv se va întâmpla, trebuie să se întâmple, aș vrea să-l rog pe Mihai să-mi spună că nu se va termina niciodată, dar tac, mai beau un pahar de șampanie și, așezată în mijlocul camerei, mă uit în jurul meu și-i văd pe toți cei care-mi sunt dragi, prezenți sau absenți, vii sau plecați, tu ce ai înțeles din viața asta?, ai văzut câteva țări, ai trăit câteva clipe de bucurie lângă un bărbat, l-ai pierdut fără să știi de ce și l-ai câștigat la loc fără să bagi de seamă cum s-a întâmplat, ai cântat la pian, ți-ai aranjat colecția

de galleuri, cea mai frumoasă din partea aceasta a Europei ți-a spus odată Martha Bibescu, ai stat singură mult timp, nici măcar așteptând ceva, ți-ai văzut părinții îmbătrânind, fratele murind, la fel și copiii nenăscuți, a trecut iarna, apoi primăvara, concertul de pian, primul în fața unui public adevărat, piese de Brahms, Bartok și Rachmaninov, ruși, nemți și unguri, nici nu puteai să alegi mai semnificativ, căldura din vara aceea superbă, Mihai și amicii lui vorbind politică până noaptea târziu, Regele, Lupeasca, lorga, Călinescu, Sima, Antonescu, Vaida Voevod, Argetoianu, nume rostogolite insistent, unele cu simpatie, altele cu dispreț, altele cu ură, foișorul luminat stins, răcoarea discretă a nopții, fumul de la țigări, aroma cafelei, vocile în surdină, până când ce era așteptat s-a întâmplat și războiul a început, nu la noi, dar pe aproape.

Frigul din ziua în care am împlinit patruzeci de ani, ce

mai gătești madam Greceanu?, sunt cartofi în piață și o să bage făină și mălai la magazin, ieri am vândut două volume primite cu dedicație de la Gide, *Fructele pământului* și *Noile fructe,* „Natanael - importanța să fie în felul cum privești tu, nu în ceea ce privești", ați citit Gide, doamnă Greceanu?, poate o să mai vorbim cândva, o să vă invit la o ceașcă de ceai, am lângă mine în mansardă o pianină veche, îi lipsesc niște clape, cred însă că o pot repara, știu că ați susținut niște concerte, am citit înainte în ziare, o scrisoare de la Sabina care mă sfătuia să trec granița pe la sârbi, pe acolo încă se mai putea și să nu iau bani cu mine, numai pietre, am ieșit la marginea orașului, spre Băneasa, să respir puțin aer curat, vila generalului Dumitrescu unde îl cunoscusem pe Mihai, hei, tovarășa, unde mergi?, e o proprietate particulară, îl cunoșteam pe proprietar, cine mai stă aici?, un tovarăș, steaguri roșii pe străzi, stele roșii, o floare pe mormântul tatei, una pe mormântul mamei, eu nu te înțeleg, la banii pe care i-ați avut, de ce n-ați plecat?, am stat după Mihai, întâi i-au dat o funcție, i-au zis că e nevoie de el și că e un element în care pot avea încredere, mai ales că l-a ascuns pe

Dan de legionari și, în '40 la Rebeliune, a mai scăpat câțiva de furia ălora, apoi într-o noapte l-au arestat, unde era să mă duc fără el?, dimineața la piață, apoi coada la cartele, drumul la Securitate să întreb de Mihai, din când în când, cu un galle învelit în ziar, vizita la un evreu care mi le plătește bine, cred că mă place, fiindcă altora le dă prețuri foarte mici, doamnă Greceanu, ieri am cerșit, filozofii antici trăiau din mila oamenilor, călătoreau și predicau, îi învățau pe oameni și aceștia, drept mulțumire, le ofereau câte o masă, câte o bucată de pânză din care să-și facă haine, am povestit ieri la târgul de vechituri despre boema pariziană, eram un adolescent aiurit când am ajuns în Franța cu patru ani înainte de Marele Război, am condus unul dintre taxiurile care au dus soldații în tranșeele de la Marna, am muncit pe lângă atelierul lui Brâncuși și, în același timp, am fost paznic la Moulin Rouge pe vremea când acolo cânta Jeanne Aubert, am văzut toată lumea doamnă Greceanu,

am ajuns și în Africa, în Chad, în Congo, am fost în America și în Cuba, dar cel mai mult mi-a plăcut Parisul, ați fost la Paris, nu?, câțiva mi-au dat niște bani, unul mi-a plătit o masă și m-a chemat duminica viitoare să-i mai povestesc despre locurile în care am umblat, v-am zis că l-am cunoscut pe Hemingway în Spania și pe Gide în Camerun, acolo mi-a oferit cărțile cu dedicație, domnule Negoescu, n-ați încercat să vorbiți să vi se ofere o catedră undeva, să relatați toată experiența dumneavoastră, doamnă Greceanu, nouă nu ne mai oferă nimeni nimic, noaptea la cărbuni, o mare de oameni, câțiva încep să vocifereze, dar imediat tac din gură când văd doi indivizi privind atent de peste drum, mi-e frig, mereu mi-e frig și am tot mai des stări de rău, odată m-am așezat pe jos, pe stradă, au venit doi tineri să mă întrebe ce-i cu mine, mi-au dat puțină apă și m-au dus până la tramvai, holul dispensarului plin de copii speriați ținuți în brațe de părinți speriați, doctorul Arseni, îl cunosc de mult, îmi zâmbește scurt și așteaptă să iasă asistenta din cabinet, ce faceți, doamna Greceanu?, așa cum

bănuiți, domnule doctor, soțul dumneavoastră?, nu am nicio veste despre el, m-a consultat, mi-a spus că nu sunt bine, ceea ce știam oricum, mi-a scris o rețetă, apoi și-a dat seama că nicio farmacie nu-mi va da medicamentele, fiindcă nu eram angajată, de asemenea, și-a dat seama că nu voi fi angajată niciodată, așa încât a rămas să trec din nou peste o săptămână poate va găsi o soluție, încă mai există fragmente din viața noastră, dar dispar văzând cu ochii, oamenii sunt ridicați, magazinele sunt închise, casele sunt confiscate, persoanele sunt înlocuite din funcții, mănânc puțin, dar nu mi-e foame, ciudat, înainte, deși am fost mereu slabă, mâneam mult, trei mese pe zi plus mărunțișuri între, dar acum îmi ajunge un ceai cu un biscuite tare dimineața, un pic de mâncare de cartofi sau de varză la prânz și din nou un ceai seara, încă un galle dus la evreul meu, domnul Idan Geller, care mă invită la o ceașcă de cafea și la o prăjitură triunghiulară umplută cu gem de prune, noi o să plecăm, unde?, în Israel, am plătit ce aveam de plătit și în câteva luni vom pleca, l-am ascultat povestind

despre noua lui viață din noua lui țară, i-am văzut licărul de bucurie din ochi și probabil că și el a văzut tristețea din ai mei, fiindcă mi-a dat un preț foarte bun, oricum era un obiect frumos, bleu alburiu, cu un albatros mare în prim-plan și alți doi mai în spate, plutind deasupra unei mări agitate, nu mai am radio, doar un difuzor bej, care pârâie și la care nu este aproape niciodată muzică, uneori, noaptea, sunt date niște concerte, dar nu pot asculta ca lumea, fiindcă prin placajul subțire din mansarda mea se aude tot și familia de alături vrea să doarmă, el pleacă devreme în fiecare zi, ea la fel și fata mai mare îl duce pe fratele mai mic la creșă și după aceea merge și ea la școală, m-am mai strecurat la Ateneu unde un portar bătrân, atunci când e de serviciu, mă lasă să asist la repetiții sau chiar să intru la concerte, am auzit pentru prima dată Simfonia a VII-a a lui Șostakovici dirijată de un rus, Anosov, pe care nu-l știam, i-am văzut pe Richter cântând Prokofiev, Concertul 3, și pe

Rostropovici, pe Annie Fischer, pe David Oistrah, nu te-ai săturat de ruși?, nu-i suficient că-i găsești peste tot, te duci și la Ateneu după ei?, dacă sunt buni, ce treabă au ei cu politica, doctorul Arseni mi-a făcut rost de niște cutiuțe cu medicamente, dar mi-a sugerat să nu mai vin altădată, se auzea de niște epurări la halatele albe și era mai bine să nu riște, ce te uiți așa?, a fost casa mea, acum nu mai este, așa că nu te mai holba, a fost casa mea, aici am trăit războiul, aici m-am ascuns în podul care pornește din bucătăria de vară când au venit legionarii după Mihai și după taică-su care oricum era pe moarte, tot aici am adăpostit niște evrei și niște comuniști, aici am cântat la pian Marseilleza când am aflat de căderea Parisului, aici, în pivniță, am stat de frica bombelor americane mai întâi și apoi de frica bombelor germane, nici măcar nu știu de ce m-am apucat să vorbesc, într-o zi un militar m-a oprit să intru în casă, atât, n-am apucat să iau nimic, noroc cu Lina, nu m-a uitat că i-am dat bani de casă și nici că am salvat-o de pumnii soțului, nu era ea prea cuminte, a lăsat-o gravidă un plutonier neamț când soțul îngheța pe la Cotul Donului, oricum el a murit în Tatra, ea a rămas cu fetița, noroc cu ea că a scos din casă colecția de galleuri, niște bani și umbrela

asta, se uita lumea la mine pe stradă, Dane, or fi zis că sunt nebună, probabil că sunt, dar așa aș vrea să înțeleg dacă am greșit ceva, eu și Mihai, familia mea și familia lui, din toți, doar eu am mai rămas, ascunsă într-o mansardă la care nu mai am bani să achit chiria, aveai tu dreptate când spuneai că o să trecem Prutul înapoi, doamnă Greceanu v-aș găzdui la mine, dar e complicat, rudele soției mele sunt, cum să zic, foarte pe linie, ar putea să mă denunțe și cei de acum nu glumesc deloc, nu e o problemă, Dane, doar dacă ai putea să afli ceva, orice de Mihai, de când e arestat?, de patru ani, ultimul galle, conturul turcoaz al cozii de păun, trebuia să-l fi vândut primul, fiindcă îmi era cel mai drag, mă amăgeam cu celelalte, era poate mai ușor, ai auzit madam Greceanu?, l-au ridicat pe domnul Negoescu, o

cam luase razna, vorbea în gura mare despre orașe imperialiste, despre tot felul de cetățeni pe care i-a cunoscut în tinerețe, de fapt, nici nu știu ce mai aștept, poate frigul din ziua când o să împlinesc cincizeci de ani, dar mie deja mi-e întruna frig, n-ai plătit chiria, totul rămâne pe loc, dacă aduci banii îți iei lucrurile, umbrela o iau oricum, afară plouă și n-am suportat să fiu plouată, dar e o umbrelă de soare, de unde știi tu, mă, că-i umbrelă de soare?, mi-a arătat mama cât era slujitoare la una cu o casă mare...

Rochii de bal improvizate, scena unui cămin cultural, râsete și chiuturi, bere, mici, muștar, mămăligă, o fetiță încercând să cânte un vals la un pian dezacordat, afară, pe bancă, acoperită de ziare cu titluri roșii. Georgiana Greceanu, născută Lascu, alături de umbrela sa.

Cristian Mihail TEODORESCU

Amnezia

I S-a spus Dumnezeu, dar aceasta este, desigur, o prescurtare. Numele Lui complet cuprindea multiple propoziții, cum ar fi: Nicio problemă nu poate fi rezolvată la același nivel cu acela al cunoștințelor care au creat-o. ih dy/dt = Hy. Sau: Lăsând lucrurile în voia lor, situația se va schimba din rău în mai rău. Prietenii vin și pleacă; dușmanii se acumulează - și așa mai departe. Numele Lui era nemărginit, cuprinzând toate frazele și principiile care au fost formulate vreodată - și cum miliarde de civilizații tot rosteau Cuvinte și Formulau Principii în orice moment, numele Lui se lungea în permanență, având nevoie de dimensiuni suplimentare ca să se poată încolăci cum trebuie.

Ca s-o scurtăm, deși n-ar trebui, Dumnezeu poate fi înțeles ca fiind o Entitate care se confundă cu Numele Lui, care cuprinde toate noțiunile, poezia, matematica și bancurile Universului.

Problema de la care pornește această povestire este că, de vreo câteva miliarde de ani încoace, pe Dumnezeu începuse să-L preocupe, obsesiv, o singură întrebare: Eu am creat Universul, așa spun toți. Dar pe Mine cine M-a creat? încerca să-Și amintească vremuri imemoriale: parcă a fost un moment când toate Cuvintele care-L compuneau se aflau stocate pe un suport oarecare, fie în niște cristale extrem de sofisticate, cu dimensiuni de câțiva parseci cubi,fieîn interiorul unor miliarde de miliarde de miliarde de lanțuri moleculare, înlănțuite în ghemuri cât un roi galactic, fie în modurile electromagnetice ale tuturor undelor existente. Dar Cineva trebuie să fi fost la originea acestor

ansambluri, iar pe acel Cineva, să-i spunem pe Mama Lui

Dumnezeu, tare mult i-ar fi plăcut să O cunoască.

Dumnezeu era harnic de felul Lui, avea și timp, și energie disponibile (acestea, înmulțite, definesc mărimea fizică numită acțiune). La urma urmei, era încă tânăr, la fel cum era Universul pe care l-a creat. în plus, era și o Entitate extrem de organizată, nu lăsa nimic la voia întâmplării. Și-Și spuse că este o fire meticuloasă și organizată de atât de multe ori, încât, pe de o parte, ajunse s-o creadă cu strășnicie, iar, în al doilea rând, Se lăsă convins că Se putea ușor confunda cu un principiu de auto-organizare al Rea-lității, principiu care se opunea cu succes de la origini până în prezent Principiului al ll-lea al Termodinamicii.

De aici ideea fu simplă: să creeze un nucleu de auto-organizare într-un anume colț din Univers și să lase acel nucleu să evolueze, urmărind în permanență momentul când o Entitate aidoma Lui s-ar fi putut înfiripa acolo. Aceasta ar fi fost confirmarea că El a apărut din senin, fără Mamă sau Tată. După această confirmare, în mod evident, trebuia să distrugă acel colț de galaxie (sau, ca să fie sigur, toată galaxia cu pricina) - era suficient să genereze o gaură neagră suficient de masivă și Flrrrp.

Steaua aleasă era de mărime mijlocie, iar a treia planetă se afla fix la distanța necesară pentru ca oceanul format din molecule de apă să fie în stare lichidă cea mai mare parte a timpului. Acolo găsi Dumnezeu și mult carbon, azot, oxigen și cam toate elementele care, combinate în mod ingenios, ar fi putut genera niște lanțuri moleculare auto-organizate care, treptat, să devină conștiente de ele însele. Și să vrea mai mult decât atât.

Totuși, carbonul ăsta este o mare pacoste. Dumnezeu l-ar fi vrut combinat cu azotul sau cu fosforul, dar carbonul nu se lega decât de oxigen și de hidrogen, fără să producă vreodată ceva mai benefic decât molecula de alcool etilic. Sau, cel puțin, nu din proprie inițiativă. Azotul, și el, forma oxizi de azot, amoniac și - bineînțeles - azotul gaz care constituia cea mai importantă componentă a atmosferei. Iarăși și din nou, blestematul acesta

de Principiu al ll-lea al Termodinamicii. A declanșat Dumnezeu furtuni peste furtuni, la scară planetară, cu

descărcări electrice de teravolți, petavolți și exavolți, combinate cu erupții vulcanice - în zadar, nu se putea obține mai mult decât niște acizi grași. Acizi care formau niște bule goale și cam efemere. Prăvăli atunci Dumnezeu asupra planetei comete și asteroizi, împroșcă radiații și-i mai trase și câte-un șut de necaz din când în când; în zadar.

După câteva sute de milioane de ani, totuși ceva-ceva se întâmplă. Dumnezeu inventă un telemicroscop (sau microtele- scop) care-l arătă cum în interiorul unei bule din acizi grași se înfiripaseră câteva lanțuri minuscule formate din acizi care conțineau carbon legat de azot. Acești acizi arătau cam așa: o grupare amino (-NH2) legată la un lanț alchilic (R) și la o grupare carboxil (-COOH). Și, pentru că totul trebuia să poarte un nume, ele s-au numit histidină, alanină, leucină, arginină, aspargină, lisină, metionină, cisteină, fenilalanină, treonină, glutamină, glicină, valină, ornitină, prolină, serină, tiozină și mai erau vreo câteva, dar, dacă Dumnezeu Și-a cam pierdut din amintiri, sper că nici mie nu-mi va reproșa cineva memoria cam slabă. în orice caz, așa amnezic cum era, Dumnezeu avea o minte brici și a întrevăzut imediat cum din moleculele acestea poate construi lanțuri oricât de mari, cu proprietăți oricât de diferite.

Au mai trecut câteva sute de milioane de ani și câteva miliarde de comete. între timp, Dumnezeu Se edificase că minunățiile dinainte fuseseră sintetizate pornind de la alcooli, acizi și amoniac în cozile cometelor, periodic decongelate și iradiate fiind de steaua centrală, ceea ce permitea ruperea legăturilor stabile și formarea celor mai metastabili complecși, urmând ca mai apoi noile molecule să fie înghețate și, eventual, aduse pe planeta unde se desfășura experimentul. Și-a râs Dumnezeu în începutul Lui de barbă (evident, luați-o ca pe o noțiune) de o asemenea înfrângere a Principiului al II-lea, apoi S-a gândit cum ar putea face ca bășicile de săpun cu lanțuri proteice în ele să înceapă să dureze ceva mai mult.

Existau mai multe soluții, dar Dumnezeu a ales-o pe prima care l-a căzut la îndemână deschizând la întâmplare unul din miile de volume Landolt-Bornstein. Patru molecule

destul de simple: adenina (A), guanina (G), citozina (C) și timina (T), ca niște ramuri legate de un arbore destul de solid, un lanț fosfat- deoxiriboză, și care stabilesc legături de hidrogen cu ramurile din molecula vecină, iar cele două molecule se înlănțuie una de alta. (Din lipsă de spațiu-timp, nu mai vorbim aici de ARN și de înlocuirea în acesta a timinei cu uracilul.) Lanțurile ADN se puteau multiplica, adică se desfăceau și, acolo unde se depărtau, se forma un alt lanț de același tip, deoarece bazele azotate (A, G, C, T) se împerecheau (formau legături de hidrogen) două câte două, adenina numai cu timina, guanina numai cu citozina. Când a văzut Dumnezeu aceasta, Și-a dat seama că entitățile din lume vor fi de două feluri și că mare parte din activitatea acestor entități va fi să caute să se împerecheze.

Atunci și-a spus Dumnezeu că este bine.

Dar am uitat de la ce plecasem. A - da! - voia să creeze un mecanism de asamblare fiabilă a aminoacizilor în proteine, iar aceasta se realiza tot prin intermediul lanțului ADN. Și a văzut Dumnezeu cum prima bășică umplută cu ADN, ARN și cu aminoacizi a început să-și construiască propria materie, prima carne de pe planetă, sintetizând proteine. Iar, când n-a mai fost loc pentru noi proteine (anumite semnale îi spuneau că, dacă va crește în continuare, membrana i se va sparge), bășica a sintetizat un nou ADN și s-a împărțit în două bășici mai mici. Pe care Dumnezeu le-a numit celule, un nume pe care-l dăduse și cu alte ocazii altor lucruri.

Trecuse un miliard de ani, amnezia lui Dumnezeu era din ce în ce mai împovărătoare, dar uite că treaba cea mai grea era făcută. Acum trebuia lăsată să evolueze lumea asta, și Dumnezeu a dirijat celulele să-și ia energie de la Soare și să descompună oxizii ca să-și producă materie primă. Iar celulele se multiplicară, se diferențiară,

se înghițiră unele pe altele formând celule eucariote, apoi organite și organisme multicelulare.

Îi cam crescuse barba lui Dumnezeu de când aștepta, dar, când dădu cu ochii de Caracatiță, își spuse că a meritat efortul. Era o entitate perfectă: mobilă, puternică, vedea bine, judeca și mai bine cu aglomerările ei de ganglioni

nervoși. Așa că Dumnezeu hotărî să aibă o discuție cu prima ființă care I se părea că poate aspira la inteligență. îi apăru sub forma unei scoici cu o perlă luminoasă, spre care Caracatița se îndreptă de îndată.

- Te iau din start într-un limbaj evoluat, va trebui să te obișnuiești, am pretenții de la tine, îi spuse Dumnezeu. Voința Mea este să stăpânești această planetă, să crești și să te înmulțești, să-ți ascuți mintea și într-o bună zi să-Mi răspunzi la o mare întrebare care Mă frământă.

- Ce-ai cu mine, șefule?, răspunse Caracatița. Abia m-am trezit pe lumea asta, abia am descoperit văzul, sexul și gândirea, am multe de făcut înainte să te poți baza pe mine. De ce nu vorbești cu trilobiții?

- Sunt cam idioți, n-au nivelul corespunzător, spuse Dumnezeu.

- Se prefac, spuse Caracatița. Eu, deocamdată, n-am nicio poftă de discuții filosofice. Cred că va trebui să aștepți să-mi mai crească protocefalul.

Dumnezeu Se resemnă și mai reluă discuțiile acestea cu diferite Caracatițe (din ce în ce mai mari, mai sexuate și cu văzul mai ascuțit) de-a lungul a vreo două sute de milioane de ani. Până la urmă, supărat, prăvăli un asteroid sub forma unui monolit paralelipipedic de o sută de kilometri lungime, douăzeci lățime și cinci grosime în Ocean. Caracatițele mai micuțe scăpară furișându-se prin grote abisale; cele mari fură fierte. Și tonții de trilobiți, de asemenea.

Dumnezeu, într-o pasă melancolică, Se apucă de botanică. Algele produceau din ce în ce mai mult oxigen, eliberat sub formă de gaz în atmosferă, unde se ioniza sub radiațiile Soarelui și într-o

anumită măsură se transforma într-o moleculă de care Dumnezeu fu foarte mândru, aceea de ozon. Pentru că acest strat de ozon împiedica radiațiile ionizante să mai ajungă la suprafața planetei, iar viața putu ieși pe uscat. Dumnezeu creă plantele cu flori și aduse din ocean niște crustacee inofensive, pe care le transformă în insecte. Le adusese ca să polenizeze plantele, unele dintre ele se organizară în faguri și mușuroaie; însă nu putu discuta cu ele, orice logică le era străină.

Oricum, pe ansamblu, a văzut Dumnezeu și de data aceasta că era bine.

Socoteala Lui cu popularea uscatului era cam următoarea: pentru ca vietățile să fie cu adevărat puternice, aveau nevoie de energie. Energia Soarelui era mult mai disponibilă pe uscat decât în Ocean. în același timp, plantele puteau furniza, după ce încetau să mai funcționeze, materie primă pentru reacții de oxidare violente, care puteau fi folosite să reducă alte elemente, de exemplu metalele sau siliciul. Dacă nu se produceau de la sine lanțuri de lungimi galactice capabile să păstreze Cuvinte în ele, exista măcar posibilitatea de a se crea acele cristale de care parcă- parcă-și amintea că existaseră vreodată. Pe scurt, cineva sau ceva ar fi trebuit să dea suflet și materiei anorganice, să transmită (cum se zice?) semnale, să genereze energie sub formă de lucru mecanic și radiație electromagnetică auto-organizată...

Apărură niște animale frumoase, mari, dar cam imbecile. Existau și unii dinozauri mai mici și mai deșteptăței, dar erau neserioși și cam borfași: furau ouă, se adunau în găști, îi atacau pe cei mai slabi ca ei. Dumnezeu nu îndrăzni să mai deschidă cu ei o discuție de felul acelora pe care le avusese cu Caracatița, așteptă cam o sută de milioane de ani și văzu că troodonii tot nu se cumințeau - dimpotrivă, deveneau din ce în ce mai abjecți, le era lene să gândească, dar inventaseră pornografia -, așa că aduse din cer încă un monolit și peste lumea aceasta, așa cum un copil dărâmă castelul de nisip pe care l-a construit - într-o pornire de mânie cauzată, cel mai adesea, de lipsa de atenție din partea părinților lui.

0U2 SIRENE

Ne apropiem de miezul acestei povestiri, trecem rapid peste discuția lui Dumnezeu cu Delfinul, care-i spuse, pe scurt, următoarele: eu nu vreau decât să mă joc toată viața mea, ai face bine să vrei și Tu același lucru. înțeleg foarte bine ce Te frământă, dar nu te gândești că poate Acela sau Aceea careTe-a creat pur și simplu nu mai vrea să Te vadă sau poate a murit? Sau Te-a creat într-un alt Univers șiTe-a propulsat aici, Copil fiind, printr-o gaură neagră (de exemplu)? Uite, hai, acum căȚî-am dat câteva idei, lasă-mă

în pace. De altfel, să știi că în curând se va naște persoana cu care vei putea discuta mult mai în detaliu toate problemele acestea.

...Delfinul vorbea de un biped terestru cam nasol, fără blană, colți, încet și poticnit. Dar avea două membre extrem de mobile, cu care începu să creeze obiecte. Numai la Caracatiță mai văzuse Dumnezeu că-și împodobea culcușul. Troodonii și delfinii nu aveau veleități să creeze ceva care să dureze în urma lor. Omul se răspândi rapid (evident, ajutat și de Dumnezeu), poate și din cauză că era atât de neajutorat, după ce învăță să vâneze unele animale și să se ajute de altele în munca lui. Părea un început promițător, iar Omul evolua repede, mult mai repede decât Caracatița, de exemplu. într-o clipită (câteva sute de mii de ani) începu să-și construiască așezări, descoperi focul, roata, sexul din plăcere și alcoolul, apoi îl descoperi el însuși pe Dumnezeu atunci când începu să-și pună problema Cine a creat lumea?

în consecință, Dumnezeu decise să li se înfățișeze luând forma unuia dintre ei. Produse câteva miracole, ca să atragă atenția, și le dădu instrucțiuni despre cum să se organizeze și la ce să se gândească în continuare.Trebuie să Mă găsiți în voi, le spuse El și își imagina că oamenii își vor putea continua în pace lupta cu Principiul al ll-lea al Termodinamicii și cu materia din jur, menținându-și în permanență ocupată o parte a intelectului cu găsirea modului în care ar putea genera o Supraființă, orice s-ar înțelege prin acest cuvânt.

Numai că socoteala nu-l prea reuși, oamenii începură să se întreacă în special în a dovedi unul altuia că el este mai supus

Domnului, și așa începură o sumedenie de războaie. Din tot ce le spusese lisus, oamenii reținuseră în special că ar fi extrem de vinovați de ceva de care nu-și aminteau prea bine. începură să-l creioneze pe Dumnezeu pornind de la amnezia Lui și cu o stare psihică destul de proastă. Și aproape imediat creară și un fel de anti-Dumnezeu, de care era nevoie ca să se poată amenința unii pe alții.

Văzu Dumnezeu că asta nu era prea bine. îi lăsă atunci,

treptat- treptat, să descopere praful de pușcă, mașinile cu abur, televizorul și afrodisiacele.

Lupta cu materia genera felurite mașinării care-i făcură Omului viața plăcută. Acum Omul renunțase la a-L mai găsi pe Dumnezeu și aspira la cucerirea stelelor, la a realiza contacte cu cei mai mult sau mai puțin asemănători din abisurile cosmice. Trebui atunci Dumnezeu să le sugereze că n-au cum să cucerească stelele, pentru că nu pot depăși viteza luminii, iar oamenii îl crezură, nepunându-și problema că acea viteză care nu poate fi depășită s-ar putea să fie extrem de mare în spațiul interstelar, aproape infinită în spațiul intergalactic. Cu așa ceva în cap, începu Omul să scrie literatura științifico-fantastică.

Aceasta, deoarece Dumnezeu își dorea să-i lase să se dezvolte pe cont propriu cât mai mult posibil, fără să intre în legătură cu atât de multele civilizații care se nășteau, ființau și mureau ici și colo, pentru că niciuna dintre ele nu reușise să-i dea Răspunsul: cine M-a creat pe Mine? Probabil că a sosit momentul să dezvăluim că Dumnezeu era pretutindeni și că experiențe similare cu acelea pe care le făcuse pe Pământ le încercase (și le tot încerca) și cu alte ocazii, și în alte locuri; iar rezultatul îl decepționase de fiecare dată.

Procedă în felul următor: de câte ori Omul găsea o nouă lege a naturii și definea câte o„constantă fundamentală", Dumnezeu îi găsea din ființa Lui câte o inegalitate legată de această constantă. Spui că viteza luminii este o constantă fundamentală, uite atunci: nu vei avea voie niciodată s-o depășești, nici cu gândul, nici cu

fapta. Spui că există o constantă fundamentală de acțiune (energie ori timp), ia de-aici: nu vei putea niciodată cunoaște cu precizie infinită în același timp două mărimi care, înmulțite, se măsoară în acest tip de unități. Spui că există o constantă gravitațională, bine, atunci să știi că treptat-treptat materia din Univers se va concentra în găuri negre care Flrrp.

Pe fondul resemnării care începuse să se instaleze, atenția lui Dumnezeu fu atrasă de un tărâm unde munții se curbau inexplicabil; acolo, lângă o mare formată în mare

parte din hidrogen sulfurat, viețuia un mare și leneș popor, foarte credincios Lui, însă fără să facă vreun efort să-L găsească în mentalul colectiv lipsit de capacități de aprofundare. Capitala acestui tărâm era un oraș oribil și foarte poluat, iar, într-o baltă slinoasă pe lângă șoseaua de centură, Dumnezeu îl găsi pe acela care, tomografiat rapid, prezenta circumvoluțiunile necesare să-l dea un Răspuns.

Numai că omul era beat mort, iar Dumnezeu își spuse că, dacă i S-ar înfățișa brusc, acela își va spune, pe bună dreptate, că are de a face cu fenomenul de delirium tremens - și s-ar cufunda la loc în somnul comatos. Așa că Dumnezeu își găsi un înveliș corespunzător în corpul destul de arătos (după standardele vremii) al unei prostituate în vârstă de 17 ani, care-și desfășura activitatea în zonă. îi fu destul de ușor lui Dumnezeu să șteargă puținele amintiri din encefalul acelei ființe și să Se instaleze confortabil în cele două sute de miliarde de neuroni nou-nouți disponibili sub claia de păr vopsit strident. Costumat astfel, Dumnezeu se urcă în automobilul marca BMW al protectorului prostituatei (nu contează ce-i făcu acestuia când I se opuse, oricum nu v-o doresc niciunuia), și-l recuperă din șanț pe preafericitul aflat în comă alcoolică.

După un tratament corespunzător (cofeină, glucoză, vitamine B), subiectul deschise ochii și ceru (evident) de băut.

- îți dau tot ce vrei, îi spuse Dumnezeu, dar vreau să-mi răspunzi la întrebare.

- Eu sunt Dumnezeu, spuse El. Eu am creat Lumea. Dar pe Mine cine M-a Creat?

- Ești o curvă, spuse omul, dar treacă de la mine, dacă-ți place să te crezi Dumnezeu, trăim într-o țară liberă... Și, la urma urmei, de ce sunt obligat să vorbesc cu tine?

-Te-aș putea amenința cu distrugerea speciei tale, dacă nu răspunzi - dar encefalograful meu înregistrează că nu-ți prea pasă. Așa că am o variantă mai simplă să te stimulez: orice posibilitate pentru tine să mai tragi o dușcă de băutură, acum, nu depinde decât de Mine.

- Fă-mi o cafea și dă-mi o țigară, deocamdată. Astea

sunt pe gratis, nu?

- Uite, ia o țigară de-aici. (Cafeaua fu și ea gata în 3,12 picosecunde.)

- De ce mă întrebi... tocmai pe mine?, tuși el după ce trase cu sete din țigară.

- Am văzut că scrii literatură științifico-fantastică. Am văzut că ești fizician.

- Fizician am fost.Tocmai m-au dat afară. Iar de scris... de mult nu mi-a mai venit... nu știu cum să-ți spun, am idei tot timpul, însă mi-e imposibil să mă concentrez, de vreo câteva miliarde de ani încoace. Oricum, te simți bine când scrii - trebuie să mă apuc din nou. Cred că bănuiești asta.

- Bine, ți-am dat atunci o idee. După ce plec, scrie despre discuția noastră. Dacă-ți revii, desigur. Știu că, acum, tot ce-ți dorești este o înghițitură de alcool. Orice guanină sau histidină din tine strigă aceasta.

- Moșule, necazul tău este că vrei prea mult de la propria-ți persoană. Așa am fost și eu. Ai grijă să nu pățești ca mine. Acum, să știi că ai dreptate, scoate ceva de băut.

- Uite aici, spuse Dumnezeu, iar după 7,8 femtosecunde în mână îi apăru o sticlă de șampanie Moet & Chandon. Este a ta - în întregime. Numai răspunde-mi la întrebare.

- Atunci... și bețivanul plescăi... atunci, lasă-mă și pe mine să te întreb ceva.Tu cum vezi lumea? Ce crezi că se va întâmpla până la sfârșit?

- Știu că vom învinge definitiv Principiul al II-lea al Termodinamicii. Universul se va stabiliza în starea maximă de organizare posibilă.

- Sper să nu apuc vremurile alea. Hai, că încep să mă trezesc, îți promit că încerc să-ți dau răspunsul, dar - nu vrei să deschizi șampania? Măcar o înghițitură?

- La sfârșit. Așa ne-a fost înțelegerea. Dacă bei ceva acum, adormi instantaneu.

- Poate că și acum visez. Poate că și tu visezi, de fapt?

- Poate.

- Poate că te vei trezi la un moment dat și-ți vei cunoaște Creatorul. Sau Creatoarea.

- Ar fi o idee.

- Am mai multe asemenea idei. Te rog doar să nu mă uiți în viitorul milion de ani, în ceea ce privește aprovizionarea cu de-ale ficatului. Uite, alta: dacă ești format din toate Cuvintele și Principiile Universului, vreau să știu - de exemplu - dacă propoziția „Dumnezeu nu există" nu face cumva, și ea, parte din tine. Caută bine, s-ar putea să o găsești.

- Am căutat de mai multe ori, nu există așa ceva. Nici teoremele lui Godel nu fac parte din Mine. Orice paradox este exclus.

- S-ar putea ca asta să fie cauza amneziei. Propoziții, părți din Tine pe care ți le-ai interzis singur.

- Sau pe care mi le-a interzis altcineva, pe care îl sau O caut.

- Vreau să te mai întreb ceva și gata. Vreau să știu dacă și Principiul ăsta al ll-lea al Termodinamicii, împotriva căruia lupți cu atâta îndârjire, face parte tot din tine.

- Asta da. însă îl voi anihila, fără îndoială. Am dreptul să-mi îndepărtez constituenții neconvenabili.

- în limbaj biologic, aceasta se numește catabolism. Sau - medical - defecație.

264

012 SIRENE

Dar... uite care-i treaba, te-ai gândit vreodată că singurul lucru care dă măsura temporală a lucrurilor este acest Principiu al Termodinamicii?

-Toate speculațiile pe care vrei să mi le spui sunt, încă de pe acum, parte din Mine. Nu-i nevoie să gândesc. Eu sunt - și atâta tot.

-...Vei ucideTimpul, până la urmă, reluă bețivanul privind spre Constelația Lebedei.

- Poți s-o iei și așa.

- Acum, te rog să te gândești cât poți de bine: ultimul lucru pe care-l vei crea în Universul acesta, izbânda finală în lupta cu Principiul Doi, momentul când vei trage apa la veceu, care ar putea fi?

- Perfecțiunea... Eu?...

- Exact. Tu.

Te vei crea pe tine însuți, după care Timpul va înceta să existe. Vei fi ajuns la marginea spațiului Minkovski și te vei prelinge pe pereții Universului.

Te vei găsi propulsat în toate timpurile lumii acesteia, inclusiv la începuturile ei, cu amnezia corespunzătoare pe care tot tu ți-ai indus-o, ca să uiți că s-ar putea să nu exiști și să reușești să faci lucrurile așa cum trebuie ele făcute.

închipuie-ți un scriitor, după ce a imaginat toate Realitățile posibile (pentru el), care începe să scrie doar despre propria persoană.

Cred că a sosit momentul să deschizi șampania, bătrâne.

Hai noroc. Beau ca să fiu lovit de amnezie. Dar ea mă ocolește. Știu că nu mă vei înțelege niciodată.

... Hâc!... Să știi că nu arăți deloc rău în costumația aceasta. Parfumul, sandalele și breteaua sutienului par a fi de calitate. Cred că n-ar fi o idee rea să încercăm să ne-o punem. Costă mult?

18 februarie 2013

265

Laetitia TEODORESCU

Opera

tradus din franceză de **Cristian M.Teodorescu**

Alchimistul fu cuprins de o criză violentă de tuse. Stropi de sânge i se prelinseră pe mână. încă o dată, examină micile broboane roșii, apoi, cuprins de teamă, se șterse cu putere, așa cum ștergem o farfurie veche pentru a o curăța; în cele din urmă, se reapucă de muncă, încercat de frisoane. Zilele îi erau din ce în ce mai scurte; nu-și mai permitea, așadar, să se lase cuprins de meditații asupra sorții, trebuia, în primul rând, să se concentreze, să gândească... își aruncă privirea asupra laboratorului, care nu părea să împărtășească nimic din graba lui: sticlăria, focurile care trosneau ușor, balanțele imobile și alambicurile liniștite, toate erau mereu la fel, zi după zi; ca o pădure pe veci nemișcată, din sticlă, metal și piatră, indiferentă, ieșită din timp.

Da. Timpul. Acum aproape că-l simțea, putea auzi susurul secundelor curgând în juru-i, extrăgându-i încetul cu

încetul forța, spiritul, voința, atrăgându-l spre maluri interzise. Uneori, i se părea că respirația nu mai era a lui, ci a cuiva ascuns în spate, i se părea că aude pași care-l urmăreau când se împleticea, singur în coridoarele palatului regal. Atunci se întorcea cu violență, așteptându-se la o luptă, însă dinaintea lui nu era nimic; de fapt, era Nimicul, care-i umplea acum întreaga gândire. Pentru că - nu-i așa? -, dacă-i cedează corpul, se mai poate vorbi de suflet? El, înțeleptul, Filosoful, Medicul, nu prea credea în mântuirea aidoma unei salbe ieftine și strident

colorate, promisă poporului muritor neștiutor. Omul este o lumânare. Ceara întreține flacăra precum carnea menține spiritul viu, iar pentru a-ți salva sufletul, trebuie să-ți salvezi corpul, asta o știu cam toți care se cred cât de cât savanți. Salvarea aceasta trebuie să fie constantă, de fapt o naștere perpetuă, fără oprire; altfel, carnea omenească este destinată să hrănească viermii și cam atâta tot.

Și cum i s-ar putea reda acestei cărni forma ei perfectă, dacă nu prin același principiu pe care atât de mulți înaintea lui au încercat să-l străpungă, mecanismul acela care ar permite oricărui lucru să capete natura sa finală și divină, care domnește asupra transmutării metalelor, care vindecă orice beteșug, prelungește viața și înnobilează sufletul? Ce altă cercetare, alta decât Opera, căutarea Pietrei Filosofale, poate fi atât de esențială și de universală, dar în mod clar atât de inaccesibilă?

Pentru că Alchimistul cunoștea lumea aceasta: studiase un timp îndelungat sferele cerești și se cufundase în interstițiile ascunse. Materia care îl înconjura îi era atât de apropiată, știa să-i extragă toate esențele, să pregătească toate licorile. însă știința lui nu va fi niciodată completă atâta timp cât Piatra îi va scăpa, iar el nu-i putea dezvălui secretul decât fabricând-o; căci Piatra și Cunoașterea Pietrei coincideau, nu mai formau decât un singur concept divizat în două (precum lumina dinspre vitraliile prăfuite) - un cifru magic care ar fi împlinit în acela care l-ar fi spart o transmutare a spiritului, trezit în sfârșit la cel mai ermetic dintre mistere. Precum Dumnezeu care putea accelera sau încetini orice lucru, stăpân al timpului și, în final, stăpân

asupra propriului sine.

Discipolul intră cu pași neauziți în laborator. Știa că nu trebuia să-i întrerupă meditațiile posace Profesorului; greșise de câteva ori și nu-și mai dorea aceasta. Lăsă pe podea, tot în liniște, sacii cu lemne pe care-i adusese, apoi începu să întețească focul. Cuptoarele nu aveau voie să moară niciodată, pentru a nu compromite coacerea lentă a diferitelor decocturi și distilații, absolut necesare pentru cercetările Maestrului. Flăcările ardeau

întotdeauna, însă Profesorul era din ce în ce mai stins, parcă nu mai trăia decât în intervale mici de timp, și atunci cu o mistuire fără măsură, în timpul căreia vorbele lui deveneau din ce în ce mai lipsite de coerență. în fine, se liniști studentul, asta e! în curând se va termina. Dat fiind faptul că Alchimistul avea toate favorurile și înțelegerea regelui, elevul preferat al acestuia ar fi trebuit ca în scurt timp să capete o poziție onorabilă printre consilierii regali - la urma urmei, o recompensă mai mult decât meritată pentru toate studiile pe care le întreprinsese în filosofie, teologie, medicină și în toate celelalte Arte nobile și, fără îndoială, utile. Viitorul îi surâdea cu bunătate.

Maestrul, în cele din urmă, îl strigă cu voce surdă pe ucenicul său. începură să pregătească ultima calcinare: un material secret se copsese lent, urmare a unui număr interminabil de arderi, iar acum începeau cea din urmă iterație. De fapt, în curând, prima etapă, așa cum fusese descrisă de filosofii greci și arabi, avea să se săvârșească.

***

Era o vreme bună. Soarele, infiltrat prin ferestrele înalte, dezvăluia dansul prafului în laboratorul Alchimistului. Acesta, în mod inexplicabil vesel nevoie mare, se îndeletnicea cu spălarea diverselor cristale și zguri scoase din măruntaiele ceaunelor. Era o muncă de migală și repetitivă, însă trebuia făcută cu ce mai mare îndemânare. îi explică elevului său:

-Vezi tu, lumea este construită după o ordine ternară. Există trei Principii indivizibile și imuabile: Sulful, Mercurul și

Sarea. Aceste principii compun orice materie, la, de exemplu, un corp într-un proces de combustie: Sulful este ceea ce arde, provoacă flacăra; Mercurul este ceea ce se eliberează din corp; iar Sarea este ceea ce rămâne, sub formă de cenușă.

-Totuși, Maestre, Cei Vechi vorbeau de patru elemente, care sunt focul, apa, aerul și pământul.

- Cele patru elemente ale lui Aristotel nu sunt decât combinări, moduri de existență a celor trei Principii de care ți-am vorbit. Ar trebui să le privești numai ca pe alte cuvinte, alte componente, dar care, în final, pot să se reducă la aceste trei Principii originare, mai adevărate, mai pure. Unii ar spune chiar că Principiul este unic, că de fapt totul pornește de la Mercur, *Prima Materia.* Totuși, mie cel puțin îmi este clar că natura lumii este triplă, altfel de ce ni s-ar fi spus din vechime că Trinitatea înseamnă Trei care face Unu; iar această compunere triplă este necesară în microcosmos, pentru că reflectă Divinitatea. Filosofii au arătat că de aici, în mod obligatoriu, trebuie să deducem că există o anume combinație a acestor trei Principii, o anumită aranjare a materiei care să fie deplină, perfectă. Și cum acest corp nou are toate calitățile pe care îndeobște le atribuim divinității, el permite să înalțe natura a tot ce există. Ai urmărit demonstrația mea?

- Acum tocmai ați descris Piatra Filosofală, care produce transmutarea metalelor și din care putem extrage elixirul vieții veșnice.

- Așa este. Asta pentru că - dragă discipole - metalele lăsate în voia lor în glodul pământului se coc cu lentoare, iar, odată ieșite la viață, lucesc și dau naștere argintului și aurului, însă acțiunea Pietrei permite să li se accelereze evoluția, iar astfel, plecând de la plumb sau de la fier, vom trezi aurul care doarme în acestea. Elixirul face la fel, va transforma corpul omenesc, în loc să transforme metalul, îi va da forma lui superioară, o formă care nu va mai îmbătrâni niciodată, Iată cel mai mare Mister, dragul meu discipol, aceasta este munca noastră.

Maestrul cercetă bănuitor figura elevului, încercând să ghicească vreun semn de înțelegere. Nu, bineînțeles, își

reaminti pe loc: numai cel care ar fi studiat chestiunea din toate unghiurile posibile și-ar fi dat seama de imposibilitatea enunțurilor dinainte: să fabrici divinul pornind cu materie fizică,

în mod necesar incompletă. Singurul exemplu de perfecțiune a materiei sensibile din lumea înconjurătoare erau sferele cerești, alcătuite dintr-un material infinit de fin și transparent precum cristalul, de care se aflau agățate astrele. Să ne gândim la bilele acestea înlănțuite, mișcându-se singure într-un rondel perpetuu, simboluri ale divinului, ale Eternității. Eternitatea, ah...

Și atunci iluminarea îl pocni ca un caro de arbaletă. Piatra trebuie să fie o imagine a Cosmosului. Ce este sus, este și jos, au spus înțelepții. Microcosmosul și Macrocosmosul trebuie să fie aceiași! Singura încarnare a divinului în materie poate fi găsită în Universul celest; iar perfecțiunea prafului trebuie să fie egală cu perfecțiunea din infinit...

Ce nebuni au fost ei, alchimiștii, toți marii înțelepți și Filosofi! Să creezi fără a stăpâni structura fină, ca niște Demiurgi orbi, cu spiritul șchiopătând și două mâini stângi, era prea puțin spus: copii jucându-se în nisip, asta au fost ei, ignoranți, mai proști decât țăranii fără școală. Dar cât de diferit vedea el lucrurile acum! Câtă iluminare!

Elevul favorit își privi Profesorul cufundat încă și mai tare în deliruri ermetice. Odată nenumăratele spălări terminate, văzu zi după zi Maestrul luând materia care se obținuse, întinzând-o ca pe o cocă, îndoind-o, împătrind-o, înoptind-o, apoi încălzind-o, răcind-o, extrăgând un lichid din ea, distilându-l, re-amestecându-l cu pasta, solidificând-o, apoi tăind-o, tăind-o din nou și din nou, fără sfârșit, totul în timp ce pronunța felurite formule în limbi uitate. Toate aceste preparative de luptă nu figurau în niciun manuscris, însă discipolul nu se îngrijora prea tare: dacă învățase cu adevărat ceva în toți acești ani era să accepte totul fără să crâcnească și să fie un executant perfect, în rest, maestrul vorbea destul de puțin, de frică să nu i se pornească vreun nou apces de tuse. Astfel trecură săptămâni în șir.

***

înțeleptul, singur în laborator, își admiră minusculul său Cosmos, Semnele erau clare, culoarea stacojie, degaja căldură, iradia pe întuneric. Acum era momentul să încerce. Alchimistul simți cum îi revin forțele de odinioară; putea, încă de pe acum, constata efectul binecuvântat al transportului spiritual asupra corpului și sufletului său. Știa acum că Opera, cercetarea lui se terminase; și se găbi să adune necesarul instrumentar pentru a extrage ultimul lichid, cu mâinile tremurătoare, gesturi necontrolate. în creuzetul fin din mijlocul încăperii se afla perfecta Piatră. După ritualul secret, își fabrică fluidul atât de dorit și-l bău dintr-o singură înghițitură.

Gustul era oribil. începu imediat să tușească, eructă sânge, se clătină și până la urmă se prăbuși pe podea, cutremurat de spasme. Lumea fizică se învârtea acum în jurul lui într-un dans cam macabru, aproape simțea degetele lungi ale Morții zbârnâind pe lângă el, în cele din urmă apucându-l, strângân- du-i pieptul. Cum a fost posibil așa ceva? Piatra nu trebuia să-i dea nemurire, în virtutea structurii ei perfecte, atât de apropiată de universul celest, în mișcare perpetuă?

Bineînțeles, fură printre ultimele lui gânduri, în timp ce viața i se derula în fața ochilor. Cum de uitase? Astrele se mișcă, bineînțeles, pentru vecie, dar a existat o mișcare inițială, originală! Lemnele nu ard dacă nu le pune cineva foc, iar orice mașinărie, oricât de perfectă, nu se va mișca fără să-i întoarcă resorturile cineva...

Altfel...

Astrele s-ar prăbuși într-unul singur, iar acesta din urmă în Nimicul acela...

...Această forță demiurgică, această viață, sau energie, trebuie adăugată... și atunci Maestrul reuși să se târască, să se ridice de-a bușilea, să se ridice timp de câteva secole, simțind

sfârșitul apropiindu-se cu fiecare secundă, asurzit de trâmbițele și tobele cerești, pooom-paaam-piiim... bum-bum!... își chemă discipolul, atât de tânăr, de viu, plin cu viața aceasta de care avea el nevoie acum; și puse mâna pe un cuțit...

...Gărzile, după mai multe zile în care nu mai fusese sesizată vreo mișcare, intrară în laboratorul tăcut, cu focurile stinse. Pe podea zăceau Alchimistul curții, cu chipul împietrit într-o grimasă hidoasă (câțiva leșinară) și tânărul student, înjunghiat în inimă, cu tot sângele golit din vine. Pe masă găsiră un recipient plin cu o pudră roșie iradiantă.

Caporalul care declară că auzise hohote de râs dinspre ferestrele înalte fu internat la nebuni.

A doua zi, Regele interzise alchimia în tot regatul. Laboratorul fu ars, cenușa împrăștiată în zări - și nimeni nu mai auzi sau mai îndrăzni să audă vreodată de vreo Operă sau Piatră Filosofală.

Șerban
TOMSA J J

Când Dumnezeu a cerut puțină apă

I^n ținutul din care dispăruseră ulmii și turturelele, verile erau prea călduroase, iar iernile prea geroase. Printre salcâmi, duzi, libelule și ulii păsărari, potecile se strecurau leneșe, către nicăieri.

într-o zi, un om negricios a prins un uliu maiestuos și l-a legat cu o sfoară groasă de tulpina unui soc, crescut lângă bucătărie.

- îl țin aici până moare *dă* foame și *dă* sete și pă urmă îl împăiez, rânjise omulețul.

Dar uliul se ținea pe picioare și după patru săptămâni. Când piticul cel negru se apropia, pasărea își zburlea aripile, pregă- tindu-se să se apere. într-o după-amiază de vară, bărbatul țigănos și-a pierdut răbdarea, a luat toporul de pe un butuc și a tăiat uliul în bucăți, începând cu picioarele. Băiatul văzuse cum vietatea țipa de durere și se zvârcolea în agonie. A fugit în cimitir, printre stânjeneli violeți și crinii cu parfumuri grele, înecăcioase, unde a încercat să citească din *Cireșarii.* Dar n-a reușit.

Vecinul din fața casei, roșu și buhăit, dormea până târziu și sforăia de se scuturau merele din cei doi pomi aflați la poartă și se speriau oamenii care treceau pe poteca de lângă gard.

- Cât e ceasul?, îl întreba el pe băiat, ieșind din bojdeucă și întinzându-și oasele.

- Stai să mă uit, răspundea piciul și intra să se uite la ceas, deși știa că grăsanul se trezește mereu la ora zece.

După aceea, roșcovanul îl întreba pe copil cât face nouă

înmulțit cu șapte. Omului i se părea că asta este cea mai grea problemă din lume. Lămurit și somnoros, se întorcea la patul său și se culca din nou. în spatele bojdeucii în care stătea puștiul, locuia un bătrân care avea fel de fel de sfârleze, lanterne și jocuri de cuburi. Moșul îndrăgea tigvele pe care le cultiva prin toată curtea și iepurii pe care îi prindea și îi împăia. într-o zi a trecut pe drum, călcând cu picioarele goale prin pulberea fierbinte a șoselei, cel mai bătrân dintre toți bătrânii pe care îi văzuse copilul. Avea un băț în care se sprijinea și șchiopăta vizibil. S-a oprit în drum, a oftat, și-a trecut mâna-i tremurătoare prin barba albă și neîngrijită și i-a zis văduvoiului iubitor de tigve și de sfârleze:

- Dă-mi și mie... ăăăă... să fumez... ăăă... nițică apă!

- Ia ascultă! Nu ți-e rușine să-ți baţi joc dă mine?, s-a mâniat colecționarul de iepuri împăiați. Apa se bea, nu se fumează! Mă iei dă prost? Du-te și... fumează apă în altă parte!

- Ai dreptate, s-a scărpinat necunoscutul în cap, trebuia să fiu mai atent. Dar, vezi dumneata, eu sunt Dumnezeu și am voie să mai greșesc.

Și a pornit încetișor mai departe, printre pietrele drumului, șontâc, șontâc. După câteva secunde de uluială, stăpânul jucăriilor s-a îngălbenit la față și a fugit în casă, după apă. Când s-a întors, străinul dispăruse fără urmă. Pe drum nu se mai vedea decât praful ușor stârnit de pașii săi.

Vecinul a început să tremure, a căzut la pat și a făcut febră. A zăcut câteva zile. După ce și-a revenit n-a întârziat să pună, pe pătuțul de lemn de la poarta sa, o oală de pământ plină cu apă, care avea să-l aștepte în fiecare zi pe Dumnezeu.

Apa se înfierbânta vara și îngheța iarna, când spărgea vasul în care era pusă.

Neologismele țăranilor

I^mi place la nebunie cum vorbește Gondolieru, vecinul meu.

Nu folosește înjurături neaoșe, ă la Țugurlan, dar are o prețiozitate savantă, postmorometiană. Elevul care citește toată ziua este „catolnic", copilul care se agită prin unghere „oblicăre", iar verbul „a se compromite" este folosit constant cu înțelesul de„a se pretinde":„lon se compromite că e om serios și el e prost ca noaptea".

Un vânzător de cazane pentru distilat țuica își laudă marfa pe uliță, cu glas tare:

- H'apropie-te și ia, neamule! H'uite, h'aici, cazane de h'aramă curată, neamule! H'aramă curată vă dau! Veniți și luați, frațâlor!

Gondolieru, care-l pândea de după gard, iese din curte și se apropie. E un bătrân rozaliu, cu chelia acoperită de o pălăriuță albă. I se spune Gondolieru fiindcă, după fiecare ploaie care inundă ulița pe care locuiește, începe să cânte o variantă originală a *Barcarolei,* în timp ce își toarnă o porție de rachiu:

Venețiaaaaa,
La, la, la, la, la, la la, la,
La, la la, la, la, la, la...

Se știe că omul ăsta are cultul *creionului dă sânge,* folosit demult în frizerii. Pe vremuri, când bărbierul îl cresta din greșeală pe client, îi aplica pe tăietură *creionul* cu pricina - o bucată de piatră vânătă - și sângerarea se oprea. Gondolieru, cândva prieten cu un frizer, a ajuns să venereze creionul de sânge și folosește obiectul pentru a-și trata vecinii de variate boli: ulcer, diaree, guturai, hepatită, articulații scrântite. Te doare ceva? Gondolieru'vine cu leacul îndată ce află:

- Dă ce nu mi-ai spus mai dămult, măi, dom'le? Uite care e treaba... Răzui mata într-un pahar, cu cuțitu', câțiva milimetri din creionu' dă sânge, adaugi apă până la jumate ți bei doctoria. Cu mâna-ți ia durerea, pă cuvântu' meu! Că

l-am tratat odată și p-un doctor care se minuna de meșteșugu' meu și mi-a zis că ar fi trebuit să fac medicina, că prea mă pricep la toate bolile! Nu-ți mai spun că a vrut să mă ia asistent, da' mie nu-mi mai ardea atunci d-astea, că depusesem deja dosaru'dă pensie. Eram șef-operator la petrol, măi, dom'le. Ehe, crezi că e puțin lucru?

Pe deasupra, omul e curios din fire, cam ca Ivan Ivanovici al lui Gogol, și vrea să cerceteze recipientele meșterului.

- Haorde, mol, îl strigă Gondolieru' pe căldărar.

Și începe să turuie, pentru a câștiga bunăvoința oacheșului: *- Șomandes, șomanbules, ditai moro te cărei, te puraves!*

Apoi cu dulceață în glas:

- Și zici că aia e aramă, măi, dom'le?

- H'aramă adăvărată, mânca-ți-aș, cum te văz și mă vezi! Să moară bunică-mea dă durere la lingurică, dacă te mințl H'uite, na, să vezi ce rezistentă e!

Și tuciuriul sare pe un cazan, pe care-l dăduse jos din căruță, și-ncepe să tropăie pe el. într-adevăr, vasul rezistă cu succes la atacurile nemiloase ale proprietarului.

- Aia nu e aramă, măi, dom'le, cum nu sunt eu *plotoner-majorl* Mă prostești în față?

- Cum să te prostesc, bre? Sunt om cinstit, mânca-ți-aș!

- îmi dai voie să-l cercetez cu *creionu'dă sânge?*

Și scoate, din buzunarul de la piept, piatra magică.

- Poți s-o cercetezi și cu..., strigă căldărarul jignit. Da' să nu-mi găurești vasele!

- N-avea grijă, măi, dom'le, că nu ți le găurește nici dracu'!

înțeleptul se apropie de cazan și pune de câteva ori vârful *creionului dă sânge* pe capacul metalic, roșcat. Se uită cu atenție în punctele respective și saltă capul, râzând triumfător:

- E așa cum am zis! Nu oxidează dăloc și nu e aramă cum nu e frate-meu episcop!

- Da'ce, mama'dracu', e, bă?, se enervează căldărarul.

- E *celofibră,* măi, dom'le!, jubilează Gondolieru'.

înfuriat, vânzătorul ambulant trântește cu obidă cazanul

în căruță și dă bici calului, agitând capul, cu aerul că spune: „Prostu tot prost rămâne!".

După câțiva pași nu se poate abține să nu comenteze:

- Băga-mi-aș p... în *celofibra* mă-tii!

Când eram copil, l-am auzit pe Gondolieru vorbind ca în schițele pe care le învățam la școală.

- Unde ai fost?, l-am întrebat într-o zi, văzându-l că vine din sat.

- Am *fostără* la un mort, mi-a răspuns el, senin.

Mai târziu, dascăl fiind, am auzit pe Gondolieru vorbind despre „perioada de inhibiție a peștilor", „minte lucită" (minte lucidă!), iar la ședințele de partid era foarte revoltat, fiindcă se propunea: „Să desemnăm președintele de ședință". Cum să spunem„să desemnăm", se indigna el, când toată lumea știe că verbul este „a desena"?

Gondolieru a muncit o viață la schela de petrol.

- Măi, dom'le, ce viață *erea* acolo!, povestea el. Chiar și șoferilor le *punea* nevestele, dimineața, un pahar mare dă tărie, să nu le tremure mâna și să nu intre în șanț până vor ajunge la barul *dă* lângă schelă. Până la prânz, golea fiecare câte trei jumătăți *dă* coniac. Și ce lucram prin ateliere? Le încolțeam *pă* gagicile alea, că *erea* cu sutele prin birouri și nu *făcea* nimic. Le încolțeam prin cotloane și le luam la... Dă muncit o *făcea* amărâții ăia *dă* la gura puțului. Și nici ei nu *putea* sta *pă* vine, că, dă beți ce *erea, cădea* în cur. Căpătăm tichete *dă* masă și conserve și mijloace *dă* subzistență pentru munci grele. Prime *dă* porc, *dă* miel, *dă* murături, *dă* însurătoare, *dă* casă, *dă* concediu și *dă* fiecare sărbătoare. Ne duceam acasă beți morți, cărând sacoșe cu bani. Da'ce le-a

venit într-o zi șefilor? Că, cică, să ne evalueze! Că *erea* mult personal și nu toată lumea avea *competințili* necesare. Apăruse o bunăciune care nu se lăsa făcută saltea *dă* burțile păroase ale șefilor. Voiau să-i dea *dă* ales: ori afară, ori cu prăjitura pe birou!

Ne întrebau câte-n lună și-n stele. Ce faci dacă e scurgeri dă gaze și e pericol dă explozie?„Păi, o luăm la fugă peste câmpu ăsta, *dă* ne ducem dracu'și tot nu suntem siguri că scăpăm cu viață!", răspunsese un maistru pus *pă* pile. E, vine și rândul meu. Mă așez *pă* scaun, alb la față ca

zacăru' *dă* ziceai că am băut zece ani numa' lapte îndoit cu apă, și încep să tremur *dă* frică, *egzact* ca un iepure prins într-o cușcă. în fața mea, examinatorul *erea* încruntat și, cu ochelarii *pă* nas, căuta ceva în niște hârtii și nu le găsea *dăloc,* fapt care îl întărâta și mai rău. Fost director, *erea* un tip cu năbădăi și îi *zicea* Bolovan, că atunci când *să* enerva îi lua la omor *pă* angajați cu bolovanii *dă pă* arătură, într-o zi, într-un acces de furie, și-a smuls căciula *dă pă* cap, că avea una scumpă, rusească, și a aruncat-o în batalu'dă țițe. Așteptam din ce în ce mai speriat. în fine, inginerul a crezut de cuviință că trebuie să-mi dea atenție.

„I-a spune, mi-a zis tartorul încruntat, ia spune ce este presiunea?"

Bucuros că a *nemerit* o întrebare la care știam un răspuns măiastru, am tușit și am răspuns, mlădiindu-mi glasul cu miere:

„Păi, măi dom'le, presiunea e... ceva care vine... biniiiișor... dintr-un căzănel... printr-un furtunel..."

„Cum vine, bre?"

„Vine biniiișor... dintr-un căză..."

Bolovan s-a posomorât.

„Dumneata, a zis el, să ieși afară!"

„De ce, măi, dom'le?"

„Ieși afară! Și nu biniiiișor, că-ți dau un pumn *dă* te fac rachetă *dă* croazieră."

„Da'ce-am făcut, măi, dom'le?"

„AFARA!!! a urlat ca turbat șăfu'. Eu te întreb ce este presiunea și dumneata îmi spui cum funcționează cazanul *dă* țuică!"

M-am ridicat precipitat și m-am mistuit *pă* ușă.

Ajuns acasă, *dă* nervos cum eram, am tăbărât cu aracu'pă porc, fiindcă răsturnase trocul, am luat la șuturi un cocoș care *să* ținea după mine și mi-am adus aminte că nevastă-mea,Veta, răsese de mine împreună cu un hăndrălău, când încă nu ne luaserăm, iar eu trecusem *pă* drum. Veta întorsese capul către dobitocul cu care *erea* la poartă și pufnise în râs. Hohotise și prostul, gros și satisfăcut:„Ho, ho, ho, ho, ho!".

Pă urmă, cei doi *să* pupaseră.

„Se poate, măi, Veto?Te pupai cu ăla și râdeați amândoi *dă* mine?"

Noroc că Veta mă văzuse că nu *eream* în toane bune și încuiase la timp ușa. A doua zi am pus-o pă Veta să facă o pâine în *țăst* și să frigă o găină. Le-am trimis inginerului, însoțite de o damigeană *dă* vin puterea-ursului. Intermediaru', un maistru uns cu toate alifiile, a simțit nevoia să mă laude. Când maistrul a zis ceva *dă* genu'că sunt băiat bun, Bolovan a turbat din nou:

„Nu știu cum o fi, da'e prost rău! PROST RAU, AUZI? Cum să iau eu ditamai pietroiul în mână - și aci s-a repezit *pă* ușă și a luat *dă pă* jos un cataroi mare *pă* care l-a aruncat spre niște muncitori care s-au risipit ca potârnichile -, cum să iau o lespede în mână și să zic că e pietricică? SPUNE, Al?" a urlat el, șuierând *dă* ură.

S-a mai îndulcit când a rupt din pâine și a gustat din vin. A desfăcut găina, a început să mănânce și, după ce a băut câteva pahare de vin, a dat sentința:

„P-ăsta îl mai ținem p-aci. O fi el un pisălog nenorocit, da' nevastă-sa știe să facă pâine în *țăst!"*

Cu altă ocazie, am auzit o discuție între Gondolieru și un tânăr.

- Bre, nene, mă duci, bre, și pă mine la cazan, să fac țuica?, a întrebat tânărul. îți plătesc, nicio problemă!

- Sigur că te duc, i-a răspuns amabil omul mai în vârstă. Te duc și te și ajut să o faci. îmi plătești numai... *sacrificiul* calului.

- Păi, ce, bre, eu te pui să tai calul?, s-a mirat junele.

Memorabilă era formula cu care Gondolieru își încheia, invariabil, discursurile ținute în ședințele Consiliului Local:

- E cazul, e locul, e rolul să ne calmăm, să ne compromitem, să ne suspendăm și să mergem!

I-am spus într-o zi admirativ:

- Domnule, folosești niște expresii demențiale!

- Ce vrei, măi, dom'le, mi-a răspuns bătrânul, mângâindu-și burta. Avem și noi cuvintele noastre. Astea e ... *neologismili* țăranilor.

Și a surâs, uitându-se satisfăcut în lungul drumului.

Nu există țară pentru artiști

Era poreclit Dom Pedro și ar fi putut să facă o facultate adevărată, așa cum le spunea el instituțiilor de învățământ de pe vremuri. Dar n-a vrut.

- La stilul meu, precis aș rămâne mereu cu câteva restanțe pe toamnă. Mai mult m-aș târî. Ce, aia ar fi viață?

Omul avea o prestanță evidentă, datorită staturii impresionante și părului negru, des ca peria. Purta și o mustață bogată, cu vârfuri ascuțite, în stil mexican, responsabilă de porecla exotică, căpătată încă din adolescență. Era foarte demn și nu se umilea niciodată. Se purta cu nepăsare și devenea lacom doar atunci când pe masă se punea ceva care îi plăcea. Una peste alta, un bărbat care respira libertate prin toți porii ființei sale.

A trecut prin multe meserii, dar la serviciu făcea exact ce îi poftea inima. Se simțea obosit, lua o pauză. Voia să plece, pleca. Avea poftă de o bere, o bea. îi era somn, se culca. Era enervat, se îmbăta. Degajat, fără explicații, fără regrete. Dacă șeful îl amenința cu concedierea, a doua zi nu se mai ducea el la slujbă. Și nu mai călca pe acolo toată viața.

Dom Pedro avea niște expresii favorite care făceau din el o prezență agreabilă, așa că toți îi căutau tovărășia.

- Măi, să fie!

- Salut, tot, săru'mâna, la revedere, sărbători fericite, ăla e, ce mai!

- Ai, mă, zău?

Era iubit și respectat fără să fi făcut cel mai mic efort în direcția asta.

Era de pomină întâmplarea când Pedro, soldat fiind, a agățat o prostituată și s-a dus cu ea la o margine de pădure. Era beat și nesigur pe el.

- Ai de gând să faci ceva sau plec? Că n-am toată ziua la dispoziție, s-a supărat femeia.

Pedro s-a ridicat în picioare. Orizonturile se clătinau,

prăbușindu-se peste el. Intestinele i se buluceau la gură. Atunci i-a venit ideea salvatoare și s-a așezat la loc.

- Fă, tu știi că nu e bine să te fuți cu oricine?, a întrebat-o el pe tânără. Nu e moral să fii curvă și pe deasupra...

- Po-poftim?, s-a bâlbâit ea, necrezându-și urechilor.

Dar Pedro a predicat înainte, făcându-i o morală strașnică.

Părinții săi, oameni foarte înstăriți, au murit și i-au lăsat moștenire o grădină cu vie și o casă mare, cu nenumărate camere. Dom Pedro s-a retras la țară și a devenit și mai liniștit. Ca să aibă bani de țigări, vindea azi o ușă, mâine o sobă, iar mai târziu obiecte de mobilier. Se învecina cu niște tineri blonzi ca niște norvegieni, care mergeau, în nopțile de toamnă, la furat porumb.

- Băi, a zis unul dintre voinici, putem noi să-l lăsăm *pă* Dom Pedro să moară *dă* foame?

Au convenit că nu puteau. Așa că în următoarea noapte l-au convocat și pe el la o expediție de jaf. La miezul nopții s-au urcat în căruță. Acolo băieții aveau o sticlă mare, plină cu țuică.

-îmi dați și mie un gât?, a întrebat, politicos, Dom Pedro.

Tovarășii săi s-au precipitat să-i satisfacă dorința. Când au ajuns la tarlaua pe care o aveau ca țintă, Pedro băuse trei sferturi din conținutul clondirului. Fârtații i-au pus un sac în mână și l-au îndemnat să nu piardă timpul. Dar, după ce a coborât din teleguță, el a simțit cum o fericire fără margini îi inundă toată ființa. Fusese toată viața un om liber, dar acum simțea că zboară. I s-a năzărit că ar putea fi un comisar care îi vânează pe infractori. A întins mâna spre un camarad, ca și cum ar fi avut un pistol, și a răcnit:

- Bummmm!

Hoții au sărit ca arși.

- Băi, Pedro, dă-o dracu de treabă, pune mâna și umple sacul, că n-avem timp *dă* goange!

-Bauuuuuu!

- Pedro, nu fi nesimțit! Te-am luat cu noi *dă* milă și tu ne dai *dă* gol?

- Bummmm!

- Auzi? Dacă te-ai îmbătat, stai măcar liniștit și nu mai

face tărăboi!

- Paaaaac!

- Fiiuuuuuu!

- Bummmm!

-Bauuuuuuu!

Se dezlănțuise al treilea război mondial. Băieții lăsaseră sacii și se minunau de tărăboiul pe care-l făcea Dom Pedro.

- STAȚI AȘA!, s-a auzit, din boscheți, o voce autoritară și prăduitorii au rămas încremeniți.

Trei polițiști, cu armele în mâini, îi înconjuraseră. Dom Pedro râdea de se prăpădea.

282

ian. SIRENE

- Băi băiete, a zis un zbir, în timp ce îi punea lui Pedro cătușele, în felul tău ești un... d-ăia... cum le zice... zi-i să-i zic... aha!... un comedian d-ăla! Un artist! D-o juma'dă oră stăm și te ascultăm.

- Ce artist, mânca-ți-aș?, s-a revoltat un fur, suflând greu. E un prost care moare *dă* foame. Iar noi, să știi, cântăm și la acordeon și suntem oameni de onoare!

Nu mai știu ce s-a mai întâmplat cu personajul meu, dar e clar că lumea asta nu e făcută pentru artiști.

RaduTUCULESCU

Pe Canalul Morii, nu mai trec vapoare

(bliț-proze)

Picamer și bordurieni

Ca în tot orașul nostru aflat pe malul Someșului și botezat (sincer, nu-mi mai amintesc exact cînd și de ce) Cluj-Napoca, și pe strada mea s-au executat lucrări de anvergură. Edilii aleși au simțit că e timpul să facă ceva măreț. Precum Hlestakov, personajul gogolian care, în timp ce taie frunze la cîini, își șoptește în barbă *simt că* e *timpul să fac ceva măreț!* Dar ai noștri au depășit faza asta și chiar s-au apucat de lucru. Micuța mea stradă numită Einstein (un prieten face mereu aceeași poantă veche, mai bine locuiai pe Zweistein...) a fost răscolită pînă-n măruntaie. S-au coborît toate cablurile în adîncuri, s-a răsturnat pămînt, apoi s-au întins straturi groase de asfalt, ca într-un uriaș tort asezonat cu guri de canal de diverse mărimi. Pe margini, borduri postrevoluționare îți trag cu ochiul. în sfîrșit, s-a terminat, mi-am zis, va fi liniște după luni de năuceală. Dar, într-o dimineață, taman în fața intrării în gangul nostru, un picamer uriaș începu să găurească obrazul proaspăt al străzii. Casa în care locuiesc, construită în 1906, se cutremura cuprinsă de panică. Deja o și vedeam cum crapă, ca un vas de ceramică lovit de-un ciocan. Am zbierat la picamerist, agitîndu-mi brațele. Ședea în cabină, cu țigara în colțul gurii, într-un tîrziu, mă descoperi țopăind pe trotuar ca o marionetă cuprinsă de draci.

- E vreo problemă?, întrebă picameristul printre rotocoale de fum, după ce opri sfredelul gigant.

- Abia ați terminat de asfaltat, am zis, încercînd să mă potolesc.

- Nu eu, altă echipă. Sarcina mea este să găuresc.

- Incredibil! E de-a dreptul bătaie de joc!

- Execut un ordin. Trebuie să decupez o porțiune de doi metri lungime, unu și juma metri lățime și doi adîncime.

- De ce?

- Habar nu am, răspunse cu sinceritate picameristul, poate au uitat să înnoade vreun cablu.

- Și dacă se crapă casa? Că-i veche de peste o sută de ani.

Picameristul se uită la casă, clătină ambiguu din cap, ridică din umeri și oftă din rărunchi.

- Tot ce se poate. E veche coșmelia, zise, bună de muzeu. Mai corect ar fi dacă s-ar construi în locul ei un bloc modern cu vreo treizeci de etaje, din sticlă și aluminiu. Să strălucească în soare!

Ideea cu blocul din sticlă și aluminiu ridicat la capătul unei străzi cu case de la începutul secolului trecut mă făcu să întrerup brusc dialogul cu blazatul picamerist. Nu avea sens și nici finalitate, l-am întors spatele și m-am grăbit să iau colțul pe strada Cloșca. Mai aveam de parcurs vreo 50 de metri, după care o coteam pe larga stradă Horia. Ceea ce remarcasem de multă vreme era că la fiecare colț lipseau bordurile. Șirul lor se întrerupea ori de cîte ori trebuia modificată linia dreaptă.

La al doilea colț, așezați pe cîte un morman de dale, rezemați de zidul restaurantului *Capriccio,* trei muncitori fumează, beau cafele și sporovăiesc în tihnă. îi întîlnesc de luni de zile, deja ne cunoaștem. Le zîmbesc larg, îmi flutur mîna dreapta și rostesc cuvinte în tonalități zglobii.

- Salut, băieți, deja sînteți în pauză?

Bordurienii, cum i-am botezat eu, îmi rînjesc familiar, mai sorb din cafea, apoi unul explică:

- Nici nu am început. Nu știm cum să luăm curba.

- în linie dreaptă ne-a fost mai ușor, aici trebuie măsurat, tăiat, că am făcut un trotuar al naibii de larg și strada s-a îngustat al naibii de mult, ar fi încăput doar mașinuțele plozilor!

Izbucnesc toți trei în rîs, eu zîmbesc a nedumerire și primesc explicații în continuare.

- Avem unul singur priceput în chestiile astea. Noi

sîntem zilieri. Priceputul e pe traseu, le arată celorlalte echipe, da-l așteptăm să vină și aici. Avem răbdare cît trenul!

Am vrut să-l rog să-mi împrumute și mie vreo două-trei vagoane din trenul acela, dar am renunțat. Era prea de dimineață pentru replici subtile. Mi-am fluturat, din nou, mîna și am cotit-o pe strada Horea pășind pe dalele fixate, aleatoriu, de aceiași bordurieni. De cîte ori o cotesc de pe Cloșca și ajung pe Horea, mă cuprinde o stare de răzvrătire, de răscoală, de revoltă nedefinită. Mai că-mi vine să pun mîna pe un par... Dar pari nu sînt decît prin sate, iar starea respectivă ține numai cîteva momente.

între timp, a venit iarna.

Lacrima lui Mihai Viteazul

Pășesc pe dalele proaspătului trotuar al proaspetei străzi Horea. S-a muncit la strada asta aproape un an de zile. Cosmetizare, chirurgie estetică. La vremuri noi, o față nouă! Ici-colo mai trebuie petecită. Ici-colo s-au deplasat cîteva dale. Unele au săltat puțintel, altele nu au avut chef să se lipească între ele. Să nu fiu cîrcotaș, bine-i și așa. E și pistă pentru biciclete, cred că-mi voi cumpăra una la vară să mă plimb de la gară și pînă la pod, apoi *viceversa,* cel puțin treizeci de minute

mișcare pe zi, se zice, îți menține sănătatea, forma, pofta de viață. în cazul cînd ai sănătate, formă și... poftă de viață. Dar comentariile-s nepotrivite, taman cînd orașul își arată noul chip.

îmi vine să salt pe dale, să execut figuri de șotron, dar mă abțin. în primul rînd, sînt lunecoase, că-i iarnă, iar în al doilea rînd, m-ar putea recunoaște careva. Om serios, se copilărește în văzul lumii. Sînt toate șansele să fiu recunoscut, doar exist pe facebook, cu date, cu poze, din

față, din profil, cum rîd, mă hlizesc, meditez, visez, iubesc, doresc, halesc, chiar și cum dorm cu cățelușa pe aceeași pernă, tot tacîmul. Acest fb este, pînă la urmă, un perfid instrument de urmărire acceptată a propriei tale persoane. Ba, îți oferă și caraghioasa impresia că poți deveni, pentru cîteva momente, buricul pămîntului. Prin urmare, nu salt pe dalele de curînd înfipte în obrazul trotuarului, nu țopăi, nu fac piruete, doar mă mișc în ritm alert, cu gîndul la un ceai verde pe suprafața căruia îmi place să presar cîteva fire de scorțișoară. Locul cu pricina se află aproape de locuința mea, doar ce traversez podul peste Someș și intru în cafeneaua *River.* Un local unde am ajuns să ne cam (re)cunoaștem toți cei care zăcem aici în fiecare dimineață.

Traversez strada, dintr-un colț într-altul. Trec pe lîngă o clădire care mereu îmi trezește amintiri, fie ele și scurte, ca niște minuscule fulgere. Blițuri ale memoriei. *Crîșma lui Mongolu* numeam, pe vremea studenției, crama de la demisol. Există și acum, dar respiră în alte tonalități și derulează alte povești.

Pășesc pe pod și încetinesc ritmul. Privesc scurgerea nepăsătoare a Someșului. Apa a fost întotdeauna o atracție pentru mine. A fost și este. O iubire declarată. O atracție irezistibilă. O pasiune. Ca de obicei, un cîrd de rațe sălbatice se zbenguiește printre valurile molcome, ignorînd frigul. Mi-ar plăcea să fiu alături de ele, să simt bucuria pură, nemachiată, a unei vieți trăite pe suprafața apei... Dar am ajuns la celălalt capăt al podului și sînt trezit, brutal, la realitate. Individul, slab, neras, supt în obraji, îmi sare-n față. Pur și simplu, îmi taie calea

și-mi vîră-n ochi un buchet uscat de flori, iar cu cealaltă mînă cere un leu. Din gura fără dinți scoate sunete plîngărețe. Scena asta se repetă zilnic, cu același individ. Nici trupele Noto nu l-ar putea alunga de acolo. Fac un pas la stînga, să-l ocolesc. Face și el, cu mîinile întinse, aproape să mă lovească peste bărbie cu snopul acela murdar. încerc un pas la dreapta. El mă imită și am penibila impresie că mă aflu în fața unei oglinzi. E o scenă ca în Stan și Bran, dar fără haz. Agresivitatea lui îmi pune nervii la încercare. în clipele acelea, aș fi capabil să-i dau un cap în gură. Dar

gingiile-i goale mă fac să mă răzgîndesc. Replica se naște instantaneu. Zic, șuierător:

- Mă băiatule, dă-mi cinci lei să beau un ceai!

Clipește, perplex, se holbează la mine cîteva momente speriat că aș fi capabil să-i fur buchetul, apoi se repede asupra altui trecător.

Intru în cafenea și mă instalez la tejghea în fața geamului, ca într-o vitrină. Mi se aduce ceaiul, aroma lui mă îmblînzește, mă destinde. Adesea îmi place să șed pe scaunul înalt și să privesc forfota străzii. încerc să nu trag cu urechea la ce se pălăvrăgește în spatele meu. încerc, dar nu reușesc. Aud un individ cum își recită ultima creație poetică: De *la pod și/ pîn la gară/ M-am plimbat c-o domnișoară/ Domnișoara avea țîțe/ Ce săltau ca două mițe...* Rîsete admirative.

Mă concentrez asupra statuii lui Mihai Viteazul scăldată-n lumina soarelui. O văd, prin geamul larg al cafenelei. Am impresia că domnitorul mi-a făcut, complice, cu ochiul. Apoi descopăr, mirat, cum i se scurge o lacrimă pe obraz. *Una lacrima sul viso...* Ce l-a apucat? A devenit sentimental, de cînd zace încremenit pe cal? Poate și-a amintit de Basta...

Lacrima i se prelinge, încet, pe obrazul cenușiu, ca o rîmă leneșă, colorată-n alb și negru. Brusc, m-am luminat. Nu era lacrimă, ci un nevinovat produs natural scăpat de sub coada porumbelului care poposise pe căciula viteazului.

Bingo în piață

Mă sună prietenul Viorel. O face des. Nu neapărat pentru că ar avea ceva anume să-mi mărturisească ori să-mi pună vreo întrebare existențială. Pur și simplu vrea să audă că mai respir și să-mi ofere aceeași certitudine și din partea lui. Uneori insinuează, cît poate el de discret, să ies din camera mea și să ne întîlnim la o vorbă într-unul din birturile de pe *Canalul*

Morii din piața Mihai Viteazul. Lui Viorel îi răspund de fiecare dată. Știu că, de cele mai multe ori, sună din plictiseală.

- Salut!

- Salut!, îmi răspunde surprinzător de repede. De obicei, nu se grăbește, mormăie rar cuvintele în receptor, ca și cum marea plictiseală l-ar îneca încetișor și sigur. De data asta, însă, continuă precipitat:

- Unde-i Bingo în piața Mihai Viteazul?

- Ce Bingo?, întreb uimit.

-Jocul acela!

- Habar n-am! Nu există așa ceva acolo, doar zilnic trec prin piață!

- Tocmai de aia te-am întrebat, continuă Viorel imperturbabil, ar trebui să știi, ești scriitor...

îl simt cum zîmbește. Precis, în spatelor ochelarilor fumurii, i se zbenguiesc luminițe prin ochi.

- Ce legătură are asta cu Bingo-ul tău?, întreb, vag iritat.

- Un scriitor știe tot, vine răspunsul pe-un ton echivoc.

- Termină cu tîmpeniile! Ce naiba ai, te-a apucat patima jocului?, întreb, într-un stil aproximativ coleric.

- Nu, răspunde Viorel, calm. M-a sunat unul de-acolo cum că a găsit portofelul pe care-l pierdusem de vreo două-trei zile.

- Ahaa! L-ai pierdut la Bingo?

- Nu, mi-a căzut din buzunarul de la pantaloni. Cred...

- în buzunarul de la spate îți ții portofelul?

-Da.

- Bravo, măi! Nici că se putea un loc mai sigur, îmi ironizez prietenul și continui imediat, ne vedem în fața la McDonald's.

- Asta doream, de fapt. Dialogăm aiurea.

în nici zece minute sîntem amîndoi în piață, opriți în dreptul localului cu prăjeli și burgheri și sosuri pline de E-uri ce produc dependență, mai dihai decît un drog. Părinți obezi își duc copiii aici, pentru ca și ei, drăgălașii, să ajungă repede la aceleași dimensiuni. Ne holbăm în jurul nostru. Farmacie, carmangerie, mobilă, chinezisme, babe cu frunze, legături de usturoi și punguțe cu fasole. Aici nu-i nici un Bingo, mormăi cu vădită satsifacție, dar Viorel nu-mi acordă

atenție, își tot mijește ochii în spatele lentilelor fumurii. întrebăm ființa aflată-n chioșcul cu ziare. Zic ființă, din simplul motiv că, după înfățișare, era imposibil să ne dăm seama cărui sex îi aparține. Habar nu are de existența vreunui Bingo în piață. Cît pe ce să salt pe loc și să fac, ca la grădiniță, sîc, sîc sîc! îmi las capul pe spate și, uluit, descopăr scris cu litere mari și verzi BINGO, exact deasupra chioșcului! Fir-aș! Acolo era! Nu văzusem niciodată firma aia! Normal, nu am de ce să-mi înalț privirile spre cer, în timp ce hălăduiesc prin piață.

Intrăm în clădire. O săgeată ne trimite la etaj. Brusc, se face liniște. Urcăm cu pași moi. în fața ușii, trei persoane scunde stau încremenite. Par ieșite din altă dimensiune. Viorel trage de ușă. Unul dintre extratereștri îi șoptește, hîrîiit, nu se deschide decît cînd se aprinde becul verde! Așteptăm, Nici Viorel nu a pășit vreodată într-o sală de Bingo. De dincolo de ușă, o voce apatică, atinsă de indiferență, rostește monocord cîte un număr. în fine, putem intra. O sală mare cu măsuțe și scaune roase de timpuri. Un semiîntuneric nefiresc. La măsuțe, cîteva persoane, mai ales femei. Toți fumează în draci și au mutre ce par atinse de patima

alcoolului. Lîngă scrumiere, doar paharul cu absint lipsește. Dar, poate, așa arată fețele celor pasionați de jocurile de noroc. Am încercat să-mi amintesc chipul lui Dostoievski fără succes. Prin încăpere bîntuia un aer jilav. Șerpi cenușii, impregnați de nicotină, îl acompaniau.

Viorel s-a deplasat pînă-n fundul sălii, la barul luminat aproximativ. A schimbat replici cu barmanul, a primit portofelul și s-a întors, zîmbind.

- L-a găsit în cutia sa poștală, nu lipsesc decît cei zece lei, un fleac. Actele sînt toate.

- Portofel la spatele pantalonilor, mare tîmpenie.

Fără să ne propunem, ne-am îndreptat amîndoi spre barul *La Mela.* Pe Canalul Morii, în fața intrării principale a pieței, există cîteva baruri mici și prietenoase în care poposesc persoane de cele mai diverse categorii sociale. Am intrat, tocmai cînd Mela împingea un individ vizibil atins de băutură spre ieșire, șuierîndu-i în urechi, să ieși imediat

fără comentarii, aici nu-i sală de dormit nici cocină, acesta-i un bar în care vin și ingineri! Ba și profesori, și ziariști, chiar și scriitori, ai înțeles? Nu-i pentru bețivani nespălați!!

Ne-am așezat la masă. După ce l-a scos afară pe nespălat, Mela ne-a aruncat cel mai amabil zîmbet din lume. Rămăsesem doar noi doi și silueta ei subțire.

Pe Canalul Morii, vorba poetului Ipa, nu mai trec vapoare.

La Mela, pe Canalul Morii

Cel puțin o dată la două zile, dau o raită prin piața agro- alimentară din piața Mihai Viteazul. îmi place să mă plimb, fără grabă, printre tarabe. Se împletesc arome și culori în jurul meu, acompaniate de glasurile vînzătoarelor.

Haide, domnule, să te servesc cu ridichi proaspete ori castraveți românești, de la țară...

- Ahaa!, exclam eu cu un zîmbet cît se poate de larg și de îngăduitor, de la țara lui Mahomed! Nevinovata mea glumiță apasă butonul declanșator. Se răstesc la mine, ce spui, domnule!? Ești deștept, te pricepi al naibii. Asta-i marfă de grădină fără chimicale!

Ridic din umeri, în semn de scuze. Dacă vor rosti și cuvîntul bio, n-am să mă pot abține și voi izbucni în rîs. Cumpăr frunze de pătrunjel și mărar, usturoi, ardei iuți și un praz, apoi intru la lactate. Sînt un client fidel, cunoscut celor două vînzătoare rotunde, simpatice și mereu capabile să dea replici pline de umor. Prima oară cînd am intrat aici și am văzut o gamă prea largă de produse din capră (lapte, iaurt, brînză frămîntată, telemea, caș...), am rostit, vag ironic: multe capre trebuie să aveți în dotare! Eu cred că mai scăpați și puțintel lapte de vacă, în amestec... Ba nu scăpăm nimic, avem și produse din lapte de vacă, scrie pe bilețele, da?, îmi răspunse una dintre ele, deloc deranjată

de neîncrederea mea. Apoi cealaltă îmi explică rar, ca unui băiețaș de grădiniță, noi avem 250 de capre în dotare și am cîștigat un proiect european. Pe lîngă capre, mai creștem vaci, oi, ba chiar și cîțiva porci, dar ăia sînt pentru consumul personal. Acum e clar, am zîmbit eu în semn de scuze.

Am cumpărat lapte și telemea de capră, apoi am pornit-o spre ieșire, printre rîndurile cu mere frumos clădite, ca niște ziduri de cetăți colorate. Desigur, am făcut un popas în barul *La Mela* de pe Canalul Morii. în încăpere, un singur client plus Mela în spatele barului, blondă, melancolică și vigilentă. îmi acordă un zîmbet duios, în timp ce îmi aduce cafeaua cu lapte și scorțișoară. Clientul e un om al străzii ori, mai exact, al pieții. îmbrăcat stil „varză" (maiou, camașă, pulover, haină și palton negru), cu căciulă pe cap și o față roșie, încălțat în bocanci frecați de timpuri, poartă mereu plase cu el, burdușite cine știe cu ce! După ce primesc cafeaua, se ridică zîmbitor și, în pas

șovăielnic, se apropie de mine cu mina întinsă. în palmă ținea un leu.

- îți cumpăr o țigară... bombăni el tărăgănat, lansînd spre nasul meu miasme de bere amestecate cu ceapă și altele pe care nu le-am dibuit.

- Nu fumez..., am apucat să rostesc. Glasul ascuțit al Melei îmi opri cuvintele.

- Mă, omule, ți-am zis că aici nu se mai fumează, ești surd ori idiot? îmi deranjezi clienții, că te zvîrlu afară cu plase cu tot!

Omul străzii se așeză la loc, deloc afectat de tonul barma- niței. Bombăni ceva, mai trase o dușcă din sticla cu bere, rîgîi cu poftă, rîse scurt, apoi își înălță brațul în care ținea leul jilav spre Mela. Tu ești surd!? Nu am țigări, ești bătut în cap?! Individul zîmbea în continuare și mormăi, aș ieși afară să fumez, dar dacă nu vrea nimeni să-mi vîndă... își desfăcu o plasă, scoase un sandviș, două cepe verzi și începu să mănînce, plescăind sonor. Fu ca un duș rece pentru Mela.

- Aici nu-i cantină! Bagă-ți imediat haleala la loc!! Vrei neapărat să te arunc afară!? Âsta-i bar, scrie și pe ușă, poate ești chior ori analfabet, aici se beau cafele și băuturi

alcoolice, nu se halește!

Individul vîrî totul la loc în plasă, afișînd o expresie de om împăcat cu soarta. în bar intră un bărbat tînăr, amic de-al Melei. începură un dialog sprinten în limba maghiară. Merge treaba?, rosti tînărul o întrebare grandios de banală, iar Mela îi răspunse, chicotind, te anunț că mă enervează ăla de acolo, ba vrea să mănînce, ba să fumeze, nu ai o bîtă să-i trag vreo două peste cap!

Omul străzii zîmbi larg, dădu din mînă a pagubă, apoi rosti, privind-o duios pe Mela:

- Am înțeles ce ai spus, am înțeles tot. Află că eu știu și limba franceză...!

Mela și tînărul cu care dialogase în maghiară pufniră a rîs. Eu am mai sorbit o gură de cafea și i-am aruncat omului străzii o privire piezișă. Ceva mă făcea să cred că spunea adevărul.

Morcovi, țelină, apio și puțintel ghimbir

Plouă mărunt, ordonat, militărește. Stropii s-au transformat în soldăței disciplinați care-și dau duhul pe asfalt. Peste Cluj domină un aer umed, vag cețos, care-ți pătrunde-n oase. E ceva cu care noi, locuitorii orașului, ne-am obișnuit deja. Undeva am citit, dacă îmi amintesc bine, că sîntem pe locul patru în Europa în ceea ce privește numărul de reumatici, în primul rînd datorită atmosferei umede care ne bîntuie cetatea cam tot anul. Dar nu-i o dramă, zău! Cu reumatismul o poți duce mult și bine! îți mai scîrțîie o încheietură, te mai dor șalele, ți se mai înmoaie genunchii, mai înțepenești în cîte o poziție caraghioasă, dar se poate rezista ani mulți. Mai dificil e cînd te încovoi de la o zi la alta, pe nesimțite și... așa rămîi. Umbli ca un semn de întrebare care nu cere vreun răspuns.

în cazul acesta, va fi mai complicat să ți se găsească un coșciug pe măsură. Dar să nu fiu prăpăstios, în fond chestiunea îi privește pe urmași. Numai ploaia asta lipsită de personalitate este de vină pentru gîndurile cenușii care-mi trec prin minte.

Mă opresc la stop. Descopăr, pe banda albă din mijlocul străzii, femeia cu geanta masivă pe umăr care încearcă să plaseze ziare șoferilor. Vînzătoarea ambulantă de tabloide. E îmbrăcată gros, protector, dar are capul descoperit. Ploaia i se scurge, cu impertinență, de pe părul de-o culoare incertă pe umeri pînă jos, pe pantaloni, lăsînd urme tot mai vizibile. Sărmana, îmi zic, greu își cîștigă o pîine. în clipa următoare, parcă auzindu-mi gîndul compătimitor, femeia

începe să cînte un cîntec fără cuvinte, dar plin de veselie și să salte sprinten, dezinvolt, pe banda albă, aproape în pași de dans.

Micul parc al lui nenea lancu e gol. Firesc. Pe străzile pietruite bîntuie un aer de ev mediu... întîmplător. Lume puțină, în schimb, prin ferestrele cafenelelor și ale restaurantelor se zăresc clienți în număr mulțumitor. Ajung pe strada Memorandumului. Fac vreo douăzeci de pași și descopăr mica pancartă colorată. Aha, e deschis, îmi zic bucuros, în timp ce mă vîr pe sub bolta porții. Salt o treaptă și intru la *Sucuri naturale și proaspete* preparate în fața ochilor de doamna Maria. O încăpere mică, cu trei scaune înalte și două oglinzi de-o parte și de alta, o tejghea, iar în spatele tejghelei, zîmbetul dezarmant al doamnei Maria. Chipul ei este rotund și seamănă cu o caisă pîrguită. Sînt un client fidel, aici vin să-mi iau porția de vitamine de cîteva ori pe săptămînă. Doamna Maria știe. Stoarce, în proporții aleatorii, morcov, țelină, apio și ghimbir. Uneori nu doresc ghimbir, ci sfeclă roșie. Dă o culoare mai virilă amestecului.

Sînt singurul client. îmi permit să întreb:

- Ceva necazuri? Chiar dacă zîmbiți, mi se pare că nu e zîmbetul cel plin de vitamine naturale pe care-l cunosc.

Cu doamna Maria pot glumi întotdeauna fără sfială. De data asta, dă din cap a amărăciune.

- Soțul a făcut un atac cerebral.

- îmi pare tare rău, zic în timp ce-mi vîr paiul în lichidul sîngeriu. Grav?

- Din fericire, unul ușor. își va reveni, m-au asigurat medicii, dar va trebui să aibă grijă de acum înainte.

- Fumează?, pun eu clasica întrebare.

- Nu fumează, nu bea alcool, în schimb e un om tare agitat. Se consumă din orice fleac, mai ales la slujbă. Atîta e de devotat, încît ar dormi acolo, pe birou. Toate problemele lumii sînt pe capul său! Cînd ajunge acasă, e plin de nervi.

- Un pahar cu suc asortat nu-l ajută?

13ti SIRENE

Doamna Maria îmi răspunde dînd evaziv din mînă, apoi pornește storcătorul. Uruitul acestuia acoperă orice zgomot.

Pe ușă intră, vijelios, un prieten ziarist. Vine aici, zilnic, la aceeași oră. Un individ complet chel, aflat într-o continuă agitație. Ne salutăm. Doamna Maria oprește storcătorul.

- Sărut mîna, drăguță și simpăticuță doamnă, exclamă ziaristul, țelina e stoarsă? Daaa. Atunci un pahar mare și tare!

îl bea dintr-o suflare. întotdeauna comandă un pahar mare cu suc de țelină, iar eu port cu el același scurt dialog.

- Face bine țelina?

- Face! Te asigur!

- La ce?

- La tenis!

Printre altele, afirmă că e pasionat de sportul ăsta, dar eu nu l-am văzut niciodată jucînd. După ce prietenul ziarist a ieșit la fel de vijelios precum intrase, doamna Maria porni, din nou, storcătorul. Eu m-am întors spre oglindă și am început să sug, meticulos, vitaminele lichide. îmi vedeam chipul cum mi se pîrguiește, ca o caisă.

O căsuță în Malta ori Majorca

-Te iau cu mine la oser?
- Da. Nu am mai fost de-o viață!
- Hai, zău?
- De cel puțin treizeci de ani.
- Eu merg în fiecare sîmbătă.
-Tot acolo e, pe la fosta IRA?
- E pe Bobîlna.
- Bobîlna?
- Dincolo de calea ferată.

- Mergem pe jos. Vreau să fac mișcare.
- Nu merită cu mașina.Te iau toți dracii pînă găsești o parcare.

Dialogul l-am purtat cu prietenul Viorel. Ne-am întîlnit sîmbătă dimineața la capăt de pod, în Mărăști. Lîngă *Casa Roșie,* cum i se spune clădirii care adăpostește atelierele de sculptură ale studenților *Institutului de Arte Plastice.* Am trecut peste calea ferată, pe lîngă o familie numeroasă de țigani de diferite vîrste. Toți membrii zăceau întinși pe terasament, încălzindu-se la razele matinale ale unui soare generos. Vinzătorii improvizați își făcură deja apariția, printre mașinile parcate pe trotuarele străduțelor. Sînt oameni în vîrstă ieșiți în fața caselor, proprietate personală, să își vîndă ce le-a mai rămas prin locuințe.

Mirosul de mici, cîrnați prăjiți, plăcinte și bucăți de ceafă ne anunță că am ajuns la intrare. Cartofi prăjiți, bere, ciocolată de casă bicoloră, colaci unguresți, prăjituri, sucuri, apă minerală și plată. Apă de ploaie prin băltoace, ici-colo. Trecem indiferenți pe lîngă tentațiile culinare, apoi, în pas alert, pe lîngă chioșcul de unde timpanele îți sînt bombardate cu manele. Abia acum începe aventura. Călătoria printre miile de exponate aflate pe tarabe ori înșirate pe folii din plastic direct pe pămînt. E un adevărat spectacol plin de culoare și animație.„Șase perechi de ciorapi la zece lei! Bumbac pur!" „Două jachete la 20 de lei, piele pură!" Au umor vînzătoarele de textile și piele... pură! Le pufnește rîsul și pe ele.

Nu am venit să cumpăr ceva anume. Mă bucur de spectacol și de buna dispoziție care domnește peste marea piață de vechituri.Treptat, subconștientul începe să lucreze. Mă transform, încet și sigur, într-un căutător de comori. Prin cap mi se zbenguiesc idei năstrușnice, care-mi alimentează speranțe de vis. Dacă aș da, de exemplu, peste un bătrînel care, printre tot soiul de obiecte ruginite și defecte, reviste soioase, mileuri pătate, are o mapă mîncată de carii...? O ridic, o deschid și... descopăr în ea cîteva desene semnate de *Goya,* din seria *Capriciilor!* Le recunosc imediat, mi se face inima purice, pielea de găină, mă trec fiori pe

șira spinării. Bătrînelul habar nu are cine a mîzgălit ciudățeniile alea, îmi dai zece lei, le iei cu mapă cu tot, zice. ...Sau două nuduri desenate de *Modigliani* pe vremea cînd se afla la *Școala de nuduri din Florența.* ...Ori o băbuță să vîndă, printre zdrențe, un mic peisaj semnat de *William Turner.* L-am găsit în pod, drăguță, dacă-ți place, ia-l și dă-mi cît crezi pe el! Sau să descopăr, printre vase și piulițe strîmbe, o căniță etruscă ori un inel de aur egiptean, ori monede de pe vremea lui *Burebista,* ori măcar o fibulă geto-dacică...! M-aș îmbogăți, ce super va fi! Întîi, îmi voi achita toate datoriile. Apoi îmi voi cumpăra o căsuță modestă pe malul mării, neapărat pe malul mării și neapărat pe *Mediterană.* în *Malta,* de exemplu, unde-i cald și bine și te păzesc cavalerii, ori în *Majorca,* unde-i la fel, fără cavaleri. Liniște, vreme minunată, înot dimineața și seara, pescuit în timpul zilei, poate chiar scriu cîte-o pagină dacă mă lovește inspirația, în timp ce pe fereastră îmi intră freamătul senzual al valurilor și miros de pește proaspăt. Iar o lună pe an, îmi adun, pe insulă, prietenii din țară, asigurîndu-le transportul, cazarea, masa și distracția! Și le gătesc pește, fructe de mare, caviar, deserturi exotice. Și le prepar cocteiluri mirobolante!

Lătratul cîinilor de la ecarisajul din apropiere mă trezește la realitate. Viorel își cumpără un portofel cu doi lei. Cică din piele. Pură. E drăguț. Deja îmi simt picioarele. Umblăm de vreo oră și ceva. Zărim un instrument curios. Viorel îl ridică, să-l studiem mai bine. E un soi de foarfecă ciudată. La vîrfuri are o cupă și ceva ca o greblă dublă care

se răsucesc într-o parte și-ntr-alta cînd manevrezi brațele. Parcă-i un instrument de tortură de pe vremea Inchiziției...

- La ce folosește chestia asta?, întreb.

Vînzătorul, un bărbat rotofei, cu obraji congestionați, răspunde hohotind:

- Habar n-am, domnule! Dacă știam, crezi că o mai vindeam?

Raționament pur! în concluzie, ne întoarcem la tarabe și luăm doi mici și-o bere, pe ritmuri de manele.

298

Adrian VOICU

Cu cântarul la psihiatru

Se făcea mai bine de o lună de când ajunsesem în Libia și, exagerând nițel cu șaormele, am constatat că scările devin mai greu de urcat, iar șireturile de la pantofi mai imposibil de ajuns decât de obicei. „îmi trebuie cântar!", îmi veni subit lumina-n cap și-am plecat în căutări.

Știam de ceva vreme un magazin cu de toate și i-am făcut o vizită întru descoperirea dispozitivelor indicatoare de forța cu care ne trage planeta către ea. Ochesc unul simplu, cu limbi, împachetat, sigilat frumos, vorbesc ceva cu un puștiulică de la tejghea, ăla zice „verii gut", plătesc 10 dinari (cam 6 Euro pe vremea aia) și o tai spre casă.

Arzând de nerăbdare, despachetez, intru în baie și, hop!, sar pe cântar. La prima privire remarc că e ceva în neregulă. Cobor, mă relaxez un pic, îl reglez pe 0, sar din nou pe el. A urmat a doua privire nedumerită. M-am dat jos, m-am descălțat, același rezultat. M-am dezbrăcat. La fel. Am tot repetat operațiunea, dar limbetele indicatorului nu a vrut defel să scadă sub 125 de kile, lucru total contra realității.

Am luat cântarul la subraț și am tăiat-o la magazin.

- Băi, prietene, mi-ai dat un rasol de cântar, adică „No gud!", îi zic într-o curată romgleză ăluia de-și belea fasolea la mine.

- Problem?, face puștiul de peste tejghea, mimând ceva mirare.

îi fac o demonstrație succintă, limbetele se duce la 128, gata să treacă prin cadran, mai vin vreo doi cu rol de eșantioane, se

urcă și ei, apoi, după cinci minute de probe, ajung la unanima concluzie că „problem".

„E bine!", îmi zic eu cu speranță, în timp ce-mi cădea ochiul pe unul electronic, dublu ca preț. „Ala era Futachi, ăsta e Adibas, ambele-s mărci de referință pe piața cântarelor", continua! eu să mă conving că fac ce trebuie.

- Gud?, îl întreb pe puștiulică.

- Veri-veri gut!, belește ăla iar un rând de fasole.

I-am lăsat cântarul cu limbi, am mai dat 10 dinari și am plecat cu digitalu' acasă.

Urc în cameră, despachetez, intru-n baie, sar pe dispozitivul electronic și, paf!, încremenesc: proaspătul meu digital arăta 00:00!

„Hait! Mi-am luat ceas de tălpi!", mă uimesc rapid. Am încercat repetat și succesiv mai multe variante de urcare/ coborâre pe/de pe cântar, i-am schimbat bateriile, unitățile de măsură, dar, degeaba, rezultatul a fost mereu nul. N-am mai ars gazul, am pornit urgent la magazin.

- Bă, 'te-n cur cu tot cu ăla de-ți face aprovizionarea cu cântare, ia-l de-aci că și ăsta-i tot „no gud"!, îi zic eu neaoș belitorului de păstăi.

- Problem?, mă introduse ăla în dejâ-vu.

- A-hă!, confirm eu secvența din filmul pe care îl trăisem în urmă cu o jumătate de oră.

Urmară mirări, verificări, apoi, după vreo 10 minute, puștiulică îmi zice că să vin cu cântarul peste vreo oră, că atunci vine patronul.

Vin după o oră, tot el. Că să vin după două ore. Peste două ore eram în același punct.

- Băi, pulifrici, mă mai plimbi mult?, îi sugerez eu pe românește.

- Frici? Uat frici?, a făcut el un pic speriat la mine, apoi a dat-o-n povești, că l-a sunat patronul și e bolnav, că nu el, că fii-su, că aia, că pe dincolo și, după mai multe parlamentări, a

apărut de niciunde un moșulete care ciupea engleza sau orice altă limbă tot la fel cum ciupeam și eu limba ălora de-și fac chiloți din blană de focă.

Am înțeles într-un final că trebuie să le dau cântarul ca să-l trimită la compania de cântare și că să vin „bukra" (mâine) cam pe la aceeași oră. Acuma, folclorul, dar și experiența personală, mi-a dovedit că la ei timpul e o chestie total relativă: dacă la o solicitare ți se răspunde „bukra", ai putea avea ceva șanse ca treaba aia să se realizeze vreodată, dar în nici un caz mâine. Dacă însă ți se răspunde „ba bukra", adică poimâine, poți deja să-i pui cruce și să te lași păgubaș.

Las cântarul, plec mioritic de împăcat, vine „bukra", trece „bukra", și mi-aduc aminte pur întâmplător cam după o săptămână, așa. Mă înființez la magazin, puștiulică era la datorie.

- la, zi, mă, cum e cu cântaru'?, întreb eu râzând.

- Iz niu, perfect niu, no problem, no problem!, face el fericit, scoțând un cântar nou-nouț de sub tejghea.

Am rămas statuie. Văzând că nu reacționez, mi l-a luat la despachetat.

- Cec, cec, ma frend, cec, no problem!

în timp ce verificam cântarul care dădea semne clare de bună funcționare, numai ce se desprinde din decor un nene înalt, neras, având pe el un antiriu d-ăla de-al lor de culoare căcănie.

- Vorbește românește?

- Da'tu de unde ești, mă? Din Babadag?, am exclamat eu total surprins.

- Nu, măi, nu Babadac, făcut școală de subingineri d-ăla de lucrat în lemn la Timișuara, răspunse el scuturându-mi sincer mâna. Am luat și eu cântar de la ei săbtămâna trecută, dar când s-a urcat nevasta be el a și intrat în debresie, măi! Nu cântaru', nevasta, hă-hă!, râse el ușor. S-a făcut mare și grea dubă batru copii, măi, și îi vine greu să accebte realitatea de o sută și ceva

de kile. De-aia am venit înaboi și întrebat la ei: „Măi, aveți cântar mincinos care să arate cu 50 ori 100 de kile mai buțin?". „Avem, măi!", mi-a răspuns băiatu' ăsta. „Avem unul care arată miez de noabte, măi." A fost berfect!, râse el. E-așa de fericit nevasta când vede 00:00 be cântar, de nu bot să-ți sbun!

Râzând, mi-am luat cântarul și am ieșit cu ăla afară unde am stat o oră la palavre. Făcuse facultatea în Timișoara din 78 până în '86 și mi-a povestit cât de frumos era pe vremea lui Ceau- șescu, cât de bine o ducea lumea, cum mergea el la Belgrad și venea de-acolo cu haine și țigări, cât de bună era șlibovița, palinca și cât de nasol e acuma. Era ziua lui fii-su ăl mic, se serbau la o cofetărie din apropiere. Când vorbea despre viața pe care o avusese în România anilor de-atunci, îi înflorea toată ființa și dădea din mâini de zici că voia să zboare într-acolo.

- Eu blăcut mult la voi, măi, vreau să merg cu familia în România, făcu el semnul de ducă. Aici e mult braf, măi, intră beste tot, beste tot, chiar și... cum zice la voi... făcu el o pauză frecându-și mâinile și așteptând să-l ajut.

- Ochi, fusei eu decent.

- Nu, măi, cum ziceți voi la gaură ăla... găoază, așa!, bătu Amran fericit din palme. Mie-mi blace iarbă, măi, să văd verde, măi, bădure, gesticula el, dându-și sufletul afară. La voi e plin de bădure, măi, e verde tot, la Timișuara, Brașov, Cluj...

L-am lăsat să se manifeste și îl aprobam politicos, că nu voiam să-i stric tabloul din mintea lui cu realități cu care nu avusese nicicând de-a face, l-am luat mâna și s-a prins că i-a expirat timpul.

- Vrei să bleci?, m-a întrebat el cu vizibil regret.

- Da, m-aș cam duce la mine.

- Nu bei o cafia, un gius la betrecere, la fi-miu?, întrebă el încă ținându-mă de mână.

- Nu, mersi, dar lasă că mai avem ocazii. Am numărul tău, cum ajung prin Tajura, te sun și bem un ceai, insha'Allah (cum o vrea Dumnezeu), i-am redat eu speranța.

-1nsha'Allah!, zâmbi și el. Măi, să știi că era bun Ceaucescu!, mi-a aruncat cu regret.

- Mie-mi spui?, i-am dat eu satisfacție.

- Hai, Doamne-ajută!, mă surprinse el ridicând o mână, fapt ce m-a făcut să mă gândesc că lucrarea Domnului își făcuse treaba pe vremea cât stătuse ăsta în România.

- Doamne-ajută, Amran!, i-am zâmbit și am plecat în ale mele.

Nu după multe zile de la această întâmplare, a trebuit să caut un loc unde să pot calibra un cântar de precizie pentru compania la care lucram. Și unde aș fi putut să cer relații dacă nu la magazinul deja știut?

- Șara Al Jumhuria - Iconomii Bilding, îmi dădu adresa băiețașul vânzător, scriindu-mi niște viermi arăbești pe o bucată de hârtie.

l-am mulțumit rapid, m-am dus la birou, am luat cântarul și-am strigat un taxi. îi arăt biletul, îi zic și pe gură, ăla grohăie scurt și plecăm către metrologie.

Am umblat cu taxiul destul de mult încât să-mi dau seama că ăla de la volan n-are habar de strada cu pricina, în schimb, aflând că sunt român și vecin cu bulgarii, mi-a bălmăjit că tac-su știa foarte bine bulgară și sârbă. Lucru pe care l-a și făcut în următoarele trei secunde, adică mi l-a pasat pe tac-su la telefon.

- Ai spic smol ingliș, verii gut bulgarskii i srpskii, mi-a confirmat ăl bătrân și m-a luat pe bulgară de nu m-am văzut.

Ca urmare a acestei neașteptate experiențe, nu m-am lăsat mai prejos și am început să-i dau și eu înainte cu „problemătă cântarătă", „metrologicătă", „mare nevoietă la serviciătă" și-așa mai „departetă".

- Mi spic lităl arabic. Gud ingliș, frenci, lităl ruskii, m-am scuzat eu într-un final, ca să nu ne mai chinuim reciproc.

- Romania gut?, se auzi de partea cealaltă a telefonului.

- Gud, verii gud!, mințîi eu sincer.

- Uelcăm to Libia, sări, continuă ăla fericit.

- Senchiu, senchiu, răspund eu și decid brusc să pun capăt conversației inutile în limbi paralele cu interlocutorii. Vezi că întreabă tac-tu de tine, îi zic șoferului în românește.

Ăla ia telefonul, dar mi-l pasează după două secunde.

- No spic yugoslavian?, îl auzii din nou pe tac-su cu speranță.

- Drace! Nu vrei să te lași, ești nevorbit rău, bre!, rasei eu neaoș în telefon.

- Sorii?, făcu ăla de dincolo.

într-un final am reușit să scap de insistențele nebunului, iar în tot timpul ăsta vă dați seama că fii-su, taximetristu', căutase fără de succes strada respectivă. A mai bârâit cu tac-su la telefon o vreme, am mai oprit de nenumărate ori ca să întrebăm unde se pot calibra cântare, ca, după încă o jumătate de oră și prin cine știe ce minune de-a lui Allah, să nimerim strada.

- Ochei mai frend!, zâmbi șoferul larg și mă lăsă în fața unei clădiri de tip ICECHIM, lungă, îngustă și înaltă.

Intru în clădirea respectivă și dau de doi malaci la intrare care fumau lejer și împărțeau o măsuță cu picioarele. Avansez timid către ei și întreb cu speranță:

- Spic ingliș?

- Le!, răspunse negativ grasul din stânga.

- Bine, zic, hai, să-ți dau pe cineva la telefon, zic și-l sun pe amicul Amran, pretenarul de la magazinul de cântare personale, ăla de-acum câteva pagini.

- Amran, pupa-te-aș pe turban, spune-i băiatului ăsta că am un cântar de la firma unde lucrez, vreau să-i fac calibrate, iar cineva mi-a zis că aici e institut metrologic sau ceva asemănător.

- la, dă la mine, măi!, se auzi Amran binevoitor și am întins telefonul pătratului uman.

Ăsta a încremenit cu el la ureche un minut fără să miște or să zică ceva, a spus „OK!" și mi-a dat telefonul. îl oprește pe unul

care trecea aleator prin fața noastră și-i zice ăluia ceva de genul „Hara-hara, bara-buru, spic ingliș?".

Trecătorul nevinovat se uită uimit și răspunse ceva ce aducea clar a negație pe limba lor.

- Hara-bara-hara?, continuă pătratul de la masă.

- Bara-huruuu, a-haaa! OKI, zise trecătorul și mă trase după el pe un hol de la parter, de abia am avut timp să mulțumesc malacului binefăcător.

Am mers prin parterul ăla și tot am mers până am ajuns la niște birouri fastuoase, cu portrete de Gaddafi mari pe pereți și fotolii grave de piele.

- Salam!, lătră ăla și mă lăsă în fața unui birou cu ușa deschisă și arătându-mi cu degetul pe unul în costum care aducea cu un luptător sumo uitat la instalația cu ultraviolete și care vorbea la trei telefoane deodată.

„Uite-I pe lorga al telefoanelor mobile, să n-am parte!", mi-am exclamat în cap, mut de admirație.

- Hara-bara!, îmi făcu ăla la un moment dat un semn cu capul, după ce finaliză gâlceava cu telefoanele.

Intru, dau „săru'mâna", pun cântarul printre mobile și revin cu întrebarea-cheie:

- Spic ingliș?

- Le!, negă el hotărât.

- Moment!, zic eu și repet figura cu amicul Amran.

Se produc mai multe schimburi de cuvinte „hara-bara-buru" la telefon, ăla începe să râdă sănătos și-mi întinde telefonul.

- Ia, zi-mi, Amran!, încep eu.

Prietenul ce terminase la „Timișuara" râdea să crape în telefon.

- Ce banc cu români ți-a zis, mă, ăsta?, întreb eu uimit. Să știi că nu tot ce se spune despre noi este adevărat, am continuat eu, căutând să mă conving și pe mine.

Ăluia i se crăcăna semnalul de râs.

- Măi, bleacă, măi, de-acolo, c-ai nimerit la birou de

breșă!, sughiță el la un moment dat.

- De ce, mă? De presă?, mă mirai eu peste măsură.

- Da, măi, de breșă, ha-ha!, continua ăsta să râdă fără rușine.

M-a trecut un fior discret.

- Amran, de care presă, mă, că la noi e de mai multe feluri: de-aia care scrie, de-aia care leagă, cu ochi albaștri, de-aia care presează felurite...

- Nu, măi, e breșă de cum îi zice... de ziar și de reviste, măi! Bleacă de-acolo, că ai greșit intrarea. Vezi că building-ul ăsta mai are o intrare mai debarte. E-he! Acolo e aia cu cântare, măi!, a încheiat Amran în hohote.

Am rezolvat cu calibrarea și după câteva zile mă sună ca să mă invite la el acasă, la o bârfă de băieți.

- Măi, zunt cu brietenii mei cu care făcut facultate la Timișuara. Am pus de cafia și șai, ia taxi și vino și tu!

Problema majoră acolo era cu descoperirea adreselor, pentru că nu erau hărți ale orașului, nici plăcuțe pe străzi, iar cele care aveau erau cu viermi d-ai lor. Așa că, atunci când am considerat că mă împrietenisem destul cu taximetristul, l-am sunat pe Amran.

- Măi, brietene, unde ești, măi? Că mai am buțin și mă culc, ha-ha!, se auzi vesel amicul meu.

-Tătuțule, poți să-i spui lu'ăsta cu taxiul cam pe unde stai?

- Dă la mine, brietene!, se auzi Amran debordând de optimism.

- Aham... Ahâm... Hmm... OK!, răspunse taximetristul la finalul minutului de explicații, dând semne că s-a acordat pe adresă.

La vreo jumătate bună de oră după conversația cu Amran, am reușit să-i dibuim casa. Trei dintre foștii lui colegi de la facultate, băieți veseli, plesnind de sănătate și care nu stâlceau prea tare limba noastră, așteptau întinși pe saltele. „Mustafa, Khairi, Sadik", se prezentară nenii pe rând. „Mohamed, Yussef,

Ramadan, Salem", făceam după un minut cunoștință și cu băieții lui. M-a luat de mână, am trecut pe un hol mare și am ajuns într-o bucătărie uriașă, cu tot felul de ustensile și

aparate.

- îmi blace *ză american stail,* zâmbi el larg. Ea e Fatima, nevastă-mea, continuă el, arătându-mi o femeie veselă ca o floare-n geam, dar mare cât rata de Varlam - Nehoiu.

- Hai, înaboi, la divan, îmi rupse el legătura vizuală cu monumentul viu.

Am intrat în camera de oaspeți și m-am alăturat celorlalți cetățeni pe divanele ce ocupau trei laturi ale încăperii.

- Și cum e viața fără Ceaucescu, măi?, râse Mustafa.

- Mai bine sau și mai bine?, punctă isteț Khairi.

- Bentru noi la Timișuara a fost viață frumoasă, măi! Cea mai frumoasă!, zâmbi Sadik către trecut. Eu am blecat în obdzeci și doi, era frumos tare atunci.

- Aveam tot ce vrei, măi, bani, femei frumoase beste tot, bfaaa! Frumos de tot, măi!, interveni și amicul Amran în discuție.

- Și ce d-aia... cum zicea, măi, la băutura aia bobulară?, dădu din fălci uriașul Mustafa.

- Zeamă de varză?, râsei eu.

- Nu, măi, aia era dubă beție, a doua zi, râse el cunoscător.

- Balincă, măi, tot eu mi-aduc aminte, râse Amran, păstrând în privire filmul de atunci.

Am mai bârfit cu băieții o vreme despre neamuri din Bucureșți ori Ardeal, „brieteni" și colegi de facultate din „Bloieșți", „Biteșți" ori despre „bădurile" din „Biatra-Neams".

După două ceaiuri minunate cu mentă și semințe de migdale, am simțit nevoia să dau afară din presiunea vezicală. Faină baia, cu faianță, arabescuri și cadă pe colț cu jacuzzi. Când m-am dus la chiuvetă să mă spăl, am dat cu piciorul în ceva. „Heee! Iote cântar ca al meu!", făcui eu în sinea mea și din reflex sar pe dispozitivul respectiv. Nu știu ce-am făcut, că am alunecat pe-o parte și, buf!, cântarul s-a izbit de perete. „Uf!

Bine că nu s-a spart!", mi-am șoptit în barbă și m-am urcat pe el cu grijă.

- He-he! Amran!, strigai eu fericit. Ți-am făcut cântarul, mă! Merge!, ieșii eu bucuros din baie.

- Cum merge, măi? Adică arată?, făcu el îngrijorat.

- Da, mă, arată!, devenii ușor circumspect.

- Mustafa, vino la test!, strigă Amran amicul cât un frigider rusesc. Mustafa are be el kile cam cât nevastă-mea și vreau să fac o brobă. Dacă arată între batruzeci și obdzeci de kile, îl băstrez, dar dacă arată o zută batruzeci, e broblem mare!

Ne aliniarăm toți să vedem care-i starea cântarului.

- Nenorocire mare! O sută badruzeci și nou!, se plezni Amran cu palma peste frunte.

- Haaa! Asta cântar nu bun, măi!, se indignă Mustafa. Ala de la casa mia arată doar o zută și badruzeci și șabde!, se dădu el dezamăgit jos de pe cântar.

- Ce i-ai făcut, măi?, se întoarse Amran la mine.

- Nimic, mă! M-am urcat pe el și-atât!, îmi jucai eu rolul.

- Măi, ce mi-ai făcut, măi? Bfaaa! Mă fumă... nu... mă fufă... Cum ziceți voi? Aha! Mă futǎ nevasta, măi!

- Serios, nu i-am făcut nimic, zâmbesc eu strâmb cu imaginea sutei jumate de kile ale nevesti-sii ce se chinuia să încapă într-un singur cadru.

- Ea era fericită și eu liniștit când cântarul arăta 00:00 miez de noabte, măi! Acuma, ce fac eu, măi, brietene?, se uită el la mine căutând o scăpare. Ce?

- Hăăă..., am dat eu afară singurul gând care-mi venea în minte.

- Hăăă?, se uită el drept în golul din capul meu. Hă! Știu, măi, știu!, se bucură el bătând din palme. Scot bateria și zic că s-a stricat, la, mai fă o dată cum ai făcut!, se uită la mine invitându-mă pe cântar.

Din cauza presiunii psihice ori a sentimentului de vină ce mă apăsa pe umeri, am călcat iar strâmb pe cântar, acesta s-a

ridicat pe-o parte și, zbang!, a căzut pe gresie și s-a făcut bucăți. Am paralizat instant printre cioburi și indicatorul digital care, culmea, continua să arăte 00:00.

- Bravo, măi, ai rezolvat! Amran, uite, măi, arată zerozero miezu' nobții!, izbucni Mustafa în hohote, iar ceilalți doi se țineau cu mâinile de ușă ca să nu cadă de râs.

- Brietene, zise Amran într-un târziu, asta e rău, mult mai rău...

- O rezolvăm, nu-ți face griji! Mâine o rezolvăm, abia am șoptit bătându-l pe umăr.

- Măi, tu nu înțelegi că noabtea trebuie să fie cântar în baie?, mă convinse el rapid că soluția mea nu are viitor.Trebuie să-i sbun ceva... Știu! îi sbun că tu l-ai sbart!, reveni el după un minut de gândire.

- Eu sunt musafir, mă, nu-i frumos!, tresării eu. Zi-i și tu că l- a spart unul dintre copii, nu eu!

- Măi, brietene, cum să sbun cobii să minte, măi? Ce zice Allah?, se așeză el lângă Mustafa, care scutura șuncile de râs la auzul soluțiilor salvatoare.

- Nu copilul minte, mă, tu zici că l-a spart copilu'!, îi oferii eu soluția.

- A-haaa!, făcu el, părând că aderă la idee. Care?

- Habar n-am, ai patru, alege unul mai neascultător, mai pușlama, mai făcut din greșeală, nu știu, că doar sunt ai tăi.

Stătu o secundă pe gânduri, apoi se încruntă la mine:

- Bine, măi, dar *bușlama* nu era ceva soi de mâncare be la voi?

- Nu te abate de la subiect, am căutat eu să nu izbucnesc în râs. Revenind la problemă, oricum mințeai, că voiai să-i scoți bateria și să-i spui că e stricat, nu?

- Era altceva, măi, nu era minciun curat!, zâmbi el.

După ce-am mai dezbătut vreo două guri de ceai, ca să nu intre Amran la înghesuială, am supus la vot și am ales cea mai elegantă variantă: am mers la hotelul meu, am luat cântarul cel

bun și ne-am dus la magazinul de cântare. Acolo l-am crăcănat pe-ăla în logică în momentul în care i-am zis să caute cântarul ce-l cumpărasem eu acum ceva vreme, ăla care arăta 00:00. Ei bine, l-a găsit!

- Măi, tu ești brieten adevărat, măi!, mi-a spus Amran fericit când s-a văzut cu cântarul mincinos în brațe. Mi-ai adus liniștea în casă, măi! Când mai vii be la mine?

Eu nu mi-am mai luat cântar, că n-avea rost. Avea Amran unul care o făcea pe nevastă-sa fericită în fiecare seară și pe mine ori de câte ori mă invita la o cafea ori la un ceai cu băieții.

Lucia VERONA

Clipe din viața unui anticar

La asta nu mă așteptam. Și e tot mai aproape.

Un om cu meseria mea nu ține un jurnal și nu-și scrie memoriile. Nimic nu trebuie să existe pe hîrtie sau într-un fișier electronic, nici o informație, nici o descriere, nici o fotografie, nici un cuvînt despre mine, despre ceea ce am făcut la viața mea. Și am făcut multe, ca pentru trei vieți, nu una.

Dacă aș simți, totuși, nevoia să scriu, aș avea grijă ca textele să nu poată fi găsite de nimeni fără voia mea. Iar eu nu vreau să fie găsite. Poate mai tîrziu, după ce mă retrag definitiv din activitate. Poate niciodată. Sau poate le las prin testament să fie publicate cîndva după. După? De ce ar trebui să-mi pese?

De fapt, unele lucruri le-aș putea publica fără grijă, de exemplu despre contribuția mea la capturarea criminalului în serie care ucidea cîntărețe de operă. Da, știu, toate ziarele au scris despre asta, ba chiar a apărut și un roman cu acest subiect - dar anumite detalii, nu puține, le cunosc numai eu. Nu le știe nici măcar prietena mea Stella, cea care l-a găsit și demascat pe criminal. Mă gîndesc, bineînțeles, la soprana Stella Marian- Harrington, celebra cîntăreață cu veleități de detectiv. De cîteva ori ni s-au intersectat drumurile, de obicei în preajma unor cadavre. Sper că pasiunea ei pentru dezlegarea crimelor n-o va pune vreodată în pericol. Soțul ei, lordul Peter Harrington nu prea apreciază acest hobby și, pentru că n-a reușit s-o convingă să

renunțe, mă roagă din cînd în cînd s-o protejez, să am grijă

să nu pățească nimic. Am.

Dar, la urma urmei, ce rost ar avea să scriu? Pentru alții nu, am mai spus, iar pentru mine ar fi inutil. Tot ce am făcut, tot ce înseamnă viața mea există în mine, în mintea mea, în memoria mea. Memoriile mele pot fi citite în memoria mea. Cam banal.

*

N-am călcat niciodată peste cadavre, deși, trebuie să recunosc, am lăsat destule în urma mea. întotdeauna în legitimă apărare. Sau, desigur, cînd asta era misiunea. întotdeauna de partea „băieților buni", cîtă vreme era foarte clar cine sunt cei „buni" și cine cei „răi". Pe urmă lucrurile s-au încurcat, iar acum e de-a dreptul haos.

Dar niciodată n-am ucis„en gros", niciodată n-am pus la cale moartea unor grupuri de oameni, oricît de detestabili. Sunt destui care se ocupă cu asta. Zău, trebuie să fii fanatic sau îngrozitor de cinic ca să faci așa ceva. Sau să fii în război. Mă întrebam mai demult cum a putut Churchill să sacrifice Coventry. Apoi am aflat că era o legendă, de fapt n-ar fi știut că era vorba de Coventry. Totuși, multă lume crede și azi că Churchill n-a avertizat despre iminenta bombardare a orașului pentru ca nemții să nu-și dea seama că englezii spărseseră mașina Enigma.

*

„Viața mea e un roman", auzim adesea. Dacă ar fi așa, viața mea ar fi o întreagă bibliotecă. Mă rog, un corp de bibliotecă, așa, cu multe rafturi pline. Cîte un roman pentru fiecare întîmplare majoră din viața mea. Sau pentru fiecare punct din CV.

De fapt, cum ar arăta CV-ul meu, admițînd că aș scrie așa ceva? Pe la începutul anilor '80, exmatriculat în ultimul an al școlii de ofițeri, apoi profesor suplinitor de educație fizică la o școală generală, bișnițar, la mine venea lumea bună a orașului după cafea, țigări, whisky, parfumuri franțuzești; iubita mea, balerină, a fost ucisă; arestat pentru această crimă deși eram nevinovat, am

evadat din arest și am fugit din România cu un pașaport furat de la un francez; cinci ani în Legiunea Străină, gradul

de caporal, naturalizat francez după numai un an și două luni, un drept *obținut par le sang* verse, adică în urma unei răniri destul de grave în timpul unei operațiuni militare; în convalescență, pînă să-mi revin fizic complet, am lucrat la contabilitate în cadrul bazei; adjutantul-șef care conducea biroul a fost surprins de cît de repede învățam, după ce din prima zi a remarcat cît de bine vorbeam franceza. Normal, o știam de acasă, n-am învățat-o la Castelnaudary după metoda Kepi blanc. Dimpotrivă, i-am învățat pe alții. După cinci ani, cînd s-a încheiat contractul, am părăsit Legiunea Străină și, temporar, Franța. Cum am ajuns la Quantico și apoi la Langley, Virginia, e o poveste prea lungă pentru un CV. Eram sub o identitate falsă, de cetățean american, dar numai eu și cel care mă adusese acolo știam acest lucru. Important e că foarte curînd, chiar în perioada de *training,* am fost trimis în misiune în Europa. Era încă timpul războiului rece. M-au trimis mai ales datorită faptului că vorbeam mai multe limbi decît majoritatea colegilor: franceza, germana, rusa, româna, maghiara, un pic de sîrbă și de italiană și, firește, engleza. M-am ferit să învăț limbi mai exotice, nu aveam chef să fiu trimis pe cine știe ce coclauri. După misiunea asta și încă una, am intrat la universitate, am studiat finanțe, iar timpul liber mi-l petreceam cu o trupă de teatru, unde am învățat multe despre mișcare, expresie, machiaj și așa mai departe. Apoi am ajuns pe Wall Street și în cîțiva ani am devenit milionar. Am avut și noroc, dar, recunosc cu toată modestia, și talent. Famiglia nu a întîrziat să mă remarce și în încă doi-trei ani am ajuns consigliere, o situație de invidiat. Căsătorit cu frumoasa Mariella... Doar că foarte repede, cînd abia se născuse Simonetta, a urmat dezastrul Famigliei, iar eu a trebuit să intru în programul de protecție a martorilor. Fără Mariella și Simonetta. Au urmat prima mea operație estetică, a doua căsătorie, cu Joanne, o firmă de brokeraj în World Trade Center, bani mulți și plictiseală multă, plus ceva investiții imobiliare în mai multe țări și

niște conturi în paradisuri fiscale. Asta pînă la atacul din 11 septembrie 2001, cînd firma mea a devenit fum, iar eu am scăpat în mod miraculos. De atunci n-am mai avut timp să

regret lipsa de adrenalină. Primul lucru, dimineața, cînd intru în baie, este să mă uit în oglindă, ca să-mi dau seama cine sînt. Cu atîtea operații și identități, cu înfățișări diverse, nu e ușor. Dar nu mă plîng, e viața care-mi place.

Deja rafturile bibliotecii încep să se umple.

Am mai spus cîndva, sînt un singuratic. Mă simt bine singur, în diferitele mele case, în numeroasele mele roluri. Prieteni? Puțini, pentru că puțini sunt oamenii în care am deplină încredere. Cîțiva foști camarazi din Legiunea Străină și cam atît. Ar mai fi și Miron, anticarul din Rue de Provence, poate și „Turner", genialul falsificator de tablouri și, de ceva vreme, Stella și soțul ei. Mai erau și vreo doi băieți de la Langley, dar unul dintre ei nu-mi mai e prieten, iar celălalt nu mai e deloc.

însă, oricît mi-ar plăcea singurătatea, nu pot să stau prea mult fără femei, chiar și acum, cînd nu mai sînt foarte tînăr. Nu, încă nu am nevoie de Viagra. însă, cu modul meu de viață, a fi cu o femeie nu e foarte simplu. S-au dus anii cînd eram însurat, întîi cu Mariella, apoi cu Joanne. Atunci, chiar dacă făceam aceeași meserie, aveam o oarecare viață de familie, o relativă stabilitate. De cîțiva ani însă - vreo cincisprezece, dacă stau să număr - am o existență discretă și nimeni nu știe unde locuiesc. Nici o femeie nu vine la mine acasă, în niciuna dintre casele pe care le am în lumea largă. Mi-am impus acest lucru cu ani în urmă. Pentru siguranța mea, dar și a lor. Ceea ce nu știi nu poți trăda. O oră- două sau o noapte sau chiar un week-end într-un hotel obscur e o variantă mult mai sigură, mai ales că nu merg de două ori la același hotel și plătesc în general cu bani gheață. Cine sunt ele? Cîndva, demult, ce pica. Tot felul. Mai nou, de cînd cu existența discretă, nu vreau complicații, nu vreau probleme, nu vreau să fac nimănui vreun rău. Mai ales, nu mie. De aceea, de obicei, am o relație plăcută fără a fi excesiv de pasională cu o femeie căsătorită,

ceea ce prezintă multiple avantaje - nu vrea să se mute la mine, nu poate să se mărite cu mine, nu e toată ziua pe capul meu... da, e cel mai bine așa. Uneori, la nevoie, apelez la profesioniste.

*

După o operațiune mai complicată, care a durat vreo doi ani - trebuia să-l împiedic pe miliardarul Stanford Andersson să candideze la președinția SUA -, m-am pomenit că am foarte mulți bani. Mult mai mulți decît aș putea cheltui vreodată, o sumă care m-ar plasa un pic sub jumătatea clasamentului Forbes. Asta e și bine, și rău. Bine, pentru că mi-a permis să mă desprind de„băieți" (Dar ei nu știu asta. Nu știu nici măcar că exist. Nu mai figurez în nici un document, a dispărut tot ce aveau despre mine, nu mai au nici amprente, nici ADN, nici fișă dentară, ca și cum n-aș fi fost niciodată angajatul lor. Singurul care mă știa bine nu mai e acolo. De fapt, nu mai e deloc).

Dar faptul că am atîția bani este și rău, pentru că oscilez între tentația de a sta cu burta la soare pe o insulă (chiar mă gîndesc uneori să-mi cumpăr o insulă) și nevoia de adrenalină. Așa că lucrez pe cont propriu, cînd mă interesează vreun caz sau cînd e nevoie să-mi ajut un amic.

Personajul meu preferat, „anticarul", e binecunoscut în anumite cercuri și nu o dată am fost solicitat de Interpol, dar și de alții. Mai am și alte personaje, mai discrete. După cum e cazul. Trebuie să fiu foarte atent, tot timpul, toată viața.

Dar și așa, de unele lucruri nu te poți feri. De propriul trecut, de exemplu. Eram nu demult, într-o iarnă, într-un hotel la Roma, pe lîngă Piazza Barberini, cu o prietenă, măritată, firește, o femeie cum îmi place mie - 35-40 de ani, frumusețe clasică, șatenă, suplă, dar cu rotunjimi foarte simpatice pe unde trebuie. Și cînd ne pregăteam să intrăm în cameră după o zi de turism intens și o cină cu mult Chianti, am întîlnit pe hol o tînără de vreo douăzeci de ani, foarte frumoasă. Mi-era teribil de cunoscută, să jur că-i Mariella... Nu putea fi Mariella, au trecut aproape douăzeci de ani

de cînd a trebuit să plec de lîngă ea... Simonetta! Era fiica mea! Am făcut un efort să continui conversația cu prietena mea, am intrat în cameră, apoi, sub pretextul că am uitat să-mi iau țigări, am coborît din nou. Din stradă, l-am sunat pe Emilio, specialistul meu în IT și i-am spus unde mă aflu.

Și un nume. N-a întrebat decît dacă sînt ok. Știa ce are de făcut. Abia am terminat convorbirea că telefonul a început să zbîrnîie. Sigur! Toate deodată! Dar pentru că mă sunase un prieten, n-am putut să-l refuz. Mi-am făcut pe loc planul. Am cumpărat țigări și o sticlă de șampanie și am urcat din nou. Nu m-am mai întîlnit cu nimeni. Prietena mea făcuse un duș și se îmbrăcase în ceva roz și vaporos. A fost o seară foarte plăcută, chiar dacă eu păream puțin distrat, cum a remarcat prietena mea a doua zi dimineața la micul dejun.

- Da, i-am spus, ai dreptate. N-am vrut să ne stric seara, de aceea îți spun acum că trebuie să ne întoarcem chiar azi la Paris. Adică eu trebuie să mă întorc neapărat.Tu, dacă vrei, poți să mai stai două zile, camera e plătită.

M-am întors singur la Paris. încă la Roma, descărcasem de pe Internet tot ce am găsit despre cel de care trebuia să mă ocup și în avion citisem tot. Nu era ușor ce aveam de făcut, dar nici din cale-afară de greu. Trebuia să „extrag" pe cineva din România în așa fel încît să nu se știe că a plecat. Mai executasem de cîteva ori acest gen de operațiune, în alte țări.

La Roma fusese cald și însorit, +15 grade. Cînd am ajuns la Paris, ploua. De la aeroport am luat un taxi și, cu două minute înainte de a ajunge pe strada mea din Marais, a sunat telefonul, era Emilio, mă anunța că mi-a trimis un mail.

Ca întotdeauna, am intrat cu fereală în apartament, dar totul era în ordine. Am deschis laptopul, emailul era acolo, reclama unei agenții de voiaj. Am descifrat repede textul, era lista oaspeților hotelului. Aveam emoții. Uitasem că trebuie să plec, important era să știu dacă fata de la Roma este sau nu fiica mea. Este. Mica mea Simonetta, pe care n-am mai văzut-o din 2001, cînd avea șase ani, și atunci de la distanță. Iar acum e în voiaj de nuntă.

316

02 SIRENE

Aparent n-o urmărește nimeni, dar i-am transmis lui Emilio să continue supravegherea.

Cît despre mine, mi-am făcut din nou bagajele, am mai dat vreo două telefoane și am plecat la aeroport. Aveam la mine doar o servietă și o valiză nu prea mare.

La Otopeni, după ce mi-am recuperat valiza, am trecut

cu greu de mulțimea din sala de așteptare și de indivizii care trăgeau de cei sosiți, oferindu-le taxiuri. Am ieșit, mi-am aprins o țigară, dar am stins-o după două fumuri. Trebuia să-mi închei paltonul, era un ger cumplit. Mi-am strîns la gît fularul în carouri, verde cu roșu, apoi mi-am pus mănușile.

- Veniți de departe?, m-a întrebat un șofer de taxi care fuma și el, sprijinit de portiera mașinii. M-am uitat la el, era un zdrahon de doi metri, la vreo 40 de ani, negricios, cu fular roșu și o tichiuță verde în vîrful capului.

- Nu chiar de departe, am zis.

- Doriți să vă duc în oraș?

- Dacă nu mă costă prea mult.

Am urcat în taxi, șoferul mi-a pus valiza în portbagaj, s-a urcat la volan și abia după cîteva sute de metri mi-a spus:

- Eu sînt Marin Sabău.

- Zis Legrand, am completat eu.

- V-a spus tot domnul Thierry. Unde să vă duc?

l-am spus să mă ducă la hotelul unde îmi făcusem rezervare pentru două nopți, l-am mai dat niște instrucțiuni. Părea OK acest Marin Sabău, Thierry știe întotdeauna pe cine să-mi recomande. Pînă la hotel, Marin Sabău mi-a spus că are o firmă de pază, împreună cu vărul lui, Doru Mihoc, tot un„ancien"din Legiunea străină.

- Cum de n-ați rămas în Franța?

- Avem familie, știți cum e.

Adevărul e că nu prea știu. Dar nu era treaba lui.

Era aproape miezul nopții cînd am ajuns la hotel. Am făcut un duș și m-am culcat. Dimineața, după micul dejun, am ieșit din

hotel cu servieta și cu o mică geantă de voiaj. Taxiul lui Marin Sabău mă aștepta. Am mers destul de mult, pînă în Berceni, a oprit în fața unui bloc cu patru etaje, înghesuit pe o alee din spatele unor blocuri mai înalte.

Am urcat la etajul trei, am sunat la o ușă cu vopseaua scorojită.

Mi-a deschis chiar cel pe care trebuia să-l „extrag". Am intrat, am făcut cunoștință, adică i-am spus numele de pe pașaportul cu care călătoream. L-am măsurat cu privirea. Foarte slab, destul de tînăr, sub patruzeci de ani, dar deja

cu o chelie considerabilă. Figura i-o știam, primisem o poză și venisem pregătit. Nu mă așteptam, totuși, să fie atît de mic de statură. Asta putea fi o mică problemă. Dar cu talonete care-l înălțau și-i schimbau mersul, cu o meșă care-i ascundea chelia, a părăsit țara în aceeași zi, într-o mașină condusă de Doru Mihoc, vărul„taximetristului". De la Sofia, a luat un avion spre o destinație pe care n-o voi dezvălui, unde s-a internat imediat într-o clinică de chirurgie plastică. L-am văzut, o lună mai tîrziu, pe țărmul Atlanticului, la un pahar de vin. Alt om. Fără discuție, alt om.

Fusese destul de simplu să organizez toate astea - acte, bilete de avion, programare la clinică. Pe banii lui, desigur. Multimilionar în euro, se certase cu cine nu trebuia și începuse să „dea pe gură" tot felul de informații incomode, sub forma unor înregistrări audio sau video. înainte de a pleca, mi-a dat câteva stickuri USB cu înregistrări, rugîndu-mă să le dau unei anumite persoane care asigura difuzarea.

După plecarea lui din București, eu am mai rămas două zile. Mai aveam cîteva lucruri de aranjat.

Era zăpadă mare și foarte frig. în ciuda gerului, orașul era ca un cîmp de bătălie, cu manifestații și contramanifestații, ceea ce nu m-a impresionat. Mi-am dat seama imediat cine era în spatele lor. Nu mi-a plăcut, drept să spun. Bine că nu mai trebuie să mă ocup de asemenea treburi.Totuși, am trecut prin Piața Victoriei, la ora de vîrf, m-am amestecat în mulțime, am auzit una-alta și am plecat. Nu cu mîna goală. Am„recoltat"în mai puțin de o oră șapte

cărți de identitate, trei permise de conducere și două pașapoarte. Actele de identitate sînt întotdeauna bune la casa omului. Mai ales pașapoartele - unul german și unul românesc, modelul nou, biometric. Emilio va ști ce să facă cu ele.

Cu ajutorul celor doi amici și profitînd de faptul că atenția tuturor era îndreptată spre manifestații, am rezolvat ce mai rămăsese de făcut și m-am întors la Paris.

Nu era vina mea că gerul a continuat și doar după aproximativ o lună a început dezghețul. Abia atunci cînd

mormanele uriașe de zăpadă din parcuri au început să scadă, cineva a zărit pe o bancă întîi o mănușă maro, apoi un pantof, apoi, pe jumătate ascuns încă de zăpadă, un bărbat care ședea picior peste picior. Și-a zis că poate era o statuie, din acelea la modă, șezînd pe cîte o bancă, în poziții din cele mai firești. Cînd salariații firmei de salubritate care se ocupa de deszăpezire au îndepărtat troienele de pe bancă, au văzut că „statuia" era un om, evident mort înghețat. Abia la IML, cînd i-au scos căciula de pe cap, și-au dat seama că era chiar „inamicul public nr. 1", dispărut imediat după Anul Nou. Avea buzunarele pline de stickuri USB, copii ale celor pe care mi le dăduse înainte să plece (din care doar o parte fuseseră difuzate pînă în momentul descoperirii) și o carte de identitate. Știrea a ajuns imediat la toată presa. Asta s-a întîmplat cam cînd beam vinul acela, pe țărmul Atlanticului, chiar cu omul cu pricina.

Nu, n-am ucis pe nimeni, era un „homeless" pe care îl găsise Doru Mihoc mort degerat pe marginea șoselei, la întoarcerea în București. Dacă nu era întîmplarea asta, mai aveam două-trei variante.

între timp, am aflat totul despre soțul Simonettei, singurul fiu și viitor moștenitor al unui magnat care avea un mic imperiu de afaceri imobiliare pe Coasta de Vest și un destul de important trust media. Legătura cu Famiglia nu bătea la ochi, dar pentru mine era vizibilă, nu mi-a luat mai mult de jumătate de oră pe

Internet ca să deslușesc toate firele, tot păienjenișul de rude, colegi de școală, de facultate, amici de pahar, golf, parteneri de afaceri, amante, vecini de cartier.Totul e să știi să cauți.

Ei, asta e! Altceva visasem eu pentru Simonetta, dar, dacă așa s-a întîmplat, să fie ea fericită. Și sper să nu ajung niciodată în situația de a-i face vreun rău.

întors la Paris, am făcut cîteva zile act de prezență la

anticariatul din Rue de Provence, am stat la povești cu Miron, apoi am plecat la Viena, evident, în căutare de piese de mobilier Empire. Premier Empire. Fără niciun alt scop, decît poate un pic de vacanță.

Am petrecut la Viena trei zile încîntătoare, cu mari cantități de Wiener Schnitzel mit Kartoffelsalat, Apfel Strudel și Sacher Torte; într-o seară am fost la Staatsoper, în alta, pentru atmosferă, în Grinzing; m-am plimbat, am vizitat vreo două muzee, ba mi-am făcut timp să intru de vreo două ori și la Dorotheum, chiar am și licitat pentru un gheridon, l-am și cumpărat, era impecabil. Am dat adresa anticariatului din Rue de Provence, gheridonul avea să ajungă la Paris înaintea mea.

Asta pentru că, de la Viena, am dat o raită pe la Budapesta cu o mașină închiriată. M-am instalat, cu o valiză mare și un sac de voiaj, într-un hotel foarte plăcut, pe malul Dunării. Mașina am lăsat-o în parcarea hotelului și, cu un taxi, am ajuns pe Rozsa- domb, colina trandafirilor, cel mai elegant și mai scump loc din oraș, un cartier ca un orășel de munte, vara cu multă verdeață. Din păcate, acum nici primăvara încă nu se instalase. Am coborît din taxi în fața unei cafenele, am intrat, am băut o cafea, apoi m-am plimbat agale printre vilele mai vechi sau mai noi, multe de lux, la prețuri astronomice. Ca orice turist, fotografiam vilele mai deosebite. Mi-a atras atenția în mod special o vilă Bauhaus, construită prin 1930, proaspăt renovată. Știam că fusese cumpărată cu puțină vreme în urmă la modicul preț de un milion de euro. Știam și cine o cumpărase.

Mi-am continuat plimbarea în sus pe colină. La coborîre, se înserase deja, vila Bauhaus era în întuneric, doar ghereta paznicului era luminată. Proprietarul lipsea, era cu familia în Madeira sau în Seychelles, nu știam exact, în orice caz, era departe.

A doua zi am executat operațiunea pentru care venisem. Adică am intrat în vilă, am luat de pe perete un tablou nu prea mare și am ieșit, nu înainte de a agăța în loc un tablou identic. Apoi mi-am reluat locul în ghereta paznicului, pînă mi-a venit schimbul.

A fost foarte simplu. Firma de pază o cumpărasem - nici

n-a costat prea mult - încă de la Viena. Tabloul... ei, tabloul era un Rembrandt, nici mai mult, nici mai puțin. Furat cu ani în urmă dintr-o colecție particulară, tabloul - reprezentînd un bătrîn cu barbă - se va întoarce acasă. Dar nici o știre în presă, nici un „Breaking News". Nici o plîngere la poliția circumscripției nr. 2 din Budapesta. Proprietarul vilei Bauhaus își va da seama că tabloul de pe peretele din salon e un fals abia cînd și dacă va încerca să-l vîndă. Mda, oricît de mare maestru ar fi amicul„Turner", operele lui nu se vînd chiar întotdeauna la prețuri de Rembrandt.

Rolul de anticar mi se potrivește. De fapt, mi se potrivesc multe alte roluri. Uneori regret că n-am devenit actor - dar ce altceva sînt? Un actor cu multe roluri, multe chipuri, multe măști, bun la improvizație... Ceea ce-mi lipsește sînt aplauzele. în locul lor, am doar satisfacția de a-mi fi jucat bine rolul - adică îndeplinirea misiunii și, în plus, faptul că am rămas în viață. Nu e puțin.

Viața de apoi, viața după moarte, raiul și iadul, reîncarnarea - toate astea au fost inventate pentru a contracara teama de moarte, spaima de ce va fi cînd nu vom mai fi, speranța că

povestea va continua. Hm, filozofeală de doi bani. Adevărul e că eu nu cred în viața de apoi, poate pentru că nu mi-e teamă de moarte, altminteri mi-aș fi ales altă meserie. Deși, în acest moment, încep să mă întreb. Nu pot să zic că mi-e teamă, dar nici prea bine nu mă simt cu un pistol îndreptat spre mine de la nici doi metri.

După misiunea de la Budapesta, am mai rezolvat ceva, o problemă post-Brexit, de fapt o „extracție". Pe banii mei, pentru că era vorba de„Turner". Nu putea rămîne la Londra, era și pentru el, și pentru mine preferabil să stea într-un loc mai accesibil. Se și săturase omul să tot fie supravegheat. Sudul Franței era ideal pentru el, avea soare, avea peisaje, munte și mare, avea păstrăvi fario, iar dacă simțea nevoia

să pescuiască somon, putea foarte bine să zboare de la Nisa în Irlanda. Licența și permisul de pescuit somon le lua la fața locului. Avea și pașaport irlandez, îi făcusem rost de toate actele - un detaliu important al planului. Și, ca mulți englezi, avea o bunică irlandeză. Dar cel mai important era soarele, așa că l-am instalat pe„Turner"într-o casă în stil provensal dintr-un sătuc situat foarte aproape de Saint-Paul-de-Vence.

Apoi, un nou telefon, din nou la drum. Un prieten, Jean-Louis, al cărui fiu o luase razna. Droguri, desigur. Mă rugase să-l aduc pe calea cea bună și nu mi se păruse prea complicat, mai aranjasem astfel de treburi, o cură de dezintoxicare într-un loc pe care-l știu eu face minuni, mai ales dacă e urmată de un stagiu de cîțiva ani în Legiunea străină.

S-a dovedit mai dificil decît mă așteptam. Un puști de 17 ani, blond, subțirel, cu ochi albaștri cam injectați. Cu pupilele dilatate și un Beretta Pico îndreptat spre mine. O armă de mici dimensiuni, mai mult de autoapărare, de purtat în buzunar sau în poșetă, dar suficient de letală ca să-mi aducă în minte gînduri despre viața de apoi. Și, așa cum scrie în romane, să-mi trec în revistă toate momentele importante ale vieții, într-o învălmășeală și cu o viteză la care ar trebui să meditez. Ar trebui să meditez și la absurdul situației. Să scap nevătămat din sute de misiuni și să mă scoată

din circulație un copil!? îmi vine să rid, numai că puștiul din fața mea pare destul de instabil, cine știe ce face dacă se simte ofensat. Sigur că am și eu o armă, dar n-aș vrea să recurg la ea. Dau să mă scarpin în cap, degetul băiatului se încordează pe trăgaci. Un disperat de-ăsta e mai periculos decît un gangster, chiar și decît un asasin profesionist, pentru că e mai greu să-i ghicești reacțiile.

Țeava pistolului e acum doar la un metru de mine și continuă să se apropie...

AMR 275

Totul părea o glumă. Chiar nu-și aminteau de când nu mai fuseseră așa bine-dispuși și de puși pe șotii. Când îi veni rândul lui Cristi să intre, doctorița îl puse să se-nvârtă ca la prezentările de modă, să-ntindă mâinile și să facă tot felul de mișcări, în vreme ce ea bifa ceva pe o fișă, apoi îi împinse-n față un fel de cărticică de colorat, cu paginile pline de buline:

- Citește!

- Ce să citesc?, întrebă Cristi siderat, căci nu scria nimic.

Doctorița se uită la el să vadă dacă face mișto. Nu făcea.

- Ce cifră vezi aici?

Tânărul se holbă.

- Nicio cifră.

- Dar aici?

Cristi strânse ochii și se concentră:

- Parcă un 2...

- E 7.0 să ai probleme la permisul auto.

- Adică?

- Ai discromatopsie. Nu distingi nuanțele. Aici ce vezi?

- Buline roz...

- E clar. Bine, asta nu te scutește de armată. Trimite-I pe următorul.

Trecură ca un fulger trei zile.

Comisariatul era pe Bd. Schitu Măgureanu, vizavi de Cișmigiu. împrejmuire de tablă înaltă de cinci metri, ca să nu se poată vedea din afară secretele militare, adică niște clădiri necăjite adăpostind

birouri. Afară, o mare de oameni tăcuți - nu poți face gălăgie în preajma unui comisariat militar, te trimit ăștia pe front, nu contează că nu-i război. Așteptau nu știau nici ei prea bine ce. își conduseseră copiii, frații, iubiții și sperau să-i mai vadă o dată când sunt scoși încolonați spre gară.

Despărțirea fu scurtă și confuză. Erau toți ca anesteziați, practic nu realizau ce se-ntâmplă și mai ales cum și cât o să-i afecteze.

Cristi căra cu el, cum i se spusese că e bine, un geamantan mare de lemn, un fel de cufăr prevăzut cu lacăt. Nu pleci în armată cu geamantan, că se distruge repede, se ține sub pat, pe ciment, și se trage și se-mpinge acolo de un milion de ori pe zi.

în geamantan avea lenjerie, pijamale, papuci, câteva veste pe care spera să le poată strecura sub vestonul militar (vise!), mâncare, cărți, periuța de dinți, aparatul de ras, cosmeticale...

La ceasul cuvenit, fură scoși pe o poartă din spatele unității, astfel încât nu-și mai văzură însoțitorii. în spiritul secretoșeniei prostești care domina armata, nimeni nu ieși în fața comisariatului să anunțe:„Nu mai stați aici ca proștii, că s-a terminat! Vi i-am luat și vi i-am dus departe!".

Rudele aveau să se împrăștie târziu, când înțeleseră ce s-a întâmplat. în acel moment, cei cincizeci de tineri erau deja în trenul de Bacău.

Era marți, 30 septembrie.

începea.

*

Un drum fără istorie și aproape fără cuvinte. Trenul se târî de-a lungul întregii nopți, tenebrele nopții alunecând amenințător pe lângă el, fără a-l înghiți totuși. în cinci compartimente, Cristi și ceilalți încercară să doarmă, claie peste grămadă și grămadă peste cuferele de lemn. Doar câteva dintre acestea încăpuseră în grilajele pentru bagaje, dar era mai bine așa, căci cu restul făcură punte între banchete și, acoperindu-le cu pardesiuri și scurte, care

ce-avea la acel ceas de toamnă, reușiră să se lungească de-a latul compartimentului ori să-și întindă măcar picioarele și să-nchidă ochii cât de cât, în nenumărate reprize de câte cinci, zece, douăzeci de minute.

Ajunseră în orașul lui Bacovia când soarele se ridicase deasupra copacilor. Conduși de doi locotenenți, coborâră anchilozați și se zgribuliră imediat: nordul Moldovei era

prizonierul vânturilor reci dinspre Răsărit. Lăsaseră un București văratec, îi întâmpina un Bacău pregătindu-se deja de iarnă.

Se încolonară, cu geamantanele incomode în mână, și fură mânați afară din gară. Unitățile militare erau foarte aproape de linia ferată, dar nu și de gară. în ultimul sfert al secolului XX, periferia unui oraș românesc semăna ca două picături de apă cu periferia oricărui altuia. Nimic specific. Gri, gri, gri.

în ultima parte a drumului intrară pe o stradă asfaltată, despre care constatară că se numește Calea București! Numai bine ca să te podidească un plâns viril. Dar nu atunci. Nu încă. încă erau anesteziați, încă nu știau ce li se-ntâmplă, încă li se părea că sunt liberi și, dacă ar vrea, s-ar întoarce spre gară și ar pleca acasă.

în poarta UM 01034 Artilerie, se despărțiră de cei care plecau o sută de metri mai încolo, la UM 01096 Tancuri. Unul dintre aceștia, Bazil, care se dovedise a fi un tip haios și tonic, aruncă din mers ultimele poante:

- Ne vedem la bere, duminică, știu toate crâșmele din oraș, hai vă pup!

Buna lui dispoziție, reală ori jucată, nu mai reuși însă să estompeze emoțiile intrării, pentru prima oară în viață, pe poarta unei unități militare. Deocamdată doar emoții. Frica, exasperarea, epuizarea, groaza, ura erau încă departe. O singură altă stare era foarte aproape, dar nu se manifestase încă: năuceala. Mai erau câteva ore.

Dar ei erau atât de tineri și atât de civili... Ce li s-ar fi putut întâmpla?

Totul.

326

SIRENE

Prima dintre atribuțiile unui SISTEM - oricare ar fi acela primul scop al însăși existenței sale este uniformizarea. Dacă ai doi țipi cu părul mare și trei cu părul mic, nu ești în sistem. Nu ești sistem. La fel - dacă unii sunt veseli și alții îngrijorați. Sau unii vorbesc mai mult. Prea mult.

Nu întâmplător „uniformizare" vine de la uniformă. Intrară într-o încăpere cât o sală de sport, întunecoasă, dominată de acel miros care avea să le devină casă, urmau să locuiască în el, mirosul unei curățenii obținute cu forța, cu violență, parcă printr-o bătălie a mirosurilor, în care cele

de petrosin și de detergenți grosolani, reușiseră să acopere - și nu să înlocuiască - mirosurile de mizerie care rămăseseră acolo, undeva, dedesubt, ca un strat geologic sub alt strat geologic, pândind un cutremur, o falie ca să iasă la iveală.

Pe trei scaune stăteau trei militari și în fața lor erau alte trei scaune. Recruții știau dinainte despre ce era vorba: urma să fie tunși. Mă rog, dacă acceptăm să numim tuns măcelul care începu imediat, pe trei coloane. O alegere logică de igienă - n-avea sens să fie tunși în uniforme - avea în același timp o valoare simbolică: în vreme ce grosul podoabelor lor capilare plutea spre podea, îngroșând un adevărat covor mătăsos, fire răzlețe de păr cădeau inevitabil în și pe hainele cu care veniseră și pe care aveau să le predea, împachetate și etichetate, la magazie. Astfel, un mic„ce" din ființa lor civilă - și ce poate fi mai important pentru un tânăr de 19 ani decât frizura lui? - urma să-i aștepte vreme de nouă luni, în tăcerea cutiilor de carton și a rafturilor de metal ale unei clădiri întunecate...

Câțiva dintre ei evitaseră supliciul. Ascultând sfaturile unor cunoștințe, se răseseră în cap încă de acasă. Era și o simplificare, dar și o mică primă victorie împotriva sistemului...

Să precizăm că suntem în toamna anului 1975, care intră la facultate face înainte 9 luni de armată, care nu - 1 an și 4 luni la „trupă". Cu ceva vreme în urmă,TR-ul era 6 luni și se-ntâmpla după facultate, ceea ce era și mai scurt, și mai lax: un sergent de dooj'

de ani nu prea face„culcat"-uri cu un absolvent de doășpatru, de multe ori însurat, la casa lui etc.

După cositul părului, se-ndreptară spre magazia de „efecte militare". Efecte militare înseamnă: bonetă cu stema de metal galben a României; cămașă fără guler; veston cu guler tunică, dublat de o fâșie de plastic albă, întru rezistență - dacă pielea gâtului tău e sensibilă la așa ceva, ai pus-o; izmene; pantaloni din aceeași stofă ca vestonul, adică de pătură; ciorapi; bocanci - dacă nu-ți vin perfect, ai pus-o rău de tot; centură lată cu altă stemă pe cataramă, de data asta din metal alb.

Izmenele sunt albe, bocancii și centura sunt negre, restul e kaki. Kaki-ul, cum știți, e un verde care a ratat șansa de a fi verde. O culoare perfectă pentru camuflaj. Inclusiv camuflajul jegului.

Vânzoleala kaki disperată se sfârși brusc odată cu intrarea în magazie a unui căpitan care rosti nu foarte tare, dar extrem de sentențios, doar două cuvinte, care reușiră să acopere foșnetele, gemetele și protestele înăbușite:

- Adunarea AFARĂ!

în clipa aceea realizară că, îmbrăcând hainele alea aspre și încălțând bocancii ăia scorțoși, deveniseră soldați, li se comanda ca atare și trebuiau să răspundă în consecință.

Se buluciră să iasă la lumina zilei, descoperind în curte, cu o surpriză nejustificată, peste o sută de clone ale lor, colegii TR-iști care veniseră mai devreme cu câteva ore sau chiar cu o zi-două și, uniformizați deja, îi așteptau acum aliniați pentru „apel". Nou- veniții, așa cum izbucneau afară din magazie mijind ochii-n soare, arătau de tot râsul: ici o bonetă care ajungea până la sprâncene, colo alta care stătea ca o tichie de cofetar, ici un veston lălâu pe un trup aschelabric, colo altul plesnind pe o burtică supradimensionată, puțini bocanci apucaseră să fie legați în șireturi - pe scurt, arătau ca un pluton de militari care fusese surprins de dușmani în timp ce se scăldau și se-mbrăcaseră în zece secunde.

Peste alte zece secunde, însă, erau integrați divizionului, aliniați și drepți smirnă. Ce poate face un ordin răcnit limpede!

328

OfZ SIRENE

- Tovarășe încheietor de divizion, plutonul unu este prezent integral și gata să înceapă programul comandat!

- Tovarășe încheietor de divizion, plutonul doi este prezent integral și gata să înceapă programul comandat!

Și tot așa până la cinci, după care:

- Tovarășe căpitan, divizionul TR este prezent integral și gata să înceapă programul comandat!

OK, n-avem ce face, trebuie să fac un pic de instrucție cu dumneavoastră.

Unitatea militară este un regiment; regimentul e divizat în divizioane (logic, nu?), de regulă două: militari în termen

(trupa) și militari în termen redus (intrații la facultate); fiecare divizion e divizat (hai că-i frumos, pe bune) în plutoane -TR de la UM 01034 avea cinci; fiecare pluton are patru grupe; fiecare grupă are cam zece militari (aici e o imprecizie supărătoare, dar scuzabilă demografic); fiecare grupă are un comandat de grupă, dintre militarii ei; fiecare pluton are un comandant de pluton - ofițer sau subofițer - dublat de un încheietor de pluton, care e un„gradat"; fiecare divizion are un comandant de divizion, ofițer superior, dublat de un încheietor de divizion; regimentul are un comandant, ofițer superior, locotenent-colonel, colonel sau, mai rar, general.

Militarii în termen pot fi soldați, fruntași, caporali sau sergenți - gradați; sergentul-major, plutonierul, plutonierul-major, pluto- nierul-adjutant și maiștrii militari (gradele 1-4) sunt subofițeri; ofițeri sunt și sublocotenentul, locotenentul, locotenentul-major și căpitanul; ofițeri superiori sunt, tot de jos în sus, maiorul, locotenent-colonelul, colonelul„plin"și generalii; aceștia din urmă sunt generalul-maior, generalul-locotenent, generalul-colonel și generalul de brigadă. Fiecare dintre aceste grade are însemnele sale specifice pe epoleți, caschetă, ținută (vipușca roșie de general pe pantaloni) - în afară de soldat, care n-are nimic.

De ce trebuie să știți dvs. toate astea, de vreme ce între timp s-au schimbat de mult? Păi, face parte din istoria României, nu?

329

SIRENE

Mă rog, cum credeți.

După apel, urmă discursul comandantului de divizion, un tip de un metrujumatecare părea frate geamăn cu Horia Căciulescu, dar în plus era peltic:

- Comanda la mine! Asa! Dragi tineri recrusi, începând de asi suntesi în armată!

Confirmarea acestei informații - pe care o bănuiau deja - fu un mic soc, pardon, șoc, se ia.

- Eu sunt maiorul Ion Bărbus, dar toată lumea îmi spune „Seppelinul", pentru că, în Academia Militară, la ecsamenul de grad, mi s-a pus o întrebare foarte grea la care inisial n-am știut răspunsul, dar pe urmă mi-am adus aminte și ca un seppelin m- am repesit să răspund!!

Pe Poppeye îl bufni râsul. Spre norocul lui, tocmai atunci se auzi un semnal acut de trompetă. Maiorul scurtă discursul:

- DREPȚI! La STÂN-GA!! Spre sala de mese... MARȘ! STÂNGUL!... STÂNGUL!... STÂNGUL!

într-o cadență foarte aproximativă, se îndreptară spre obiectivul indicat. O clădire lungă, la fel ca majoritatea celorlalte. Aveau să afle că sunt foste grajduri de cai.

Pe dinafară, nimic special. La primul pas înăuntru, îi lovi un alt miros greu, care avea să-i însoțească nouă luni de zile, strecu- rându-li-se și-n lenjerie, și-n periuțele de dinți, peste tot. Un miros de fiertură nedefinită, amestecat cu un iz de spălătură de vase, cu parfumul linoleumului, cu briza aluminiului din care erau confecționate vesela și tacâmurile, cu alte damfuri de origine imposibil de precizat.

O hală de 25 de metri lungime și șapte lățime. Stânga-dreapta, două șiruri parcă infinite de mese lungi, încadrate de băncuțe. Lemn îmbrăcat în linoleum. Pe jos, ciment. Pe fiecare parte a fiecărei mese, șase farfurii, șase furculițe, șase linguri, șase căni cu toartă - toate dintr-un aluminiu lustruit de sute de guri, în zeci de mii de zile, poate de la Facerea lumii încoace. Cuțitele n-aveau ce căuta, puteau da idei.

Se așezară fojgăind, așteptându-se deja la tot ce putea fi mai rău. Printre mese începură să circule câțiva soldați de la trupă, fiecare ducând în brațe, ca pe o burtă prea mare, câte un lighean cu sferturi de pâine neagră, pe care le împărțeau pe mese. Poppeye gustă primul și ridică o sprânceană:

- Nu-i rea deloc!

După vaelingurile cu pâine urmară cazanele cu supă. Sau ciorbă. Ar fi fost greu de spus, întrucât nu avea gust nici de una, nici de cealaltă. O zeamă lungă și caldă, de culoare maronie, în care pluteau ici-colo fragmente din legume dificil de identificat, mai ales că în mod evident făcuseră obiectul unui măcel, și - mai rare încă - bucățele de grăsime slinoasă pe post de carne.

- Cum spune tata, mormăi Cristi, amestecând cu lingura prin fiertură, chestia asta a mai fost mâncată o dată.

- Mă lași?, îl apostrofă Mircea, care începuse deja să mănânce cu poftă.

Se adaptară din mers. Unii, ca Mircea și Moșu', mâncau normal, golind blidul, pe principiul că trebuie să te hrănești cât mai bine - cu ce, contează mai puțin; alții, cum erau Poppeye sau Filip, făceau mișto de ei înșiși, de situația în care se află, de armată și în general de lumea întreagă; majoritatea celorlalți înghițeau cu noduri, uneori chiar închizând ochii, să nu vadă ce plutește acolo, în farfurie; în fine, erau câțiva, precum Cornel, cărora pur și simplu li se tăia de la prima glumă scârboasă despre mâncare, dădeau farfuria de-o parte, se mulțumeau cu colțul de pâine, de cărat nu puteau să se care, că nu era voie, militarii se așază și se ridică de la masă în mod organizat.

La oră fixă, adică treizeci de minute după ce intraseră, SSD-ul (Sergentul de Serviciu pe Divizion) dădu semnalul de ridicare și plecare. Se încolonară, deja cu câteva procente mai disciplinați, mai turnați în hainele alea prea largi sau prea strâmte, oricum prea scorțoase, prea străine și prea uniformizante. Cu fiecare minut care trecea, trupurile lor, ființele lor, se decolorau de civilie și se colorau în acea culoare atât de potrivit numită kaki. Intraseră

multicolori pe poarta unității, erau deja monocromi în înfățișare și tot mai mult în alcătuirea interioară.

SSD-ul îi dirijă înapoi pe micul platou din fața dormitoarelor și acolo le dădu comanda:

- în dormitor, rupeți rândurile, marș!

Nu se bulucіră, chiar dacă ordinul sugera o perioadă de pseudo-libertate. Dormitoarele le văzuseră când își lăsaseră acolo valizele: unul enorm, de 130 de paturi suprapuse, pentru plutoanele 1,2 și 3, celălalt - prin comparație - aproape cochet, de numai 40 de locuri. între ele, spălătorul și closetele. Ca să ajungi în dormitorul mic, unde fuseseră repartizați Cristian și prietenii lui, trebuia să treci de-a lungul celui mare, printre cele două șiruri de paturi metalice, apoi prin spălător - cinci chiuvete spate-n spate cu alte cinci, despărțite de un zid jos, într-o încăpere surprinzător de luminoasă, spre deosebire de dormitoare.

Acum venea faza cu alesul paturilor. Special fuseseră

lăsați de capul lor,,,cadrele" n-aveau niciun chef să arbitreze.

Dar erau oameni civilizați - în plus, obosiți și puțin speriați -, așa că împărțeala nu dură mult. Unii preferau jos, mai la fereală, alții sus, mai la aer. Bine-nțeles că prieteniile erau pe primul loc, încât Cristi și Radu sau Filip și Iulian se cuplară imediat sus-jos, fără multe cuvinte.

în jumătate de oră erau instalați și, ca la un semn, își desfăcură valizele - care se țineau sub paturile de jos -, nu pentru că ar fi avut nevoie în clipa aia de ceva din ele, ci doar pentru a arunca o ancoră în trecutul recent, civil, care începea deja să se estompeze. Ca-n bancul cu marseiezul detașat la Paris și vizitat după o vreme de un concitadin sosit pe motocicletă.„Exilatul"se repede cu un cuțit la motor și-i înjunghie o roată, inspirând adânc:

- Ce aer!!!

Se pare că marseiezii au un patriotism local exacerbat.

La Moșu' și camarazii lui nu era vorba de patriotism, dar toți traseră tare în piept aerul din valize - stătut, dar de acasă...

332

SIRENE

Fură lăsați în pace până la masa de seară. Bântuiră prin cele câteva încăperi, aproape adulmecând. Descoperiră astfel ceea ce, sub presiunea psihologică a primelor momente, nu băgaseră de seamă: că în spălător mai erau, pe peretele opus ferestrelor, alte cinci robinete, deasupra unui jgheab, destinat probabil spălării picioarelor. Cu apă rece, firește, alt fel nu exista.

Cât despre closet - patru cabine cu WC-uri turcești. Da, patru la 170 de oameni. Cum le-o fi norocul. Și rinichii. Și sfincterele.

Cina era pe sistem american: devreme și cu mâncare gătită. Asemănările se opreau însă aici. în acea primă seară primiră „balast", adică pilaf. Din cauza supra-fierberii, în cazane mari, dar probabil și din alte motive, pe care preferau să nu le știe, pilaful arăta ca un terci inform, ca o pastă în care cu greu deslușeai ceea ce fuseseră cândva boabe de orez. Elementul exotic al cinei era însă ceaiul, celebrul ceai militar cu care luară astfel prima dată cunoștință și despre care toată lumea era convinsă că ar

conține bromură de potasiu, să nu viseze soldații prea frumos...

- îl știți p-ăla?, întrebă Mircea și, fără să aștepte răspuns, continuă: Se-ntâlnesc doi boșorogi.„Băi, Mitică, ții tu minte când am făcut noi armata? - Așa. - Și ne dădea ceaiul ăla. - Așa. - Cu bromură. - Așa. - Ei!, a-nceput să-și facă efectul!".

Nu râse nimeni. Și nu pentru că-l știau. Ci pentru că se apropia prima noapte sub arme.

La nouă, gornistul sună stingerea. Erau deja în izmene și flanele de corp, băgați sub pături, schimbând impresii, încercând să glumească. Un băiat de la Plutonul 4 stinse lumina. Discuțiile continuată o vreme, apoi se lăsă liniștea, întreruptă o singură dată, când Filip rosti cu voce tare gândul tuturor:

- Una a trecut. Au mai rămas 275...

333

Horia GARBEA

2028. Focul

Vă spun eu că nu s-a trăit niciodată bine aici. N-are cum. Niciodată nu s-a trăit bine. Și nu că au fost războaie sau revoluții sau... Că ăstea au fost în toate țările. Nu. La noi din cauza oamenilor, dom'le. Să vă spui eu, domnu' inginer, că eu n-am plecat decît foarte rar de-aici. Nu mi-a plăcut mie să umblu. Dacă era să-mi fie bine, mi-era bine și aici, dacă era să fie rău, mi-era rău și în altă parte. Asta e socoteala. Viața nu-i cum vrem noi, e cum vrea ea.

Eu țin minte bine. Acum, că am aproape 80 de ani, poate mai uit ce-am făcut ieri-alaltăieri, dar ce-a fost înainte nu uit, nu. Eu, cînd m-am născut, era în '48. Venisără comuniștii - gata. Eu nu mai țin minte asta, eram copil, mi-a spus ăl bătîrn, că el i-a apucat și pe bunicul dumneavoastră

și pedomnu'inginerăl bătîrn, tatăl dumneavoastră, atunci era copil. Așa că eu, cînd am deschis ochii și mi-aduc aminte, erau comuniștii veniți. Unde să mai pleci? Pe urmă, să vedeți - eram mic de tot, dar îmi aduc aminte că a murit Stalin. Și zicea lumea: aoleu, hau- hau, acum să vezi că să schimbă și o să trăim bine. S-a schimbat pă dracu'. Parcă viața-i cum vrem noi?

Pe urmă, în șaișopt, eram în armată cînd s-a auzit că, gata, iar intră rușii peste noi. Eu nu-i apucasem bine pe ruși. La noi n-au prea fost. Unii ziceau că poate o să fie mai bine. Alții ziceau că, dacă intră rușii, intră și americanii să ne scape și o să fie și mai bine. Alții, gradații ăia, ziceau: cum să intre, camarazi, rușii pă pămîntul patriei noastre, Republica Socialistă România. Noi o să apărăm pămîntul strămoșesc. Apăram pă dracu'. Noroc că

rușii n-au intrat. Gata! L-au făcut pe Ceaușescu erou și după aia, după douăzeci de ani, l-au împușcat. Și a fost mai bine? N-a fost. Că oamenii tot ăia erau. Au zis că era mai bine pe vremea lui împușcatu', că nu se fura. Pe dracu', nu se fura. Cine putea și avea pile fura. Cine nu, ce să facă, lua mai ieftin de la ăia care puteau să fure. Aci, pe unde e pămîntul dumneavoastră, se făcuse l-a-seu. Cum știți. Fermă de miei. Aruncau mieii noaptea peste gard, alții stăteau cu căruța și îi luau. Dar cine? Nu eu, nu altul ca mine. Tot ăia cu pile. Și ție ți-i vindeau pe bani. Aia e. Viața...

Cînd a fost revoluția, nu asta de acum, prima revoluție, cine a luat hîrtie de revoluționar? Tot ai lor. Unde ai făcut tu, bă, revoluție? Aci, în zăvoi? Sau în pădure la Mogoșani? Asta care a fost primar înainte, l-ați apucat și dumneavoastră, era copilu' dumneavoastră mic, ce credeți? Pă la cîte partide a trecut? Cinci-șase partide. Avea și certificat de revoluționar și de handicapat și de mă-sa. Pă urmă, cînd a venit a doua revoluție, a vrut iar să se sucească. Și cine l-a omorit? Finul lui, nu-l știți, îi venea nepot de văr. Acum a plecat în Spania sau la dracu' știe. L-au luat, cu alții, și ce-au zis: domnilor, să terminăm cu corupția și cu traseismul. Și a luat finul ăsta al lui o sabie, că avea acasă sabie d-aia ninja - era el cam bătăuș, făcuse și pușcărie un an -, și cu aia i-a tăiat capu'. Și a pățit ceva? Nimic.

De-aia nu se trăiește bine și nici n-o să se trăiască bine. Că e pe care apucă. Și care s-au dus în altă parte, ce-au făcut? Au murit pe-acolo. Cînd s-au bătut la Paris de-au aruncat tot metroul în aer, numai de la noi din sat au murit vreo cinci. De la Prigoria și Zorlești, de unde e nevastă-mea... ce?... au murit vreo zece-doișpe. Eu am fost plecat afară de cinci-șase ori atunci, după prima revoluție, și nu mi-a plăcut. Bazare, mizerie, marfă proastă la ei ca și la noi. Pînă la Berlin am ajuns, altădată pînă la Istanbul. Tot aia. Foială și murdar și hanuri d-astea, de mîna a șaptea.

Să vă zic eu cum a fost și cu primarul ăstălalt, de ce l-au omorît și pe el. Fiică-sa, cînd s-a măritat, s-a măritat cu unul de

prin Prunești, de fapt din Licurești de neam. El, primarul, care fusese pus după revoluția asta din urmă, a vrut să-l bage pe ginere-su în afaceri că și ăsta furase pămînt de la oameni. Adică știți, că și de la dumneavoastră a furat. Știți cum: cu acte false, cu martori, cu cadastrul. Mă rog... Dacă ăla - de-a fost ditamai președinte - a furat nu-ș cîte case... Și l-a împușcat cineva? Sulea! După ce l-au prins la revoluție, de ziceau că-l împușcă, l-au făcut scăpat: l-au judecat, pe el și pe nevastă-sa, și - că-i împușcă azi, că-i împușcă mîine - acum sînt bine mersi, zice că au ajuns prin America de Sud, la dracu'să-i ia. Și cine l-a scăpat? Tot ai noștri. Că ai lui nu mai au nicio putere de cînd s-au sculat turcii și i-au trecut la credința lor. Cine se mai uită la ei? Păi pe ăla de dinaintea lui și pe fiică-sa, dacă nu-i omorau atunci, la revoluție, în primele zile, trăiau și azi. Bani aveau în America, în Elveția, ce le păsa? Dacă nu era furia clipei, vorba aia, scăpau. Da'viața face cum vrea ea.

Și vă ziceam de primar și de ginere-su. Asta nu voia să stea pe lîngă socru-su. S-a dat bine cu el că intră în afaceri, că hau- hau, că hau-lupu', pînă i-a dat-o pe fiică-sa și a doua zi după nuntă a plecat cu tot darul și cu nevastă-sa, fata primarului, la bunică-su dinspre mamă, care stătea ici, la Bolbocești. Cică vreo trei miliarde jumate de lei d-ăia vechi a fost darul. A avut la nuntă primari, a venit și prefectul, de... Zice că voia să treacă Dunărea la turci. Dement, dracu'să-l ia. Parcă ăia erau nebuni să-l primească. Și ce făcea acolo? Că ăia, pe unde s-au întins, au băgat legea lor și ăsta era mort după jocuri de noroc, juca la

părcănele.Turcii n-au d-astea.

Acu'și turcii... Pe armeni i-au ras, pe greci la fel, au ajuns la Dunăre. Ce mai vor? Adică ar vrea ei și Dobrogea, ce credeți. Da'ce, rusu-i prost să-i lase? Și noi la mijloc, asta-i bafta noastră. Acu'noi am mai fost și sub turci, și sub ruși... Cum o fi mai bine? Bine pă dracu', rău e oricum. Cine se pune cu ei? Țineți minte cum a fost cînd au intrat rușii, acu'cîțiva ani? Azi, luni, erau la Prut, cum ar veni, vineri erau la Focșani. Păi, vă-ntreb eu: dacă nu erau rușii, ne mai lua cineva Ardealul? Da', pă undeva, îmi

pare bine și de ăștia. Aveam un nepot de-al nevestii pe-acolo, ajunsese profesor, mă rog, pe la facultate, asistent din ăla. Și zicea: nu, că Ardealul să fie pe picioarele lui, nu să vă dăm vouă tot, să ne mîncați pîinea. Băi! îmi dai tu mie de mîncare? Mie, bă? Și uite că le-a dat ăla, frițu, liber: să fie cică „autonomi". Și cît a ținut? Patru-cinci ani și s-au șters la cur cu autonomia, că acum pupă vorba aia austriacului și ungurului.

Și să vedeți cu ginerele primarului! Socru-su se îmbolnăvise, o suna pe fii-sa să se întoarcă acasă. Aia nu voia. Avea pile primarul, voia să pună poliția pe el. Voia să se ducă peste el, înțelegeți, dar îi era cam frică, ăsta avea neamuri multe, ginerele, ieșea luptă mare. Și era atunci, după revoluția asta de-a doua, nu prea mai ținea cu pilele lui politice. Tocmai se desființaseră partidele, se scoseseră televiziunile privaților, scăzuse puterea lui. Și ăsta, ginerele primarului, Fane a lu' Troașcă îi zicea, a avut o idee. Se zice că i-a venit de cînd a văzut cum a fost cînd s-au bătut ăștia la Briusel. Că, dacă țineți mine, cînd au ras Briuselu de n-a mai rămas, vorba aia, piatră pe piatră și pe urmă s-a dus toată țara lor în mă-sa, totul a pornit de la unii care au ocupat o sală de dans și i-au dat foc cu oamenii înăuntru. Aia e viața, mama ei...

Dar eu cred că nu de la ăia. Tot de la noi. Știți că acu' vreo doișpe ani, ca să cadă guvernul de atunci, au dat foc, tot așa, la un club dă noapte, ceva, de-au murit, săracii, arși vreo 70 de oameni, toți tineri, săracii. Și-au pus-o pe seama guvernului: că n-are salvări, că n-are aia, că hau-hau, hau-lupu'. Dacă mai țineți minte, atunci în douăș'patru de ore a căzut guvernul. Ei! Și primarul avea un fel de magazie,

da'mare, pe la Cărpinș, chiar cum se face drumul spre Dumbrăveni. Așa. Tot l-a-se fusăsă acolo. Și o închiriase unuia și ăla făcuse acolo mare club cu discotecă, striptis, socoteli, venea lume din șapte-opt sate. Cică veneau și de la Baia, sîmbăta mai ales. Și ăsta a lu'Troașcă a aranjat, tot într-o vineri... A doua zi era și zi de tîrg la noi, se aduna puhoi de lume, a potrivit-o el bine... Am citit și eu că Hitler ar fi zis, zice: dacă vrei să ataci democrația, cică s-o ataci

ori vineri seara, ori sîmbătă - în vichend, cum s-ar spune că nu e lumea așa, cu băgare de seamă. 0 fi zis sau nu, nu știu. Da' uite că viața îți arată.

Și în noaptea aia, oamenii lui Troașcă au dat foc la coșmelia lu'scocru-su, care era plină ochi. Avea oamenii lui p-acolocare frecaseră înainte cu benzină, avea poate și neamuri printre bodigarzii ăluia, că patronul avea alte afaceri, asta mergea bine și singură, nu îi dădea atenție. Un chibrit - și-a ars ca luminarea! Și nu ziceți c-au murit acolo vreo 15-20 de oameni, mai mult copii. Că stingătoare nu, apă numai la fîntînă și mașină de pompieri, acolo, în partea aia, era una la opt sate și aia veche de pe vremea lui Iliescu, curgea pe drum apa din ea ca din ciur.

Ce s-o mai lungesc. A doua zi dimineață au venit la primarul ăsta al nostru acasă... Nu erați aici atunci, nu știți. Rudele ălor morți, alții care erau în rîcă demult cu primarul și normal că își băgase și Troașcă oamenii lui. S-a strins mulțime mare. Că el - primarul - e de vină, că nu avea hidranți, că nu avea ferestre, cică să fie atmosferă, că avea numai o ușă mică, că hau-hau... Pe patronul care închinase nu l-au găsit, ăla stătea la oraș. S-a luat și el de primar, ca proprietar. Criminalu-n sus, criminalu-n jos, i-au omorît și pe el, și pe nevastă-sa. Mai avea un băiat mai mic, ăla a scăpat.

Nu te pui cu focul și cu mulțimea, că de la un chiștoc arde o pădure. Așa a fost și la Paris, așa la Briusel... Dacă și ăia din Italia au fost în stare să nu rămînă piatră pe piatră din atîtea orașe, cu biserici, cu monumente. Eu cred că nici papa ăsta nou n-are zile bune dacă nu pleacă de acolo. Nu vedeți cum merge treaba? Viața face cum vrea ea cît e unul de papă sau de rege. De-aia îmi place mie de englezi, că ei nu s-au mai băgat. Cînd au văzut că e groasă, au astupat

tunelul, e marea între ei, nu prea au ce le face. Iar pe ăștia de la ei, care nu-s albi, foarte bine că nu-i mai lasă în metrouri și-n trenuri. Mai vorbeam cu nepotu-meu care e la Londra și-mi mai zicea. Acum, dacă nu mai poți vorbi afară de pe mobil, e mai greu. Și costă al dracu'.

338

&!2 SIRENE

De-aia zic eu că totul pleacă de la oameni și oamenii sînt ticăloși. Și încă ăia, chinezii, vedeți bine că s-au apucat să mai și doneze oameni. Parcă nu-s și așa destui nemernici pe lume!

Cum să trăiești așa? Vedeți? Iar s-a luat lumina. Dar nu-mi mai e nici de frigider, că nu mai am nimic în el, l-am scos dracului din priză, nici de televizor, că n-ai ce vedea, și radio e pe baterii. Nepotul nevestei înjura ieri că nu poate intra pe internet, dar de cînd au început să-l reteze și pe-ăsta, tot el zicea, nu mai e nicio șmecherie. Pe vremea lui Ceașcă îmi făcusem o roată de apă jos la gîrlă și cu un dinam și puteam avea bec în curte pe curent de la dinam. Acu', la 80 de ani ca mîine, ce mai îmi trebuie? Matale, domn inginer, ești mai tînăr, cîți președinți ai apucat? Va să zică tot ca mine: doi pînă la revoluția a dintîi, încă patru după aia și cu ăștilalți doi fac opt. Pe curva asta de-acum n-o mai țin la socoteală. Și-apoi, la cît a mai rămas din țara asta, nici nu se mai pune. Nu vedeți că viața nu-i cum vrem noi?

Tot la rege ar mai fi speranță, dar și el, săracu', acuși face 107 ani, că-i născut în octombrie, în aceeași zi cu mine, dar cu 27 de ani mai devreme.

Despre autori

Adrian Alui Gheorghe (n. 1958) este filolog, conduce Biblioteca Județeană Neamț și revista de cultură *Conta. A* publicat numeroase volume de poezie, dar și mai multe romane. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru poezie.

George Arion (n. 1946) este filolog, a publicat poezie, eseuri și mai ales proză. Ca publicist, a realizat numeroase interviuri. Conduce *Publicațiile Flacăra.* E reputat pentru proza lui polițistă, coordonează o editură de profil. Triplu laureat al Premiilor Uniunii Scriitorilor și al unor premii internaționale.

Adrian Buzdugan (n. 1971) are studii de filosofie. S-a afirmat ca jurnalist și ca autor de proză, este laureat al mai multor premii și considerat o speranță a genului atât prin povestirile sale, cât și prin roman.

Adrian Costache (n. 1944) este filolog, profesor de limba și literatura română la un prestigios colegiu național din București, publicist pe teme de educație. Ca prozator, a publicat volume de povestiri cu nuanță fantastică și romane realiste, inspirate din mediul școlar.

Nichita Danilov (n. 1952) a urmat studii economice și de arhitectură. A activat ca diplomat. Considerat unul dintre poeții canonici ai generației 80, s-a remarcat în ultimul deceniu și ca romancier. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor din România și pe cel al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova.

Iacob Florea (n. 1958) este filolog. A lucrat ca ziarist, apoi la diferite autorități ale statului, în prezent activând la ICR. A publicat mai multe volume de proză scurtă și un roman.

Cristian Gălățanu (n. 1998) este student la Științe Juridice. A debutat ca poet cu un volum și, recent, ca prozator, în presa literară.

Mihail Gălățanu (n. 1963) este inginer mecanic. A lucrat ca ziarist și creator de publicitate. Coordonează o revistă dedicată vinului. A debutat ca poet, e autorul multor volume de versuri, dar a publicat și câteva romane, fără a abandona poezia. A obținut numeroase premii literare.

Leon Iosif Grapini (n. 1962) a fost ofițer de carieră, jurnalist militar. A publicat mai multe volume de poezie și proză scurtă, ca și două romane. A fost prezent în antologii de gen și premiat pentru poezia și proza sa.

Andrea Hedeș (n. 1977) a făcut studii de teologie-filologie și etnologie. Este cronicar literar la *Luceafărul de dimineață* și conduce Editura Neuma. A publicat două volume de versuri. A obținut numeroase premii pentru poezie, critică, dar și pentru proză.

Marian Ilea (n. 1959) are studii economice. A lucrat ca jurnalist și realizează emisiuni de televiziune. A publicat numeroase volume de proză scurtă și romane. I s-au jucat mai multe piese de teatru și a obținut premii literare pentru proză și dramaturgie.

Adrian Daniel Lupeanu (n. 1970) este ca formație medic, este diplomat de carieră. A publicat mai multe volume ca traducător din limba chineză. A debutat recent ca prozator și poet.

Constantin Lupeanu (n. 1941) este filolog, diplomat de carieră, ambasador. Este reputat ca sinolog, traducător al unor importante opere din literatura chineză clasică, laureat al unor premii naționale și internaționale pentru traducere și cooperare culturală. Este, de asemenea, autorul unor romane și volume de eseuri.

Ciprian Măceșaru (n. 1976) este filolog. Lucrează ca ziarist, a fondat și condus publicații culturale. A debutat cu poezie, gen în care i-au apărut mai multe volume, dar a publicat și mai multe volume de proză, inclusiv două romane.

Radu Ilarion Munteanu (n. 1946) este fizician, cercetător științific. A publicat volume de proză scurtă, critică literară, eseu și critică de film, jurnale personale. Este un cunoscut blogger cultural.

Felix Nicolau (n. 1970) este filolog, dar a studiat și filosofia. Este profesor universitar, predă limba engleză. Este cunoscut în calitate de critic literar și eseist. în paralel cu cariera de critic, a scris și publicat mai multe volume de poezie și proză.

Alexandru Paduraru (n. 1955) este filolog. A lucrat ca ziarist și editor, a condus publicații culturale și cu caracter general. Scrie poezie și proză, eseuri, dar a publicat cu precădere romane.

Cezar Pârlog (n. 1970) este inginer, cadru didactic în învățământul superior militar. Este, de asemenea, publicist. în ultimii ani s-a afirmat ca autor de proză scurtă. A publicat și un roman.

Cătălin Rădulescu (n. 1967) are formație tehnică. A debutat recent cu un volum de proză scurtă. Laureat al unor premii de gen.

Radu Sergiu Ruba (n. 1954) este filolog. A lucrat ca profesor și realizator de emisiuni culturale la Radio. A debutat ca poet. A publicat și volume de proză scurtă și câteva romane, ca și volume de memorii, traduceri. A primit premii pentru literatură și jurnalism cultural.

Sergiu Somețan (n. 1954) a urmat studii inginerești. A lucrat ca ziarist și manager cultural. A publicat numeroase volume de proză scurtă și romane mainsteam, dar și policier, thriller, SF, fantasy. Prezențe în antologii de proză și premii pentru SF.

Dan Stanca (n. 1956) este filolog. A lucrat ca ziarist, între altele la cotidianul *România liberă.* Este redactor în presa culturală. A publicat numeroase romane. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru proză.

Gheorghe Stroe (n. 1953) este filolog. Lucrează ca profesor. Este cronicar literar. A publicat volume de recenzii și eseuri, dar mai ales de proză, între care și romane.

Bogdan Teodorescu (n. 1963) a făcut studii de inginerie și apoi studii doctorale de marketing politic. Este profesor universitar. A lucrat și ca ziarist. A publicat mai multe romane, unele traduse și premiate în Franța. A publicat volume de impresii de călătorie și un volum despre manipulare, devenit best-seller.

Cristian Mihail Teodorescu (n. 1966) este fizician și cercetător în acest domeniu. Este un cunoscut autor de SF, cu reputație și internațională, obținând premii de gen. Este președintele Societății Române de Literatură SF și Fantasy.

Maria Laetitia Teodorescu (n. 1995) s-a născut în Franța la Orsay-Ville. în anul 2014 a fost admisă la *Ecole Polytechnique* de la *Palaiseau.* Proza din prezenta antologie

reprezintă debutul ei literar.

Șerban Tomșa (n. 1956) este filolog. Lucrează ca profesor. A publicat patru romane, fiind și laureat al unor premii pentru proză. Este blogger cultural.

Radu Țuculescu (n. 1949) a absolvit studii superioare muzicale (vioară). A fost interpret la filarmonică, jurnalist și realizator TV. A publicat numeroase volume de proză scurte și romane, multe fiind traduse. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru proză.

Lucia Verona (n. 1949) are studii superioare muzicale (canto). A lucrat ca scenarist și ziarist. Conduce Teatrul Dramaturgilor Români. A publicat volume de proză și teatru, are piese reprezentate în țară și în afara ei. Este autoare de policier și traducătoare. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru traduceri.

Adrian Voicu (n. 1970) este inginer de aviație. A lucrat în aviația civilă. Este autorul unor volume de proză, de poezie și al unor piese de teatru.

Tudor Călin Zarojanu (n. 1956) este matematician. A lucrat ca informatician, apoi ca jurnalist, mai ales în televiziune. A publicat mai multe volume dejurnalistică,darși volume de proză printre care și câteva romane. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru debut în proză.

Horia Gârbea (n. 1962) este inginer constructor, conferențiar universitar. A lucrat în presă și ca scenarist TV. A publicat teatru, poezie, proză, inclusiv trei romane. Are numeroase piese reprezentate. A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru teatru și traduceri și Premiul Academiei Române.

Cuprins